הארץ

VOL. 68/20416 JUNE 29 1986 · 29 ביוני 1986, כ"ב בסיון תשמ"ו, יום א' · 75 אג'

הרוטתנו לעידוד היצוא

AGISH CONSOLIDATION

יצוא אווירי למזרח הרחוק, אוסטרליה, קנדה, ארצות הברית ודרום אמריקה.

מחירים מיוחדים לאנגליה

במחירים ללא תחרות • שרות מהיר ויעיל

לפרטים נא לפנות: אגיש סקאי ספיד בע"מ

רח' ריבל 18 ת"א, טל' 03-371282 מר שחבי

בוטלו צווי הריתוק נגד האחיות והן תגברו חדרי המיון והאשפוז

עדיין מאיימות להחריף השביתה ולנטוש טיפול נמרץ, הפגיות והדיאליזה, אם לא ייאות הממונה על השכר באוצר להיכנס למו"מ נפרד עמן על השכר

מאת מיכאל גרטי ויהודית וינקלר

אחיות בתי־החולים שבו סמוך לשעה אחת בלילה ותיגברו את חדרי המיון ומחלקות האישפוז, לאחר שמנכ"ל משרד הבריאות, הפרופ' דן מיכאלי, הורה למנהלי בתי־החולים לבטל את כל צווי הריתוק שהוצאו לאחיות על פי תקנות שעת חירום.

צווי החירום בוטלו על־ידי מנכ"ל משרד הבריאות, לאחר שסמוך לחצות הודיעו האחיות כי ייענו לבקשת מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, ומנכ"ל משרד הבריאות להחזיר את האחיות לחדרי המיון ואחות תורנית לכל מחלקת אישפוז, במקביל לביטול צווי הרתוק. סמוך לאחת הוציא מנכ"ל המשרד את המברקים למנהלי בתי־החולים ובמקביל החלו האחיות במטה השביתה בבית־החולים בלינסון להודיע לכל בתי־החולים בארץ לתגבר את שיבוץ האחיות. על־פי ההסדר תהיה אחות אחת בכל מחלקת אישפוז, צוות אחיות מלא בחדר המיון וכן תימשך עבודתן של האחיות ביחידות הטיפול הנמרץ, הפגיות ויחידות הדיאליזה.

אחיות בתי־החולים, השובתות מאז יום ב' שעבר, נערכות להחרפת השביתה החל מהיום — אם המשא ומתן עם המעסיקים, שייפתח הבוקר, לא יביא להתקדמות.

מקור בכיר במשרד הבריאות מסר אמש ל"הארץ" כי לגבי שלושה תחומי דיון: תקנים, עומס עבודה ותנאים־פיזיים, אפשר יהיה להגיע

(סוף בעמוד 2 טור 4)

נסים: משכורת חודשית ממוצעת של אחות יותר מאלף שקלים נטו

מקור בכיר במשרד הבריאות: משכורת אחות במאי (כולל כל התוספות עבור משמרות, שבתות וכוננויות) כ־850 שקל ברוטו

מאת אריה לביא, מיכאל גרטי וצבי זרחיה, סופרי "הארץ"

שר האוצר, משה נסים, הזהיר מפני הענות לתביעות השכר של האחיות, ולדבריו, הענות לתביעות השכר במגזר זה עשויה להביא להמצה באינפלציה ו להרס ההישגים הכלכליים עד כה.

בהופעה במועדון המסחרי בתל־אביב, חשף נסים פרטים מתנאי השכר של האחיות, והבדיר ככזב את הטענות, לפיהן האחיות משתכרות 400 שקל בחודש. לדבריו, האחיות קיבלו לאחרונה תוספת מיוחד של 12 אחוז, והן מגיעה להן כעת תוספת יוקר של 5.8 אחוז על פי הסכמי השכר. מהנתונים שמסר השר עולה ששליש מאחיות בתי־החולים עובדות בתנאי משרה חלקית, כאשר מדובר ב-2,100 מכלל 3,300 האחיות. משכורתן של 74 אחוז מהאחיות היא מעל ל-1000 שקל ברוטו. ממוצע השכר של האחיות, על פי נתוני שר האוצר, מגיע ל-1,263 שקל ברוטו, כאשר הממוצע נטו מגיע ל-1,019 שקל.

תגובת האחיות

גורם בכיר במשרד האוצר הדגיש אמש כי אחיות רבות נוהגות לעבוד, מעבר לעבודתן בבית־החולים, כאחיות פרטיות באמצעות חברות סיעוד. באוצר אומרים כי לאחיות אין עומס רב מעל עבודתן הרגילה, ומרבית המשרות מאויישות. העבודה הנוספת שעושות האחיות מסתכמת בפחות מ-15 אחוזים מעבודתן הרגילה. זאת, כאשר במקצועות רפואיים אחרים העומס של העבודה הנוספת הוא גבוה יותר. לדוגמה — עובדי התעבון עובדים 50 אחוז מעל לעבודתם הרגילה. לפיכך סוברים באוצר כי לא תנאי העבודה והמצוקה מטרידים את האחיות, אלא שכרן.

אחיות בתי־החולים התייחסו בספקנות לדברי האוצר בדבר משכורות חודש יוני. לדברי ראשי מטה השביתה, עדיין לא קיבלו את שכר יוני, ואין הן יכולות לבחון את אמיתות הדברים. אילנה כהן ממטה השביתה, ציינה כי ייתכן שהאוצר מונה בסכומים שהוא מצטט את הפרשי המשכורות בשיעור 12.5 אחוזים, שפסק המוסד לבוררות מוסכמת רטרואקטיבית מאפריל 1986. כן ציינו האחיות כי ייתכן שמשכורות אלו כוללות את דמי ההבראה השנתיים.

מקור בכיר במשרד הבריאות ציין כי שכרה הממוצע של אחות במשרה מלאה (כולל כל התוספות עבור משמרות, שבתות וכוננויות) היה בחודש מאי כ־850 שקל ברוטו — ולכן, יחד עם תוספת היוקר ועם התוספת שקבעה על ידי המוסד לבוררות מוסכמת, יגיע השכר לכ־1,000 שקל ברוטו, או כ־700 שקל נטו.

"פולארד שיתף פעולה טיפין טיפין"

טוענים מקורבים לחקירה

מאת צבי בראל

וואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). שיתוף הפעולה בין ג'ונתן פולארד לחוקריו האמריקאים היה "בקצב של צב, והוא מסר את המידע שבידיו טיפין טיפין", אמרו אמש ל"הארץ" מקורות המקורבים לחקירה.

לדבריהם, נמשך שלב התיחקור מספר חודשים, משום שבשלב מסויים לא יכלו החוקרים להציג בפני פולארד הוכחות חדשות, שיראו לו כי ידוע להם על קשריו עם ישראלים נוספים. בשלב זה, בערך כחודש־חודשיים לאחר ביקורה של משלחת סופר בארץ, הבינו חוקרי משרד המשפטים וה אף־בי־איי. כי אין עוד ברירה, אלא להגיע לעיסקת טיעון עם פולארד, שכן החוקרים לא רצו להשאר עם כתב אישום נגד פולארד, ועם רשת מסועפת של מרגלים, עליה אין הם יודעים דבר".

אך גם בשלב זה נמשך המשא ומתן תקופה ארוכה, כשפולארד מוסר רק פרטים מעטים ולאט. "אין ספק שאופי שיתוף הפעולה בין פולארד לחוקריו התגיר כאשר את התחושה שהוא מסר להם רק מעט בכל שלב, כשעדיין קיים בידיו מידע, אותו לא מסר".

לוואשינגטון הגיע שלושה עורכי הדין חיים צדוק, המייצג את אל"מ אביעם סלע, צדוק, יחד עם עו"ד ליאונרד גרמנט, ינסו בימים הקרובים לשכנע את משרד המשפטים שלא להגיש תביעה [illegible] — "אחרת באמת אין על מה לדבר".

סופר יגיע היום לקהיר לחדש המו"מ בנושא טאבה

מאת עקיבא אלדר וצבי בראל סופרי "הארץ"

המגעים בנושא טאבה יחודשו השבוע, לאחר שמצרים סיימה את ניסוח הצעתה לנוסחת לשטר הבוררות. בעקבות זאת יגיע היום למצרים היועץ המשפטי של משרד החוץ האמריקאי, אברהם סופר. נודע, כי במהלך ביקורו בארץ, כנראה בסוף שבוע זה, יתשאל סופר את קצין חיל האויר, אביעם סלע, על פי סיכום מוקדם בין ישראל לארה"ב.

מקורות במשרד החוץ האמריקאי מסרו כי בימים האחרונים התקבלו "קצת יותר מרמזים" מגורמים מדיניים מצריים, על פיהם ניתן יהיה "לעשות עוד צעד אחד בכוון של הסכמה בין ישראל ומצריים". אך המקורות הדגישו כי בממשל מעריכים שסיכויי הצלחת שליחותו של סופר הפעם הם "קצת פחות מחמישים אחוז". בממשל מודעים לכך שהמצרים סבורים שסופר "מייצג" את הצד הישראלי. יש לכך יתרון, משום ש"בכך סבורים המצרים שיש לסופר גם השפעה על ישראל".

בשבוע שעבר ביקר בוושינגטון סגן ראש הממשלה המצרי ושר התכנון המצרי, כדי לדון עם ראשי הממשל באפשרות סיוע כלכלי נוסף למצריים, ובבקשת מצריים להוריד את שיעור הריבית על הלוואות העבר, וכן דחיית תשלומי חובות. שבוע קודם לכן ביקר בוושינגטון שר המלחמה המצרי, עבד אלחלים אבו גזאלה, שדן עם ראשי הממשל בתכנית רכש ושיתוף פעולה צבאיים.

המקורות האמריקאים מסרו כי הממשל נמנע מלקשור או להתנות סיוע כלכלי בפשרה מצרית בנושא טאבה, "אך המצרים שמעו על אפשרות זו מפי חברי קונגרס". הדיונים המדיניים בשבוע האחרון בוושינגטון "לא יצרו אמנם נוסחה חדשה לאפשרות פתרון הסכסוך בטאבה, אך קיבלנו את הרושם שהמצרים מוכנים ללכת קדימה". ולפיכך נשלח השופט סופר להמשיך במגעים.

סופר ידלג בין ישראל למצריים, ובכוונתו להישאר באזור כשבועיים, אם לא ייתקל במבוי סתום. בממשל מקווים — למרות סיכויי ההצלחה המעטים — כי שליחותו של סופר תאפשר סיום פרשת טאבה וביקור שר החוץ שולץ באזור. המקורות הבהירו כי שולץ החליט שלא לבקר באזור, כל עוד אינו יכול "לחתום על הסכם סופי כשלום בין ישראל למצריים".

עורכת את העמוד: עדה אשמן

מקורבי רוה"מ: יתכן פירוק האחדות

פרס עשוי לדחות הצבעת הממשלה על ועדת חקירה

מאת גדעון אלון, עקיבא אלדר ואילן שחורי סופרי "הארץ"

ראש הממשלה, שמעון פרס, עשוי לדחות את ההצבעה בממשלה על הצעה להקמת ועדת חקירה בפרשת השב"כ.

נודע כי במערך מצפים שבג"ץ יחליט את המפלגה מהיילכה בפרשת השב"כ, שכן אם יחליטו שופטי בית־המשפט העליון כי החנינה היתה בלתי חוקית, תאלץ הממשלה לאמץ את הצעתו של היועץ המשפטי לממשלה להעביר את הפרשה לועדת חקירה כתחליף לחקירה משטרתית.

סיעת המערך בכנסת עומדת להיפגש היום עם ראש הממשלה, שמעון פרס, ולתבוע ממנו להקים ועדת חקירה ממלכתית שתחקור

(סוף בעמוד 2 טור 8)

גורם משפטי בכיר:

הנחיית זמיר בעניין סמכות הנשיא לחון מחייבת הממשלה

אף גורם ממשלתי לא העלה בפני היועץ המשפטי לשעבר אפשרות חנינה ★ זמיר מתח ביקורת על מעורבות עורכי דין פרטיים כיועצים משפטיים: פגיעה בשלטון החוק

מאת גדעון אלון סופר "הארץ"

אף גורם ממשלתי שהיה מעורב בפרשת ראש השב"כ, לא העלה בפני היועץ המשפטי לשעבר, פרופ' יצחק זמיר, את הרעיון להעניק חנינה לראש השב"כ, למרות שהרעיון הועלה לראשונה על ידי ח"כ יורם ארידור בפני ממלא מקום ראש הממשלה ושר החוץ, יצחק שמיר, ב-26 במאי (כלומר 6 ימים לפני שהממשלה החליטה על הדחת זמיר ומינויו של חריש במקומו).

גורם משפטי בכיר אמר אמש, בתגובה לדברי נשיא המדינה, חיים הרצוג, כי חוות הדעת של זמיר (בה קבע כי הנשיא מוסמך לתת חנינה רק למי שהורשע בדינו על ידי בית־המשפט) לא היתה רק חוות דעת, אלא בעקבותיה נוסחה כהנחיה ליועצים המשפטיים של משרדי הממשלה.

לדברי הגורם המשפטי — ההנחייה בנושא סמכותו של נשיא המדינה לחון עבריינים (האם היא כוללת סמכות לחון נאשמים שמשפטם טרם נסתיים), כמו כל הנחייה אחרת של היועץ המשפטי לממשלה — מחייבת את הממשלה, משום שהיא משקפת את המצב המשפטי ומהווה פרשנות מוסמכת עבור הממשלה. אולם אין היא מחייבת את בית־המשפט.

לסופר "הארץ" נודע כי פרופ' זמיר עשוי להביע את עמדתו על ההסדר שהושג בפרשת ראש השב"כ מחרתיים בטקס חגיגי שייערך על ידי לישכת עורכי הדין לרגל הולופי היועצים המשפטיים לממשלה. בטקס ישתתפו גם שר המשפטים, יצחק מודעי, היועץ המשפטי לממשלה, יוסף חריש.

היועץ המשפטי לממשלה לשעבר, הפרופסור יצחק זמיר, התבטא אמש בפעם הראשונה בפרשת השב"כ מאז החליט נשיא המדינה לתת חנינה לראש השב"כ

(סוף בעמוד 2 טור 6)

מקורות בכירים בפנטגון:

ארה"ב החליטה לגנוז דו"ח זקהיים על פי דרישת רבין

הדו"ח כולל נתונים על עלות המטוס לפי התחשיב האמריקאי

מאת צבי בראל שליח "הארץ" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל"הארץ") מקורות בכירים בפנטגון מסרו ל"הארץ" כי על פי דרישת שר הבטחון, יצחק רבין, החליטו לגנוז את דו"ח זקהיים על מטוס הלביא ולא לפרסמו. "מבחינתנו אין כל בעיה להוציא לאור את הדו"ח ולהעמיד את הנתונים שבידינו לדיון ציבורי", אמרו המקורות, "אך החלטנו להענות לבקשת שר הביטחון, יצחק רבין, ולא לפרסם את הדו"ח". הדו"ח כולל נתונים על עלות המטוס על פי התחשיב האמריקאי ולאור הנתונים שסופקו למשלחת האמריקאית על ידי מקורות ישראליים.

גורמים המקורבים למשלחת מסרו כי ישראל שיתפה פעולה באופן מלא עם חברי המשלחת, אך בכמה נושאים לא יכלו הנציגים הישראליים למסור נתונים, "משום שאלה פשוט אינם קיימים בידי ישראל". המקורות דוחו את הטענה הישראלית על פיה הגיעו ההשקעות בלביא (כמיליארד דולר) לנקודה ממנה אין עוד חזרה. "טענה זו היא הסבה כל שהיא", אמרו המקורות. "גם הנציגים הישראלים מודעים לכך. זוהי טענה פוליטית ולא ממשית".

אשר להצעה למזג בין מטוס האף 16 האמריקאי למערכות האלקטרוניות האוויריות (או אוויוניקה) הישראליות, אמרו המקורות כי הצעה זו עלתה לדיון עוד ב-1980 על פי בקשת השר אריאל שרון, אך הדו"ח שהכינו האמריקאים בנושא לא הסתיים והחלק שבוצע נגנז בישראל על פי הוראת השר משה ארנס, שלא רצה כלל לשמוע או על אלטרנטיבה למטוס הלביא.

חדשות הארץ

שיחות היום

עם: השופט דוד בכור, שהיה יו"ר הוועדה לחקירת רצח ארלוזורוב

על: הקמת ועדות חקירה ממלכתיות בפרשת השב"כ

★

היום עתידה להתקבל החלטה בעניין המכללה המורמונית (עמ' 3)

★

ברונו פותח בהליכים להשעיית רקנאטי (עמ' 3)

★

ביה"ד הבינ"ל בהאג: על ארה"ב לפצות את ניקראגואה (עמ' 5)

★

"חלום בלהות מתגשם: הייצוא היפאני עובר לשוק האירופי" (עמ' 5)

★

שניים טבעו בחופי הים בת"א ובחיפה שסערו בשבת (עמ' 6)

★

חודש מאסר על תנאי ו־750 שקל קנס לרב הראשי של פ"ת על הפגנה ב"היכל"

שרות הארץ

מזג האוויר

(ע). מעונן חלקית. גובה הגלים 40—80 ס"מ. ירושלים 17—24, הגולן 16—25, נהריה 19—27, צפת 15—24, חיפה 21—27, טבריה 20—33, עפולה 17—26, נצרת 17—28, שומרון 17—26, תל־אביב 20—27, נתב"ג 19—28, יריחו 20—34, עזה 21—27, באר שבע 16—29, אילת 22—36.

שערי הדולר

	שער הדולר	השינוי בש"ח
יציג	1.4953	+0.0020
נוסעים	1.7773	+0.0024
שחור	1.5900	— —

בגליון זה 12 עמודים

שר הביטחון: סוריה יכלה למנוע הפיצוץ בטרמינל

קצין בפלג של אבו־מוסא הודה: ניסיתי לפוצץ את מטוס אל־על

המטען אמור היה להתפוצץ תוך כדי טיסה ★ בפיצוץ בשדה התעופה נפצעו 13 איש

התמונותיהם של איש הפלג של אבו־מוסא, נאצר חסן אל עלי (משמאל), והספרדי איזיה מנואל ג'אלאפה, שנמסרו לפרסום על ידי משטרת מדריד. (תצלום איפי).

מאדריד (עי"ת). נאצר חסן אל־עלי, מחבל פלשתיני, חבר פעיל בדרגת סגן בפלג של אבו־מוסא, הודה אתמול כי הוא האיש שניסה לפוצץ מטוס אל־על תוך כדי טיסתו באמצעות מזוודה מליאה חומרי נפץ — מסרה משטרת מדריד בשבת. המזוודה התפוצצה ביום חמישי, לאחר שהתגלתה על ידי איש ביטחון של "אל־על" וגרמה לפציעתם של 13 איש בנמל התעופה הבינלאומי של מדריד. חסן הודה כי המטען צריך היה להתפוצץ לאחר המראת המטוס. עוד הודה כי הכניס את חומרי הנפץ למזוודה וזו התפוצצה כאשר המזוודה הובאה לדלפק אל־על, כדי להעלותה על מטוס שעמד להמריא לתל־אביב. הפיצוץ אמור היה להתרחש בשעה 4 אחר הצהריים לפי שעון גריניץ'.

פרטים אלה נמסרו על ידי דוברת משטרת מדריד. לדבריה, חסן שילם לאורח ספרדי, איסאיאס מנואל ג'אלאפה בן 32, אלף דולר כדי שיקח עמו את המזוודה לישראל. ג'אלאפה נאמר כי במזוודה הוחבא הירואין.

המטען התפוצץ כאשר איש ביטחון של אל־על הפעיל נגד המזוודה מטפה לכיבוי אש, לאחר שהבחין בעשן שהיתמר ממנה. איש הביטחון ושני אנשים נוספים סבלו מכוויות קשות. איש הביטחון הספיק להזהיר את הנוסעים לתפוס מחסה כמה שניות לפני הפיצוץ, אשר כתוצאה ממנו נפער חור גדול בגג טרמינל הנוסעים היוצאים בנמל התעופה. ג'אלאפה נעצר מיד לאחר הפיצוץ וחסן נעצר ביום שישי לפנות בוקר, לאחר שנתגלו אצלו מסמכים מזוייפים ובדירתו נמצאו חומרי נפץ.

דוברת המשטרה אמרה כי חסן קיבל הוראה לבצע את ההתקפה במצריים, אולם תוקף אשרת הכניסה שלו לצרפת פקע לפני שמצא שותף. חסן יצא למדריד בסוף אפריל ושם התיידד עם ג'אלאפה, שלדברי המשטרה הוא עבריין ידוע. משטרת מדריד בנמל התעופה הבינלאומי בבאראחס היתה בכוננות מאז התקפה האחרונה של טרוריסטים בדצמבר על נמלי התעופה של וינה ורומא. כן הגיעו ידיעות מודיעיניות שהתקפה נוספת מתוכננת על נמל התעופה של מדריד.

אמצעי הביטחון בספרד הוגברו גם מאז כוננה הממשלה יחסים עם ישראל בינואר ומאז התקפת חיל האוויר האמריקאי על בסיסים בלוב באפריל.

רבין: סוריה מאחורי הפעולה

ראובן שפירא, סופר "הארץ", מוסר: "אני יכול לומר בודאות שאילו סוריה רצתה שאבו־מוסא לא יבצע את הפעולה במדריד ביכולתה היה למנוע זאת. סוריה נותנת חסות לארגון של אבו מוסא" — אמר שר הביטחון, יצחק רבין, בדברו אתמול ב"שבת־תרבות" בפתח־תקוה.

רבין אמר כי מבין כל מדינות ערב סוריה היא זו המנהלת מדיניות תוקפנית כלפי ישראל. "סוריה מנהלת מדיניות של תותחים על חשבון הכל, על אף המצב הכלכלי החמור שלה.

היא ספרטה של המזרח התיכון. הסורים תבעו וגם יקבלו, לפי דעתי, מברית־המועצות נשק חדיש יותר ממה שקיבלו עד היום", אמר. עוד אמר, כי "אם סוריה תתקוף אותנו לפתע תתחיל במלחמה כוללת. אפשרותי היא להבטיח שתהיה ערנות וכוננות מצידנו, אף כי בצורה שלא תביא להסלמה. סוריה נוהגת מצה"ל בעוצמתה הכוללת. סוריה יודעת שגם אם היא תפתיע את צה"ל בשלב הראשון, הרי שבמלחמה ממושכת היא תפסיד בה. אבל לנו יש עניין למנוע מלחמה גם אם נכנה בה, כי כל מלחמה תהיה כואבת".

מטוס אל־על בטיסה 396 ממדריד, שהגיע שלושה לפנות בוקר לנמל התעופה בן גוריון, הביא אתו נוסעים, אשר למעשה לא ראו דבר. רובם כבר היו מעבר לביקורת הרישום הדרכונים ובקרבת המטוס עצמו, לקראת עלייה, כאשר אירע הפיצוץ, כך שאת אשר סיפרו בהתרגשות רבה בבואם לנמל בן גוריון שמעו למעשה מאנשים אחרים ולא ראו דבר.

"חסן בראש קומנדו פלשתיני"

"קומנדו של טרוריסטים פלשתיניים נמצא עתה במדריד, ומשטרת ספרד מנסה לעצור את חבריו, הכריז בשבת מפקד המשטרה, רודריגס קולורדו, בטלוויזיה הספרדית. עוד אמר כי המשטרה ממשיכה בחיפושים אחרי מעורבים נוספים בפיצוץ שהיה ביום חמישי בנמל התעופה מאדריד־בארהאס ליד דלפק אל־על. לדבריה, חסן אל־עלי הוא ראש הקומנדו הפלשתיני ומשטרת ספרד מחפשת אחרי אנשי הקשר של קומנדו זה.

ארגונו של אבו־מוסא, שמרכזו בסוריה, מסר בשבת בדמשק, כי אין לו מידע על הפיצוץ שהיה ביום חמישי בנמל התעופה של מאדריד.

משרד החוץ: "ביטויים אנטי־ישראלים ואנטישמים בעיתוני מצריים — לשיא"

בין הדוגמאות שהועברו לוושינגטון ולמצרים: "פרשת השב"כ היא ביטוי לאופיה התוקפני והטרוריסטי של ישראל ★ כוונת הציונות להשתלט על העולם בהתאם לתכנית שבתלמוד"

מאת עקיבא אלדר, סופר המדיני של "הארץ"

משגרירות ישראל בוושינגטון נמסר למשרד החוץ האמריקאי על דאגתה של ישראל נוכח ביטויים אנטישמיים ואנטי־ישראליים קיצוניים, שהופיעו בשבועות האחרונים בעיתונות הממסדית של מצרים. שר החוץ, יצחק שמיר, דיבר על כך בשבוע שעבר גם עם מארחיו הצרפתיים. גורמים מדיניים בירושלים אומרים כי "גילויי השנאה לישראל בעיתונות המצרית הגיעו לשיאים שלא היו כמותם מאז החל תהליך השלום".

להלן הדוגמאות שאסף משרד החוץ והעביר לגורמים אמריקאיים ומצריים:

בראיון לירחון מצרים "סוות אל ערב" אמר לפני מספר ימים יועץ שר ההסברה המצרי בענין פרשת השב"כ, כי "המצרים רואים בפרשה ביטוי לאופיה התוקפני והטרוריסטי של ישראל, המאפיין אותה עוד מלפני קום המדינה ועד עצם היום הזה".

על פרשת פולארד כתב בשבוע שעבר העיתון "אל מוצוור" המקורב למימסד "ישראל לא תהסס לבגוד בבת בריתה ולמכור את הסוד, אי. איי לכל מי שיתן מחיר גבוה. על מדינות ערב, ובעיקר מצרים, ללמוד לקח מכך כי ישראל אינה פוסחת על אויב וידיד במעשי הבוז שלה ובגניבת סודות".

העיתון המצרי "אל אהרם" טען כי "בחירת האלוהים תפתח פתח להשתוללות המערב מיתמכיך הפשע שנטעה בו הציונות העולמית וישראל ושאמנו ניצלו לסחיטה מדינית, כלכלית ופסיכולוגית".

ב"אוקטובר" על "יום" הופיע מאמר שייחס לציונות כוונת השתלטות על העולם "בהתאם לתכנית שבתלמוד". העיתון "אל גומהוריה" טוען כי "מנהיגי התנועה הציונית המתנהלת בפלשתין שיתפו פעולה עם ממשלת היטלר הנאצית".

שר החוץ הורה לשגריר ישראל בקאהיר, משה ששון, להביע באוזני משרד החוץ המצרי את מורת רוחה של ישראל מהנימה הרווחת באחרונה בעיתונות המצרית. לדבריו, נוגדת נימה זו את השאיפה לחנך את הציבור המצרי, הנוער, לשלום.

חדש בבינלאומי

הלוואה עד 25,000 ש"ח החזר עד 60 תשלומים

הלוואה מיידית לכל תכלית

לבחירתך: הלוואה צמודה למדד, הלוואה דולרית או הלוואה לא צמודה.

אתה קובע מראש את תנאי ההחזר.

סוג ההלוואה	מספר תשלומים חודשיים	ריבית	חישוב ריבית אפקטיבית לשנה
צמודה למדד	עד 60 חודש (5 שנים!)	0.9%* לחודש	11.35%
דולרית	עד 24 חודש	1½%** לחודש	19.25%
לא צמודה	עד 15 חודש	ריבית בסיסית בתוספת 1.75%** לחודש	41.16% לפי ריבית בסיסית להיום - 1.25% לחודש.

צריך הלוואה? בוא לבנק הבינלאומי הראשון. כבעל חשבון פרטי, תוכל לקבל מ-5,000 ש"ח ועד 25,000 ש"ח.

לדוגמא: אם תקח הלוואה צמודה למדד בסך 10,000 ש"ח ותחזיר ב-60 תשלומים חודשיים, תשלם -216 ש"ח לחודש בלבד, צמודים למדד.

אפשרות של מגוון בטוחות שיאושרו ע"י מנהל הסניף.

פרטים נוספים בכל אחד מ-90 סניפי הבנק הבינלאומי ובנק פועלי אגודת ישראל.

ההלוואה וההחזר - ללא תשלום עמלות.

* בניית ריבית חודשית. ** בניית ריבית רבעונית.

היקף המבצע מוגבל בסכום. הבנק רשאי להפסיק המבצע או חלקו בכל עת.

הבנק הבינלאומי הראשון

ראיתי שמעתי

ה"צוות" לא שוכח גם את רה"מ

חברות כבוד ב"צוות" — אגודת משוחררי הקבע בצה"ל — הוענקה בעצרת ארצית חגיגית, במלאת לאגודה 25 שנה, לשרי ביטחון וראש ממשלה בעבר: למנחם בגין (באמצעות שליחו, יחיאל קדישאי), לשר משה ארנס ולראש הממשלה, שמעון פרס, שהודה וציין: "טוב שיש מישהו שדואג לעתידי בגימלאי, אך מי יכול לצאת לגימלאות במדינה?"

בידם, כמובן, גם שני חברי "צוות" ותיקים: נשיא המדינה, חיים הרצוג, ושר הביטחון, יצחק רבין. כל המברכים שיבחו את יוזמת שר הביטחון בהקמת ועדה לטיפול בבעיית האבטלה של משוחררי הקבע, שמספרם יגדל עוד בכ־2,000 בתוך שנה.

הרמטכ"ל, רב אלוף משה לוי, ויתר על הנאום שהכין והסתפק בברכה קצרה, לאחר ששמע את המקאמה שכתב חיים חפר במיוחד לכבוד האירוע. המשורר קרא אותה באוזני אלפים מבין 8000 חברי "צוות", שמילאו את היכל הספורט ביד אליהו ביום חמישי שעבר. הרמטכ"ל אמר שהדברים ביטאו את מה שרצה להשמיע. בין דברי המקאמה בלטו שורות כמו: "אמנם קם בצה"ל דור חדש, אך מוסר המלחמה לא השתנה".

מרים גורן

אם לחטוא — אז לא בפרהסיה

"מי שדוגל בעקרונות שלי, אינו יכול לוותר עליהם אף פעם, לכן ברור שאני חיה על־פי העקרונות האלה". הדוברת היא ריקה זראי, מחברת הספר "הדיאטה הטבעונית שלי". המקום: מרפסת הקומה ה־17 במלון הילטון בתל־אביב. האירוע: קבלת פנים לרגל פרסום התרגום העברי של ספרה.

האורחים הרבים שנאספו באירוע, בסוף השבוע, בתוכם עמיתים בעולם הבידור והתקשורת בישראל, לא נראו מושפעים במיוחד מעקרונותיה של הזמרת הטבעונית בדבר ההסתפקות במעט. הם זללו בכל פה את המאכלים, שאמנם היו על טהרת הצמחוניות, אבל הקשר בינם לבין דיאטה טבעונית היה מקרי בהחלט. וכך, בצד מיצים טבעיים, ירקות חתוכים ומגש סמלי של פירות יבשים, הצבו במקום בולט גם גבינות שמנות, עוגות וגלידות עתירות קלוריות, שישליק מרגים, חביתיות סלט פירות וקציפת שוקולד. אפשר לקרוא לזה הרבה דיאטה.

כלת השמחה, שהמראה החיצוני שלה הוא בהחלט פרסומת טובה לספרה, לא טעמה כלום. אם לחטוא, אז לא בפרהסיה.

לאה פורת

זה רעיון: מס גובה

לחבר ועדת הכספים, חבר הכנסת דן תיכון, הצעה חלופית להיטל הרכב, שלדבריו הוא היטל מגוחך ומופרז. במסגרת יום־עיון לעובדי המסים, במעלה החמישה, בשבוע שעבר, הציע להטיל מס על כל המבוגרים במדינה, מגיל 18 ומעלה על־פי גובהם: בגין כל סנטימטר ייגבה שקל אחד. זה המס הקל ביותר לגבייה, טוען תיכון, כי בתעודת הזהות מצוין גובהו של נשא התעודה. הסכום שייגבה, לדבריו, יכסה את ההכנסה הצפויה מכל ההיטלים שהאוצר מנסה למצוא להם חלופות זה חודשים אחדים: "אתה מפלה לטובה את ממלא־מקום ראש הממשלה יצחק שמיר", התבדחו גובי המס. "לא לזה היתה כוונתי", השיב להם ח"כ תיכון.

ערגה אירידור

מן החלל החיצון לבוורלי הילס

הציירת, לאה ליפשיץ, הוזמנה לאחרונה להתראיין בערוץ הבידור הטלוויזיוני "לוס אנג'לס אנטרטיינמנט", בקליפורניה. המראיינת, שרה בילוק, צירפה אותה לרשימת האמנים, הבדרנים, הסופרים והשחקנים המרואיינים בערוץ זה, הפופולארי ביותר בבוורלי הילס. העילה לראיון היתה תערוכת ציורי שמן שהציגה ליפשיץ בגלריה בבוורלי הילס. בפתיחה נכחו, בין היתר, אליזבת טיילור, הקונסול ישראל ורעייתו, יצחק ולילי הכגמי, ובעלי ממון מהסביבה.

כהפתעה מיוחדת, הזמינה המראיינת אצל שידותי האירוח עוגת־ענק בשלל צבעים, שתואמה את צבעי הציורים של ליפשיץ, המתארים, בין השאר, את החלל החיצון.

שולמית קיסרי

בעריכת עדית רוזנבלום

(צ.) כ־300 אנשי "שלום עכשיו" הפגינו אמש מול בית ראש הממשלה, שמעון פרס, בשכונת רחביה בירושלים, בקריאה להקמת ועדת חקירה, לבדיקת אירועי קו 300 ופסחי הפרשה. ההפגנה התקיימה באישור המשטרה. המפגינים עמדו עם שלטים, עליהם נכתב "הרצחת וגם מירשת?", "מי נתן את ההוראה?", "תוקם ועדת חקירה", "שמיר — השמן הקטן". צלי רשף, מראשי "שלום עכשיו", אמר כי ניסיון העבר מלמד שלאחר לחץ ציבורי והפגנות, קמה בסופו של דבר ועדת חקירה. לדבריו, מתוכננת הפגנה במוצאי שבת הבאה בכיכר מלכי ישראל בתל־אביב. (צילום: רחמים ישראלי)

כוחות הממשלה בלבנון מנסים לבלום המלחמה בביירות

(עי"ת). יחידות צבא ומשטרה התפרסו בשבת ברחובות ביירות המערבית כדי להשתלט על מהומות וקרבות רחוב שפרצו שם שוב ובהם נהרגו 11 בני אדם.

פעולה זו באה בהתאם להפסקת אש שנתקבלה בעקבות התערבות סורית בקרבות שבין המיליציה השיעית אמל לבין המחבלים הפלש־תיניים במערב העיר.

ציר ביה"נ בארה"ב בא לדמשק לדון בשחרור בני ערובה אמריקאים

דמשק, (עי"ת). חבר בית הנבחרים האמריקאי רוברט דורנן בא לדמשק לשיחות עם נשיא סוריה חאפז אל אסד על חמישה אמריקאים המוחזקים כבני ערובה בידי קיצונים מוסלמיים בלבנון. כך מסרו בשבת מקורות דיפלומטיים.

דורנן, רפובליקאי מקליפורניה, מקווה להיפגש עם אסד היום.

7 מכוניות של חרדים חובלו השבת בי־ם

מאת נדב שרגאי

שבע מכוניות של חרדים חובלו השבת בשכונת מאה שערים בירוש־לים ובשכונות חרדיות נוספות בבירה. אותות מק ניזוק קשה. מכוניות אחרות נהרסו במסמרים ובכמה מקומות הורדו. מכונית אחת הופכה על צידה. על כמה מהמכוניות נרשמו כתובות "טרור נגד טרור". המשטרה סבורה כי חי־לוניים ביצעו את המעשה.

ביום שישי לפנות בוקר הוצתה חנות בגדים ברחוב מאה שערים. להצתה נגרם נזק קל. בעבר הוצתה חנות זו כבר כמה פעמים, על רקע חילוקי דעות בין חרדים וחילוניים באיזור.

שיחת היום / גדעון אלון

עם: השופט דוד בכור, שהיה יו"ר הוועדה לחקירת רצח ארלוזורוב
על: הקמת ועדת חקירה ממלכתית בפרשת השב"כ

צריך להשתמש במכשיר הזה בזהירות יתר

עתה, אחרי החנינה שניתנה לראש השב"כ ושלושה מ־עוזריו, יש עדיין מקום להקמת ועדת חקירה ממלכתית השאית שתחקור את אחריות הדרג המדיני?

לא הייתי רוצה בשלב זה להביע את דעתי בנושא זה. גם כך הפרשה הזו מעוררת הרבה מאד ויכוחים בציבור ואנו עדים לניגודי השקפות קיצוניים. כל כך הרבה אנשים וגורמים כבר הביעו את דעתם לכאן או לכאן, שאינני רוצה לצרף את קולי.

אתה סבור שנעשה שימוש תכוף מדי בוועדות חקירה ממלכתיות?

לדאבוננו, אנו עם של קי־צוניים בכל הכוונים. הקיצוניות שלנו באה לידי ביטוי בכל התחומים, וגם בשטח הזה של מינוי ועדות חקירה יש הגזמה. גם אם אתה עושה משפט וצדק מופרז, אתה גורם לאי צדק. בכל השטחים, כשעוברים את גבול ההגיון, זה לא טוב.

אבל סעיף 1 בחוק קובע כי ניתן להקים ועדת חקירה כאשר העניין הוא "בעל חשיבות ציבורית חיונית אותה שעה, הטעון בירור".

זה נכון ואמנם בעיות יש לנו הרבה. אבל השאלה היא אם יש להקים ועדת חקירה ממלכתית לגבי כל בעייה שיש לה חשיבות ציבורית. אם נהוג בדרך זו, נצטרך לשבת יומם ולילה בוועדות חקירה. יש מדינות כמו שווייץ, שיש להן בעייה אחת פעם ביובל ואז מקימים ועדה שתחקור. אבל, אצלנו יש בעיות בכל יום. לכן, אני סבור שאם כל אימת שתתעורר בעיה נקים ועדת חקירה, נחטיא את המטרה שלשמה נחקק חוק ועדות החקירה. צריכים להשתמש במכשיר הזה בזהירות יתר.

אבל, דווקא הקמת הוועדה בראשותך, ע"י ראש הממשלה לשעבר מנחם בגין, עוררה פולמוס ציבורי, משום שהיא לא עסקה בנושא ציבורי חיוני אקטואלי.

— אבל לי היטב שהקמת ועדת החקירה לחקירת רצח ארלוזורוב עוררה ויכוח.

בדיעבד אתה סבור שנעשה אז שימוש לא מתאים בחוק ועדת חקירה?

זו דעה שהובעה בזמנו לגבי אותה ועדה שבראשה עמדתי. אינני אומר שלא היה משקל לאותה דעה. אבל אין מנוס. זה טוב או לא טוב, ברגע שיש החלטת ממשלה על הקמת ועדה ע"י חוק וחבריה מתמנים ע"י נשיא ביהמ"ש העליון, עליה לפעול. ההיסטוריה תשפוט אם היה מקום להקימה.

פרס עשוי לדחות

(סוף מעמוד 1)

את אחריותו של הדרג המדיני בפרשת השב"כ. למעט חיים בר־לב ואריק נחמקין, המתנגדים לוועדה, ויצחק רבין שאינו נלהב מכך, תומ־כים רוב שרי המערך בוועדת חקירה. שרים במערך אמרו כי יש הכרח לבדוק את השאלה אם שמיר נתן יד לחיפוי ורמיה של ועדות שהוא עצמו הקים. אם אכן כך — טוענים השרים — הוא גרם לעיוות דין של האלוף יצחק מרדכי, ועליו להתפטר יחד עם ראש השב"כ. "בישראל אין מפקידים חבורים", ציינו אותם שרים.

ישיבת שרי המערך נמשכה אמש בשעה אחת אחר חצות במגמה לגבש עמדה משותפת בנושא ועדת החקירה בפרשת השב"כ. בישיבה שנמשכה יותר מארבע שעות השתתף גם שר התקשורת אמנון רובינשטיין משינוי, מיוזמי ההצעה בעניין ועדת החקירה. נמסר כי ראש הממשלה שמעון פרס גיבש כבר את עמדתו, אך יודיע על כך במועד שיראה לו מתאים.

שרים במערך, ובהם ראש הממשלה שמעו מפי ראשי השב"כ כי יצחק שמיר אישר את פעולת ראש השב"כ להטעיית ועדת זורע והלטמן. בדיונים פנימיים הועלה עם זאת הקושי להוכיח טענה זו, כיון שאין בידי השב"כ מסמכים המעי־דים על כך באופן מפורש.

בישיבת "שרינו" שהתקיימה בביתו של ראש הממשלה הועלתה מפי מספר רב של שרים ובהם יצחק נבון, משה שחל, יעקב צור, עזר ויצמן וגד יעקובי דרישה נחרצת לכונן ועדת חקירה. מצדדי ועדת החקירה הדגישו כי ניתן לנהל את החקירה מבלי לפגוע בביטחון המדינה. בין שרי המערך אין עם זאת תמימות דעים באשר ליתרונות הפוליטיים של משבר ממשלתי בפרשה זו, שכן הוברר כי הליכוד לא יהסס ללכת לבחירות תוך הכרזה שהמערך ניצל את פרשת השב"כ כדי לסכל את הרוטציה והיה מוכן לשם כך לסכן את ביטחון המדינה.

ממלא מקום ראש הממשלה ושר החוץ, יצחק שמיר, קיים אמש התייעצויות טלפוניות, כדי לבדוק את עמדות שרי הליכוד והמפלגות הדתיות לגבי נושא הקמתה של ועדת החקירה הממלכתית בפרשת השב"כ.

לדברי מקורביו, קיימת חזית אחידה של הליכוד, המפלגות הדתיות וסיעת "אומץ" נגד הקמת הוועדה, דבר שיסכל היום בממשלה את היוזמה של השר אמנון רובינשטיין ומשה שחל. בליכוד האשימו אמש את שרי המערך בטיפול זדוני ומגמתי בפרשה.

במערך ובליכוד נערכים להקדמת הבחירות

מקורבי פרס הבהירו כי לא מן הנמנע שפרס יגיש, בסופו של דבר, את התפטרותו לנשיא, ויביא ל־פירוק הממשלה. האפשרות ל־הקדמת הבחירות נוכח הדרישה להקמת ועדת החקירה נדונה במהלך השבת בשיחות בין מספר שרי מפלגת העבודה.

סופר "הארץ" מציין כי בתנועת החרות החלו כבר בסוף השבוע שעבר להערך לאפשרות של הקד־מת הבחירות. אם כי מקורבי שמיר הבהירו כי הליכוד מתנגד לבחירות מוקדמות מחשש של פגיעה במשק ובתכנית הכלכלית, אך יחד עם זאת לא יפחד מבחירות מוק־דמות בנושא זה.

גורמים בכירים בליכוד טענו אמש כי כל הקולות הבאים היום מקרב ראשי מפלגת העבודה והבא־יחד מכיוון השרים וייצמן, שחל, רובינשטיין, צור, נבון, [illegible] הרוטציה [illegible] ביטחונה [illegible] ואפילו [illegible] חוסנה של מדינת ישראל.

הנהלת זמיר

(סוף מעמוד 1)

אברהם שלום ושלושה מעוזריו.

זמיר מתח ביקורת חריפה ביותר על מעורבותם של עורכי דין פרטיים כיועצים משפטיים של גור־מים ממשלתיים, ללא ידיעה ואישור של היועץ המשפטי לממשלה. הוא הגדיר זאת "תופעה חמורה שיש בה משום ערעור במעמדו של היועץ המשפטי וסכנה לשלטון החוק במ־דינה, ולפיכך יש להסתייג ממנה בתוקף רב".

זמיר הגיב על הדברים שהשמיע עו"ד רם כספי שלשום בטלוויזיה, כשאמר כי נתבקש על ידי ראש הממשלה לפני כשלושה חודשים לסייע לשב"כ, משום שהיועץ המש־פטי דאז סירב לגונן עליו. זמיר ציין כי דבריו אלה של כספי אינם מדוייקים. לדבריו, התעוררה שאלת הייצוג המשפטי של השב"כ ל־ראשונה רק לפני כחודש, סמוך מאד לפרישתו של זמיר מתפקידו, כשהו־גשה עתירה לבג"ץ נגד ראש השב"כ. בהתאם לעקרון המשפטי כדבר ניגוד עניינים, לא יכול היה לייצג את ראש השב"כ בפעולה זו, לאחר שקודם לכן הגיש נגדו תלונה למשטרה בחשד של ביצוע עבירות חמורות, ואף תבע השעייתו מת־פקידו, בגלל חשד זה.

מרים נקבע מועד להתפטרות ראש השב"כ. ועוזריו אינם מתכוונים להתפטר

זמיר שלל את דברי עו"ד כספי, כאילו הפתרון לפרשת השב"כ בדרך של התפטרות ראש השב"כ, תואם את הצעתו, וניתן להסיק מכך שפתרון זה שהושג גם מקובל עליו. לדבריו, אמנם נכון שבשלב מסויים של טיפולו בפרשה זו ולפני שהגיש תלונה למשטרה, היה מוכן לשקול בחיוב הצעה להסדר שיתבסס על התפטרות של ראש השב"כ ועובדים בכירים נוספים בשב"כ. אך הצעה כזו לא הועלתה בפניו, ולכן אף לא נערך בה דיון.

זמיר הדגיש כי מאז חלו בפרשה זו התפתחויות חשובות והתעוררו שאלות חדשות, ששינו את המצב בפרשה באופן מהותי וחייבו, לדעתו, עריכת חקירה, אם על ידי המשטרה, על יסוד התלונה שהגיש, אם על ידי ועדת חקירה ממלכתית".

היועץ המשפטי לשעבר גילה כי ימים אחדים לפני שנתקבלה החל־טת הקבינט בדבר ההתפטרות והח־נינה, הוא נשאל על ידי גורם רשמי, אם יהיה מוכן לתמוך בפתרון הפרשה בדרך של התפטרות ראש השב"כ. "השבתי מיד" — מגלה זמיר — "לאותו גורם, כי לדעתי דרך זאת לא תהווה פתרון ראוי ומספיק לפרשה, ולכן לא אהיה מוכן לתמוך בה. נוסף על כך, ראש השב"כ עדיין ממשיך לכהן בתפקידו, ואף לא נקבע מועד לסיום תפקידו, ויתר אנשי השב"כ שהיו חשודים בביצוע עבירות שונות, אף כי זכו לחנינה, אינם אמורים כלל להתפטר מת־פקידם בשב"כ".

זמיר סירב להתייחס לסמכותו של הנשיא לחון את ראש השב"כ וש־לושה מעוזריו. לדבריו, הוא הביע את עמדתו בנושא זה בחוות דעת שהכין, לפי בקשת ראש הממשלה לפני כשנה. אולם עכשיו הוא מנוע מלהגיב על הדברים שהושמעו בעניין זה על ידי עו"ד כספי, משום שהעניין תלוי ועומד בפני בג"ץ, ולכן הוא סוב־יודיצה.

המחסור בסיגריות מחמיר

עובדי דובק ממשיכים בעיצומים — על אף צו שהוציא בית הדין האיזורי לעבודה

מאת אברהם צחר
כתב "הארץ" לענייני כלכלה

המחסור בסיגריות הולך ו־מחריף. העובדים במפעלי דובק מתעלמים למעשה מצו בית הדין האיזורי לעבודה וממשיכים בעיצומים.

לטענת סיטונאי הסיגריות סופקה ביום ו' לחנויות במרכז הארץ רק כמחצית מהכמות הרגילה. באיזור הצפון ובאיזור ירושלים האספקה היתה כשליש בלבד מהדרוש.

העובדים במפעלי דובק פתחו בעיצומים עוד לפני שלושה שבועות. אך על פי צו בית הדין לעבודה הם אמורים לחזור לעבודה תקינה עוד ביום א' לפני שבוע.

מנכ"ל דובק, זוהר גהל, אישר בתשובה לשאלת "הארץ" כי היקפי הייצור והאספקה עדיין קטנים ממה שהיה אמור להיות. לדבריו, עדיין אין בידיו נתונים מדויקים על כמויות האספקה ביום ו'.

מהומות וקטטות

המחסור בסיגריות גורם ב־מקרים רבים למהומות ואף לקטטות. כאשר מכונית דובק הגיעה ביום ו' לטבריה, פרץ הקהל לחנות של הסיטונאים "האחים קבבצ'י" ופרצה תיגרה. לדברי אברהם קבבצ'י, שהוא סי־טונאי הסיגריות הגדול ביותר באיזור, נאלצו הוא ואחיו ל־הסתגר בחנות כדי למנוע ביזה.

תקריות דומות אירעו גם בירושלים ובחיפה.

בחלק מהחנויות בתל־אביב ובגוש דן מחזיקים החנוונים את הסיגריות "מתחת לדלפק" ו־מוכרים רק "ללקוחות מוע־דפים", ולעיתים תוך הפקעת מחירים.

בוטלו צווי הריתוק

(סוף מעמוד 1)

בצה"ם להגדלת ה תקציב, למערכת של שכר עידוד כפיצוי על עומס, ולסיוע נוסף כגון מעונות יום לילדי האחיות, שיכלל בסעיף התנאים הפיסיים. האחיות השיבו כי הן תובעות לדון גם בשכר, ושבו על הצהרתן שרק לאחר שיוסכם על פתיחת מו"מ על כל הנושאים — יפסיקו את השביתה.

[illegible] שכבה חולים יפותו [illegible] עודד", אמרה אמש ל"הארץ" דוברת מטה השביתה, אילנה כהן — בה תיוזמה לאפשרות של הזמנת השביתה, שפירושה נטישת יחידות הטיפול הנמרץ, הפגיות והדיאליזה.

מנכ"ל ההסתדרות ויו"ר האגף לאיגוד מקצועי עשו בסוף השבוע מאמצים להשיב את האחיות ל־עבודה, ולזמן את כל הצדדים למשא ומתן עניני, מחשש להידרדרות כללית של יחסי העבודה במשק. באיגוד המקצועי חוששים כי כל הטבה שתינתן לאחיות — תגרור תגובה מיידית מאיגודים מקצועיים ישאיים ופארא־רפואיים, ובשלב שני מצד איגודים מקצועיים אחרים הטוענים, כי השחיקה העמוקה בשכרם מצדיקה תביעות ייחודיות.

הברפלד ייפגש הבוקר עם האחיות.

מנכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, נפגש אתמול עם נציגות האחיות, וניסה לשכנע אותן לשוב לעבודה ולמצות במשא־ומתן את תביעותיהן. במקביל זימן חיים הברפלד, יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, את המנהיגות של כל הגורמים הקשורים למשבר, לדיון הבוקר בלשכתו.

11 נפגעו מדליפת גז

מאת מיכאל גרטי
סופר "הארץ"

בדליפה שהיתה מצינור גז בכפר סבא נפגעו 11 בני־אדם מהם שבעה מאנשי מגן דוד אדום שבאו לפנות את הנפגעים.

המקרה אירע אמש כאשר גז בישול התפרץ מצינור בדוממה ברחוב קפלנסקי בכפר־סבא.

נציגי כל זרמי היהדות בארה"ב גינו האלימות דתיים—חילונים

מאת שלמה שמיר
סופר "הארץ" בניו־יורק

כעשרים רבנים וראשי אירגונים דתיים, נציגי כל הזרמים ביהדות אמריקה, חתמו על הודעה המביעה דאגה, שאט נפש וצער על אמצעי האלימות שנוקטים קיצונים דתיים ולא דתיים מישראל.

נפתח פסטיוואל הקולנוע בי־ם

מאת רחל דנה

פסטיוואל הקולנוע השלישי נפ־תח אמש בסינמטק בירושלים בטכס בנוכחות שר החינוך והתרבות יצחק נבון, ראש עיריית ירושלים טדי קולק, השר בר־לב ומוזמנים רבים.

בטכס הפתיחה, שהינחה מיכה שגריר, היתה הבעת הוקרה לתולדות התקשורת הקולנוע. קירק דוגלס אירח מעל מסך וידיאו את הבאים ואת ראש עיריית ירושלים, והצלקוק החזיה על המסך בסרט שצולם ב־1965 ונמצא בארכיון הסרטים, ובו הוא נפגש עם טדי קולק בירושלים.

הפסטיוואל יתקיים במשך השבוע ויוקרנו בו יותר מ־80 סרטים בכ־120 הקרנות באולם הסינמטק ובחאן הירושלמי. מארגני ה־פסטיוואל מסרו כי חלק גדול מן הכרטיסים כבר אזלו.

הקונגרס אישר התקציב השנתי: 995 מיליארד ד'

מאת צבי בראל

וואשינגטון (מיוחד ל"הארץ") הקונגרס אישר ביום ששי את תקציב הממשל לשנת 1987 הע־מיד על סך 995 מיליארד דולר, 15 מיליארד דולר פחות מבקשתו של הנשיא רייגן.

התקציב צופה הכנסות של 852.4 מיליארד דולר וגרעון של 142.6 מיליארד דולר, כפי שקובע חוק גרהם רודמן.

כוח דלתא יסייע לאבטח בניו־יורק אירועי 100 שנה להצבת פסל החרות

מאת שלמה שמיר
סופר "הארץ" בניו־יורק

יחידות מכוח דלתא של הצבא האמריקאי המאומנות ללחימה נגד טרוריסטים יוצבו השבוע בניו־יורק כדי לסייע למשטרת המטרופולין לאבטח את מיליוני התיירים והאור־חים החשובים שיגיעו אליה כדי להשתתף באירועים לציון 100 שנה להצבת פסל החרות.

הבוקר הפגנה מול בית פרס במחאה על העקירות במידיה

מאת אהוד [illegible]

תושבי הכפר מידיה, ותומכים יהו־דים וערבים מתכוונים להפגין הבוקר מול מעונו של ראש הממשלה, במחאה על עקירת אלפי עצי זית בכפר.

לפני שבוע עקרו אנשי מינהל מקרקעי ישראל אלפי עצי זית של תושבי מידיה, בטענה שניטעו באד־מות מדינה. על סמך עתירה של שמונה מתושבי הכפר, הוציא בג"צ בשבוע שעבר צו ביניים להפסקת פעולות העקירה במידיה.

המעלות של אל על

	טמפ' מינימום	טמפ' מכס'		הטמפרטורות אתמול	
אמסטרדם	15	22	מעונן	25	30
אתונה	18	26	מעונן	20	29
בוקרשט	16	24	מעונן	—	—
בריסל	16	27	מעונן	—	—
וינה	20	29	מעונן	17	26
ז'נבה	20	28	בהיר	15	31
לונדון	17	26	מעונן	18	30
ליסבון	16	23	בהיר	13	24
מדריד	18	32	בהיר	18	32
ניו־יורק	19	29	מעונן	20	31
פאריס	21	29	משתנה	22	34
פרנקפורט	18	25	מעונן	15	30
ציריך	19	29	מעונן	—	—
קהיר	23	32	בהיר	21	35
קופנהאגן	15	24	מעונן	14	25
רומא	19	27	בהיר	18	32
שטוקהולם	15	25	מעונן	15	27

ELAL אל על

אוניברסיטת תל-אביב

המרכז למחקרים אסטרטגיים ע"ש יפה

יום עיון במלאות 10 שנים למבצע אנטבה בנושא מלחמה בטרור ושיתוף פעולה בינלאומי

16.00—16.05 פתיחה: פרופ' משה מני נשיא האוניברסיטה
מושב ראשון: יו"ר אלוף (מיל.) אהרון יריב
16.05—16.45 שר הביטחון יצחק רבין: ההיבט הפוליטי
16.45—17.25 ד"ר מלה תבורי: ההיבט המשפטי
מושב שני: יו"ר ד"ר אריאל מררי
17.45—18.25 אלוף (מיל.) אהרון יריב: ההיבט האופרטיבי
18.25—19.00 אלוף אהוד ברק: מבצעים צבאיים נגד הטרור ומגבלותיהם

יום ראשון 29.6.86 שעה 16.00 אולם כס המשפט ע"ש מלכה ברנדר בנין טרובוביץ', הפאקולטה למשפטים אונ' ת"א.

חניה מחוץ לקמפוס, כניסה רגלית משער המטאוס (רחוב קלאוזנר)

הציבור מוזמן

אנו מודיעים בצער רב על פטירתה של יקירתנו

חיה ליפניק
לבית שור

אלמנת ר' יהושע ז"ל

הלוויה תתקיים היום יום ראשון כ"ב בסיון תשמ"ו 29.6.86 בשעה 11.30 לפנה"צ בבית העלמין בכפר סמיר חיפה. אוטובוס יצא מבית המנוחה רחוב פיירברג 4 נוה שאנן בשעה 10.45 לפנה"צ.

המתאבלים:
בתה: בתיה סטניצקי
בתה וחתנה: זהבה ומריאן מלר
הנכדים, הנינים ומשפחת שור

בצער רב וביגון קודר אנו מודיעים על פטירתה ללא עת של הרעיה, הבת, האם האחות והסבתא היקרה

מרים כהן
(לבית פטרושקה)

הלוויה תצא היום יום ראשון כ"ב סיון תשמ"ו (29.6.86) בשעה 2.00 אחה"צ מבית הלוויות סנהדריה ירושלים

עלי כהן
מאיר פטרושקה
נעה כהן
יורם פטרושקה
הנכדים והמשפחה

אוי לנו כי השברנו
בשברון לב ובצער עמוק אנו מודיעים על פטירתה של אשתי אמנו וסבתנו היקרה
האשה החשובה והצדקת

מרת דבורה שוב ע"ה

הלוויה תצא היום יום ראשון כ"ב בסיון תשמ"ו (29.6.86) בשעה 2.00 אחה"צ מבית המנוחה רח' הבקוק 7 (פ' הירקון 279) תל־אביב, לבית העלמין בחולון יצחק.

המתאבלים מרה:
בעלה: אלכסנדר שוב
בנה: עו"ד משה ודליה שוב וב"ב
בנה: חיים וצפורה שוב וב"ב
נכדיה וניניה
ומשפחות: ליבר, פרידמן, רוזנבלום, דונין, שטיינבך, דיבון

אוטובוסים יעמדו לרשות המלווים.
יושבים שבעה בבית המנוחה.

במלאת שלוש שנים לפטירת יקירנו

בנימין גוירצמן ז"ל

נתייחד עם זכרו מחר יום שני כ"ג סיון תשמ"ו 30.6.86 בשעה 4.30 אחר הצהרים בבית העלמין בקרית שאול

המשפחה

יקירתנו

רות לרמן
איננה

הלוויה תתקיים היום יום ראשון כ"ב בסיון תשמ"ו 29.6.86 בשעה 11 לפנה"צ בבית העלמין הירקון גבול חולון בתים.
נפגשים ליד השער הראשי.

המתאבלים:
מלי, סרג'יו, סופיה, צבי, אילנה
הנכדים: יוני, מאיה, אורי ומיכל

בצער רב אנו מודיעים על
פטירתו הפתאומית של היקר לנו
ראש משפחתנו

אברהם קרמר ז"ל

הלוויה תתקיים היום יום ראשון 29.6.86 כ"ב בסיון תשמ"ו
ותצא בשעה 3.00 אחה"צ מביתו ברח' קק"ל 52 בקרית ביאליק
לבית העלמין בצור שלום.

אוטובוס יעמוד לרשות המלווים.

אשתו, בניו, כלותיו, נכדו ונכדותיו.

עתון הארץ חינם
לנוסעי צדור בוס לאילת
של טיולי הגליל

המתיחות בין הדתיים לשמאל ברצועת עזה — לשיאים חדשים

ד"ר רבאח מוהנא הותקף ביום ה' בערב על ידי מוסלמים קיצוניים וסובל משברים ביד וברגל

מאת סופר "הארץ"

מעשי האלימות בין גופים מוסל־מיים קיצוניים לבין חוגי השמאל ברצועת עזה הגיעו בסוף השבוע לשיאים חדשים. בעיר עזה שוררת מתיחות רבה, ותושבים מקומיים העידו על אווירה של חרדה כללית.

הקרבן האחרון של שרשרת מעשי האלימות הוא נשיא התאחדות הרו־פאים של עזה, ד"ר רבאח מוהנא. ביום חמישי בערב נסע ד"ר מוהנא במכוניתו מהמרפאה שלו לביתו. בקרבת הבית הגיחה לפתע מכונית מאחוריו, חסמה את דרכו, ומכונית אחרת חסמה את הדרך מאחור.

כמה אנשים ירדו מהמכוניות, דרשו מהרופא לצאת ממכוניתו, ומשסירב, התנפלו עליו במכות תוך שימוש באלות. בני משפחת מוהנא ששמעו את קולות התגרה יצאו מביתם והותקפו אף הם. ד"ר מוהנא סובל משברים בזרועו וברגלו, וחבורות בכל חלקי גופו. שישה מבני משפחתו סובלים אף הם משברים בגפיים ומחבורות. כל הנפגעים הועברו לטיפול בבית־החולים "שיפא" בעזה. נעצרו שני חשודים.

בעזה מעריכים כי ההתקפה על ד"ר מוהנא באה בתגובה על התקפה דומה, יום קודם לכן, על ד"ר איבר־אהים יאזורי, ראש ה"מג'מע אל־אסלאמי", שהוא אירגון הגג של התנועות המוסלמיות הגדולות ברצועה.

כץ עוז איים לפרוש מהקואליציה בגלל הצעת חוק פוגעת בקיבוצים

הצעת החוק היתה אמורה לעלות מטעמו של ח"כ מ"חרות" וסגן שר החקלאות הזהיר, כי יהפוך לסיעת יחיד, אם זו לא תורד מעל סדר היום

(ע.) סגן שר החקלאות, ח"כ אברהם כץ עוז, מסר במגעים שקיים שלשום עם פורום של צעירי התק"מ, כי הוא שקל לפרוש מהקו־אליציה ולהכריז על עצמו כסיעת יחיד, אלמלא התקבלה דרישתו להסיר הצעת חוק הפוגעת בתנועה הקיבוצית.

כץ עוז סיפר, כי הוגשה הצעה לסדר היום בכנסת מצד ח"כ מיכאל איתן (חרות) שכותרתה היתה "גזל אדמות המדינה על ידי הקיבוץ. בע־קבות רישום משבצות הקיבוצים על ידי מינהל מקרקעי ישראל". בתגובה על כך הודיע כץ עוז ליו"ר סיעת המערך, רפי אדרי, כי במידה שחבר הקואליציה, איתן, יעלה הצעה זו, המשמיצה או פוגעת בתנועה הקיבוצית — הוא רואה עצמו חופשי להכריז על סיעת יחיד עצמאית ולפרוש מהקואליציה.

לדבריו, הסיר אדרי את ההצעה מסדר היום בשבוע שעבר, והנושא כולו יועלה לדיון בישיבת הנהלת הקואליציה מחר.

היום עתידה להתקבל החלטה בעניין המכללה המורמונית

לחץ חרדי על מודעי להצביע בעד הצעת השרים הדתיים

מאת נדב שרגאי
סופר "הארץ"

ועדת השרים לנושא האוניבר־סיטה המורמונית מתכנסת היום ועו־תידה לקבל החלטה בנושא. הוועדה עתידה להכריע בין שתי הצעות — זו של שר הפנים, יצחק פרץ, להחליט על הפסקת הבנייה, כי החלטה כזו יתמכו בראשה שלושת השרים הדתיים: פרץ, שפירא ובורג.

עמדתו של שר המשפטים, יצחק מודעי, לא ברורה. החוגים החרדיים לוחצים עליו לתמוך בהצעה זו. אם יתמוך מודעי בהצעת השרים ה דתיים ייווצר בוועדה תיקו 4:4, שכן כל השרים החילוניים יתנגדו ל־הצעה להפסיק כליל את הבנייה. מדובר בשרים רובינשטיין, נסים, נבון ושחל.

השר רובינשטיין עתיד להעלות בישיבה הצעה נגדית שתאשר את המשך בניית האוניברסיטה המור־מונית על הר הצופים ואת הפעלתה, אולם תבקש לעגן באופן משפטי את התחייבות המורמונים שלא לעסוק במסיון. בהצעה זו יתמכו, כפי הנראה, ארבעת השרים החי־לוניים, ואולי גם ד"ר בורג, במידה שהצעת השר פרץ — תיפול בהצבעה.

משרד הפנים התחייב לרשום הגרים האתיופים כיהודים

מאת נדב שרגאי
סופר "הארץ"

משרד הפנים העביר לבית ה־משפט הגבוה לצדק מכתב של הסמנכ"ל כהנא, שבו מתחייב ה־משרד לרשום את הגרים והגיורות מבני העדה האתיופית בתעודת הזהות כיהודים. הודעה זו, שהועברה לבג"צ הדן בנושא האתיופים, אינה בגדר חידוש, אך סותרת למעשה את הודעה, שהעביר אותו סמנכ"ל במשרד הפנים לבג"צ, הדן בעניינה של הגיורת שושנה מילר.

בבג"צ מילר הצהיר משרד הפנים, כי מעתה יירשמו בתעודת הזהות של הגרים ליד סעיף הלאום גם עובדת הגיור ואילו במקרה של גרים אתיו־פיים, כנאמר בתצהירו השני של כהנא, תירשם עובדת יהדותם וזו לא.

בנוסף על המסמך שהגיש משרד הפנים, הודיע משרד הדתות לבג"צ בשמה של הרבנות הראשית, כי הרבנות נבונה להסדר חדש בשאלת גיור האתיופים. על פי ההודעה, כל מקרה שבו ימליץ רושם נישואין על נישואין של בני זוג אתיופים ללא גיור וללא טבילה, יובא להחלטה של מליאת הרבנות הראשית, והיא תכריע בעניין.

בקרב בני הקהילה האתיופית נערכים בימים אלו התייעצויות האם לקבל הצעה זו, ובשלב זה הנטיה היא לדחותה, ולהמשיך בהליך המשפטי המתקיים עתה בבג"צ.

אישים דורשים מרבין לאפשר לתושבת רמאללה לבקר אצל בעלה המגורש בירדן

המימשל הצבאי התנה יציאת סיהאם ברגותי בוויתור על שיבה למולדתה למשך שלוש שנים

מאת אורי ניר
סופר "הארץ" בשטחים

שבעה עשר אנשי רוח ואקד־מאים דורשים משר הביטחון לאפשר לסיהאם ברגותי, תושבת רמאללה, לבקר את בעלה שגורש לירדן לפני כחצי שנה.

במברק ששלחו אתמול לשר רבין, לאלוף פיקוד המרכז ולראש המינהל האזרחי, מוחים הכותבים על ההחלטה להתנות את יציאתה של ברגותי לירדן בכך שתישאר מחוץ לתחומי הגדה למשך שלוש שנים. החלטה זו היא בלתי אנושית, לדבריהם, ויש בה משום הטלת צו גירוש גם עליה. בין החתומים על המברק הפרופסורים גליה גולן, יהושע אריאלי, אליס שלווי, ואורי קאופמן, הצייר יאיר גרבוז ואחרים.

סיהאם ברגותי הגישה ל־אחרונה בקשה לבקר אצל בעלה עלי אבוהילאל ברבת עמון. המימשל הצבאי התנה את יציאתה בכך שלא תחזור לאיזור למשך שלוש שנים לפחות. גורמי ביטחון מסרו בשעתו, כי הסיבה להתניית יציאתה של בר־גותי היא בטחונית.

הפטריארך הקופטי: בני העדה לא יבקרו בירושלים "עד לשחרורה"

מנהיג מיליוני הקופטים המצריים: "היהודים אינם חפים מצליבת ישו אבל הבעיה העיקרית היא בעיית פלשתין"

מאת עודד זראי
שליח "הארץ" בלונדון

הפטריארך הקופטי שנודה הש־לישי, שמקום מושבו בקהיר, קבע כי מיליוני הקופטים במצרים ובאר־צות אחרות לא יבקרו בירושלים, "עד לשחרורה, ואז נבוא אליה ביחד עם אחינו המוסלמים".

בראיון לעתון "אל־תראמן" המו־פיע בלונדון, אמר אתמול ה־פטריארך כי היהודים אינם חפים [illegible] הבעיה היחידה של הקופטים עם ישראל. "הבעיה העיקרית היא בעיית פלשתין". הוא ציין כי לחם בפלשתין בהיותו קצין בצבא המצרי, לפני שהיה לכומר. בתשובה ל־שאלה, ציין כי אין לו התנגדות ליישום ההלכה המוסלמית במצרים, "משום שזהו עניינם של אחינו המוסלמים, אולם חשוב איך יהיה היחס לנוצרים".

מקורות ערביים בלונדון מסרו אמש כי הגורמים הדתיים במצרים לוחצים על הממשלה לסגור את מועדוני הלילה ברחוב אל־הרם המפורסם באל־גיזה, המשמש מוקד מרכזי לתיירות, בעיקר מארצות ערב.

היום תתכנס בקהיר ועדה ממשל־תית מיוחדת בראשות ראש הממשלה, ד"ר עלי לוטפי, כדי לדון זו הפעם הראשונה בגורלם של מועדוני הלילה בקהיר. (ראה מאמרו של עודד זראי בעמוד 9) המקורות בלונדון מגלים עוד כי חיל הגבולות ומשמר החופים המצרי הקימו בסיס צבאי קבוע באי אל־זברג'ד בים סוף, כדי למנוע שימוש תיירותי באי זה מצד ישראל. המצרים טוענים כי האי שייך למצרים, ואילו ישראל טוענת, לדברי המקורות, כי האי נמצא בתחום המים הטריטוריאליים הבינלאומיים. הבסיס הצבאי המצרי באי כולל כוח מוטס במסוק וכוח ימי.

"כך" עתרה לבג"ץ נגד המשטרה; טוענת להתנכלות מצד מפקדיה

(ע.) תנועת כך הגישה שלשום עתירה נגד ארבעת מפקדי המחוזות של משטרת ישראל, בטענה כי הם מונעים ממנה לקיים אסיפות עם, ופוגעים בכך בחופש הביטוי של התנועה. שופט בית המשפט העליון, אליעזר גולדברג, הורה להעביר את הדיון בעתירה בפני הרכב של שלושה שופטים.

בעתירה נגד מפקדי המחוז ה דרומי, מחוז המרכז, המחוז הצפוני ומחוז תל אביב נטען, באמצעות עורך הדין מאיר שכטר, כי בחו־דשים האחרונים מסתמנת במשטרה מגמה ברורה של הגבלת הזכות לקיים אסיפות עם.

העותרים מפרטים 12 דוגמאות של התנכלות המשטרה לתנועת כך. פעמים אחדות לא אושרו האסיפות, ובפעמים האחרות נדרשו למלא אחר תנאים לא מקובלים כמו לדאוג למכבי אש, לאמבולנס, למתנדבים ולאישור מהעירייה. העותרים טוע־נים, כי פעמים אחדות הותקף מאיר כהנא באסיפות, והמשטרה לא התערבה. כן נטען, כי המשטרה אינה מאשרת את האסיפות בתוך פרק זמן של 5 ימים, כמקובל, אלא דוחה את האישור עד הרגע האחרון, במקרים שבהם מאושרות האסיפות.

נכשל ניסיון להתנקש בחייו של תושב שדרות

(ע.) ניסיון התנקשות בחייו של תושב שדרות התרחש אתמול בשוק בעזה, ובעקבות המקרה ערכו ה משטרה וכוחות הבטחון סריקות נר־חבות באזור. הישראלי הצליח להיחלץ ללא פגע. התוקף טרם נעצר.

שמו של המותקף, תושב שדרות בן 40, נאסר, בשלב מסירת הידיעה, לפרסום. הוא הגיע אתמול בצהריים לאזור המוסכים של עזה, בשוק "אסכולה". תוך כדי הליכה ברחוב, חש לפתע באלמוני המנסה לתקוף אותו מאחור. הוא הסתובב והבחין באדם שניסה באותו רגע לדקור אותו בסכין. התוקף נבהל ונמלט מהמקום. המותקף דלק אחריו, אולם הוא איבד את עיקבותיו בסימטאות השוק.

מיד עם היוודע דבר הניסיון לרצח, הגיעו למקום כוחות הביטחון והמשטרה, וחסמו את כל אזור השוק. עוברי אורח נעצרו לבדיקה ולחקירה, והסריקות באיזור נמשכו אמש. עד כה טרם נעצרו חשודים.

הערב ייפתח מושב הוועה"פ הציוני

מאת סופר "הארץ"

במעמד נשיא המדינה, חיים הרצוג, ומאות צירים מרחבי העולם היהודי ייפתח הערב באולם בנייני האומה בבירה, מושב הוועה"פ הציוני. לאחר הפתיחה החגיגית, בה ישאו דברים יו"ר ההנהלה הציונית אריה דולצין, ראש עיריית ירושלים, טדי קולק ויו"ר הוועה"פ הציוני אפרים אבן, ייפתחו הדיונים, שיתקיימו במלון "רמאדה רנסנס" במשך שלושה ימים.

ערך את העמוד: יצחק לאור

חדשות המשק

ד"ר דוד קליין מבל"ל יתמנה ליועץ שר האוצר

מאת נחמיה שטרסלר

ד"ר דוד קליין, ראש החטיבה לתכנון אסטרטגי בבנק לאומי, עומד, כנראה, להתמנות ליועץ הכלכלי של שר האוצר.

קליין, בן 51, הוא בעל רקע רחב בכלכלה. בשנים 1959 עד 1966 היה אחראי על תכנון לטווח ארוך באגף התקציבים באוצר. בין 1966 ל־1972 שרת ככלכלן בוואשינגטון בקרן המטבע הבינלאומית בנושאי מדיניות פיסקלית, השלים את לי־מודי הדוקטורט שלו בכלכלה באוניברסיטת ג'ורג' וואשינגטון.

אחר כך עבד מספר שנים במכון "תבל" שהוקם ע"י פנחס ספיר, וב־1976 התחיל לעבוד בבנק לאומי. שם שימש כיועץ הכלכלי של הבנק, כאחראי לניהול הכספי, ולפני שנה מונה כראש חטיבת התכנון, בדרגת סמנכ"ל.

דוד קליין נחשב לאיש מקצוע, צנוע, ישר, וללא כל מחויבויות פוליטיות.

מקורות בבנק לאומי אומרים שקליין לא היה שבע רצון מקצב ההתקדמות שלו במדרג הניהולי בבנק לאומי, עובדה שתרמה ל־הסכמתו לקבל את התפקיד באוצר. המינוי טעון עדיין את הסכמת הנהלת בנק לאומי.

"ניקוב" תובעת לחדש המסחר במניותיה

מאת אריה לביא
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

חברת המחשבים ניקוב פנתה ביום ששי ליו"ר מועצת המנהלים של הבורסה, חיים שטסל ולמנכ"ל הבורסה, יוסף ניצני, בתביעה לחדש את המסחר במניותיה.

בראשית השבוע הפסיקה הבורסה את המסחר במניות ניקוב, לאחר שניקוב רכשה את חברת המחשבים י.ל.ן מתנועת המושבים, בטענה שהיא ממתינה לקבלת פרטים נוס־פים על העיסקה. מנכ"ל חברת ניקוב, אהרון פרבר, אומר, שלמעשה הבורסה אינה מצפה לפרטים נוספים אלא רק מבקשת הערכה לגבי השפעתה של העיסקה על רווחיות חברת ניקוב. פרבר אומר במכתב להנהלת הבורסה שאין באפשרותה של ניקוב לתת כל הערכה על השפעת רכישת י.ל.ן. על הרווחיות העתידית של ניקוב. כל הערכה כזו תהיה בלתי אחראית.

אמש לא ניתן היה לקבל את תגובת הבורסה לטענותיה של חברת ניקוב.

טמפו בירה תחזיר ההשקעה לשותפיה מארה"ב

מאת אריה לביא
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

קבוצת טמפו תעשיות בירה הגיעה להסכם, לפיו היא תחזיר את ההשקעה לקבוצת בנ־ברוקלים מארצות הברית, שנכנסה לשותפות במפעלי הבירה.

על פי ההסכם שנחתם בסוף השבוע, הגיעו חברת טמפו ובעלי מניותיה להסכם, לפיו הקבוצה האמריקאית לא תהיה בעלת מניות בטמפו, וטמפו תחזיר לקבוצה בנ־היים את השקעתה המקורית בצירוף ריבית. מדובר בהשקעה של 6 מי־ליון דולר, וטמפו תחזיר את ההשקעה בריבית הדולרית המקובלת במשך שלוש שנים עד מחצית 1989.

מרכז ההשקעות אישר 14 תכניות השקעה בתעשיה

מאת צבי זרחיה

מינהלת מרכז ההשקעות במשרד התעשיה והמסחר אישרה בישיבתה השבוע 14 תוכניות השקעה ב־מפעלי תעשיה בהיקף כולל של 25.5 מיליון דולר.

מדובר בהקמה ובהרחבה של מפעלי תעשיה, רובם באזורי פיתוח. המייצרים מוצרי אלקטרוניקה, טקס־טיל, שטיחים, שעונים, שיש ומכבים.

ברונו פותח בהליכים להשעיית רפאל רקנטי מתפקידיו בדיסקונט

מאת אריה לביא וצבי זרחיה
סופרי "הארץ" לענייני כלכלה

נגיד בנק ישראל פרופ' מיכאל ברונו עומד להתחיל הבוקר בהלי־כים להשעייתו של רפאל רקנאטי מתפקידו כמנכ"ל ויו"ר מועצת המנהלים של בנק דיסקונט, לאחר שרקנאטי לא נענה להפצרותיו ליישם את המלצות ועדת בייסקי בנוגע לתחום האישי.

מבנק דיסקונט חזרו והדגישו שעמדת דירקטוריון הבנק לא השת־נתה והדירקטוריון סבור עדיין שרקנאטי הוא האדם המתאים ביותר למלא את תפקיד המנכ"ל ויו"ר הבנק. בעקבות כך מצפים שבנק דיסקונט יפנה לערכאות כאשר נגיד בנק ישראל יתחיל במימוש תוכניתו להדיח את רקנאטי.

שר האוצר משה נסים אמר ביום שישי כי המלצות ועדת בייסקי היו מופנות למעשה לבנק ישראל והוא בטוח שנגיד בנק ישראל יפעל על מנת לממשן. השר אמר שהנגיד יפנה כנראה לממשלה בקשר ל־ביצוע ההמלצות וסביר להניח שהמ־משלה תענה לבקשותיו.

ברונו לא יבקש היום

הממשלה לא תדון הבוקר בהשע־ייתו של רפאל רקנאטי. גורמים כלכליים מסרו אמש כי הנגיד לא יבקש להעלות הבוקר את הנושא בממשלה. לדבריהם, בפקודת ה־בנקאות מפורטים מספר שלבים בתהליך השהייתו של מנהל בנק וישנם שלבים הקודמים לפניה אל הממשלה. בסוף השבוע הודיע הנגיד ליועץ המשפטי לממשלה על הצע־דים שהוא עומד לנקוט.

השבוע אמור שר האוצר לקבל את המלצות הצוות הבין־משרדי למינהל ולדון בביצוע המלצות בייסקי הקשורות לממשלה.

חשש במערכת הביטחון לעתיד מפעל מנועי בית שמש באין לו רוכשים

"כור" חזר בו מכוונתו לרכוש את חלקה של הממשלה במפעל

מאת ראובן פדהצור
סופר הצבאי של "הארץ"

במערכת הביטחון חוששים לעתידו של מפעל מנועי בית שמש, לאחר שבשבוע שעבר התברר כי בשלב זה אין מי שמוכן לרכוש את המפעל.

בתחילת השבוע יתקיימו התייע־צויות במשרד הביטחון כדי לנסות ולמצוא לפחות פתרונות ביניים ש־יאפשרו את המשך הפעלתו של המפעל. נראה כי לאור המצב החדש ייאלץ משרד הביטחון לבחור הנהלה חדשה, לאחר שיו"ר מועצת המנה־לים, אלקבה כספי, התפטר באפריל, ולאחר התפטרותו של המנכ"ל, עזרא יסודי, אשר הסכים להישאר במפעל עד שיימצא לו מחליף.

מקורות ביטחוניים מעריכים כי המפעל ימשיך להידרדר, וייתכן אף שהשותפים האמריקאים, חברת "פראט אנד וויטני", ייצאו מן השות־פות, כפי שמאפשר להם החוזה שחתמו עם ממשלת ישראל. המפעל מפסיד כמיליון דולר בכל חודש, ולהערכת מומחי משרד האוצר נחלו תוכניות ההבראה שלו כשלון חרוץ.

סיכויים קלושים

קונצרן כור, שהיה מעוניין לרכוש את חלקה של הממשלה במפעל חזר בו לאחר שמנכ"ל כור, ישעיהו גביש, לא הצליח להשיג הבטחה מ"פראט אנד ויטני" כי זו תישאר שותפה במפעל לפחות חמש שנים לאחר שכור תרכוש את 58 האחוזים של הממשלה במפעל.

התעשייה האווירית שרויה בקשיים כלכליים, ובשלב זה לא נראית אפשרות שתשקיע ברכישת מפעל נוסף. השותפים האמריקאים הודיעו כי אינם מוכנים לכניסת התעשייה האווירית למנועי בית שמש, ובמקרה כזה יפרשו מיד מן השותפות.

קונה נוסף הביע את רצונו להכנס למנועי בית שמש הוא סטף ורטהיימר, אך מקורות במערכת הביטחון הטילו ספק באפשרות שעיסקה כזו תצא לפועל.

להערכת הגורמים הביטחוניים, אם תרצה הממשלה להמשיך ולקיים את המפעל ולהבריא אותו, יהיה עליה להשקיע לפחות 80 מליון דולר ולהבטיח להנהלתו חופש עבודה שיאפשרו את העלאתו על דרך המלך. אך הסיכויים לכך קלושים.

בגלל מדיניות הצמצום התקציבי

הבנקאים העריכו מחדש הסיכונים הגלומים באשראי ל"גופים בטוחים"

מאת צבי זרחיה
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

עקב מדיניות הצמצום התקציבי נאלצה המערכת הבנקאית להעריך מחדש את הסיכונים הגלומים ב־אשראי הניתן לגופים, שנחשבו בעבר לבטוחים, כך עולה מסקירת המפקחת על הבנקים לשנת 1985, שתתפרסם בימים הקרובים.

בסקירה מצויין עוד, כי עיקר מקורות המימון של הסקטור העסקי בישראל נובע מאשראי ממערכת הבנקאות ועל אחריותה. לפיכך, מי־תון בפעילות הכלכלית משפיע מיד על המערכת הבנקאית, המשקפת את המתרחש בסקטור העסקי וב־משק בכלל.

המיתון במשק פגע בענפים של־מים בבניה, בחקלאות ובמפעלים עתירי־ידע. הצמצום בהזמנות של משרד הביטחון ושינוי הגישה של הממשלה — [illegible] במספר פשיטות הרגל, לאי־יכולתם של גופים לעמוד בתשלומי הקרן והריבית, ולעליה ניכרת בחובות קשיי גבייה.

על פי אומדן שנערך בסוף 85', שיעור החובות קשיי הגבייה ביחס להון המתואם של הקבוצות ה בנקאיות היה גבוה, ובחלק מ־הקבוצות אף עלה על ההון. שיעור זה אינו חורג משיעוריהם של חובות קשיי גבייה במערכות בנקאות בעולם, בתקופות של משברים כלכליים.

מתוך הנתונים עולה עוד כי בשבעת הבנקים הגדולים נע שיעור חלקו של האשראי ממערכת האשראי לתעשייה בין 14 ל־55 אחוזים מתוך סך האשראי לתושבי ישראל. האשראי לחקלאות נע בין אחוז אחד לבין 18 אחוז מסך זה. האשראי לבניה נע בין אחוז אחד ל־5 אחוזים.

מהסקירה עולה עוד כי שיעורי הריבית הגבוהים על הפקדונות ועל האשראי, שהופעלו כאמצעי ל־מלחמה באינפלציה, מקשים על הימות המוחזקים בבנקים. בעוד שהבנק משלם במועד את הריבית על הפקדונות, לא תמיד הוא יכול לגבות את הריבית על האשראי.

לפיכך, זקיפת הריבית לחשבון הלקוח ללא גבייתה, מגדילה את חובותו של אותו לקוח ואת הסיכון לבנק. העלויות הריאליות של רכיבי האשראי בכלל, ושל האשראי הח־פשי בפרט, שהגיעו למימדים חסרי תקדים, החמירו את מצבם של הלווים, וכך תרמו לעליית הסיכון למערכת הבנקאות.

בעניין השירותים שנותנים ה בנקים ללקוח, נאמר בסקירת ה מפקחת, כי השירות ללקוח ב־מערכת הבנקאית עבר אשתקד בסימן של הגברת המיחשוב והביזור של הפעולות הבנקאיות שהלקוח מבצע בעצמו, והמיוחד — הודעות ללקוח שאותן הוא יכול עתה להפיק בעצמו ומיד. בכך פחת מספר ההודעות הנשלחות לבית הלקוח, שהיו מגיעות באיחור רב, ועלותן לבנקים היתה גבוהה. אולם, מעבר של לקוחות לשימוש עצמאי בשירותי בנק נעצר בשנת 85' בעיקר בשל התייקרותם הגדולה של השירותים הבנקאיים.

מומחים לניירות ערך:

השחיקה המתמשכת במניות החופשיות תביא ליצירת בסיס חדש לשערים

מאת אריה לביא
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

השחיקה המתמשכת בשערי ה מניות החופשיות, שקיבלה בשבוע שעבר תאוצה מסוימת, לצד עודפי הכספים הנזילים שהצטברו בקרנות הנאמנות, עשויים לתרום ליצירת בסיס חדש לשערים בשוק המניות החופשיות, מעריכים מומחים לניירות ערך של אחד הבנקים הגדולים.

מאז ראשית החודש ירד מדד המניות הכללי במונחים דולריים ב־2.7 אחוזים וללא מניות הבנקים ירד המדד בקרוב ל־8 אחוזים. הירידה הבולטת ביותר מאז ראשית החודש היתה במניות חברות החשמל והי אלקטרוניקה שירדו ב־12.5 אחוזים וכן במניות ענף המתכת, מניות חברות הביטוח, החברות להשקעה והבנקים למשכנתאות שכולן ירדו ביותר מ־10 אחוזים.

לדעתם של המומחים לניירות ערך, הסיבה העיקרית לירידות השערים היא רמת השערים הגבוהה של המניות. מדד המניות הכללי עלה מאז ראשית השנה בשיעור של יותר מ־42 אחוזים. גם הדו"חות הכספיים האחרונים שפורסמו ואשר מצביעים על ירידה ברווחיות החברות תרמו לירידת השערים. המומחים לניירות ערך מציינים כי בחברות רבות רמת ההון העצמי המתואם נמוך באופן משמעותי משווי ה מניות הנסחרות בבורסה.

כתמיכה ליציבות בשוק המצור־פים בימים האחרונים מציינים המומ־חים שזו תופעת מההנפקות הרבות של בנק ישראל ושל הקונצרנים התעשייתיים וכן מכך שמדד ה מחירים למחצית הראשונה של יוני לא עלה. גם העלייה בשערי הריבית על הפיקדונות השיקליים והתחז־קות הציפיות שהשקל לא יפוחת ביום לדולר תרמו ליציבות ואף לשחיקה של השערים. השבוע גייס בנק ישראל כ־70 מיליון שקל בהנפקות שגיא וגליל.

מתחילים בקופנהגן ומשם הדרך סלולה

הרץ משאירה את ההגה בידיכם. במחירים ללא תחרות. $4 ליום.

כשמתכוננים לטיול לאירופה הרץ מציעה לכם הצעה שכדאי לשכור. התחילו את חופשתכם בקופנהגן ומשם יכולים לנסוע ולטייל בכל ארצות אירופה, כרצונכם.
הרץ מעמידה לרשותכם את הרכב במחיר הזול ביותר באירופה. $112 לשבוע* (940 קרונות דניים). כשאתם נוסעים בשני זוגות המחיר לאדם הוא רק 4$** ליום. את הרכב תוכלו להחזיר בכל מקום באירופה ותהיו פטורים מתשלום דמי החזר כמקובל.
את דמי השכירות כדאי לשלם בארץ, בשקלים וכל הקצבת המטבע הזר נשארת בשלמותה לבילויים בחו"ל.
להזמנתכם מבחר גדול של מכוניות חדישות עם השירות והאמינות הידועים של הרץ.
דרך צלחה!
* מינימום השכרה שבועיים
** מחיר לאדם במכונית עם 4 נוסעים

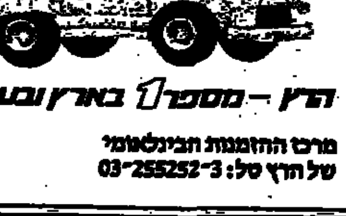

הרץ – מספר 1 בארץ ובעולם
מרכז ההזמנות הבינלאומי של הרץ טל: 03-255252-3
Hertz
HERTZ RENTS FORDS AND OTHER CARS.

מוכר מכונית?
פרסם ב:
הלוח הארצי
הארץ חדשות
מתפרסם ביום ו' גם בעיתון המקומי שלך
רק 28 ש"ח למודעה

לבעלי עסקים השוקלים לרכוש מחשב ראשון:

היום מתחילים עם מחשב עסקי יבמ/36

- מגוון פתרונות - תוכניות רבות לענפים שונים (הנה"ח, ניהול פיננסי, ייצור, שיווק ועוד).
- רב משתמשים - אפשרות חיבור של מספר מסופים ומדפסות בחיבור מקומי באותו אתר ובאתרים מרוחקים.
- אפשרות גידול - תואם לדגמים גדולים יותר במשפחת יבמ/36: קומפקטי או גדול.
- פשטות - פשוט וקל להפעלה ולשימוש.
- מחיר - מחירים ותנאי מימון נוחים.
- אספקה - אספקה מהירה.
- תקשורת - אפשרות חיבור יבמ/36 למחשבים אחרים במערכת מחלקתית בארגון.

* כולל מיסים, ללא מע"מ. התשלום בדולרים.

התקשר עוד היום ל־יבמ:
03-618925, 618891

יבמ/36: מחשב קטן העושה עבודה גדולה
IBM יבמ

מכסיקו 86
MEXICO86

הסכם בלתי חתום בדבר המונדיאל עד סוף המאה:

’94 בברזיל, ’98 בשווייץ

גביע עולמי

מאת יחיאל ארזי
שליח "הארץ" למכסיקו

מכסיקו סיטי (מיוחד ל"ספורט הארץ"). בראזיל תארח את טורניר גמר הגביע העולמי ב־1994 ואילו שווייץ תחזור ותארח את אליפות העולם ב־1998, בפעם השנייה אחרי 44 שנה. גם בראזיל אירחה כבר את אליפות העולם ב־1950. נבחרתה נוצחה אז במישחק הגמר 1–2 ע"י אורוגוואי.

כך מסר לי מקור מהימן שסיפר על הסכם בלתי חתום בין איגוד השידור האירופי לבין פיפ"א, בנושא אירוח שלושת הטורנירים הבאים של הגביע העולמי (כזכור איטליה תארח את אליפות העולם הקרובה בעוד ארבע שנים).

מטרת ההסכם הנושאי לבטל כל אפשרות או ניסיון מצד תחנות כבלים או תחנות טלוויזיה פרטיות לרכוש את זכויות השידור, כדי שיישארו בידי הרשתות הממלכתיות. נודע, כי איגוד השידור האירופי הביע נכונות לשלם לפי"פ"א 320 מיליון פרנקים שוויצים (כ־175 מיליון דולאר) בעד רכישת זכויות השידור בכל שלושת הטורנירים הבאים, והוא היחיד שיהיה רשאי למכור את הזכויות לשאר העולם.

מחר נתגעגע למונדיאל

כאן מכסיקו

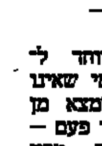

מאת יחיאל ארזי

מכסיקו סיטי (מיוחד ל"ספורט הארץ"). גם מי שאינו מוכן להודות בכך, ימצא מן הסתם פנאי להציץ מדי פעם – ולאו דווקא בצורה חפוזה בלבד – מבט בטלוויזיה, שתקרין הערב לפחות במשך שעתיים את גמר הגביע העולמי ממכסיקו סיטי. יהיה זה אחד מאותם הלילות, שבו יהיו רחובות רבים בערים רבות בארצות רבות – שוממים. זה יהיה גם גורלם של בתי קולנוע, מסעדות, בתי קפה. מי שעדיין לא למד את הלקח, מוטב שיישמר לנפשו.

האם מותר לגלות סודות מקצועיים? לפני ארבע שנים, ב־11 ביולי 1982, שהתה רעייתי בלונדון ויצאה עם ידידה אנגליה למסעדה מקומית. השירות היה איום ונורא. המנות הוגשו באיחור, קרות וחסרות טעם. המלצרים האיטלקיים נעלמו כלא היו, ונזכרו בקושי להגיש את החשבון. הן היו ראויות ליחס זה, משום שעברו על כלל גדול ועל לאו מפורש: אין יוצאים למסעדות בערב שבו משחקת במאדריד איטליה נגד גרמניה בגביע העולמי.

כלל זה יפה גם להלילה. למרות שבמקום איטליה משחקת בגמר ארגנטינה. העולם כולו יעצור את נשימתו ומאות מיליוני זוגות עיניים יופנו לאצטקה. לגבי רבים באור. אין לזה תחליף.

השפעתה של אליפות עולם בכדורגל על אורח החיים, הציבורי והפרטי, ראויה לסקר מקיף ולמחקר יסודי. אולם יהיו תוצאותיהם אשר יהיו, אין טעם להתכחש לעובדות בלתי מעורערות, כאשר הטלוויזיה חודרת לתוך המגורים יומם ולילה, במשך ארבעה שבועות, וכאשר גם הרדיו והעיתונות תורמים את חלקם לשיגעון העולמי הזה – אין כבראה מנוס ומפלט.

אכן, גם מי שאינו יודע להבדיל בין ד"ר סוקראטס לד"ר דר ליטל, ומי שאינו מתמצא בחוק הנבדל ואינו יודע מדוע שולף שופט כרטיס צהוב או אדום – חייב להודות, כי המהפכה הספורטיבית שחולל הכדור העגול, חורגת מתחום הצר של משחקים לדבר. השפעתה ניכרת יותר ויותר בקרב חוגים ומיגזרים שונים בציבור, והאיש אינו מתפלא עוד על גילויי שמחה או עצב המניעים הבאים לכלל ביטוי גם בחוצות ערים סולידיות.

מכסיקו סיטי צוהלה ויצאה מכליה – עד שנבחרת מכסיקו הודחה מהטורניר העולמי. מריו דה ז'אנירו נמסר על מקרי מוות, לאחר הפסדה של בראזיל לצרפת. אחרי כן השתררה גם בפאריס אווירת נכאים, לאחר הכישלון מול גרמניה, ואין לדעת היכן ידיעו הלילה האוהדים משולחי הרסן – במינכן או בבואנוס איירס.

פסיכולוגים אומרים, כי תרמיתה של מדינה משתקפת בתרבותה. איני משוכנע, כי זה נכון גם לגבי לילות של הצלחות, או אכזבות, בטורניר עולמי בכדורגל. אבל מה שאינו מוטל בספק: מוטב לחגוג בחוצות מאשר למצוא פורקן אחר, בצורה אלימה ומסוכנת פי כמה, ללא סיבה סבירה.

בעוד יומיים־יומיים יגיע לקיצו גם מחול השדים הזה, וישתרר שקט. הטלוויזיה תחזור להקרין, שוב ושוב, את שעריו הנפלאים של מאראדונה ואת עצירותיו המרהיבות של שומאכר. סוף־סוף אפשר יהיה לראות גם סרט משעשע, או לשמוע חדשות, בלי הטירטור הבלתי פוסק על המונדיאל המכסיקאי.

אבל רבים מאוד יצטערו שזה חלף. ואני מכיר לא מעטים – בהחלט לא ילדים, אלא אנשים מבוגרים – המתחילים להתגעגע לטורניר העולמי הבא. הם יחלו מחר בבוקר בספירה האחורה, שתימשך עד קיץ 1990.

פלה: ארגנטינה תזכה בגביע

משבח את מאראדונה וכותב עליה: "צריכה להיות סיבה מיוחדת מאוד כדי שבראזילי ישבח ארגנטיני"

מכסיקו סיטי (אי־פי). נבחרת הכדורגל של ארגנטינה תוכתר הלילה כאלופת העולם. כך, בכל אופן, סבור כוכב העבר של נבחרת בראזיל, פלה, המשמש פרשן בעיתון המכסיקאי "אקסלסיור". בטור כותב פלה שארגנטינה תנצח את מערב גרמניה, אך צפוי לה מאבק קשה מאוד: "אני חושב שארגנטינה תנצח, אולם אם הגרמנים יצליחו להפיק מעצמם את המשחק הקבוצתי ואת היכולת הפיסית שהפגינו מול צרפת – אזי תהיה זו משימה קשה מאוד, להשאיר את הגביע בדרום אמריקה".

פלה סבור שדייגו מאראדונה הוא השחקן הטוב ביותר בטורניר והוכיח זאת לכל אורכו, למרות שבשלבים הראשונים הציגו הדנים, פרבן אלקיאר ומיכאל לאודרופ, יכולת מצוינת. פלה ומאראדונה החליפו עקיצות בתחילת הטורניר. אולם כוכב העבר הבראזילי התעלם מדופי הדברים הללו וכתב על מאראדונה: "ראיתי כיצד האוהדים הבראזילים עומדים על רגליהם ומריעים למאראדונה, לאחר השער השני שלו מול הבלגים. גם אני חייב להלל את השער הזה והצריכה להיות סיבה מיוחדת מאוד, כדי שבראזילי ישבח ארגנטיני".

סאמאראנש מחמיא למרכז העיתונות

מכסיקו סיטי (אי־פי). חואן אנטוניו סאמאראנש, נשיא הוועד האולימפי הבינלאומי, התרשם מאוד ממרכז העיתונות שנבנה בבירת מכסיקו, לקראת המשחקים. סאמאראנש ביקר במרכז, כדי לקבל אישור כניסה למשחק הגמר, שיהיה הערב באיצטדיון אצטקה ואמר: "זהו מרכז העיתונות הטוב ביותר שראיתי בימי חיי, ואני ראיתי מרכזי עיתונות רבים". הוא סיפר שהוא שוהה במכסיקו כתייר פרטי ואינו מתכוון לקיים מסיבת עיתונאים, אלא אם יתבקש לעשות זאת על ידי אנשי הוועדה המארגנת של המשחקים.

מילוטינוביץ': העתיד לא ברור

מכסיקו סיטי (אי־פי). עתידו של המאמן הלאומי של מכסיקו, בורה מילוטינוביץ', עדיין אינו ברור, למרות הצלחתו בטורניר אליפות העולם. מילוטינוביץ', שמוצאו יוגוסלבי, הוליך את נבחרת מכסיקו לשלב רבע הגמר של האליפות – ההישג הטוב ביותר שלה מעולם. מילוטינוביץ' אמר בראיון לעיתון מקומי, שבדעתו לצאת לחופשה מיד לאחר משחק הגמר, והמחלכה יחשוב על עתידו. לדבריו, לא קיבל הצעות לאמן נבחרות לאומיות מחוץ למכסיקו, אך הוא לא פסל כל אפשרויות, בקשר לעתידו.

מדור הגביע העולמי
ערוך על ידי
יהושע שגיא ומיכאל קינן

הערב (21.00) בגמר הגביע העולמי בכדורגל שאיש לא חזה אותו מראש

מאראדונה נגד גרמניה

ארגנטינה, נבחרת של איש אחד, בעל טכניקה, ברק אישי, כושר ביצוע מושלם, ממש יחיד במינו, מול צוות גרמני יעיל, מתוכנת, בלי כוכבים מבריקים, אשר הוכיח כי אסור לזלזל בו • הגרמנים הם אולי היחידים המסוגלים להפתיע בשיטה שתשתק את מאראדונה • השאלה הגדולה: למה מסוגלת ארגנטינה אם הסופר־סטאר שלה יוצא מכלל פעולה? •

מאת יחיאל ארזי,
שליח "הארץ" למכסיקו

מכסיקו סיטי (מיוחד ל"ספורט הארץ"). המסך יורד הלילה על המונדיאל המכסיקאי, כאשר תעלומה אחת כלבד עדיין נותרה ללא פיתרון: האם תהיה זו באמת וכללות הכל, לראשונה בהיסטוריה, אליפות של כוכב בודד – או של נבחרת לאומית. וכדי להשיב על כך סופית, צריך יהיה להתאזר בסבלנות לסיום משחק הגמר בין מערב גרמניה לארגנטינה – 90 דקות, 120 דקות, או אולי הכרעה נוספת בבעיטות 11 מטרים.

כל האופציות פתוחות וכל האפשרויות סבירות לפני שריקתו של השופט הבראזילי רומואלדו ארפי, בזירה הגדושה של אצטקה (21.00, שידור ישיר בטלוויזיה וברדיו), בה אמורה להגיע לקיצה אחת מאליפויות העולם המרתקות ויוצאות הדופן. טורניר ארוך, מתיש וגדוש הפתעות, שאמנם יפגיש פעם נוספת יריבות קלאסית מאירופה ומדרום אמריקה – אבל בהחלט לא שתי אלה שהיו מועמדות לכבודה בגמר של 1986. ובזה נבדל, בעצם, טורניר זה מרוב קודמיו, מפני שלא זכורה לי הרווה כה אכזרית ובלתי פוסקת של פייבוריטים בזה אחר זה – אם לנקוב רק בשמותיהן של איטליה אלופת 1982, בראזיל, דנמארק, בריה"מ, צרפת, ספרד ומכסיקו.

לפני 20 שנים התמודדו בובי צ'רלטון (מימין) ופראנץ בקנבאואר בגמר הגביע העולמי בלונדון. אתמול ביקר בובי במחנה האימון הגרמני ואולי נתן כמה טיפים טובים למאמן הגרמני
(צילום רדיו אי־פי)

רטט והתרגשות

אבל מעבר לשאלה, אם בפעם הראשונה תנצח נבחרת אירופית על אדמת אמריקה, ולמרות שאין לי ספק, כי הגמר אינו מפגיש את שתי הנבחרות הטובות ביותר – אין שום סיכוי ליטול מאירוע זה את הילת הזוהר העולמית הנלווית אליו אחת לארבע שנים, מיפגש המעורר רטט והתרגשות, המשכיחים לפחות לזמן מה את כל האכזבות שקדמו לו, מאז ה־31 במאי. ומעל לכל, מצפה עולם הכדורגל בסקרנות להופעתו המזהרת של כוכב־העל היחיד, שסוחף כמעט לבדו נבחרת ארגנטינית בינונית למדי לגמר השני שלה תוך שמונה שנים, לאחר הניצחון על הולנד בבואנוס־איירס, בלי לשכוח גם את הניסיון הלא מוצלח של 1930 (הפסד 2–4 לאורוגוואי, בגמר העולמי הראשון במונטווידאו).

דייגו ארמנדו מאראדונה הוא כדורגלן שונה מכפי שהיה לפני ארבע שנים בספרד – מבוגר, מלוטש, מנוסה ומתוחכם יותר מכל מה שמסוגלת מערב גרמניה להציב מולו. גם הטכניקה שלו. הברק האישי וכושר הביצוע עושים אותו יחיד בדורו, והשערים שכבש נגד איטליה, אנגליה (לא זה בסיוע האגרוף) ובלגיה היו מלאכת־מחשבת, הצריכה בהחלט להדאיג את גרמניה.

יש לי יסוד סביר להניח, כי סכנה מוחשית זו הורידה בלילות האחרונים שינה מעיניו של המאמן הגרמני פראנץ בקנבאואר. אמנם אנשי מקצוע, המקורבים למחנה הגרמני, מגלים בסוד, כי משימת השמירה תוטל על לותאר מאתיאוס, אבל איני מאמין, כי מישהו באמת מסוגל לשמור בצורה מושלמת על דייגו – לא כאשר השמירה אישית ולא כאשר נוקטים (כמו הבלגים) בשמירה איזורית. טבעי, איפוא, שהגרמנים מכינים למאראדונה מלכודת שונה, אולי יעילה יותר, כדי להקהות את עוקצו ולנטרל את עירנותו הבלתי מעורערת. וכאשר המדובר בגרמניה בגביע העולמי. לא אתפלא אם תגלה לפתע נשק חדיש ובלתי צפוי, כיוון שעצם הופעתה בגמר זו כבר הפתעה גדולה כשלעצמה.

האם זה מיקרה?

לא הייתי מעז לומר, כי זה רק עניין של מסורת וכושר־הישרדות. אף שיש תקדימים גם להופעה זו. זוכרים את ברן 1954, כאשר נבחרת הפלא ההונגרית הביסה את גרמניה 3–8 בשלב המוקדם, אבל נחלה כישלון מוהים של 2–3 בגמר? זו, כמובן, רק דוגמא אחת. יש הרבה אחרות.

ראיתי את גרמניה משווה ל־2–2 בדקה האחרונה נגד אנגליה, בגמר של 1966 בוומבלי, לפני שנכנעה 2–4 בהארכה עם שער המחלוקת המפורסם של ג'ף הארסט. היא עלתה לחצי הגמר במכסיקו, לפני 16 שנה, אחרי שפיגרה נגד אנגליה 2–0 וניצחה 3–2 בהארכה. היא ניצחה את הולנד 2–1 בגמר של 1974 במינכן. כעבור ארבע שנים הודחה ברבע הגמר בארגנטינה. ב־1982 שוב היתה בגמר, ונכנעה 1–3 לאיטליה. האם זה מיקרה שהיא שוב בגמר?

המאזן הגרמני באליפויות עולם אינו יכול, כמובן, לטשטש את העובדה שרק מעטים צפו כאן לראותה מגיעה כה רחוק – אחרי ההתחלה המאכזבת, בכלל זה 1–1 עם אורוגוואי, הפסד 0–2 לדנמרק, רק 1–0 עלוב נגד מרוקו ו־0–0 עם מכסיקו, שנכנעה בבעיטות 11. אבל גרמניה, כמו תמיד, גילתה שיפור שיטתי ממישחק למישחק, תוך חלוקה נבונה של הנטל וניהול אנרגיה הדרגתי. היא עשתה רושם, כי אינה עושה – לא פחות ולא יותר – מהדרוש. זה בלט גם נגד צרפת, שהודחה על ידי גרמניה בחצי הגמר כאילו היה הדבר ברור מראש.

מי מתכנת את העניין?

עכשיו מצויים, כנראה, הגרמנים בשיא כושרם – בדיוק ברגע הדרוש, ואתה מתחיל משום מה להרהר, כי מישהו מתכנת את כל העניין. ההתמודדות השלישית בין גרמניה לארגנטינה בגביע העולמי (1–3 לגרמניה ב־58 במאלמה, 0–0 ב־66 בברמינגהאם) מוצאת את הגרמנים עזוכים ודחוכים – צוות יעיל בלי כוכבים מבריקים, אבל עם הרבה "פועלים שחורים" אשר הוכיחו, כי אסור לזלזל בהם. השוער שומאכר, המגינים ברהמה, בריגל, למרות שמכבת פציעות אינה מאפשרת לשחקני החוד (פלר, רומניגה, ליטברסקי) למצות את יכולתם.

בצילו של מאראדונה

כמו שמיבשה להלוציה את מישחקה של חוליית הקישור הצרפתית, מסוגלת גרמניה להחתיר את מאראדונה בודד במערכה – בעיקר מפני שארגנטינה אינה מסוגלת למשחק מפתיע. היא מתבססת על הגנה נוקשה ועל קשרים, המסיבים להחזיק בכדור (באטיסטה, ג'וסטי ואנריקה), אך כולם "חיים" בצילו של האיש הכליכול, מאראדונה. גם ההתקפה הארגנטינית, עם ואלדאנו הבלתי יציב, אינה עושה דבר בלי "הוראה מפורשת" של המנהיג האמיתי. הוא המוליך.

הפורץ, המכדרר, הבוצע את כדורי העונשין והקרנות – נבחרת של איש אחד, המעוררת מרדף הטבע את השאלה הבלתי נמנעת עד מתי זה יכול להימשך – והיכן זה מסתיים. האם בהענקת הגביע העולמי למאראדונה, שהוא כמובן גם הקפטן, או הרבה קודם לכן? ודומה כי מאחורי השאלה הזו מסתתרת גם התשובה, שעולם הכדורגל כה מצפה לקבל אותה הלילה.

היכן נקודת השבירה

מידת השפעתו של בילארדו, מאמן ארגנטינה, על צורת משחקה של נבחרתו אינה ברורה די הצורך. ההוראות שלו חסרות משמעות, כי יש מי שקובע ומבצע. אמנם יש לומר לזכותו של מאראדונה, כי הוא כיום פחות פרימאדונה – שחקן קבוצתי יותר, המנסה פה ושם לשתף פעולה. אבל עדיין סומך יותר מכל על עצמו. עד עכשיו זה עבר כהלכה, שהרי ארגנטינה עלתה לגמר ללא הפסד, אחרי חמישה ניצחונות ותיקו (1–1 עם איטליה).

אבל במוקדם או במאוחר אתה שואל את עצמך, באיזו מידה מסוגלת ארגנטינה לשחק אחרת. אם וכאשר יהיה עליה להסתגל לנסיבות או למציאות שונה, שתכפה עליה גרמניה. לא ברור גם, כיצד תעמוד בלחץ ממושך – גופני ונפשי – שעדיין לא התנסתה בו במכסיקו, ומעניין יהיה להיווכח היכן נקודת השבירה שלה העלולה להוביל להתמוטטות.

כל זמן שמאראדונה "מטייל" בין מגיני היריב ומבקיע – ארגנטינה חיה וקיימת, מציקה לשופט, מושכת זמן במתבונן, מתקלת בנוקשות ונוהגת לצאת מאי נעימויות. אבל גדולתה האמיתית תיבחן הלילה, הרחוק מהמוטן הסוער של בואנוס איירס (שם ניצלה ב־78 את ביתיותה רק בהארכה), כאשר זכרונות הכישלון של 1982 בברצלונה מוסיפים לרדוף אותה. האם היא באמת טובה יותר מאשר לפני ארבע שנים, רק משום שמאראדונה טוב יותר? כך נראה, כי נגד גרמניה לעולם אין לדעת.

כל מישחקי הגמר

1930 מונטווידאו: אורוגוואי – ארגנטינה 2–4
1934 רומא: איטליה – צ'כוסלובקיה 1–2 (אחרי הארכה)
1938 פאריס: איטליה – הונגריה 2–4
1950 ריו: אורוגוואי – בראזיל 1–2
1954 ברן: מערב־גרמניה – הונגריה 2–3
1958 שטוקהולם: בראזיל – שוודיה 2–5
1962 סנטיאגו: בראזיל – צ'כוסלובקיה 1–3
1966 לונדון: אנגליה – מערב גרמניה 2–4 (אחרי הארכה)
1970 מכסיקו סיטי: בראזיל – איטליה 1–4
1974 מינכן: מערב־גרמניה – הולנד 1–2
1978 בואנוס־איירס: ארגנטינה – הולנד 1–3 (אחרי הארכה)
1982 מאדריד: איטליה – מערב־גרמניה 1–3

דייגו ארמנדו או קארל היינץ
מי משניהם יניף הגביע העולמי

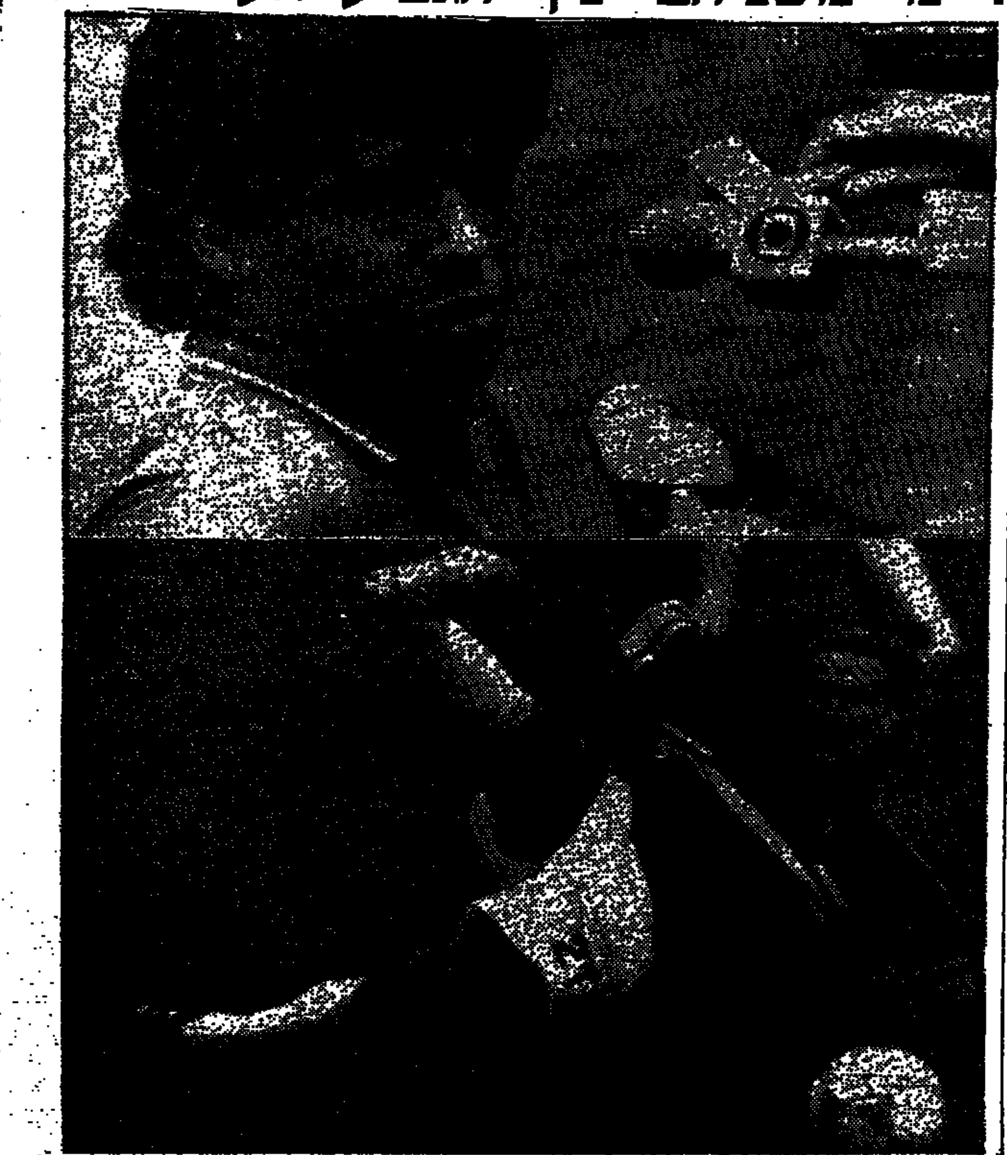

שני הקפטנים של המונדיאל: דייגו ארמנדו מאראדונה (למעלה) מארגנטינה, כתנב תקוותיה, המוכתרים, שהביאו אותה, גם המצלמות; קארל היינץ רומניגה הכוכב מגרמניה שלא הצליח עד כה להפליא ביכולתו. שניהם יצליחו להתנחם הערב רק בהנפת הגביע העולמי, שהוא מחזיקים לאידיהם
(צילומי רויטר אי־פי)

ההתלבטות האחרונה: מי ישמור על דייגו?

מכסיקו סיטי (שרות "ספורט הארץ"). מי ישמור על דייגו מאראדונה? שאלה זו ממשיכה להטריד את פראנץ בקנבאואר, מאמן נבחרת מערב־גרמניה. 24 שעות לפני שריקת הפתיחה של מישחק הגמר על הגביע העולמי, עדיין מתלבט בקנבאואר אם להשאיר בהרכב את וולפגנג רולף, ששמר בצורה מצוינת את מישל פלאטיני בחצי הגמר או להחזיר את תומאס ברתולד לעמדת הבלם ולהציב את לותאר מאתאוס כשומרו של הקפטן הארגנטיני.

התלבטות אחרת הסתיימה אתמול כאשר בקנבאואר הודיע שיפתח בחוד עם הקפטן שלו קארל־היינץ רומניגה, שלא הבקיע עדיין שער במונדיאל הזה ולהחתיר על ספסל המחליפים את רודי פלר שהבקיע פעמיים.

בקנבאואר הודה אתמול כי הוליס להתפטר אם נבחרתו לא היתה עוברת את הסיבוב הראשון או מפסידה בשמינית הגמר נגד מארוקו. הגרמנים הגיעו לכאן רק אתמול בצהריים ממחנה האימון שלהם בקרטארו.

לפליכס מאגאת בן ה־33, תהיה זו הופעת פרידה מהכדורגל המקצועני. עוד לפני המונדיאל הודיע כי הוא פורש מפעילות. "לא יכולה להיות פרישה מוצלחת יותר מאשר עם הגביע העולמי", אומר מאגאת.

ארגנטינה מתכוונת לנטרל את הכוח העצמה של הגרמנים במסירות קצרות והתקפות בלתי פוסקות "כדי לא לאפשר להם לנשום לרגע", אומר המאמן קארלוס בילארדו. הוא אמר כי אינו מודאג משמירה אישית הדוקה על דייגו מאראדונה. "מי שצריך להיות מודאג זה בקנבאואר".

גם בילארדו לא פירסם עדיין את הרכבו שלו אבל נראה כי ימשיך להתבסס בפעם השלישית ברציפות, על הצוות שניצח את אנגליה ובלגיה.

ההרכבים הצפויים:

• מערב־גרמניה: האראלד שומאכר (1); תומאס ברתולד (14) או וולפגאנג רולף (21), קארל־היינץ פרסטר (4), דיטמאר יאקובס (17), הנס־פטר בריגל (2); לותאר מאתאוס (8), נורברט אדר (6), אנדריאס ברמה (3), פליכס מאגאת (10); קארל־היינץ רומניגה (11), קלאוס אלופס (19).

• ארגנטינה: נרי פומפידו (18); חוסה־לואיס קוצ'ופו (9), חוסה בראון (5), אוסקר רוג'רי (19), חוליו אולארטיקואצ'אה (16); חורחה בורוצ'אגה (7), דניאל באטיסטה (2), ריקארדו ג'וסטי (14), הקטור אנריקה (12); חורחה ואלדאנו (11), דייגו מאראדונה (10).

• שופט: רומואלדו ארפי (בראזיל).

במטוס חיל האוויר הגרמני שיצא למכסיקו דיברו על זכיה בגביע

פרנקפורט (אי־פי). מטוס מיוחד של חיל האוויר המערב־גרמני, הטיס אתמול את הקאנצלר הלמוט קוהל וחבורה נכבדה של פוליטיקאים ואורחים אחרים, למכסיקו סיטי כדי לצפות במישחק הגמר.

בין אלה שנילוו לקאנצלר: שר העבודה נורברט בלום, חבר הממשלה פרידהלם אוסטהאגס, המומחה של המפלגה הסוציאל־דמוקראטית לענייני אמריקה התיכונה יורגן וישנבסקי, שוער נבחרת גרמניה שזכתה בגביע העולמי ב־1974 סֶפּ מאייר. שני קציני משטרה שנפצעו באחרונה בהפגנות נגד הנשק הגרעיני ושני אנשי צבא שקיבלו אותות כבוד על מיבצעי הצלה.

בסקר דעת קהל שפורסם אתמול בעיתון "די ולט" התברר ש־68 אחוז מהנשאלים משוכנעים שהנבחרת הגרמנית תזכה הערב בגביע. זהו שינוי קיצוני להלך הרוחות לפני מישחק חצי הגמר, כאשר רק 35 אחוזים האמינו שנבחרתם תעלה לגמר. הניצחון 2–0 על צרפת חיזק את האמונה בקרב הגרמנים, כי נבחרתם אכן מסוגלת לעשות זאת.

בעיתונות אתמול התפרסמו הערכות ופרשנויות רבות, שנעו משטפי גראף, הטניסאית מספר 3 בעולם עד לריינר גייזלר, המזכיר הכללי של המפלגה הנוצרית־דמוקרטית. "ההתקפה היא ההגנה הטובה ביותר", כתב גייזלר במאמר אישי ב"די ולט".

24 מיליון צופים חזו בשידור הישיר בטלוויזיה של מישחק חצי הגמר נגד צרפת ומעריכים שהערב יישברו כל שיאי הצפיה בגרמניה.

קדחת הכדורגל תקפה את הגרמנים מאז הניצחון על צרפת. קודם לכן התייחסו רבים למונדיאל באדישות מופגנת. הדיעה הרווחת היא שאם גרמניה הגיעה למעמד של מישחק הגמר, היא תזכה בגביע. במטוסו של הקאנצלר דיברו על ניצחון 1–2. שטפי גראף הזהירה יותר: "כמובן שאני מקווה, אבל יהיה קשה מאוד. לארגנטינה יש נבחרת טובה ומאראדונה הוא סופר־סטאר".

• שלושה מתאבקים מישראל רשמו אתמול ניצחונות בפתיחת תחרויות "הפרס הגדול" בזאלצבורג, אוסטריה, בהשתתפות 15 מדינות. המנצחים היו בני מיגרשווילי, ראובן קבשווילי ומוריס ציצאשווילי.

מה הן עשו בגביע העולמי

גרמניה

1930 – לא השתתפה
1934 – מקום שלישי
1938 – שמינית הגמר
1950 – לא השתתפה
1954 – אלופה
1958 – מקום רביעי
1962 – רבע גמר
1966 – פינליסטית
1970 – מקום שלישי
1974 – אלופה
1978 – סיבוב שני
1982 – פינליסטית

ארגנטינה

1930 – פינליסטית
1934 – סיבוב ראשון
1938 – לא השתתפה
1950 – לא השתתפה
1954 – לא השתתפה
1958 – סיבוב ראשון
1962 – סיבוב ראשון
1966 – רבע גמר
1970 – לא השתתפה
1974 – סיבוב שני
1978 – אלופה
1982 – סיבוב שני

מערב־גרמניה

תחרויות מוקדמות
(בית 2 באירופה)

שוודיה	0–2
מאלטה	2–3
מאלטה	0–6
פורטוגל	1–2
צ'כוסלובקיה	1–5
שוודיה	2–2
פורטוגל	1–0
צ'כוסלובקיה	2–2
סיבוב ראשון	
אורוגוואי (אלופס)	1–1
סקוטלנד (אלופס, פלר)	1–2
דנמארק	2–0
שמינית גמר	
מארוקו (מאתאוס)	0–1
רבע גמר	
מכסיקו (1–4 בבעיטות 11 מ')	0–0
חצי גמר	
צרפת (ברמה, פלר)	0–2

ארגנטינה

תחרויות מוקדמות
(בית 1 בדרום־אמריקה)

ונצואלה	2–3
קולומביה	1–3
ונצואלה	0–3
קולומביה	0–1
פרו	0–1
פרו	2–2
סיבוב ראשון	
דרום־קוריאה (ואלדאנו 2, רוג'רי)	1–3
איטליה 1–1 (מאראדונה)	
בולגריה (ואלדאנו, בורוצ'אגה)	0–2
שמינית גמר	
אורוגוואי (פאסקולי)	0–1
רבע גמר	
אנגליה (מאראדונה 2)	1–2
חצי גמר	
בלגיה (מאראדונה 2)	0–2

מלך השערים

• לינקר (אנגליה)	6
• מאראדונה (ארגנטינה)	5
• קארקה (בראזיל)	5
• בוטראגניו (ספרד)	5
• אלקיאר (דנמרק)	4
• אלטובלי (איטליה)	4
• בלאנוב (בריה"מ)	4
• קלמאנס (בלגיה)	3
• קלאסן (בלגיה)	3
• ואלדאנו (ארגנטינה)	3
• אולסן (דנמרק)	3

גם בלגיה הגיעה

מאת סופר "ספורט הארץ"

נבחרת הכדורמים של בלגיה הגיעה לישראל כדי להשתתף בטורניר "שמונה האומות" המסורתי שיכלול גם תחרויות שחיה. הבוקר צפוי בואה של נבחרת אירלנד. הטורניר יחול בסוף השבוע.

מישאל במכסיקו: רק ארגנטינה!

מכסיקו סיטי (אי־פי). מרבית המכסיקאים סבורים שנבחרת ארגנטינה תזכה בגביע העולמי. במישאל מיקרי שנערך בבירה המכסיקאית מתברר שמכל עשרה מכסיקאים, תשעה מאמינים שארגנטינה תהיה האלופה. "עד עתה הארגנטינים הפגינו כוח רב יותר מן הגרמנים, כך שהם הפייבוריטים שלי. יש להם גם את דייגו מאראדונה, שיכול להפוך את המשחק בכל רגע", אמר הברמן ארוואלו מנה, סטודנט למשפטים.

הוגו זגיל לופז, טכנאי מחשבים, ניבא משחק דל בשערים והוסיף: "בגלל התמיכה של הקהל המקומי ובגלל נוכחותו של מאראדונה, אני חושב שיש לארגנטינים יתרון".

אחרי ניצחון 4–2 בהארכה על בלגיה

פיצוי חלקי לצרפת: מקום שלישי במונדיאל

מאת יחיאל ארזי
שליח "הארץ" למכסיקו

מכסיקו־סיטי, (מיוחד לספורט "הארץ"). המישחק הפורמאלי המיותר, שאיש לא רצה בו, נתן אתמול לצרפת פיצוי חלקי על חלומה הגדול שנגוז: רק מקום שלישי בדירוג הסופי של הטורניר העולמי, לאחר ניצחון 4–2 בהארכה על בלגיה, שעד לפני שבועיים אפילו לא חלמה כי תסיים רביעית מבין 24 המשתתפות.

לפני ארבע שנים בספרד, הפסידה צרפת 2–3 לפולין באליקנטה והודחה רביעית, אתמול השוותה את הישגה העולמי היחיד לאחר שזכתה בה שלישית גם ב־1958 בשוודיה.

באופן מפתיע למדי, ראו כמה רבבות צופים באיצטדיון של פואבלה, כתוס כבה, הדירבי האירופי מצוין שהתנהל בקצב מהיר וחושף מאגר צרפתי גדול של שחקני מילואים. צרפת הציגה בפתיחה רק שלושה מבין שחקני ההרכב הראשון שלה – אמורוס, בטיסטון וטיגאנה. התייצבה בלעדי שחקני הקישור המפורסמים פלאטיני, פרנאנדז וז'ירס וגם בלי השוער באטס, בוסיס ורושטו. אבל למרות שהאלופה האירופית המתוסכלת התייחסה מלכתחילה באדישות מופגנת לאירוע זה, היה המישחק מעניין והדדי, כלל לא אופייני למיפגשים כאלה בעבר.

בלגיה, שעלתה עם תשעה משחקני ההרכב הראשון שלה – והיתה מעורבת כאן זו הפעם השלישית במשחק שנמשך 120 דקות – לא הקלה ראש ואף השיגה יתרון בדקה ה־10 על ידי הקפטן המצוין שלה יאן קלאמנס. אבל הצרפתים השוו בדקה ה־26 על ידי פרדי ושלוש דקות להפסקה גם השיגו יתרון על ידי פאפן.

המחצית השנייה קרבה לסיומה כאשר הבלגי קלאסן השווה את התוצאה ל־2–2 בדקה ה־72, ולמרות שצרפת הגיעה לכמה הזדמנויות כיבוש מן העבר השני, לא היה מנוס מהארכה שנמשכת בת 30 דקות. על אף העייפות הגוברת, גילו בפרק זמן זה הצרפתים, דווקא בלי רבים משחקני המפתח שלהם, עדיפות בולטת. בדקה ה־103 העלה ז'נגיני את צרפת ליתרון 3–2 ובדקה ה־108 נחרץ גורל המישחק סופית, כאשר המגן אמורוס הוכשל בתוך הרחבה והוא עצמו ביצע את בעיטת ה־11, שנפסקה באופן מוצדק על ידי השופט האנגלי טום קורטני, כדי להבקיע את השוער הבלגי ז'רמאנס פפאף ולקבוע 4–2.

צרפת – בלגיה 4–2 (2–2, 1–2)

השערים לצרפת: פרדי (26), פאפן (42), ז'נגיני (103), אמורוס (108, בבעיטת 11 מ'). לבלגיה: קלמאנס (10), קלאסן (72).

• צרפת: רוסט; ביבארד, באטיסטון, לה רוז (בוסיס), אמורוס; טיגאנה (טוסו), ז'נגיני, פרדי, ורקרוס; פאפן, בלון.

• בלגיה: פפאף; גרטס, רנקן (פואנדראלסט), דה מול, ורורס; שיפו (ל. ואנדראלסט), גרן, קלמאנס, מומנס; וייס, קלאסן.

• שופט: ג'ורג' קורטני (אנגליה).

השער הראשון של צרפת בדרך למקום השלישי במונדיאל: ז'אן מארק פרדי (11) מבקיע מקרוב את השוער הבלגי ז'רמאנס פפאף ומשווה ל־1–1.
(צילום רדיו אי־פי)

חיפה ניצחה 1–0 את גראץ באוסטריה
הפועל תל אביב נוצח 3–2 בדנמארק

מאת סופר "ספורט הארץ"

הפועל תל־אביב, אלוף ישראל בכדורגל, נחל אמש הפסד נוסף בטורניר הקיץ האירופי של האינטרטוטו, עם תחילת מישחקי החוץ של הנציגים הישראלים, כאשר נוצח 3–2 על ידי קבוצת לינגבי מדנמארק.

• מכבי חיפה לעומת זאת ניצחה 1–0 את קבוצת גראץ מאוסטריה.

הדנים עדיין מובילים את הטבלה עם שלושה ניצחונות רצופים. הפועל תל־אביב עדיין במקום האחרון.

טבלת האינטרטוטו

1. לינגבי (דנמרק)	3	3–7	8
2. מכבי חיפה	5	6–7	6
3. גראץ (אוסטריה)	3	2–1	2
4. הפועל ת"א	5	10–6	2

• יואל סלע ואלדד אמיר רשמו הישג מצוין בשיט קיל במערב גרמניה כשהגיעו בסיום במקום השמיני מ־50 מפרשיות בזינם ההולנדי המשתתפות.

בעיטה עולמית

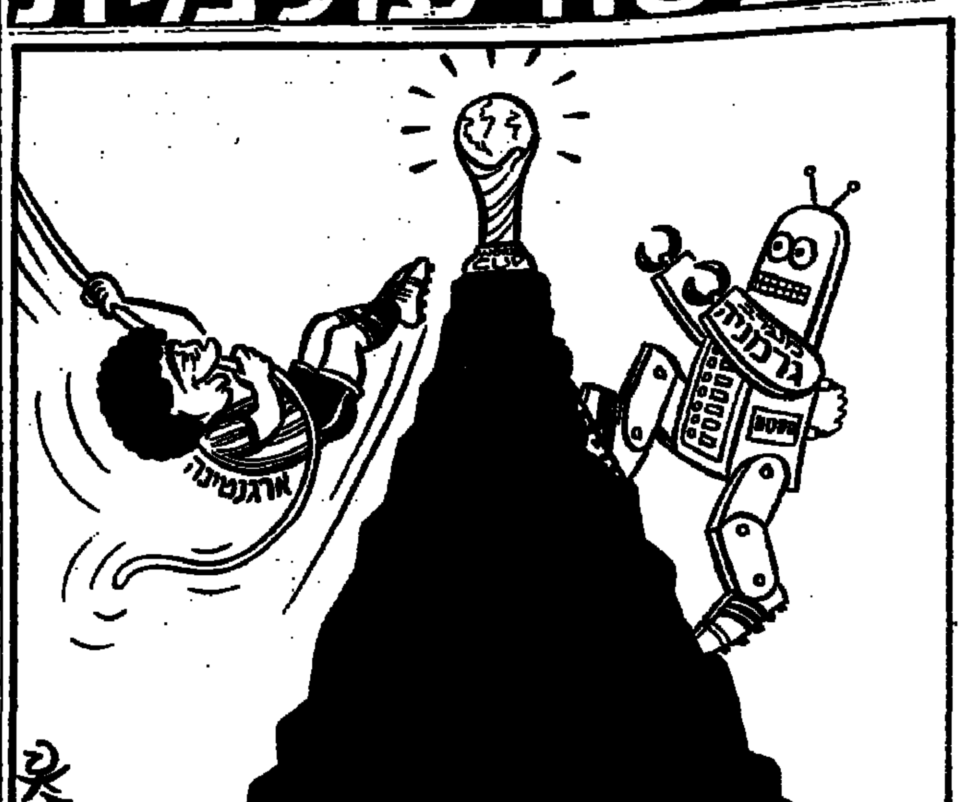

מכסיקו — מזווית אחרת

גם בפאריס, בלונדון, בפרנקפורט, בברצלונה ובכל מקום טוענים שהשדרים בטלוויזיה מדברים יותר מדי ● ההתגרות בשדרים והעימות החד־צדדי אתם הם, בעצם, חלק מהחוויה, חלק מההנאה, חלק מן המשחק

מאת אלכס גלעדי

מכסיקו סיטי

כותב הרשימה, איש הטלוויזיה הישראלית לשעבר, הוא כיום סגן נשיא מחלקת הספורט של רשת הטלוויזיה האמריקאית אן.בי.סי. ומתאם את הפעילות האולימפית והבינלאומית שלה.

את חווית הגביע העולמי אפשר לעבור, במהלך חודש ימים, גם כשהיא מתנהלת בביבך פאריסאי, וורסט גרמני, פאיה ספרדית, המבורגר אמריקאי, תות שדה בקצפת נוסח ווימבלדון וכמובן, טאקוס מכסיקאי. אין זה יומן מסע, אלא קטעי חוויות של מי שעיקר בהן לווידיה — אותו כדור שיוצר הערב את כדור הארץ כולו לפגישה משפחתית.

בלונדון, לקראת סוף מאי, אני צופה אחר חצות בנבחרת אנגליה המביסה 0—3 את מכסיקו במשחק ידידותי בלוס אנג'לס, ומאבדת את הקפטן שלה בריאן רובסון. למחרת, בניו יורק, בישיבה של הנהלת אן.בי.סי. כבר יודעים שההצלחה תהיה מועטה. פני המסיבה של איש המכירות מתכרכמים, כשהוא מציג את המאזן הדל של ההכנסות מפרסומות.

חיים טופול, שישב לידי, יהה מנוחי ביקורת בשוק הבי.בי.סי. ג'ון מוטסון על הערותיו לגבי סיגנון המישחק של מרוקו. פתאום הבנתי, כי ההתגרות בשדרים והעימות החד־צדדי איתם הם, בעצם, חלק מהחוויה, חלק מההנאה, וחלק מן המישחק.

בלילה שבו עלתה ספרד לשמינית הגמר, בניצחון 3—0 על אלג'יריה, הייתי במקום הנכון ביותר בעולם, בברצלונה. מארחי, סגיד קארלוס פרז־סאלאס, היה סגן נשיא מועדון ברצלונה, ואמנון קאלדרה — שהבקיע שניים מהשערים — הוא שחקן הקבוצה הזו. הספרדים צופים במישחק כמו אוהדים ישראלים (אולי ים תיכוני). אני מכיר כמה מאוהדי מכבי תל אביב, המניפים יד ביטול מאוכזב, כשמישהו מחמיץ סל, ומעדיפים לצאת למטבח כשהקבוצה היריבה תוקפת. כך גם בברצלונה. קארלוס ורעייתו, ידידיו ואוהדיו היו בתנועה מתמדת מהסלון למטבח, וחזור חלילה. עד לסיום המתוק. רק אז יצאו גם המונים לרחובות, מעשה יהודיים. המפגים המאושרות, הזיקוקים והורים והכרזות הצפירות של ה"דיוואר" — היין האדום — הפכו את הלילה ההוא לבלתי נשכח.

לא ספתי לפרנקפורט, כדי לראות את אכזבת הגרמנים לשמוע לשמה בשעה, כדי לשבת עם ולכת, מנהל השידור האולימפי ומנהל הספורט של השדור הבינלאומי, כדי לשמוע את לוח התחרויות של סיאול 88' לטובת הצופים באירופה (ומסלא לרעת צופי אירופה). באותו לילה עמדה גרמניה להתמודד עם מרוקו. "אין לנו נבחרת טובה הפעם", אמר לי ולטר. "הם מרדימים אותך מול המסך". אני שואל לדעתו על השדרים, מודע היטב לעובדה, שקצב הדיבור של השדר הגרמני הוא מלה אחת בכל חמש דקות... "הם מדברים יותר מדי" הוא אומר, ומוסיף: "הכל לדבר על הכדורגל שלנו. זה כבר לא מה שהיה".

חזרתי ללונדון. גרמניה הדרימה אותי, רק בבוקר התבשרתי על השער המקרי שהעלה אותה לרבע הגמר.

במוצאי יום ראשון יושבת בריטניה הגדולה מול המסך. הגביע העולמי הזה מכפיל את המספרים של בעלי התיאטראות, הגדולים בלאו הכי, בגלל הפחד האמריקאי מן הטירור.

האנגלים רוצים שיחשבו אותם "למפסידים טובים". אבל אחרי שני המישחקים הראשונים שלהם ראיתי את מנהלם בובי רובסון פשוט מוקף על המסך. העיתונות שפכה חרפות וגידופים, ובובי צ'ארלטון האגדי הזיל דמעה מול פני האומה. אחרי שני הניצחונות, על פולין ופאראגוואי, שלפו האנגלים מהארכיון את כל קטעי 1966, השנה בה זכו באליפות, ודומה שהדבר היחיד העומד בינם לבין הגביע העולמי הוא לוח השנה.

הטניס הציל את אנגליה

מה שהציל את אנגליה בבוקר שאחרי, היתה פתיחת אליפות הטניס של ווימבלדון. "זה עוד אחד הדברים שאנו עושים טוב יותר מכולם", אמרה באותו בוקר סלינה סקוט בטלוויזיה. וזה, אגב נכון בהחלט.

אני לוקח את אנגליה ה"מכבלה" לווימבלדון, כדי שתשמע תות שדה ישראלי בקצפת אנגליה, ואז אנו סרים למגרש בו עלי לפגוש בידיד ותיק מרמת השרון הישנה והטובה, "יענקל'ה מנסדורף" שמו. בנו, עמוס, משכיח ממני את מוראות הלילה שחלף, ועולה לשלב הבא של הטורניר. המבוכה החיונית לאליפות העולם בכדורגל.

"זה זה ציד להוזר למכסיקו סיטי. ב"תהלות התרנים הממאאירים במסעדות, באולמות הקבלה של המלונות הגדולים שודרות תחושה של הזמנה. לא לגבור זה יחזור. אבל איזה גמר מתאים יותר לסדר יוזי הבינורים הזה?

עדיף בעיני לראות כיצד גדל ראש, מאשר לראות את גרמניה משחקת. אבל כל הפיתוקים גבולים, ואתה מוצא את עצמך מריע משולהב כבער, לאחר ניצוצות הבוק של מאראדונה.

שורות אלה נכתבות על ידי אדם, שהכדורגל אינו נמצא במעלה סולם העדיפויות שלו. אבל אפילו יקבה הכדורגל המתוכנת בגביע, יש לי הרגשה שהמישחק הפופולארי הזה תופס מחדש. אי אפשר יהיה להתעלם מתופעות כמו ברית המועצות, בלגיה, ספרד, דנמרק וכמובן צרפת. כדורגל כזה יחזיר גם אותי לרשימת האוהדים.

מסר אני חוזר לווימבלדון.

העיר המאוסה ביותר

מכסיקו סיטי היא אולי העיר המאוסה עלי ביותר. אויר דליל, אך אוירה דחוסה. הכבישים — פקק תנועה ללא סוף. בעשרת ביקורי בעיר זו ראיתי בה פחות שמש מאשר בלונדון. במרכז השידור הרבה פנים מוכרות — ווועמות. אפילו היילות הזוהרות אינן משפרות את מצב הרוח. ענן של זרדה רובץ על הכל, וכעבור יום יודע העולם כולו את הסיבה: הוזר בקרת קווי השידור אינו כשיר. 750 קווי שידור מגיעים לכאן מעמדות השידור באיצטדיונים. אבל עד אז לא טרח איש לסמן אותם.

למחרת, בעמדת השידור באצטקה, בחסות הכדורת הטכנית של הארץ המוכה הזאת: קולותיהם של ארבעים אלף משדרי תבל אינם נשמעים בארצותיהם. 2 חצי מיליון אמריקאים, שטרחו לכוון את המקלטים שלהם לאן.בי.סי. שומעים את צלילי ג'ונס — באמצעות הטלפון.

אני עוד מספיק לראות את ברזיל מנצחת את ספרד, אבל הפעם אני עושה זאת במשרד הטלוויזיה הישראלית במכסיקו. ניסים קוויתי, שדר מוכשר ומנוסה, סועה — כמו רבים וטובים מעמיתיו — בשער פסול של בראזיל. אני, שכבר שידורתי שטויות גדולות יותר, מתקשה להבין מאוזר יותר את פרץ האיבה והשמחה לאיד בארץ.

באותו לילה אני ממריא לפריס. לשבוע האחרון של טורניר רולאן גארוס, המשודר גם הוא על ידי הרשת האמריקאית שלי. עיתוני צרפת גדושים בהערכות לקראת המישחק עם קנדה, ומטיפים לשדרי הטלוויזיה "לא לדבר יותר מדי". הטלוויזיה הצרפתית משדרת ארבעה מישחקים ביום: רשת אחת משדרת מישחק אחד בערב, רשת אחרת בשדרות בחצות את המישחק האחר, ולמחרת בבוקר הן חוזרות ומשדרות בשידור חוזר את שני המישחקים — לאלה שלא ראו. מישל פלאטיני, שיצא למכסיקו עם התואר של הטוב בכדורגלני תבל, מופיע בתכנית ידיעית בטלוויזיה: כותב טור יומי לאחד העיתונים, ויש לו גם תכנית יומית ברדיו. ורובר פאריינטה, העורך הראשי של "ל'אקיפ", יומון הספורט הגדול בעולם — המתארח אצלי בטורניר הטניס — מוחה ואומר: העומס עליו גדול מדי.

הצרפתים גילו נימה גלויה של שביעות רצון הזוכה להסתיר ולומר: השנה הזאת, אפילו הפסדים של בורים בקר והנרי לקונט בטניס, נרחקים מפני הוד מעלתו הכדורגל. את המישחק הטוב של צרפת נגד ברית המועצות אני רואה — יחד עם נשיא אן.בי.סי. ארתור ווטסון — ברכסיסמד צרפתי זרוק, בין פועלים לקלושארים, על קערת מיאבון נפלא. כל עוד הליבו הרוסים בירגון שתו שם בירה. הבליעו בקול רם מאוד את דעתם על השדר הצרפתי המסכן. אבל כשצרפת השוותה עברו כולם לייין אדום, מצב הרוח השתפר — גם כושר התיאור של אותו שדר.

חלק מן המשחק

את אנגליה אני רואה, במישחקה השני, והבך בבורותי בבית בלונדון. ואל לא נצר את המלכה בלילה ההוא, אלא דווקא את המלך הוסיין.

מנסדורף לא הצליח לזכות במערכה מול איוואן לנדל

מאת שאול צדקא

סופר "הארץ" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל"ספורט הארץ"). קהל אוהד, הום תל־אביבי וסידרת הופעות בימים הקודמים של האליפות, לא סייעו לטניסאי הישראלי עמוס מנסדורף במישחקו נגד הטניסאי מספר 1 בעולם. הוא נוצח על ידי איוואן לנדל 2—6, 4—6, 4—6, והודח בסיבוב השלישי של התחרות. מנסדורף לא חזר אם כן על מישחקו של שלמה גליקשטיין נגד לנדל באותו שלב לפני שנה, כאשר הצ'כי נאלץ היה להפעיל את כל כושרו, כדי להימנע מהפסד מפתיע.

בניגוד לשנה שעברה היה לנדל משיכמו ומעלה והוא לא חזר על שגיאותיו הכפולות נגד גליקשטיין, אשר הודח כבר בסיבוב הראשון וחזה במישחקו של עמוס מן היציע. אין ספק, כי היכולת שהפגין לנדל מעידה לא רק על שיפור ניכר במישחקו, אלא מחזקת את הסברה הרווחת כאן, כי הוא המועמד הודאי לזכות בכתר, למרות תוכניותיו של בוריס בקר.

המערכה הראשונה היטיבה לתאר זאת יותר מכל. להגשותיו של לנדל לא מצא מנסדורף כל מענה ובתוך 5 הדקות הראשונות כבר הוביל יריבו בשני משחקונים. לנדל לא נזקק להפעיל את מלוא שריריו, כדי להמשיך ולהוביל 3—1, 5—1, 6—2, וסיים את המערכה הראשונה בתוך 29 דקות בלבד. מן המערכה השניה ועד סיום המישחק, חל שיפור הדרגתי ביכולתו של מנסדורף, שנזקק לזמן, כדי להתגבר על קשיי ההסתגלות למעמד, ואף כי לא עלה בידו לשבור את הגשות יריבו, גילה בפרקים שונים של המישחק יכולת שקולה כמעט. מנסדורף הוכיח את יכולתו בחבטות מעולות אשר סחטו תשואות מן הקהל הרב אשר גדש את יציעי מגרש מס' 1 בווימבלדון.

אולם החבטות וה"אסים" שלו עדיין פיגרו אחרי מקצוענותו של לנדל, אשר לא נראה כמי שיפסיד את יתרונו 2—0, 3—1, 5—3 ו־6—4 בתוך 35 דקות. את המערכה השלישית פתח עמוס בסערה ואף הוביל לראשונה במישחק 1—0, 2—1 ו־5—2. אבל דווקא כאשר הטניסאי הישראלי נראה קרוב לזכיה אפשרית במערכה, היו הגשותיו של לנדל בעוכריו. כמו כן שבר המדורג מספר אחד מישחקון הגשה של הישראלי, עלה ל־3—4 ושמר על מישחקוני ההגשה שלו עד לסיום.

מנסדורף ושחר פרקים הודחו ביום שישי גם ממישחקי הזוגות. מישחקם נגד הצמד האוסטרלי המנצח פיטר מקנמארה ופול מקנאמי (אלופי ווימבלדון 1980 ו־1982) הופסק ביום חמישי בלילה בגלל החשיכה, כאשר כל צמד זכה בשתי מערכות. אבל במערכה המכריעת זכו האוסטרלים וכסיום 6—4. גם שלמה גליקשטיין ובן־זוגו השוודי הנס סימונסון, נוצחו בחמש מערכות ע"י האוסטרלי ברודריק והאמריקאי ריכטר 7—5, 2—6, 4—6, 6—4, 4—6.

איוון לנדל מגיע בווימבלדון מול עמוס מנסדורף. הישראלי לא הפתיע אותו אבל המחבט מספר אחד בעולם נאלץ להתאמץ (צילום רדיו אי־פי)

אדברג וניסטרום הודחו רק 7 מדורגים נותרו

טניס

לונדון (שרות "ספורט הארץ"). רק 7 מדורגים העפילו לשלב שמינית הגמר של אליפות ווימבלדון, היוצאת היום למנוחה קצרה. את אחרי שבסוף השבוע הודחו עוד שניים משחקני הצמרת השוודים. המדורג החמישי, שטפאן אדברג, נכנע אתמול לצ'כי מילוסלאב מציר 6—4, 4—6, 6—4 בעוד שביום שישי נוצח המדורג שישי, יואכים ניסטרום, במישחק נהדר ע"י ההודי ראמש קרישנאן 7—6, 6—7, 2—6, 6—4.

שני שחקנים אחרים יופיעו בשמינית הגמר: המדורג שני מאטס וילאנדר שגבר על האוסטרלי מארק קראצמן 6—4, 6—4, 6—2, 1—6 ומיכאל פרנפורס (מדורג 13) שניצח את סאמי ג'יאמלווה (ארה"ב) 2—6, 6—1, 6—3, 6—1. אליזיאבטים, בוריס בקר (מדורג רביעי) שמט מערכה ראשונה אבל גבר על האוסטרלי פול מקנאמי 6—4, 6—4, 6—1, 6—4. מדורגים אחרים שעלה הנרי לקונט (צרפת) שניצח את גרג הולמס (ארה"ב) 6—4, 6—2, 7—6, בראד גילברט (ארה"ב) שגבר על מילאן שרייבר (צ'כיה) 7—5, 7—6, 6—3, 3—6 וסים מאיוס (ארה"ב) הנבעיע את הצ'כי תומאס שמיד 6—4, 6—2, 6—2, 7—6. המדורג השביעי שעלה הוא איוון לנדל, שגבר על עמוס מנסדורף.

עוד העפילו לשמינית הגמר: האוסטרלים קאש ופיצג'ראלד, הדרום־אפריקאים אדוארדס ואקרד־סבורג, האמריקאי אנבר, היוגוסלבי ז'יווינוביץ' והמערב־גרמני ילן.

ההפתעה היחידה בסוף השבוע אצל הנשים היה הפסדה של המדורגת רביעית, קלאודיה קודה־קילש (מערב־גרמניה), שנוצחה ע"י האיטלקיה רפאלה רג'י 4—6, 6—1, 6—4. נוודיטילובה, אוורט־לויד, ומנדליקובה, העפילו ללא בעיות. מלבד עלו עוד 6 מדורגות לשמינית הגמר.

שחיה

עוד שיא עולמי נשבר

האנובר (איפי). השיא העולמי במישחה 200 מ' פרפר, נשבר כאן אתמול ע"י מיכאל גרוס. הוא קיפר ב־41 מאיות השניה את השיא הקודם שלו והעמידו על 1:56.24 ד'. זהו השיא העולמי ה־11 שהציב מיכאל גרוס בן ה־22. באליפות מערב־גרמניה הנערכת כאן הציב גם חלף ביאב שיא אירופה ב־50 מ' חזה — 28.46 שניות.

באולנה, פלורידה. שיפר מאט ביונדי את השיא העולמי במישחה 50 מ' חופשי והעמידו על 22.33 שניות. השיא הקודם היה של השוויצרי דנו האלסאל — 22.52 שניות.

שיא עולמי לנכים לחנוך בודין

שיא עולמי לנכים בשחיה נקבע אמש ברמת רחל על ידי חנוך בודין מבית הלוחם, שעבר 100 מטר חופשי לנכים קטועי יד ב־1:06.67 דקה.

אתלטיקה

4 זהב לנבות באליפות הפועל

יהודה מולי מהפועל ירושלים ודליה נבות מהפועל העמקים היו אתמול האתלטים המצטיינים באליפות הפועל ה־44 באתלטיקה, הנישאת את שמו של עמיצור שפירא שנרצח באולימפיאדת מינכן.

מולי הציב שיא אישי בריצת 400 מ' — 49.93 שניות. נבות גרפה לא פחות מארבע מדליות זהב. היא ניצחה ב־100 מטר משוכות ב־14.48 שניות, קפצה לגובה 1.75 מ', כדור ברזל 11.70 מ' ובקפיצה לרוחק 5.54 מטר. הדף כדור ברזל ל־12.40 שניות. 100 הישג זהה למצוינת בגובה רוזן מירושלים.

קראם בכושר: 3:51.43 במייל

גייטסהד, אנגליה (איפי). השיאן העולמי סטיב קראם, קבע כאן את הישג השנה בעולם בריצת המייל — 3:51.43 ד'.

היה זה ההישג הבולט בתחרות הבינלאומית בה גברה ארצות הברית על אנגליה 122—111. בשתי הנבחרות נעדרו כוכבים רבים.

בתחרות שהיתה בהלסינקי ניצח אד מוזס בריצת 400 מ' משוכות ב־48.44 שניות. היתה זו הופעתו הראשונה של השיאן העולמי במסלול מזה שנה, בה נעדר בגלל פציעות.

מישחק ההגנה מטריד את שרף לפני היציאה לספרד

ניצחון 110—109 על קבוצה מאולתרת

כדורסל

מאת גיא צוקר

סופר "ספורט הארץ"

נבחרת הכדורסל של ישראל סיימה את מישחקי האימון שלה לקראת אליפות העולם, בניצחון לא משכנע, 110—109 (52—69), על קבוצה מאולתרת, בה הופיעו כמה שחקנים מן הליגה הלאומית. היום לא יתקיימו אימונים כדי לאפשר לשחקנים לנוח ומחר תחזור הנבחרת להתאמן פעמיים ביום עד ההמראה לספרד ביום חמישי.

הבעיה העיקרית המטרידה את מאמן הנבחרת צבי שרף, היא מישחק ההגנה. בשני מישחקי האימון נגד הקבוצה בה שיחקו בין היתר ברג קורנליוס, ווילי סימס, גלדיוס הייז ואתמול גם ארט האוור, ספגה הנבחרת נקודות רבות בצורה מדאיגה. במישחק שנערך אתמול הוליכו ויין, סימס והבריהם 60—80, בדקה ה־24. התאוששות של מיקי ברקוביץ', לאון מרסר, דורון ג'מצ'י והאוור לאמנת, הפכה את המישחק לשקול, כשיריבי הנבחרת מתחילים לגלות עייפות. בקבוצה המאולתרת בלט במיוחד גלויוס ויין (1.85 מ'), שקלע 24 נקודות במחצית הראשונה ו־37 במישחק כולו, ודגן בבכיסות מרהיבות לסל, או בקליעות מדויקות מרחוק.

"אנו חייבים לשפר את מישחק ההגנה בכלל ואת העזרה בהגנה בפרט. יש שיפור במישחק התקפה המסודר. הכחוקים אינם מתייחסים למפעל הזה (אליפות העולם) באותה מידת חשיבות בה מתייחסים לאליפות אירופה, אבל זה ייפתר כבר בספרד. שני מישחקי האימון שהיו לנו הם המבחנים שיסלולו להשיג בתנאים הקיימים", אמר שרף.

עדי גורדון, שנפצע לפני 4 ימים בקרסולו, ניסה להתאמן. אך עדיין אינו יכול. הוא ינסה לעבור אימון אישי היום והנבחרת מקווים שיצטרף לאימונים מחר. היכו לקלוע לנבחרת: מרסר 24, לאמנת 20, ברקוביץ' 19, ג'מצ'י 18 וליפין 15. לקבוצה המאולתרת: ויין 37, סימס 25 וקורנליוס 25.

מנצחת האיזור האוקיאני תעלה ישירות לסאול

קדם־אולימפי

מאת סופר "ספורט הארץ"

"רק הבעיה הכספית נותרה עדיין ללא פתרון, בקיום מישחקי בית וחוץ בטורניר הקדם־אולימפי באיזור האוקיאני, הכולל גם את ישראל". כך אמר עוזיקם מילצ'ן, מ"מ יו"ר הנהלת ההתאחדות לכדורגל, עם שובו בשבוע שעבר ממכסיקו.

תחילה הוחלט, כי ישראל תשתתף באחד הטורנירים שיהיו באוסטרליה וניו־זילנד, כמו יתר הנבחרות באיזור האוקיאני. לאחר התנגדות נמרצת של ישראל סוכם עקרונית באופן בלתי רשמי, כי ישראל תיכנס למעגל המישחקים רק בשלב השני ותתמודד בשיטת בית וחוץ נגד מנצחי הטורנירים האלה.

המדינות באוקיאניה ביקשו שישראל תפצה אותן מבחינה כספית. הבעיה הועברה לפיפ"א כדי שתאשר את ההצעה הפשרה לשחק בשיטת בית וחוץ ותפתור את הבעיה הכספית.

בשיבוץ שנערך בסוף השבוע במכסיקו סיטי נקבע שניו־זילנד, פיג'י וסאמואה המערבית ישחקו בתת בית 1 בעוד שאוסטרליה, טאיוואן ופאפואה גינאה החדשה ישחקו בתת־בית 2. נבחרת ישראל תתמודד איפוא נגד מנצחות הבתים והזוכה בבית זה תעלה ישירות לטורניר האולימפי. בן ישתתפו 16 נבחרות. 5 נבחרות יעלו מאירופה, 3 מאפריקה, 3 מאסיה (כולל המאורחת דרום־קוריאה), 2 מדרום־אמריקה ו־2 מאמריקה הצפונית והתיכונה. בסך הכל נרשמו 116 נבחרות. המישחקים המוקדמים צריכים להסתיים עד ל־1 במאי 1988, ארבעה חודשים לפני פתיחת המישחקים.

נערי ישראל ישחקו בקדם עולמי באירופה

כדורגל

מאת סופר "ספורט הארץ"

נבחרת הנערים של ישראל — עד גיל 16 — תשובץ באיזור האירופי בטורניר הקדם עולמי שיהיה בשנה הקרובה. כך אישר מזכיר פיפ"א סם בלאטר בשיחה טלפונית בסוף השבוע עם יעקב אראל, מנהל ההתאחדות.

תחילה שובצה ישראל באיזור האוקיאני, כשם ששובצו בעבר נבחרות הבוגרים והנוער. הטורניר הקדם עולמי לנערים באיזור האוקיאני יהיה בראשנבר הקרוב בסאוהן. מנהל ההתאחדות סיפר, כי מזה חודש נוהלו שיחות עם מזכיר פיפ"א, כדי שתקיים ההבטחה לשבץ את נבחרות הנערים באיזור האירופי.

ישראל משתתפת זו הפעם הראשונה בשלב הקדם עולמי לנערים. טורניר הגמר יהיה בקנדה ב־1987. השיבוץ החדש אינו מבטיח, כי ישראל תורשה באופן קבוע להשתתף באליפות אירופה לנערים, מדי שנה, אלא כאשר מישחקים אלו ייערכו גם במסגרת השלב הקדם עולמי לנערים. עוד לא נקבע מי יהיו היריבים של ישראל וכמה, אך שיטת המישחקים תהיה בית וחוץ, כבטורניר כמו באיזור האוקיאני.

עוד שישה ימים לפתיחת אליפות העולם בספרד

הכוכב האורוגוואי רואיס נופה מהסגל

היריבה הראשונה של ישראל, במוצאי השבת הקרוב, משלימה הכנותיה השבוע בהופעה בטורניר בצרפת

MUNDOBASKET
ESPANA 86

מאת מיכאל קרנן

ווילפרדו רואיס, השחקן מספר 2 של אורוגוואי, נופה מהנבחרת שתהיה יריבתה הראשונה של ישראל באליפות העולם בכדורסל, במוצאי שבת הקרוב בעיר הספרדית אל־פרול. רואיס (1.90) היה אחד הקלעים הטובים בטורניר האולימפי בלוס־אנג'לס (156 נק' ב־8 מישחקים). אורוגוואי דורגה במקום השישי.

שני הכוכבים האחרים של הנבחרת בטורניר האולימפי, ישחקו גם בספרד: הוראסיו לופס (1.99), מלך הסלים בלוס־אנג'לס עם 199 נקודות וכיום אחד מכוכביה של קבוצת קאזרטה בליגה האיטלקית והרכז נבליס (2.00), שבבוטף ל־128 הנקודות. קלע דורג במקום הרביעי בין קולעי הכדורים החוזרים (53).

בנבחרת האורוגוואית, שתשחק השבוע בטורניר בינלאומי בליון, צרפת, כמה פנים חדשות. הבולט בהם הוא גוסטאבו שיגילסקי בן ה־19 ממוצא פולני, שגובהו 2.03 מ'. שני חדשים אחרים הם האמריקאי השחור ג'ו מקול (2.02) שהתאזרח באורוגוואי והעצבק חואן מיגוין (2.08).

על יריבתה השניה של ישראל, אנגולה, ידוע מעט מאוד, מלבד זה שסיימה שניה באליפות אפריקה האחרונה אחרי חוף השנהב עם חמישה ניצחונות ושני הפסדים. שחקנה הטוב ביותר הוא דווה גימריינש (1.88), קלע מצוין שהתגלה באליפות העולם לנוער ב־1983 ומשחק כיום בקבוצת בנפיקה ליסבון.

נבחרת ברית המועצות, שתגיע לספרד במטרה להגן על תוארה כאלופת העולם, בו זכתה לפני 4 שנים בקאלי, קולומביה, נערכו כמה שינויים מאז אליפות אירופה שהיתה לפני שנה בגרמניה. אבנר, לדפאסוב ויזאישה, נפו ובמקומם שילב המאמן ואלרי אבבולוב את אנדריס אקבסון (1.97), סרגיי גרישאייב (2.08) וטילט סוק (1.94). זה האחרון היה כוכב הנבחרת הסובייטית שסיימה שניה באליפות העולם לנוער שהיתה לפני שלוש שנים בספרד. ארוויזאס סאבוניס הגדול, שנפצע בטורניר בינלאומי בשבוע שעבר בסן־סבסטיאן, נשלח הביתה לטיפולים והסובייטים משוכנעים שיהיה כשיר לאליפות.

אוסטרליה, יריבתה הרביעית של ישראל באל־פרול, הגיעה הפתעת אליפות העולם הקודמת, שם דורגה במקום החמישי. בטורניר האולימפי בלוס־אנג'לס דורגה במקום השביעי אחרי ניצחון על מערב־גרמניה של ראלף קלאיין 83—77.

השינוי הבולט בנבחרת זו מאז לוס־אנג'לס הוא החלפתו של המאמן לינדי גיין בעוזרו אדריאן הרלי. אנדריו גיין (1.99), בנו של המאמן הקודם, הוא הכוח העולה בכדורסל האוסטרלי. השחקן מספר אחד של אוסטרליה הוא איאן דייויס (1.98), קלע מעולה שמשחק גם בליגה השוויצרית ולבש 158 פעמים את מדי הנבחרת. פיליפ סמית (1.83) הוא רכז מבריק וקלע טוב עם 137 הופעות בנבחרת. שחקן בולט אחר הוא לארי סנגסטוק (1.98) עם 121 הופעות בנבחרת. בסגל האוסטרלי גם שני ענקים: פול קיפר (2.11) ווייני בורנר (2.08).

על היריבה החמישית של ישראל בשלב המוקדם, קובה, אין בשלב זה מידע מפורט. נבחרת קובנית השתתפה בחודש מאי בטורניר הפרס הגדול של סופיה ודורגה שם במקום האחרון.

חדשות חוץ

ההר לא הצליח לחבוש כובע: חברת שעונים שוויצרית המפרסמת שעון חדש, כמעט והיכתה את גרמניה בהר בגובה 3000 מטר. ההר צאהשפיצה, שגובהו 2966 מטר, עמד לקבל מעין כובע, שהיה מגביהו למימדים אלפיניים. הניסוי נכשל בגלל רוחות חזקות. (תצלום אי־פי)

על ארה"ב לשלם פיצויים על הנזקים שגרמה לניקרגואה

עברה על החוק הבינלאומי על ידי תמיכתה במורדי הקונטראס בניקרגואה ★ רייגן כבר הודיע שהוא מתעלם מפסק־הדין וכי לגוף זה אין הסמכות לכפות החלטתו

האג (ע"ד וע"צ). בית הדין הבינלאומי בהאג פסק ביום שישי, כי ארה"ב עברה על החוק הבינלאומי על ידי תמיכתה במורדי הקונטראס בניקרגואה, ועליה לשלם פיצויים על הנזקים שגרמה.

אולם ממשל הנשיא רייגן, שהחרים את ההליך המשפטי הזה, כבר הודיע, כי הוא מתעלם מפסק הדין וכי לגוף זה אין הסמכות לכפות עליו את החלטתו.

שר החוץ של ניקרגואה, מגואל דה אסקוטו, שהיה בבית הדין ושמע את פסק הדין, קידמו בברכה ואמר כי זהו ניצחון גדול. הוא הוסיף כי ידון עם המזכיר הכללי של האו"ם על השלכות פסק הדין.

ארה"ב הורשעה גם בכמה התקפות ישירות על ניקרגואה ובהטלת מוקשים במי כמה נמלים של ניקרגואה ב־1984. סכום הפיצויים ייקבע מאוחר יותר. ממשלת ניקרגואה כבר הגישה תביעת ביניים לפיצויים של 370 מיליון דולר. אך הדיעה, כי התביעה הסופית שלה תהיה הרבה יותר גדולה.

ממשל רייגן דחה את פנייתה של ניקרגואה לבית המשפט הבינלאומי בהאג בטענה, כי ההליך כולו אינו אלא תרגיל של תעמולה.

בית הדין מורכב מ־15 שופטים, ורב ההחלטות נתקבלו ברוב של 14 או 12. המתנגדים היו שופטים מארה"ב, מבריטניה ומיפאן. השופטים הם עצמאיים, ואינם מייצגים את ממשלותיהם. הם נבחרו על ידי העצרת של האו"ם ועל ידי מועצת הביטחון.

נשיא פרו בעקבות הריגתם של כמאה אסירים: או שכל האחראים למעשה הזה ילכו או שאני אלך

יותר ממאה אסירים אנשי המחתרת "הנתיב הזוהר" נגררו בידי שוטרים שירו בראשיהם

לימה (ע"ד). שוטרים במשטרת פרו גררו יותר ממאה אסירים, אנשי מחתרת, הטילו אותם לריצפה וירו בהם בראשיהם בהוצאה גדולה להורג שביצעו בשבוע שעבר — הדיע נשיא פרו, אלן גארסיה, ביום שישי.

"זהו פשע נורא, שלא היה לו תקדים", אמר גארסיה בהצביעו על מקום שם השכיבו השוטרים את האסירים על הריצפה כשפניהם כלפי מטה, ואחר כך ירו בהם. "פשע זה גרם נזק רב לפרו", הוא אמר לכתבים בעת סיור עם ראש הממשלה, שר החוץ ושר הפנים בכלא לוריגאנצ'ו שם דוכאו כוחות הביטחון מרד אסירים לפני שמונה ימים.

גארסיה התחייב לקיים חקירה, ואמר: "או שכל האחראים למעשה הזה ילכו, או שאני אלך".

פיקוד צבא פרו מסר, כי 124 אסירים של תנועת המרד "השביל הזוהר" נהרגו בקרבות עם המשטרה בכלא הזה. אחר, משלושת בתי בתי הסוהר של לימה, שם פרץ מרד אסירים.

אולם הנשיא אמר, כי לא יותר מ־20 אסירים נהרגו בקרבות, והיתר הוצאו להורג.

מדינאי בכיר בשוק האירופי:

חלום בלהות מתגשם: היצוא היפאני עובר לשוק האירופי

"הסיכומים המסחריים מתחילים לגלות מעבר מדאיג מאוד של מכירות מארה"ב ל־320 מיליון הצרכנים של השוק המשותף"

טוקיו (ע"ד). חלום הבלהות של השוק האירופי המשותף, כי זה יצואנים היפאנים יעברו מן השוק האמריקאי לשוק האירופי, מתגשם בימים אלה — אמר מדינאי בכיר בשוק ביום שישי.

הסיכומים המסחריים מתחילים לגלות מעבר מדאיג מאוד של מכירות מארה"ב ל־320 מיליון הצרכנים של השוק המשותף — אמר לכתבים שגריר השוק המשותף ליפאן, לורנס יאן ברינקהורסט.

חברות יצוא יפאניות מתפשטות עתה לקרוזונות שוקים חדשים למוצריהם נוכח התחזקות הין כנגד הדולר, מגמה שפגעה קשה בכושר התחרות שלהם בשוק האמריקאי.

הוזר מארה"ב יש ליפאן רק שלושה שווקים מפותחים לקליטת עודפי היצוא שלהם: השוק המשותף, סין ודרום מזרח אסיה.

המראות ונחיתות

(ע). להלן ההמראות והנחיתות בנמל תעופה בן־גוריון ביום ראשון 29.5.86. בגלל שעון הקיץ יש להוסיף שעה אחת ללוח הזמנים.

המראות

01003 אל־על (001) לניו־יורק. 04503 אל־על (5323) לפריס. 05303 אל־על (035) לאמסטרדאם ולניו־יורק. 06303 בריטיש איר וויס (577) ללונדון. 06453 פאן אמריקן (115) לפריס לניו־יורק וסן פרנציסקו. 07153 אל־על (353) למינכן. 07203 לופטהנזה (607) למינכן. 07453 אל־על (541) לאתונה. 07503 סוויס איר (333) לציריך. 08053 איר פרנס (139) לפריס. 08153 אל־על (331) לברי־יסל. 08303 אל־על (323) לפריס. 09303 אל־על (015) ללונדון וניו־יורק. 09503 אולימפיק (302) לאתונה. 10003 אל־על (345) לג'נבה. 10053 איר סיני (055) לקהיר. 10153 טי. וו. א. (885) לניו־יורק. 10303 אל־על (347) לציריך. 11003 אל־על (357) לפרנקפורט. 11303 אל־על (315) ללונדון. 11503 אל־על (377) לקופנהגן. 12153 אל־על (337) לאמסטרדאם. 12203 ארקיע (741) לפריס. 13153 אל־על (363) לוינה. 14203 אוסטריין איירליינס (712) לוינה. 14303 איר פרנס צ'רטר (7951) לפריס. 15003 אל־על (321) למרסיי. 16303 לופטהנזה (605) לפרנקפורט. 16353 דן־אייר (4323) ללונדון. 16553 ק. ל. מ. (522) לאמסטרדאם. 17053 אל־על (5051) לשטוטגארט. 17253 טארום (246) לבוקרשט. 17303 סבנה (204) לבריסל. 18103 אל־על (1325) לפריס. 18153 אליטליה (747) לרומא. 18553 איבריה (889) לברצלונה למדריד. 21153 אל־על (443) לקהיר. 21453 סייפרוס איירווייס (429) ללרנקה. 23303 סאבנה איר (031) לבריסל ולניו־יורק.

נחיתות

05003 בריטיש איר וויס (576) מלונדון. 05203 אל־על (318) מלונדון. 06403 אל־על (512) מיוהנסבורג ונירובי. 08403 אל־על (018) מניו־יורק. 09203 איר סיני (054) מקהיר. 12503 אל־על (542) מאתונה. 13103 איר פרנס צ'רטר (7950) מפריס. 13303 אוסטריין איר ליינס (711) מוינה. 15003 ק. ל. מ. (521) מאמסטרדאם. 15103 אל־על (5324) מפריס. 15203 לופטהנזה (604) מפרנקפורט. 15303 דן־אייר (4322) מלונדון. 15553 טארום (245) מבוקרשט. 16003 טי. וו. א. (800) מסן־פרנציסקו ניו־יורק ופריס. 16003 טי. וו. א. (812) משיקגו בוסטון ופריס. 16153 סבנה (203) מבריסל. 17003 אל־על (008) מניו־יורק. 17053 אליטליה (746) מרומא. 17103 פאן אמריקן (114) מסן־פרנציסקו ניו־יורק ופריס. 17403 איבריה (888) ממדריד וברצלונה. 18003 סאבנה איר (030) מניו־יורק. 18203 אל־על (334) מבריסל. 18503 איר פרנס (136) מפריס. 19053 סוויס איר (332) מציריך. 19253 אל־על (324) מפריס. 19403 אל־על (346) מג'נבה. 20103 אל־על (348) מציריך. 20303 אל־על (354) מבון ומינכן. 20553 סייפרוס איר וויס (428) מלרנקה. 21003 אל־על (358) מפרנקפורט. 21103 אולימפיק (301) מאתונה. 21253 אל־על (364) מוינה. 22253 ארקיע (742) מפריס. 22453 אל־על (338) מאמסטרדאם. 22503 אל־על (316) מלונדון. 23203 אל־על (378) מקופנהגן. 23203 אל־על (444) מקהיר.

כל ההמראות והנחיתות זמנן אינו סופי. את המועד המדויק יש לוודא כשעתיים לפני המועד המצויין לעיל, בטלפון 381111—03.

בטינו קראקסי פרש לאחר 1058 ימים — הפרלמנט האיטלקי הכשיל הצעת חוק על תקציבי הרשויות

חולדה ליברנטה

סופרת "הארץ" באיטליה

פירנצה (מיוחד ל"הארץ"). בטינו קראקסי, הסוציאליסט היחיד שכיהן כראש ממשלה בדברי ימי איטליה, התפטר ביום שישי בערב לאחר כהונת שיא של 1058 ימים. קראקסי הגיש את התפטרותו לאחר שכיום חמישי הצביע רוב בפרלמנט בהצבעה חשאית נגד הצעת חוק ממשלתית בעניין תקציבי רשויות מקומיות. בהצבעה גלויה זכתה הממשלה לאמון הפרלמנט.

ראש הממשלה אמר, כי חמישים פעם הצביע רוב בפארלמנט נגדו בהצבעה חשאית והעניק לו אחר כך אימון. אף על פי כן החליט הפעם להתפטר. ההחלטה באה לכאורה כדי לתת משנה תוקף לדרישתו לבטל את ההצבעה החשאית הנהוגה בפרלמנט, לפחות בענייני תקציב.

למעשה באה ההתפטרות כחלק מהמאבק בין שתי מפלגות הקואליציה הגדולות, הדמוקרטים הנוצרים והסוציאליסטים, על מועד חזרתם של הדמוקרטים־נוצרים להנהגת הממשלה ועל דרך הנהגת המדינה. קרקסי קיווה לניצחון סוציאליסטי מרשים בבחירות המקומיות בסיציליה באמצע החודש כדי להמשיך כראש ממשלה עד לאביב הבא, כשהוא מאיים, כפי שעשה עד כה, בבחירות כלליות מוקדמות. אך הסוציאליסטים לא זכו בהצלחה המקווה, והדמוקרטים לא ניכשלו כפי שחששו.

הרוב באירלנד הכריע במשאל: לא יהיו גירושין

מאת שאול צדקא

סופר "הארץ" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל"הארץ"). ממשלת אירלנד נחלה בסוף השבוע תבוסה צורבת לאחר שרוב הציבור בבירנה הביע התנגדות נחרצת להנהגת גירושין במשאל עם, שבו הכריעה השפעתה הגדולה של הכנסיה הקתולית.

63 אחוזים והצי לעומת 36 וחצי אמרו "לא" ליוזמתו של ראש הממשלה, גארת' פיצג'רלד, אשר ביקש לחוקק חוק שיתיר לעשרות אלפי גברים ונשים להתגרש ולהינשא מחדש, והוא נקרא על ידי האופוזיציה להגיש את התפטרותו.

מטוסי מיג 29 ינחתו מחרתיים בפינלנד

טרם צולמו במערב

אליהו זהבי

סופר "הארץ" בסקנדינביה

קופנהגן (מיוחד ל"הארץ"). אירוע שעשוי להיות בבחינת תגלית לאנשי מודיעין במערב יתקיים ב־1 ביולי: טייסת מטוסי מיג־29 תנחת בפינלנד.

מיג־29 נחשב להוריש במטוסי הקרב של ברית־המועצות, וככל הנראה לא הצליחו אנשי המודיעין של מדינות המערב לצלם את המטוס. ספר השנה של הפנטגון: "הכוחות המזויינים של בריה"מ" מכיל רק שרטוט משער של מיג־29. גם נורווגיה, שהצליחה לצלם את מרבית מטוסיה וצולליתיה החדישים של בריה"מ, לא זכתה להציג למערב תצלום של מטוס זה.

עדיין לא פורסם היכן ינחתו המטוסים ואם יותר לצלמי העיתונות הפיניות לצלמם.

עורך את המהדורה: חיים טל

מסכן ביוצאת

חבילת נופש מדהימה באילת במחיר מבצע

★ נסיעה באוטובוס ממוזג ומפואר עם ארוחות בוקר ועתונים
★ שייט ביאכטה עם ארוחות צהריים
★ רכב שכור באילת (לפי הזמנה - לא כולל ק"מ וביטוח)
★ פנקס הנחות למסעדות ולמתקני נופש באילת
★ 3 או 4 לינות בבתי המלון באילת

פרטים והרשמה: טיולי הגליל:
תל־אביב, רח' הירקון 142 טל': 221372, 225817, 230651, 220819
רח' בן־יהודה 42
ירושלים, רח' בן סירא 3 טל': 02-246858
טבריה, רח' הירדן 10 טל': 067-22660, 067-20550, 067-20330

זה לא באויר-זה צ'רטרבוס ★ טיולי הגליל

13 הרוגים ו־74 פצועים קשה בתאונות הדרכים בשבוע שחלף

כמעט מחצית מהולכי הרגל שנפגעו — קטינים

(ע). 13 בני אדם ניספו ו־74 נפגעו קשה ב־63 תאונות דרכים חמורות שאירעו בשבוע החולף בכבישי הארץ. בין הפצועים קשה 56 הולכי רגל. מהם 25 קטינים.

שוטר מג"ב בן 19 נהרג ונהג מכונית פרטית נפצע קשה בתאונה שאירעה ביום שישי בארבע לפנות בוקר בצומת הרחובות שדרות הר ציון וקיבוץ גלויות בתל אביב. ג'יפ של משמר הגבול התנגש במכונית פרטית מסוג "אלפא סוד", שנהגה נפצע קשה והועבר לביה"ח איכילוב. איש מג"ב, אחד מחמישה שהיו בג'יפ משמר הגבול, נהרג בתאונה. ארבעה אחרים נפצעו באורח קל והועברו לטיפול בביה"ח וולפסון בחולון.

המכונית התהפכה

חמישה נפצעו באורח בינוני עד קשה בתאונת דרכים שאירעה ביום שישי אחה"צ בכביש החוף, דרומית למחלף טירת הכרמל. אשה ושני נוסעים כבני 25 ושני ילדים בני 5 ו־6 נפצעו בעת שמכונית "אודי" שבה נסעו התהפכה מספר פעמים על הכביש. למקום באו שלושה אמבולנסים. צוות הטיפול ביצע במקום פתיחת קנה והחדרת קנה נשימה לפצוע שנפגע בראשו. הפצועים הועברו לבית החולים רמב"ם בחיפה.

3 חודשי מאסר בפועל ליורה על רכב המסנדלים בתל־אביב

כן נידון ל־6 חודשים על תנאי, 1800 ש"ח קנס ופיצוי בסך 350 ש"ח לכל אחד מן הפקחים שברכבם ירה

(ע') אברהם צדוק בן 43 מתל אביב, שהורשע ביום שלישי בירייה על פקחי עיריית תל אביב ש"סינדלו" את מכוניתו, נידון ביום שישי בבית משפט השלום ל־3 חודשי מאסר בפועל ול־6 חודשים על תנאי.

כן הוטלו עליו קנס בסך 1800 ש"ח ופיצוי בסך 350 ש"ח לכל אחד מן הפקחים שברכבם ירה.

הסניגור טען במשפט, כי הנאשם יכול היה להבין שמותר לו לחנות במקום בו חנה, אך הוא "סונדל", ועשה את מעשהו מתוך כעס, שהצטער עליו מיד לאחר מכן.

"ירי בת"א — סכנה"

התובע טען, כי צדוק נטל את החוק לידיו וכי ירי בתוככי תל אביב מסוכנת מאד.

השופט יצחק בראו"ן כתב בהחלטתו: "כדי להבטיח את שלטון החוק ולמנוע את התהליך המסוכן של נטילת החוק לידיים, כדי להבטיח שעובדי בית המשפט יוכלו בהשקט ובבטחה להמציא כתבי דין, לרבות עיקולים, כדי ששוטרים יוכלו לבצע צווי מעצר וחיפוש, כדי שעובדי רשויות המס יוכלו לצאת לביקורות חוץ וכדי שפקחי משרד התעשייה והמסחר יוכלו לבדוק הפקעות מחירים בבתי עסק — על בתי המשפט לתת גזרי־דין מרתיעים. כל אימת שאדם הנוטל את החוק לידיו מורשע בדין".

שניים טבעו בחופי הים בת"א ובחיפה שסערו בשבת

שלוש תחנות מצילים בת"א היו סגורות והציבור נקרא לא לרחוץ בים, בגלל העדר מצילים ובגלל הסערה, אולם רבים לא נענו ולא יצאו מן המים

(ע). שני אנשים טבעו אתמול בים הסוער בת"א ובחיפה ועשרה נמשו והצלו.

האיש שטבע בחוף נוה ים בחיפה הוא מאיר כהן בן 41, תושב כפר חסידים. גבר נוסף כבן 60 טבע בחוף גורדון בת"א. שמו טרם ניתן לפרסום.

מחמת הסערה בים, הונפו דגלים שחורים על סוכות המצילים. בתל אביב היו שלוש תחנות מצילים סגורות והציבור נקרא לא לרחוץ בים, בגלל העדר מצילים ובגלל הסערה. אולם רבים לא נענו להב־הרות פקחים ושוטרים ולא יצאו מן המים.

שלושה אנשים נמשו מהים בחופי גורדון, הילטון ובוגרשוב בת"א והועברו על ידי ניידות טיפול נמרץ של מד"א לבית החולים איכילוב, במצב שהוגדר בינוני. שמותיהם — שלמה גוטמן, יצחק מזרחי מת"א ועיסאם שמשנה מירושלים.

ליקויי בטיחות, תברואה וניקיון — בחופי הכנרת

הסרו מצילים וציוד עזרה ראשונה

מאת זוהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ" לענייני תיירות

ליקויי נקיון, בטיחות ותברואה חמורים התגלו בחופים בכנרת במבצע ביקורת של משרד הפנים שנערך לקראת סוף השבוע. בחופי רוזמה מסודרים נמצא לכלוך רב, חסרו מצילים והתגלה גם מחסור בציוד לערכות של עזרה ראשונה.

נסיגת הכנרת בגלל עצירת הגשמים הביאה לחשיפתם של סלעים ואבני חוף חדות, אך לא הוצבו שלטי אזהרה מסכנת החלקה ופציעה של הרוחצים.

בחופי טבריה נרשמו הרבה עבירות על התנהגות בלתי הולמת מצד המצילים במקום. במקרה אחד נתפס מציל כשהוא קורא עיתון בזמן עבודתו. במקרה אחר שהתה מצילה בזמן המשמרת בחדר סגור.

בחוף גינוסר נמצא כי אין שמשיות על החוף ותחנת הטיפול של מגן דוד אדום לא נמצאת בטווח מתאים לאחר ביצוע עבודות תשתית ב־מקום.

נוסטלגיה בגבת: 40 שנה לאירועי ה"שבת השחורה"

(ע). קיבוץ גבת ציין בסוף השבוע, בכנס נוסטלגי, 40 שנה לאירועי "השבת השחורה". לכנס, שאורגן על ידי הקיבוץ במסגרת חגיגות 60 שנה לייסודו, הוזמנו חברי הכשרת פלוגה א' של הפלמ"ח הכשרת "הסנה".

כ־150 מבני אותם הכשרות ובני משפחותיהם הגיעו ביום שישי אחה"צ למפגש מרגש שנמשך בסיור במשק ובערב זכרונות, שזור קטעי שירה ונגינה.

אליעזר שושני מיפעת, מי שהיה בשעתו גזבר הפלמ"ח, וכן הפרופ' חיים ברקאי, רפי איתן ואחרים, סיפרו אפיזודות מאותה שבת מ־פורסמת.

חברת גבת, זהבה יוספה, אמרה, שהתרגשות מיוחדת עוררה הופעתו בכנס של אורח בריטי, פיטר בר, שהיה באותם שנים סייס בצבא הבר־יטי בארץ שסיפר זכרונות "מהצד השני" מאותה שבת שחורה.

"סיירת חב"ד בפלישה" למרחביה: קיבלנו רשות מהקדוש ברוך הוא

מאת עטאללה מנצור
סופר "הארץ" בגליל

"סיירת חב"ד" הודרה לקראת שבת לקיבוץ השומר הצעיר, מרחביה, וניסתה להודיע לחברי הקיבוץ על מועד כניסת השבת והדלקת נרות, תוך שאנשיה חילקו חומר הסברה לעוברי אורח.

חבר קיבוץ עצר אותם, ושאל ממי קבלו רשות להקים מהומה בתוך הקיבוץ, שהוא שטח פרטי. תשובתם: קיבלנו רשות מהקדוש ברוך הוא.

חבר הקיבוץ ביקש מהם להסתלק ורבים, לדברי עדים "יצאו מבתיהם והתכוננו לסלקם בכוח". חסידי חב"ד נסוגו. בת־גובה, מזכירה ח"כ אמירה סרטני, שהיא חברת קיבוץ מרחביה, "עלינו להבין כי בשום אופן לא ניתן יד לתעלולים מסוג זה".

תנועת מענ"ה (מהפעל נגד הגזענות) חשפה אמש ברוח בגבעתיים. המארגנים הצהירו: הברית תעודכן מדי יום במניין הימים שחלפו מאז עלה החוק נגד גזענות בקריאה ראשונה בכנסת, ומאז "אבדו עקבותיו". ראשי התנועה קבלו על ש"נבחרי העם חסרי יכולת ואומץ לסיים את תהליך החקיקה". העיר גבעתיים, זוהתה, לדבריהם, לסמל ומופת בהתנגדותה לגזענות ולתנועת כ"ך. לכן היא הראשונה בה הוצבה ברוח של מבצע "מניין הימים" (צילום — ישראל סימיונסקי, י.פ.פ.א)

חודש מאסר על תנאי ו־750 שקל קנס לרב הראשי בפ"ת על הפגנה ב"היכל"

הרב ישראל זינגר מהוועדה לשמירת השבת: הקנס לא ישולם ואלפי חרדים יפגינו נגד חילול שבת ברחבת קולנוע "היכל"

(ע). רבה הראשי של פתח תקווה, הרב ברוך סלומון, הורשע ביום ו' בהתקהלות בלתי חוקית ברחבת קולנוע "היכל" ב־18.4.86, ונידון לחודש מאסר על תנאי וקנס בסך 750 שקלים. הרב סלומון יצא לאחר גזר הדין מבית המשפט השלום בכפר סבא בליוויית קהל תלמידיו ואוהדיו.

הרב ישראל זינגר מהוועדה לשמירת השבת בפתח תקווה אמר, כי הציבור הדתי מזועזע מפסק הדין ומעצם הגשת התביעה נגד הרב. הוא הודיע, כי הרב לא ישלם את הקנס, וכי אלפי חרדים יפגינו נגד חילול שבת ברחבת קולנוע "היכל".

לא בלב קל

השופט אהרון כהן קבע בגזר הדין, כי הרב סלומון, בהיותו איש רם ונישא בעל סמכות ושררה, הפעיל את סמכותו וגרם לכך שאל־פים עברו עבירה של הפרת סדר. "אני מתקומם בכל נפשי ואני משו־כנע שאני מקומם גם חלק ניכר של הציבור הדתי כנגד תפיסה, כי שמירה על סטאטוס קוו חייבת להתבצע בכל דרך ובכל צורה," אמר השופט. "איש אינו מונע מהרב למחות ולזעוק זעקת כאב של אדם מאמין, אך הכל בתנאי שלא יעבור עבירה מכוונת נגד חוקי המדינה. לא בלב קל מגישה התביעה תיק פלילי נגד רב בישראל, ומתוך בושה וכאב קם בית המשפט ומרשיע רב. אבל אין לו זכויות יתר והכל שווים בפני החוק. מוטב שיפנה הרב סלומון את זעמו ועלבונו כלפי עצמו," קבע השופט כהן.

מציון תצא תורה

הרב סלומון אמר בבית המשפט, כשהוא נגזר דינו: "עשו כי כטוב בעיניכם והקולר יהיה בצווארכם. אחריותכם תהא כלפי עם ישראל. אני עומד לדין על קדושת שבת, שהיא אחת מחוקי התורה הנצחיים לעולם. ועד וכוחם ועצמתם הם ללא עירעור. מכוח אותה נצחיות עליתי למחות ברחבת הקולנוע. במקום להעמיד לדין את בית הקולנוע, שמפר חוק בריש גלי ומצפצף על כל הרשויות — מאשימים רב בישראל. אני תמה לדעת, האם לא תזדעזע הארץ? אלא כפי שעושה בית המשפט במוסקווה — כך אתם עושים בארץ ישראל, ומציון תצא תורה".

מחקר בתחנת הקיבוצים לטיפול בילד ב"אורנים":

בני קיבוצים עולים ברמת המשכל על הממוצע הארצי של האוכלוסיה

מאת ירדן טל
סופר "הארץ" בחיפה

רמת־המשכל (איי.קיו.) הממוצעת של בני קיבוצים גבוהה מרמת המשכל הממוצעת של האוכלוסיה הישראלית — כך עולה ממחקר שנערך בתחנת הקיבוצים לטיפול בילד וב־משפחה שב"אורנים".

ממצאי המחקר יוצגו בכנס הישראלי הראשון של חוקרי הקיבוץ והעיון השיתופי, שייפתח היום באוניברסיטת חיפה. במחקר נבדקו 82 ילדים בני־קיבוצים, שהופנו לתחנת הקיבוצים לטיפול בילד וב־משפחה. כולם הופנו בשל בעיות ממגוון נרחב, שכלל: קשיי ל־מודים, בעיות אורגניות, נפשיות, התנהגותיות. ממצאי האבחון עולה כי האוכלוסיה המופנית השיגה תוצאות גבוהות יותר מנורמות האוכלוסיה, כפי שהן מופיעות במדריך לבוחן. לעומת ממוצע של איי.קיו. כולל של 100 במדגם הארצי, השיגה האוכלוסיה הקיבוצית המופנית איי.קיו. כולל של 110.53, איי.קיו. מילולי של 108.53 ו־איי.קיו. ביצועי של 112.23. מבחן 12 תת־המבחנים היתה האוכלוסיה הקיבוצית גבוהה יותר ב־10 תת־מבחנים, כאשר בשניים מהם היו ממצאי הנור־מות הישראליים גבוהים יותר.

על־מנת לבדוק מימצאים אלה, נבחרו באורח אקראי עשרים בנים מקיבוצים בצפון, שהוגדרו כ"לא בעייתיים", ולהם הועבר מבחן המשכל לילדים. מימצאי קבוצה זו מראים על איי.קיו. כולל של 125.70, איי.קיו. מי־לולי של 122.85 ואיי.קיו. ביצועי של 120.55. בכל תת־המבחנים נמצאו תוצאות גבוהות יותר מנורמות של האוכלוסיה הישראלית, גם מתוצאות קבוצת בני־הקיבוצים שהופנתה ל־איבחון.

בעיסקת־טיעון במשפט המנהל לשעבר של בנק צפון אמריקה בבירה

משה שטרן המואשם בגניבת 11 מיל' ד' מהבנק ידון ל־6 עד 8 שנות מאסר

(ע). שש עד שמונה שנות מאסר יוטלו על משה שטרן, מי שהיה מנהל בנק צפון אמריקה בירושלים — כך עולה מפרטי עיסקת טיעון, שהוגשה ביום שישי לבית המשפט המחוזי בירושלים.

על פי העיסקה, יודה שטרן ב־12 סעיפי אישום של גניבת כספים מהבנק, בסכום כולל של 11 מיליון דולרים, אותם גנב שטרן מהבנק במשך כשנתיים. באשר לשלושה סעיפי אישום אחרים יכריע בהם בית המשפט לאחר שישמע ראיות לגביהן.

"הנאשם ימסור הסברים מלאים, לפי דרישת נגיד בנק ישראל או הפיקוח על הבנקים, בכל הקשור לעניינים כספיים הקשורים לבנק," נאמר בעיסקת הטיעון, שהוגשה לבית המשפט ועליה חתמו מצד אחד שטרן ובא כוחו עו"ד רן שינמן, והצד השני פרקליט מחוז ירושלים עו"ד אשר פלגי והתובע עו"ד שמ־עון דולן.

עוד נאמר בעיסקת הטיעון: "בא כוח המאשימה ובא כוח הנאשם יציעו לבית המשפט, כי בגין האישומים בהם יורשע יגזר עליו עונש שלא יפחת משש שנות מאסר ולא יעלה על שמונה שנות מאסר. בא כוחו יהיה רשאי לשכנע את בית המשפט לגזור עליו את המינימום ובא כוח המאשימה — את התקרה".

מוסכם, כי המאשימה תבקש להטיל עליו קנס כספי והנאשם יהיה חופשי לשכנע את בית המשפט כי לא יוטל עליו קנס".

הצדדים חתמו גם על סעיף בעיסקה, לפיו, אם לא ימלא שטרן אחר התנאים, תוכל התביעה לחזור בה מהאישום הנוכחי ולהגיש נגדו כתב אישום חדש.

שיתוף פעולה עם מנשה

לבית המשפט הוגש כתב אישום מתוקן נגד שטרן, בו מצויין גם חלקו של הרסה מנשה, לשעבר מנכ"ל בנק צפון אמריקה. נאמר כי מנשה גנבה את כספי בנק צפון אמריקה כדי להשפיע באמצעות הכסף הגנוב על שערי מניות בנק צפון אמריקה שנסחרות בבורסה, ואת באמצעות שבעה חשבונות של לקוחות בדויים. שטרן ידע על כך בדיעבד ושיתף פעולה, נאמר בכתב האישום.

מלונאים: נוותר על תעודות־הכשר בשל האמרת מחירן

מאת זוהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ" לענייני תיירות

בתי מלון רבים יוותרו על תעו־דות ההכשר, במחאה על גובה התעריפים החדשים של התעודות.

בתי מלון רבים, במיוחד באיזור תל־אביב, הודיעו לאיגוד הגג שלהם, כי לא ישלמו עבור תעודות הכשר החדשות של המועצה הדתית. אלה התייקרו בקרוב למאה אחוז לעומת השנה שעברה.

לפי התקנות החדשות עליהם חתום שר הדתות, יהיו מחירי תעו־דות ההכשר למלונות 1250 ש"ח לבתי מלון ברמה של 5 כוכבים, 1000 ש"ח לבתי מלון ברמה של 4 כוכבים, 750 ש"ח לבתי מלון ברמה של 3 כוכבים ו־500 ש"ח לבתי מלון ברמות כוכב אחד עד שניים.

לדברי גורמים מוסמכים במיגזר המלונאות העלאת התעריפים נ־עשתה בלי להתייעץ איתם. הם ציינו שבתי המלון מעסיקים משגיחי כשרות ומשלמים להם משכורות מלאות.

סוכני הנסיעות הונחו להימנע מקשרי־מסחר עם "תור" בכפ"ס

המשרד לשעבר של הסתור בכפר־סבא חדל לפעול

מאת זוהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ"
לענייני תיירות

משרד התיירות ביטל את רשיונו של משרד הסתור לשעבר ברחוב וייצמן 32 בכפר־סבא לאחר שפסק מלפעול. לסופר "הארץ" נודע אמש, כי סוכני הנסיעות והתיירות הונחו בסוף השבוע בכתב, שלא לקיים קשרי מסחר כלשהם עם משרד נסיעות אחר בשם "תור", שהחל לפעול מאותה כתובת.

האיסור הוטל משום שלמשרד החדש "אין רישיון של סוכן נסיעות מורשה". סוכני הנסיעות והתיירות הוזהרו, כי "קיום יחסים מסחריים עם הגוף החדש מהווה עבירה על החוק, ומהווה תחרות בלתי נסבלת עם משרדים מורשים."

יוסף תמיר יו"ר "חיים וסביבה":

"התוכנית לכריית פוספטים ליד ערד — התחלת הסוף של עיר זו"

מאת אלי אלעד
סופר "הארץ"
לענייני איכות הסביבה

יוסף תמיר, יו"ר "חיים וסביבה", ארגון הגג של גופי איכות הסביבה הפועלים בארץ, הגיב בסוף השבוע בחריפות על התוכנית החדשה לכריית מירבצי פוספטים בקירבת העיר ערד באומרו: "זו התחלת הסוף של ערד".

תמיר, שכיהן במשך שנים רבות כיו"ר ועדת הכנסת לאיכות הסביבה, הזכיר כי בעבר חברת המלט נשר תבעה ורצתה להקים את המפעל הרביעי במדינה לייצור מלט ב־קירבת ערד. "מנענו זאת תוך מאבק ציבורי קשה, ושום דבר לא קרה למדינת ישראל".

ראש המועצה המקומית ערד, אברהם שוחט, נפגש בעניין זה עם ח"כ יהודה לנקרי, יו"ר ועדת איכות הסביבה. נמסר, כי ערד הקציבה סכום כסף לשם הכנתו של תסקיר על ההשפעה של הכרייה על איכות הסביבה ואיכות החיים בערד.

עורך את העמוד: חיים פל

נהלל ומזכיר המושב ב־1984 הואשמו בהונאת מש' החקלאות

המדובר בקבלת סובסידיות במיליוני שקלים, שלדברי התביעה לא היו זכאים להם

(ע). מושב נהלל והרצל סגל, מי שהיה מזכיר המושב בשנת 1984, הואשמו בבית המשפט המחוזי בנצרת, בהונאת משרד החקלאות במיליוני שקלים, באמצעות קבלת סובסידיות שלא היו זכאים להם.

בכתב האישום, שהוגש ע"י עו"ד מרים גינצברג מפרקליטות מחוז הצפון, נאמר, כי אחד מבעלי משחטה במגדל העמק סיפק למושב נהלל מסמכים פיקטיביים, לפיהם הועברו לשחיטה במקום כמויות גדולות של הודים. על סמך מסמכים אלה הוגדלה מיכסת ה־מושב, והוא קיבל סובסידיה בסך 3.5 מיליון שקלים.

על פי הנחיות המועצה לענף הלול, נאמר בכתב האישום, נקבעו למגדלים מיכסות הודים המיועדים לשחיטה. כל מגדל כזה היה זכאי לקבל סובסידיה ממשרד החקלאות, כאשר כתאריך האחרון להעברת ההודים למשחטה נקבע ה־31.3.84.

בכתב האישום נטען, כי מושב נהלל גידל הודים המיועדים ל־רבייה, ולכן לא יכול להיכלל בקר־יטריונים הנדרשים ע"י המועצה המזכים אותו בקבלת סובסידיה.

על מנת לקבל סובסידיה כזו פנה מזכיר המושב לאחד מבעלי ה־משחטה, והשניים תיאמו ביניהם קנייה ומכירה פיקטיביים של תרנ־גולי הודו. על סמך המסמכים המזוייפים שהועברו למועצה, זכה המושב למיכסה מוגדלת של 42 טון ולסובסידיה של 3.5 מיליון שקל.

המושב והמזכיר סגל מואשמים בקבלת דבר במירמה, בקשירת קשר לביצוע פשע וברישום כוזב במסמכי תאגיד על מנת לקדם את מטרותיהם הכלכליות.

מסקר של מנהל מכון הרישוי דינמומטר:

23% מכלי הרכב הבאים ל"טסט" לוקים בבלמים, צמיגים ועוד

25% מכלי הרכב המגיעים לבדיקה לפני קניה במכונים לוקים בשילדה ומירכב, במנוע, במערכת ההצתה, בבלמים ובמערכת הדלק, הפליטה והקירור

מאת יפעת נבו
סופרת "הארץ"

23% מכלי הרכב המגיעים למכוני הרישוי למבחן שנתי נכשלים בגלל אי תקינות בלמים, תאורה, כיוון גלגלים, צמיגים וגרימת זיהום אוויר. 25% מכלי הרכב המגיעים לבדיקה לפני קניה במכונים לוקים בשילדה ומירכב, במנוע, במערכת ההצתה, בבלמים ובמערכת הדלק, הפליטה והקירור. כך עולה מסקר שנערך על ידי גרשון פסחוביץ, מנהל מכון הרישוי דינמומטר. לפי מימצאיו, הליקויים לפני קניה נמצאו בשיעור גבוה בכלי רכב מכל השנתונים. 22% מכלי הרכב הלא תקינים היו משנות יצור עד 1977. 40% היו מהשנים 1978־1980. 22% מהשנים 1981־1983, ו־16% מהשנ־תונים 1984־1986.

הסקר נערך לקראת האסיפה הכללית של איגוד המוסכים, שתיערך היום בכפר המכביה ברמת־גן. באסיפה יתבעו חברי האיגוד ממשרד התחבורה להשליט סדר בענף, מאחר שלטענתם הגורם העיקרי לאי תקינות הרכב במדינה הם כ־500 המוסכים הבלתי מורשים הפועלים בישראל, האחראים גם לתדמית הגרועה של הענף.

מיעארי לערביי ישראל: הקימו קרן פיצויים וסיוע משפטי לבעלי מבנים שבסכנת הריסה

מאת עטאללה מנצור
סופר "הארץ" בגליל

בקריאה לציבור הערבי בישראל לייסד קרן מיוחדת שתדאג לתשלום פיצויים וסיוע משפטי לבעלי מב־נים, הנמצאים בסכנת הריסה, יצא אתמול ח"כ מוחמד מיעארי.

קריאתו לא זכתה להד בכנס המחאה נגד הריסת מבנה שהוקם ללא רשיון. הכנס נערך אתמול באום אל־פחם, ולא משך ציבור גדול. מספר הבאים לכנס לא עלה על מאה, וביניהם היו חברי כנסת מרק"ח והמתקדמת וראשי רשויות מקומיות מאום אל־פחם, טייבה וטירה בלבד. את נצרת יצג מ"מ ראש העירייה. בין באי העצרת היו מספר אורחים מאירופה, הנמצאים בארץ כאורחי התנועה הרדיקאלית "אבנא אל בלד".

ראש המועצה המקומית של כפר טירה, טארק עבד אלחי, המכהן כסגן יו"ר הוועד הארצי של הרשויות הערביות, תרם סכום של 2,500 ש"ח לבניית ביתה של משפחת ראפת סעיד אגבאריה מהודה.

היום — שביתה ברשויות הערביות להוציא מערכת החינוך והתברואה

מאת נורית כהנא

הרשויות המקומיות הערביות ישבתו היום. ראש עיריית שפרעם ויו"ר המועצות המקומיות הערביות ב־ישראל, איברהים נימר חוסיין, הוד־יע אתמול לשר משה שחל, בעת שביקר בעיה, על שביתה זו. השביתה במועצות המקומיות ה־ערביות תערך במחאה על אי העברת כספים בסך מיליון ומאה אלף לרשויות המקומיות הערביות.

כל השרותים במועצות ישבתו, פרט למערכת החינוך ולעבודות פינוי האשפה. שחל הבטיח כי ישוחח עם ראש הממשלה על אפשרות זירוז העברת כספים ל־רשויות הערביות. עוד מסר כי הממשלה מיישמת כעת תהליך השוואת מצבן הכספי של רשויות מקומיות ערביות לרשויות מקומיות יהודיות: "יש לקבוע קו צריכה אחיד לרשויות המקומיות, על פי קנה מידה אובייקטיבי — בלי שיי־נתן להיותן רשויות יהודיות או ערביות", אמר שחל.

הוצאת ספרים אחיאסף בע"מ
תל־אביב, יוסף הנשיא 13

לקראת שנת הלימודים החדשה
הופיע

ישראל — גיאוגרפיה של ארץ

מאת א. ארצי / פרופ' א. אפרת
את ספרם הקודם שנקרא "הגיאוגרפיה של ארצנו" שנכתב ועודכן מחדש לפי דרישת משרד החינוך והתרבות.
המחיר: 12 ש"ח
להשיג בהוצאה ואצל מוכרי הספרים.

על שם נחום גולדמן

פרקים בתולדות יהודי אורוגואי

ערב עיון

בשיתוף עם המכון ליהדות זמננו באוניבר־סיטה העברית ופרוייקט דורות ואליהו סרוסי, לרגל הוצאת הקובץ הראשון של פרויקט סרוסי

משתתפים: מר יצחק נבון — סגן ראש הממשלה, שר החינוך והנשיא החמישי של מדינת ישראל
מר יואל ברומר, מר יצחק הרכבי, מר אהרון עופרי — שגרירי ישראל באורוגואי לשעבר
ד"ר דב שמרוק — סגן מנכ"ל משרד החוץ

מנחה: ד"ר ג'פרי ויגודר — מנהל המדור לתיעוד בע"פ של המכון ליהדות זמננו

יום שני, כ"ג בתמוז תשמ"ו, 30 ביוני בשעה 20.30

תן מודעה דרך טללוה (במדור העיתון)
קח ארוחה סינית חינם

טללוה
הקו פתוח לכל לוח
טל. 737794, 736471, 719765, 731967, (03)739856

תענוג חדש

אריזות הבטחון של שמני פז

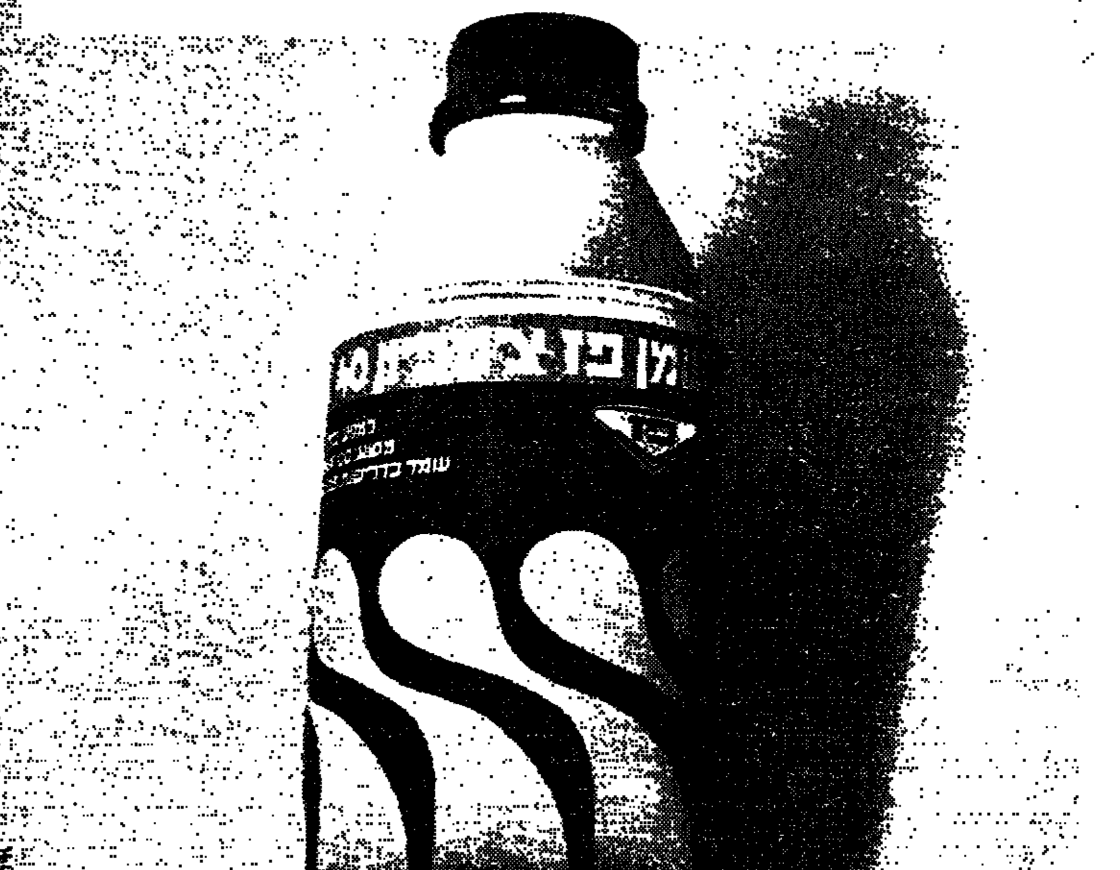

מעכשיו תוכל להשיג את השמנים המעולים של פז באריזות חדשות.
חב' פז פיתחה, לנוחותך, אריזות פלסטיק בנות ליטר אחד, חצי ליטר ו-4 ליטרים.
האריזות נסגרות ע"י פקק משושה המחוזק בשיטת ה"פיגוארד" המונעת שימוש חוזר באריזה. לפיית האריזות המכילות 4 ליטר שמן, דבוק רדיד אלומיניום המונע גם הוא שימוש חוזר באריזה.
מעתה, תקבל את השמנים הטובים ביותר לרכבך באריזות טובות יותר.
האריזות החדשות של שמני פז פותחו לאחר מחקר מקיף על צרכי הנהג הישראלי, תוך שימוש בטכנולוגיות החדישות ביותר בעולם.
אריזות הבטחון של שמני פז. תענוג חדש ... וכולו שלך.

פז

תענוג לעצור בצהוב

הארץ

יום א', כ"ב בסיון, תשמ"ו 29 ביוני 1986

ירושלים: רח' החבצלת 2 טל' 224245-02 ת.ד. 273 מיקוד ירושלים 91002 חיפה: רחוב נורדוי 20 טל' 661166-04 ת.ד. 5259 מיקוד חיפה 31051

בתל־אביב: המערכת, ההנהלה, מחלקות המודעות והמנויים, רח' אלנבי שוקן 21, טל' 824261 ת.ד. 233 מיקוד תל־אביב 61001

המו"ל: הוצאת עתון הארץ בע"מ, רח' אלנבי שוקן 21, ת"א

העורך: גרשום שוקן. האחראי: מתי גולן.

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחויבת להחזיר כתבי־יד.

HAARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel – POB 233, Tel 824261

האחיות על חוד התער

בסוף השבוע, המרצע יצא מן השק: האחיות אומרות עתה בפה מלא, כי התנאי שלהן לשוב ולדון על חידוש עבודתן התקינה, הוא הכללת שאלת השכר במשא ומתן. ואולם זה בדיוק התנאי שמשרד הבריאות — הוא נציג הממשלה המקיים את הקשר עם האחיות — מנוע מלקבל. שאילו קיבלו, היה גורם את פיצוץ המשא והמתן על חידוש הסכמי העבודה במגזר הציבורי. התוצאה עד כה: קיפאון, המשך הסבל ששביתה זו כבר גרמה, ועוד תגרום לאלפי חולים ולמשפחותיהם.

היו זמנים, שכינו אותן אחיות רחמניות. אפשר שהן היו כאלה. בימים אלה הן מצטיינות באותה קשיחות, באותה נטייה להכרזות דמגוגיות, באותה התמסרות לקידום מטרות אנוכיות, שאיפיינו בעבר את עובדי אל־על, חברת החשמל וכו'. מכל מקום, הן מנהלות את שביתתן על־פי הדגם של מלחמה מוגבלת: עד כה הן לא עברו קווים אדומים, כלומר קבוצתיות השביתה לא הוציאו כליל את חברותיהן מכל המחלקות.

הממשלה נוהגת כמותן: גם היא מנהלת מלחמה מוגבלת. עבר כשבוע עד שמשרד הבריאות הוציא צווי ריתוק, וכאשר התגובה היתה צפצוף לעגני מכיוון האחיות, לא זו בלבד שהממשלה לא שלחה מי מהן לבית־הסוהר אלא אף הודיעה כי אין בכוונתה לעשות זאת. ואם ישאל השואל, לשם מה איום שאין כוונה למלאו, ישיבו לו מן הסתם, כי זה המינימום שבו מתחייב השלטון כלפי האוכלוסיה המצפה ממנו לגאולה ממצב שקשה לשאתו.

חסידי שלטון החוק — שהאחיות מפירות אותו במצח נחושה — לא נזעקו במקרה זה לעזרת הממשלה. לא כך הציבור, וגם, אם כי תוך השמעת מחאות, הרופאים. מן היום הראשון נאמר לנו, כי קטסטרופה מחוללת בבתי־החולים היא עניין של שעות. אך אם לשפוט לפי מה שקרה עד כה, זו היתה אזהרת שווא. ומדוע? מפני שהרופאים, בני משפחה ומתנדבים שירשו מן האחיות את התואר רחמנים, קיבלו עליהם חלק לא־מבוטל מן המשימות שבזמנים כתיקנם הן מבוצעות בידי האחיות.

בראשית השביתה היה יסוד לחשש, כי אין מנוס מכניעת הממשלה לאחיות ולא חשוב אם תביעותיהן מצדיקות תוצאה זו או לא. עתה יש יסוד כלשהו להערכה מאופקת יותר של הסיכויים. על האחיות עצמן להבין, כי הממשלה, באשר היא נעולה על קיום השיטה של המדיניות האנטי־אינפלציונית, חייבת להתנגד בכל כוחה להפרדה־מראש של הדיון בשכר האחיות מן המשא והמתן על השכר במגזר הציבורי. אם הן יתמידו את מאבקן, ייחשפו לדעת קהל שבשל איפוקו היחסי עד כה לא נעשה עוין. אם הן יקבלו את המגיע להן, אם יעמדו על ליטרת הבשר שלהן מיד ואם יפעילו את כל מה שהן יכולות להפעיל — אפילו כך, נוצר כלפיהן יחס מסויג. על כן, הגיע הזמן שישובו למשא ומתן ללא אולטימטומים.

הכל תלוי בפרס

המשבר בממשלה יימוג או יוחרף בהתאם להחלטתו של ראש הממשלה — אם הוא עומד בראש מפלגה של ערכים או מפלגה של קנוניות הדבקה בכיסאות

מאת יואל מרקוס

השאלה העומדת להכרעה בימים אלה, אולי בשעות הקרובות, היא אם מפלגת העבודה היא תנועה של ערכים או מפלגה של קנוניות. במאמר ב"הארץ" ביום ששי שאלתי על דרך האירוניה, מדוע לא חנן הנשיא גם את יצחק שמיר. אותו ערב הבציא לי שר בכיר את התשובה: הרוטציה תהיה חנינתו של שמיר. היא תוענק לו בעצם על־ידי שמעון פרס.

ואמנם על זאת מקוננים "המפד־רים" במערך: היתכן, הם אומרים, שאותו אדם שנתן את הגיבוי והר גיבוי לאותן עבירות שבגללן נר קמה קנוניית החנינה שנתן יד לשקר ולעלילה המפקיד תחילה תת־אלוף בצה"ל לעינויים ועתה מפקיד את ראש השב"כ, כבכל הערכים של השערוריה, היתכן שאותו אדם יופקד בעוד שלושה חו־דשים, כראש ממשלה, שוב על השב"כ?

בכך שפרס נתן יד לקנוניית החנינה שנעשתה בחשכת הלילה (כדי שלא יהיה אפשר לעתור לבג"ץ), העמיד עצמו במישור אחד עם שמיר והוא יוצר רושם בהחלט לארמנצרק שגם לו יש מה להסתיר. אם לא תיחקר אחריות הדרג המדיני, אך מרים למשל ה"ה רובינשטיין ושחל, הרי בעצם העובדה שהמערך יקיים את הרוטציה ויתן אמון לממשלה בראשות שמיר, לא רק יטהר שמיר מבחינה ציבורית מכל אחריות אלא המערך אף יוסיף חטא על פשע הפגיעה בעיקרון של שלטון החוק.

***

פרשת השב"כ נהפכה למשבר פר־למנטרי הנוכחי תנופה. אך מוקדם לקבוע אם משבר זה לא ייגמר כמו 82 או 98 "המשברים ההמוניים" שידעה ממשלה זו. כלומר, בהמשך השתתפות. בעצם הכל תלוי בשמעון פרס. עד כה כפה יצחק שמיר את רצונו והוא מאמין גם עכשיו שיעלה בידו למנוע ועדת־חקירה. הוא יכול לעשות זאת בשתי צורות: או להבטיח העברת הסוגייה לקבינט בהתאם להסכם הקואליציוני ולהפילה שם, או להפיל את ההצעה במליאת הממשלה. בשני המקרים יפול הכדור שוב לחצרו של פרס והוא יעמוד בפני החלטה הפוליטית אם להסתפק בזה את העניין ולהמשיך בשותפות כאילו לא קרה דבר או להיענות לדרישת חלק מצמרת מפלגתו ולא להשלים עם האפשרות ששמיר, הנושא באחריות לכל מה שקרה, יגיע לראשות הממשלה, אפילו יוקדמו לשם כך הבחירות.

שמיר בונה על הכוונה שהמערך נרתע מהחשש מבחירות על נושא זה. לדעתו, רוב הציבור לא יראה ב"הד־ינת שני המחבלים" סיבה מוצדקת לאי־קיום הרוטציה, ומאחר שהמערך יתקשה למכור לו את הצדקות של פגיעה בשלטון החוק, תתעורר מחדש שאלת אמינותו של פרס.

לעומת זה, יש שרים במערך הסבורים כי שמיר משלה את עצמו בחושבו שאחרי שהחנינה הניתנה לראשי השב"כ הוא יכול להוסיף לרכוב על הסוס של פגיעה בבית־הוק. אין לדעתם כיסוי לאיום של הליכוד ללכת לבחירות — שכן ספק אם ישיג רוב בכנסת להקדמתן. זאת ועוד: אין המערך חייב בהכרח לפוצץ את הרוטציה. הוא יכול רק לדרוש שארנס ולא שמיר יחליף את פרס. אך זו אלטרנטיווה מפוקפקת: במקום ארנס הם עלולים לקבל את שרון.

***

דעת השרים המודרים היא, שאם לא תהיה ועדת־חקירה, חייב המערך ללכת לבחירות. ראשית, מפני שיש אלמנטים שאינם תלויים בו. למשל, בג"ץ יכול להפוך את הקערה על פיה ולתת תאוצה למשבר. באותה מידה, התפטרויות אפשריות של שני שרים, רובינשטיין ווייצמן לא יתירו ברירה למערך אלא לפרק את הרוטציה. אבל גם בלי אלה, כי־מים אלה מופעל לחץ כבד על ראש הממשלה ללכת לבחירות, אם הלי־כוד יכשיל את ההצעה להקים ועדת־חקירה.

שכן, מה שקרה הוא דבר שלא היה כמוהו בישראל ומפלגה מיסודו של דוד בן־גוריון לא תוכל לעבור עליו לסדר היום: שר ביטחון מקים ועדת־חקירה ממלכתית שראש הממשלה מאשר למינוי. (דומה לעתים ששמיר לא הכיר בעובדה שהמשבר הבריטי נגמר וכי המחתרות התפרקו והוא ממשיך להתייחס לממשלה ולחוקיה כאילו נלחם נגד הבריטים). הוא ראה את יצחק מרדכי מתענה בדין כקרבן עלילה ולא פצה פיו. עכשיו הוא הקריב את ראש השב"כ, ובאמצעו מפיצים שהוא, יצחק שמיר, לא ידע דבר מכל מה שנעשה. זו טענה שיש בה או עלילה חדשה או הודאה שהאיש היחיד שהיה אמור לפקח על השב"כ לא תיפקד. בנסיבות אלה, מפצירים בפרס, אל לו למערך לחשוש מבחירות. הנושא שעל הפרק לא יהיה גורל "שני המחבלים" אלא השקר, העלילה והקרבתו של ראש השב"כ.

בניגוד לליכוד המתלכד כאיש אחד נגד ועדת־חקירה, ואין זו הפעם הראשונה שזה קורה, שרי המערך חלוקים ביניהם. חלקם מתנגדים לוועדת־חקירה ואם יהיה חופש הצבעה בממשלה, ההצעה לוועדת־חקירה תיפול ברוב גדול. שמעון פרס הוא שצריך להחליט אם הוא יכול לחיות עם פגיעה בחוק, בצדק ובגורמות ציניות של שקר ועלילה ובריחה מאחריות ואם הוא מסוגל לשכנע את המהססים הפוסחים על שתי הסעיפים להתייצב במערכה נגד פגיעה בשלטון החוק. רוח המלחמה שגילה על כמה פליטות־פה של יצחק מודעי, מוכיחה כי הוא יודע להילחם כאשר נושבת עליו רוח הקרב. הוא רק צריך להחליט אם הוא בעד ערכים או בעד דבקות לכיסאות. הפעם הכל תלוי באמת בשמעון פרס.

אופנת הלבוש המסורתי

בעולם הערבי, לרבות במצרים, גובר החשש מאי שקט פנימי בחודשי הקיץ לנוכח פעילות חשאית גוברת של הגורמים האיסלאמיים הקיצוניים

מאת עודד זראי

לונדון

בתערוכת העסק הבריטית המסור־תית הנערכת כאן מחוץ ללונדון, בלטו בימים האחרונים בהשתתפותם במיוחד השליחים הערביים. למעט המלך חוסיין, אשר נמנה עם המבקרים הראשונים, לא פורסם דבר ביקורם של אישים ערביים אחרים הנושאים תפקידים מרכזיים במדינו־תיהם. הללו, אנשי צבא, משטרה ושלוחות הביטחון, התעניינו לא רק בסוגי נשק חדיש, אלא במיוחד במערכות ביטחוניות מפותחות היכולות לייעל את אמצעי אבטחת המשטרים ולסייע בגילוי גורמים חתרניים.

לדעת גורמים ערביים מקומיים, שימשה תערוכת העסק הבריטית אות הביטויים לחששות ההולכים וגוברים בקרב גורמי הביטחון בעולם הערבי מפני אפשרות של זעזועים פנימיים בבירותיהם בחו־דשי הקיץ החמים. הצצה קלה בחוצות המושבה הערבית בקנזינגטון בלב לונדון, דיה כדי להמחיש כי גם כאן, חמש שעות טיסה מהמזרח התיכון, שלטת אופנת הלבוש המסורתי האיסלאמי המלא לנשים, הכוללת גם צעיף לכיסוי הפנים. בגיליון "אל־אהראם" הקאהירי, ה־נקרא בבתי הקפה של המושבה, מתנוססת מודעת ענק על עמודו הראשון ובה תצלום של נערה המורגמנת את הלבוש המסורתי.

בית העסק "אל־אסלאם" שבכיכר אל־איסמאעיליה בהליופוליס ה־מפרסם את המודעה, מתכבד להודיע על קבלת פריטי האופנה האחרונה של הלבוש המסורתי, ועל פתיחתו הקרובה של סניף אלכסנדריה במלון אל־מעמורה פאלאס. האופנה ה־מסורתית משפיעה בהכרח גם על האופנה הפוליטית. חמשת מפלגות האופוזיציה במצרים הולכות ו־מיישרות קו עם האגודות האיסל־אמיות. בשבוע שעבר נערכה בבניין אגודת עורכי הדין בקאהיר עצרת עם שאורגנה על ידי מה שקרוי "הוועדה להגנה על החירויות" בהשתתפות ראשי ונציגי חמשת מפלגות האופוזיציה.

הנאומים שהושמעו באותה עצרת וההחלטות שנתקבלו מבטאים ל־מעשה את עמדות הגורמים ה־איסלאמיים ומאפיינים שלב חדש של ביטויים חריפים הגובלים ב־הסתה גלויה נגד המשטר. העצרת תבעה לבטל את הפעלת התקנות לשעת חירום המתקיימות זו השנה החמישית מאז רצח הנשיא סאדאת. עוד תבעה העצרת לשחרר את כל העצורים ולהתיר התארגנות פולי־טית חופשית וכן יישום הזכות להפגין, לשבות ולהביע כל דעה. כמו כן הושמעה התביעה השגרתית לביטול הסכמי קאמפ דייוויד ומה שמכונה "הסכם השלום עם האויב הציוני". אולם החשוב מכל הם הבי־טויים החריפים נגד המשטר.

עו"ד מוחמד אל־מהדי, מי שהיה יו"ר אגודת עורכי הדין והמייצג את האגודות האיסלאמיות, קרא באותה עצרת בפומבי "להתעוררות העם המצרי נגד הסדר המושחת שמנהל המשטר". הוא קבע כי רק בהלכה המוסלמית ובחוקי הקוראן ניתן לפתור את "המשברים המתמיקים שהמדינה נתונה בהם". הנואמים האחרים המייצגים את מפלגות האופוזיציה, קבעו כי המשטר מקים למעשה "מדינת משטרה" וכי על העם המצרי ללכת בעקבות העם הסודאני שהשכיל "לסלק את עושקיו". עוד נאמר כי "המשטר לא יוכל להינצל מכעסו הרועם של העם".

אילו מדובר כאן רק בהתבטאויות, ויהיו הגלויות והחריפות ביותר, אזי אין מקום לדאגה. השיפתה של תר־בית אופראטיוויות של הגורמים האיסלאמיים הקיצוניים לעודד מהו־מות בקאהיר ובערים ראשיות אחרות, ובכלל זה פעולות חבלה נגד מועדוני התיירים היוקרתיים, באה להו־כיח כי לא רק בהתבטאויות מדובר. אדרבא, ההתבטאויות הם שעל יוצא להלכי רוח ולנטיות לפעילות מאורגנת בשטח.

גורמי הביטחון המצריים סגרו בסוף השבוע שעבר את תיק התפוצצות מכונית הדינאמיט סמוך לכפר אל־תבין לא הרחק מפרור אל־מעאדי הקאהירי. בתיק נאמר כי מדובר בפעולה פלילית של גניבת חומרי נפץ וכי אין לה קשר לנושאים פוליטיים. אולם המקורות הערביים כאן יודעים לספר כי באחרונה קיבל המטכ"ל המצרי הגנראל איבראהים אל־עוראבי תיק בחול מהגורמים הנוגעים בדבר, המתייחס לאובדן חומרי נפץ ופרי־טים צבאיים מבסיסי הצבא המצרי. הנושא נדון בנוכחות ושר ההגנה הגנראל אבו־גזאלה הורה לערוך חקירה מקיפה ואף לעצור את האחראים על המחסנים הצבאיים שמהם הוצאו הפריטים.

הפעילות האיסלאמית במצרים הפכה למציאות שאין להתעלם ממנה כלל. ראשי התנועה האיסל־אמית מטפסים היום כגורם פעיל בהנהגת כלל מפלגות האופוזיציה למעט "המעוך" הקומוניסטי. פרשת השתלטות ראשי התנועה האיסל־אמית על מפלגת "אל־אחראר" הליבראלית הימנית היא דוגמה טובה לכך. האגודות האיסלאמיות הצליחו עד כה להשתלט על אגודת הרופאים והמהנדסים ובדרכם ל־השתלט גם על אגודת עורכי הדין. כמו כן הם שולטים על מועדון חברי סגל ההוראה באוניברסיטאות קאהיר ואסיוט ובדרכם להשתלט גם על מועדונים ואגודות נוספות.

צריך לזכור שהתנועה האיסל־אמית פועלת ברחוב המצרי ובקרב הצעירים ללא מתחרה רציני של גורם מוסלמי מתון או מפלגה פולי־טית הכונית המסוגלת לעמוד בפני הגל הקיצוני ולמכור את רעיונות הסלחנות שבאיסלאם. מה שאמור לגבי מצרים כוחו יפה גם לגבי מדינות ערביות אחרות. פרשת המהומות באוניברסיטת אל־ירמוק הירדנית לא נסתיימה ובימים ה־קרובים מצפים לגילויים נוספים ולנקיטת צעדים המתחייבים מכך על ידי שלטונות הביטחון.

למרות צעדי המנע היעילים בהשוואה למדינות אחרות, שוב גוברת הפעילות האיסלאמית ה־קיצונית בתוניס. המפלה בבחירות למועצת העם הסודאנית לא הש־פיעה כלל על מעמדה של התנועה האיסלאמית בחארטום והוכחה עתה לסיוע מוגבר מצד סעודיה ומדינות המפרץ. לאחר תקופה ארוכה של דממה כמעט מוחלטת בפעילות, שבה התנועה האיסלאמית בסוריה לפעילות מוגברת בחודשים ה־אחרונים. פעילות זו במדינות אלה היא ברובה גלויה, אולם לדעת המקורות הערביים כאן, קיימת פעי־לות חשאית עניפה גם במדינות ערביות איסלאמיות שמרניות כ־מפרץ ואין להוציא מכלל אפשרות שהתפרצות האיסלאמית הקיצונית הבאה תהיה קרובה יותר למקורות הנפט.

בסוגריים / מתי גולן

שר המצפון

וייצמן: אהדה לא אנוכית

כאשר נמוג ערפל מערכת הבחירות לכנסת הנוכחית, הס־תבר כי עזר וייצמן מחזיק בידו את התשובה לשאלה, איזו ממשלה תקום. ללא היסוס הוא ויתר על שפע הביטויים ש־הוצעו לו על ידי הליכוד, בתוכם תיק הביטחון, כדי להכריע למען הקמתה של ממשלת אחדות לאומית. הודות לקורבן האישי של וייצמן ניתנה לשמ־עון פרס האפשרות להוציא את צה"ל מלבנון, לייצב את כלכלת המדינה ולהעניק לה תדמית חיובית בעולם.

מאז לוחץ וייצמן ללא ליאות למציאת פתרון לבעיית טאבה כדי לשמור על הסכם השלום עם מצרים. כאשר שרים אחרים עוסקים בחיטוט בסעיפי משנה ובמניין סנטימטרים, הוא רואה את העניין העיקרי, הגדול, את הצורך לעשות כל שניתן כדי לא להפסיד את הסכם השלום היחיד שיש לנו עם מדינה ערבית. כל סימן של מתח בין הלאומים במדינה, מוצא אותו בראש המחנה הדורש ותובע איפוק ומתינות מצד אחד, והנהגת יד קשה נגד פרובו־קאטורים קיצוניים מצד שני.

כאשר כמעט הכל מחאו כפיים להפצצות חיל האוויר של בסיסי מחבלים בתוניסיה היה וייצמן השר היחיד שביטא התנגדות והסתייגות. החשש לפגיעה בתהליך השלום גבר אצלו על השיקול של השמעת דעה שבאותה עת היה לה משקל של כמעט כפירה בעיקר. גם בפרשת השב"כ היתה עמדתו של וייצמן עקבית ונחרצת מרגע שיצאה לאוויר העולם. הוא דרש כל העת הקמת ועדת חקירה, שתבדוק לא רק את מעשי הדרג המבצעי אלא גם, ואולי בעיקר, את אחריות הדרג המדיני. כאשר הוחלט על החנינה לראש השב"כ ועוזריו לא היה וייצמן השר היחיד שהתנגד לה. אולם הוא היה היחיד שהטריח עצמו אל משכן הנשיא כדי לנסות לשכנעו לימול את ידו ממעשה שחוקיותו ומוסר־יותו מוטלים בספק.

וייצמן יכול גם לומר דברים מרגיזים ומיותרים. הוא בוודאי לא נקי מעשיית מעשים פזיזים. אולם מעל ומעבר לכל אלה בולטת במעשיו ובדבריו אהדה אמיתית, ובעיקר בלתי אנוכית, לדמותה ועתידה של המדינה. תוארו הרשמי הוא שר בלי תיק, אולם מעשיו ופעולותיו מוכיחים אותו כאוחז על תיק המצפון. בממשלה בה המצפון הזה הולך ואוזל, זהו ללא ספק תפקיד במשרה מלאה.

סולל בונה כמוקש

מאת יהודית וינקלר

כותרתו של הכינוס ההסתדרותי הגדול הנערך היום בקיבוץ שפיים היא "מועצת חברת העובדים". בפועל יתמקד העניין הציבורי בפרשת "סולל בונה" כשהמשמעות היא ברורה: ההסתדרות וחברת העובדים עדיין לא הפיקו את הלקחים מהמשבר, עדיין לא הסיקו מסקנות אישיות ביחס לכל ה־אחראים. התוצאה היא ש־2500 מעובדי הקונצרן, נאלצים לשלם את מחיר הכשלון ולהפסיק עבודתם. במשך חודשים ארוכים נערכו בעשרות מקומות עבודה, מועצות אזוריות שבהן ניתנה לעובדים, בדומה לשיטה שהונהגה ערב ועידת ההסתדרות, הזדמנות להביע דעה על המפעל, ההנהלה, להביע הצעות, לתבוע שיפורים. חברת העובדים לא הלכה ל"סולל בונה" כדי לשאול את העובדים לדעתם על המפולת, אף־על פי שזו היתה יכולה להיות פריצה רצינית ראשונה של חומת הניכור בין ההנהלות לבין העובדים.

מסתבר כי במקומות עבודה לא מעטים היה ניסיון למנוע קיומן של מועצות חברתיות. מולי דור שריכז את הדיונים, מספר כי ב"תנובה" התנגד לכך ועד העובדים, כך היה במפעל ציונות פלדה בצריפין. במפעל האווירי של הקיבוצים בשער הנגב, המנהלים לא הניעו לדיון ובכך חוזר והמחיש עד כמה עמוק הניכור בינם לבין השכירים ב־העיירות בסביבה.

חודשים רבים לאחר פרוץ המשבר החזה, לאחר שנסיונות הסיוע מצד הצמרת המשקית והפוליטית נכשלו, עדיין שומרת חברת העובדים על פרופיל נמוך ביחס לעשיית סדר וצדק בפרשה כאובה זו. בהצעת ההחלטה שמועצה ייאמר היום: "המועצה קוראת להנהלת חברת העובדים לבחון את הסיבות שהביאו למשבר בסולל בונה ולהסיק את המסקנות ה־מתבקשות, על מנת להבטיח שלא יישנו מקרים דומים בעתיד וכדי להבטיח שליטה ופיקוח טובים יותר על משק העובדים למניעת משברים בתהודה". דני רוזוליו, מזכיר חברת העובדים, שפעל לא אחת כדי למנוע מדעת הקהל לקבל מידע על דיונים במינהלת חברת העובדים בפרשה זו, טוען כי הסעיף בהצעת ההחלטה מחייב הסקת מסקנות מבחינה ציבורית.

אשר ללקחים המעשיים, אין בפי צמרת חברת העובדים הסבר מדוע מועצת המנהלים של הקונצרן הכל והאחראים לו, למעט שרגא רוסמן, ממשיכים בעייין בתפקידיהם ואיך הד־חלטותיו לא נודעו להם. כבאמן לתתם על רשימת 2500 המפוטרים מבין העוב־דים שלא היתה להם גישה כלשהי לניהול וממילא אין להם חלק במפ־ולת. אילו ביקשו ראשי ההסתדרות להפוך את מועצת חברת העובדים ממפגן של מס שפתיים לאירוע המחייב נורמות חדשות וסגנון חדש, כי או ערב כינוסה של מועצת חברת העובדים היו חייבים להשלים את הבדיקות בפרשת "סולל בונה" ולבוא אל המועצה עם מסקנות ולק־חים ועל יסודם לתבוע שינויי דפו־סים בכל המערכת והמורכבת של המשק ההסתדרותי.

עקיפת המוקש ששמו "סולל בונה" מתירה בכל זאת כמה סעי־פים מעניינים על סדר היום. לראשונה מדברים ראשי המשק ההסתדרותי על הצורך בהסכמי שכר למיגזר היצרני ההסתדרותי עליו הד־חלו עד כה הסכמי השכר שבמיגזר הציבורי. דני רוזוליו מדבר ל־ראשונה על קשר בין שכר לתפוקה, הסדרת הגנה מקצועית מבטלנים "זכר פיליים", הקמת ועד כולל במפעל במקום ריבוי הוועדים בהווה. חברת העובדים רוצה לחייב כל עובד חדש לעבור השתלמות רעיונית בבית ספר לעובדים לפני קבלת קביעות. היא שוקלת גם העברת מפעלים לבעלות העובדים על בסיס קואופ־רטיווי ובתוך כך מביעה דאגה מ"כיבוש" העבודה בענף הבנייה על ידי עבודה לא ישראלית ובלתי מאורגנת.

בראש הוועדה המכינה של מו־עצת ההסתדרות עמד פרופ' צבי זוסמן, המרכז עתה גם את הוועדה הממלכתית הבוחנת רפורמה במבנה השכר במשק. יש קשר בין הצעות משק העובדים ביחס להסכמי השכר ותורשת העבודה, לבין הגישה העתידית ביחס לתפישה הכוללת של עבודה־שכר־הסכמי מסגרת. מב־חינה אופרטיווית יונהג חידוש על ידי הקמתה של מזכירות מצומצמת מטעם הוועדה המנהלת, שתהווה למעשה את הגוף האקזקוטיווי העליון, שעה שעד כה היקשה הפורום המסורבל על הבקרה ה־שוטפת של הנעשה. אנשי ל"ע חוששים כי המזכירות המצומצמת תרוקן למעשה מתוכן את הוועדה המנהלת שהיא הגוף הפוליטי, כשם שלדעתם יש צורך בצירוף אנשי משק למינהלה הוזה עתה בהרכבה לוועד הפועל. משק העובדים מבקש להחיל על עצמו ביקורת קפדנית יותר ומציע כי נפתלי בלומנטל, מבקר ההסתדרות, יבדוק גם את הפעילות המשקית של המפעלים ההסתדרותיים, לרבות מוסדות פיננ־סיים, חוץ מבנק הפועלים.

רוזוליו רמז בשבוע שעבר על כיוונים חדשים בהיערכות המשקית — מעמדם של התאגידים שמחוץ ל"כור" נבדק עתה, בוחנים את כדאיות ההשקעה במלונאות ובתק־שורת (רדיו וטלוויזיה בכבלים) ואת ההצעות השונות ביחס לארגון מחדש של מפעלים העוסקים בב־נייה. המועצות האזוריות שהקיפו כמעט 70 אלף איש מעבירות למועצה הארצית מסר אחד ברור — יחסי עובד מעביד בחברת העובדים והניכור בין שני הדרגים הללו יקבעו בעתיד את הצדקת קיומו החברתי של המשק המעסיק 250 אלף עובדים ומתאמץ לסתור את התשובה הקנטרנית הטמונה ב־שאלה: "מה יש לי ממשק ה־עובדים".

עניני חולין / אליהו סלפטר

מחסור במים

מכל הפרשיות העיסקיות המעסיקים באחרונה את הציבור הישראלי — ממסקנות ועדת בייסקי ועד פרשת השב"כ, מהרוטציה ועד הפי־מות בין מכבים ותולעים — דומה כי המחסור במים הוא העניין החשוב ביותר, אף אם הוא זוכה לפחות תשומת־לב מכל הנושאים האחרים. הפרשיות הן, בסופו של דבר, עניינים חברתיים ופוליטיים ואפשר להעלות על הדעת, לפחות באופן תיאורטי, כי יימצא להן פתרון באמצעים משפטיים אם לא באפשרות ישירות.

המחסור במים, לעומת זאת, היא בעיה פיזית. אין המדובר רק בבצורת של השנה או של השנתיים שלוש השנים האחרונות, המדובר בשני תהליכים ארוכי טווח החורגים גם מגבולותיה של ישראל: לדעת מומחים רבים, יש תהליך רב־שנתי של עצירת גשמים ודלדול מאגרי מים בכל האזור של ישראל־הגדה המערבית־עבר הירדן ובנגוד הולך ומשלים תהליך ניצול מוחלט של מקורות המים הקיימים הן על־ידי מדינת ישראל והן על־ידי הממלכה ההאש־מית. אין צריך לומר שבשביל מדינות באיזורים צחיחים, המים הם שאלת חיים ומוות. פתרון המצוקה ידרוש שינויים טכנולוגיים מרחיקי לכת ותמורות כלכליות־חברתיות יסודיות.

ישראל תצטרך לקבוע עדיפויות חדשות כלפי השקעות, בניצול מי [illegible] יותר של השקיה. אך, קשה מזה, ישראל תצטרך כנראה לחולל מהפכה בכל החקלאות כדי לעבור לגידולים הדורשים פחות מים. לזה יהיו, בוודאי, השלכות מרחיקות לכת לא רק על הסדרים והתנאים של עבודת החקלאים אלא גם על רמת חייהם. ישראל תצטרך לקבוע לעצמה, איזה חלק של המשק הלאומי שלה יכול להיות מבוסס על חקלאות.

החקלאים זועמים כבר עתה על קיצוצי מכסות המים. כדי להבין אותם יש לזכור שמאז הקמת המדינה — ולמעשה עוד לפניכן — החקלאות היתה ענף מועדף שנהנה מסובסידיות עצומות. סובסידיות אלו פיצו בחלקן על התנאים האובייקטיוויים הגרועים; בחלקן הן איפשרו את רמת החיים הגבוהה של החקלאי הישראלי: בשום מקום אחר בעולם לא היה חקלאי מסוגל להגיע לרמת חיים כזאת על בסיס יחידות משק קטנטנה, המאפיינת את החק־לאות הישראלית. אין לך הוכחה מבהקת, עד כמה רחוקים חיי החקלאי הישראלי מהמציאות, יותר מאשר הצעת משרד החקלאות (שבוטלה בינתיים) להוריד את מחירי המים — למרות המחסור במים שלא היה כדוגמתו.

דרושים עתה כמה צעדים דחו־פים במשבר כלשהו — רק לא במשרד החקלאות "האינטרסנטי" — יש להקים מרכז לחקר החיסכון במים, הן בחקלאות ובתעשייה והן במשקי בית ובמקומות ציבוריים. ספק אם נמצא תגלית מהפכנית אחת, אבל תכנון מקיף ושיטתי של השימוש במים בכל התחומים עשוי לקבץ חסכונות וצמצומים כדי עשרות ואולי מאות מיליוני מטרים מעוקבים לשנה. ושנית, את נציבות המים צריך להוציא ממשרד החק־לאות. לא יתכן שהחתול יהיה ממונה על חלוקת החלב, כאשר כל טיפה יקרה.

בשבחם של משרדי ממשלה

ייסלח לישראלי אם הוא עדיין מופתע כאשר מפגש עם משרד ממשלתי אינו סיוט ביורוקרטי אלא מגע תקין ללא רוגז ובלי תקלות. וכאשר הוא זוכה לשני מפגשים תוך זמן קצר מותר גם להתבטא בתקווה שיש גם דברים המשתפרים במדינה.

סידור עניין כלשהו במשרד הפנים — שינוי כתובת בתעודת זהות, הוצאת דרכון וכיוצא באלה — היה משך שנים רבות מן החוויות הפחות נעימות בחיים הישראליים. תורים עצבניים, דוחק, פקידים בלתי־מנומסים מול קהל חסר־סבל־נות — אלה היו מאפייני־ההמתנה. והנה, לפני שלושה שבועות נזקקתי להארכת דרכוני. כולי חרדה ניגשתי אל המשרד המחוזי ב"בניין שלום" בתל־אביב: בראשית הקיץ חצי מדינת ישראל מתכוננת לצאת לחו"ל והכל זקוקים לדרכון; בנוסף לכך, סניף מרשם התושבים סגור לשיפוצים (של מי הרעיון "הגאוני" לעשות את השיפוצים דווקא בשיא העונה?) וכל הקהל מהסניף מופנה אל המשרד המחוזי. הקיצור, הייתי בטוח שאבלה שם לפחות חצי יום.

להפתעתי, בקומה ה־14 לא היה כלל תור ליד המודיעין. הפקיד, במ־קום להפנות אותי אל אחד האשנ־בים, הגיש לי טופס ומעטפה, ביקש שאמלא את הטופס אצרף אל הדרכון ואשלשל את המעטפה לתיבה שעל הקיר. "תוך כשבועיים תקבל את הדרכון הביתה, אדוני". עשיתי כמצווה, אך תוך חששות כבדים: לא היתה בידי קבלה שתאשר את מסירת הדרכון ואיך אוכיח שאכן מסרתי אותו? כשעברו שבועיים, צילצלתי למשרד המחוזי, אם כי היה לי ברור שידחו אותי בה־לוך ושוב. אך הפקידה ענתה, בקול אדיב ומנומס, שכל הבקשות להאר־כה מלפני שבועיים כבר טופלו, לא היו שום מקרים של בעיות ותוך יום־יומיים בוודאי אקבל את הדר־כון. ואכן, למחרת הגיעה המעטפה הרשומה ומשרד הפנים אף ביי־ל אותה ב־1.10 שקל, בלא שנדרשתי להדביק בול. (אולי כדי ליצור הזדמנות למפגש נוסף בקרוב, האריכו את הדרכון רק לשנתיים, במקום חמש שנים, כפי שביקשתי).

מה חוקרים

לא כאן המקום להיכנס, דרך אגב, למחלוקות סביב דו"ח בייסקי או פרשת השב"כ. אך יש היבט שנותר בשוליים בוויכוחים הציבוריים הסוערים בפרשיות השונות — וזו שאלת הדרג שאליו מופנית החקי־רה.

ועדת אגרנט קבעה לה, משום מה, כלל שאת הדרג המדיני אין חוקרים. כבר אז היו רבים — ולא רק בצה"ל — שראו בכך לא רק אפליה אלא משגה חמור, אם רוצים להגיע לשורשי האמת. גישה זו חזרה בוועדת בייסקי ובחקירת פרשת האוטובוס מקו 300. בכל מקרה ומקרה, התוצאה היתה לא רק שאנשים בדרגים הגבוהים ביותר שוחררו מכל אחריות — החל ממשה דיין המנוח, דרך יורם ארידור, ועד יצחק שמיר — ונוצר פגם מוסרי רציני; התוצאה היא גם שהמסקנות המעשיות לא מומשו ואינן מתממ־שות מפני שהדרג הפוליטי חסר כוח ומשקל מוסרי לכפות את הביצוע על הדרגים הנמוכים יותר. אנו רואים זאת עתה בסירובו של מר רקנאטי להתפטר, ובהגנה שכמה מחברי הממשלה מעניקים לסירובו.

הטענה הנגדית היא שבמשטר דמוקרטי, הדרג הפוליטי נותן את הדין על מעשיו — לבוחר. אך במשטר הבחירות והעסקות הקו־אליציוניות, כמו בישראל, אין לטיעון כזה שום הצדקה מעשית. פוליטיקאי, אם אין לו מצפון מפותח, כמו שהיה לגבי גולדה מאיר או למר מנחם בגין, אין הוא מסיק את המסקנות כלפי עצמו, עשוי להמשיך בחיים הפוליטיים ואף להגיע לשיקום דימויו ומעמדו, כפי שעשו ה"ה שרון וארידור.

מצב־רוח / ב. מיכאל

מקומה של אמינות

אין באמת טעם לכעוס. העניין כל־כך מביש ונתעב, עד כי ראוי להקדיש את מלוא המאמץ לשמירה על הזכרון בלבד. שלא תישכח התועבה ולא תיקבר מתחת לחדשותיה של הפרשה הבאה. כמו בתרמית מרידור, לשמור את החרפה על אש קטנה עד שתשוב ותתלקח. אף כי מרידור לא היה אלא קוריוז שהתיימר לעשות יש מאין, וכאן מדובר בחרפה המנסה לעשות אין מיש.

ובכל־זאת, כמה הערות לנו־געים בעניין:

● כבוד נשיא המדינה מר חיים הרצוג: הנשיא הראשון שהמחיש בבוטה הודה וגלויה עד כמה הוא יודע מאין הוא בא אל התפקיד, ולאן הוא הולך כאשר יפרוש ממנו. לו אני במקומו, הייתי מזדרז עוד היום ומעניק גם לעצמי חנינה מלאה ושוטפת על כל מעשה או מחדל שעשיתי בעניין אוטובוס 300.

אי־אפשר לדעת מה יקבעו המשפטנים על חוקיות מעשהו של הנשיא, וחנינה מלאה בכיסו לא תזיק. כדאי שיציין במפורש בכתב־החנינה שיעניק לעצמו, כי היא כוללת גם חנינה על פסקי־דין של ההיסטוריה. הרי אין בחוק־יסוד הנשיא שום הוראה האוסרת על הנשיא להעניק חנינות שכאלה. ואף כי קשה להניח שגם את הליכי המשפט של ההיסטוריה יצליח כבוד הנשיא למנוע באמצעות הופעה בטלוויזיה, ואם כבוד הנשיא לא יעניק לעצמו חנינה, ראוי לפחות שישתמש בסמכותו להקל בעונשם של אנשים, ויגבה לעצמו שליש מן התקופה שנקצבה לו.

הנסיבה המקילה היחידה העו־לה על הדעת היא זו: מר הרצוג היה כל־כך שקוע בתנופת החתימה על החנינות לאנשי המחתרת, עד כי לא שם לב שהד בינבו אל עריסת החנינות עוד כמה ספסים.

הוא רצה לעצור את "מחול השדים". הוא הצליח. המחול קפא. עכשיו ניצבים השדים בינינו כבציבורמלה ואין כל דרך להזיזם.

● ראש הממשלה מר שמעון פרס: האיש שמכר את עולמו בשעה אחת בלילה.

זה לא היה מפתיע. המשא ומתן על מכירת־עולמו של מר פרס מתנהל זה 18 חודשים. סוף־סוף הוא הצליח. למעשה, הוא השיג את מה שרצה תמיד להשיג: את תמיכתם של אלה שזרקו עליו עגבניות, או שה־סיתו אותם לזרוק עליו עגב־ניות; מימינו גאולה, משמאלו אולמרט, מעליו שמיר, ומתחתיו — כל אלה שהכבד בו פעם. תמהני איך חש מר פרס מול הראי, כאשר הוא רואה מי ניצב מולו.

אפילו מאחורי התהילה הזו אין הוא מוצא את האומץ להתייצב ולקרוא: "הנשיא הגליס, היועץ יעץ, השר המליץ... אני בסך־הכל עברתי בסביבה. מה רוצים מבני? הלא אני ממשיך לתמוך בחקירה". עוד מעט קט יבואו חסידיו הארוכים וילחשו מזוות הפה ובעיניים קורצות, כי כל העניין איננו אלא תרגיל מופלא של מוח גאוני, וכל תכליתו היא לשמור גם על תדמית נוטר־הביטחון, וגם לפ־תוח את הדרך להדחת יצחק שמיר. הרי הוא מוקף במסבירים שמסבירים כל התפתלות והלך לקלה של אדונם.

מישהו צריך לגלות לו כי האמינות איננה מצויה בעקבה של מר שמיר. ואין כל טעם לחפש אותה דווקא שם. מתרבים הסימנים כי רק טעות אופטית היא זו היוצרת את האשלייה שמר פרס גבוה ממר שמיר. האיש שרצה לבנות תדמית אמינה, הוכיח כי אפילו על אוטוסטרדה הוא יסע בזיגזג.

● שר החוץ יצחק שמיר: האיש המסמל כנראה בעצם אישיותו את בטחון־ישראל. ש־הרי, מסתבר כי כל פגיעה אפשרית בו — היא פגיעה בבט־חון ישראל. לא צריך להתפלא על חרדתו מפני חקירה. ניסיון העבר לימד אותו כי הוא לא משאיר רושם טוב על ועדות־חקירה. גם אם יתברר מחר שהוא עצמו חנק את שני חוטפי האוטובוס במו־ידיו השריריות, אין צורך להרים גבה.

האיש שרוצה להיות ראש ממשלת ישראל בחודש אוק־טובר, יהיה ראש־ממשלת ישר־אל בחודש אוקטובר. כך יאה וכך ראוי. החרפה צריכה לא רק להיעשות, אלא גם להיראות.

● היועץ המשפטי מר יוסף חריש: אל האיש הזה אין לי שום טענות.

הוא היחיד שעשה בדיוק את המוטל עליו על־ידי שולחיו הבחורים.

פיקנטי

תדמית

של מפעלי נקניק

בשר וסלטים

בישראל:
השם הנבחר

פיקנטי נבחר להיות נבחר מהתחלה:

פיקנטי נותן לך נקניק, בשר וסלטים טריים מהבוקר.
רק פיקנטי הראה לך בטלוויזיה (תצפית, 28.10.85) איך מייצרים את המוצר הכי טרי. הכי נקי.
מוצר של טעם, איכות והנאה.

1986 BEST BRAND AWARD

באירופה:
הצלחה מסחררת

ועכשיו - פריצה מכובדת אל השוק האירופאי: הזמנות. הזמנות. הזמנות. אירופה גילתה את פיקנטי.

התחדשי ישראל: יש לך שגריר פיקנטי מכובד!

עובדות:

Etwas Besonderes für den Tisch!

Exotische Salate und leckere Räucherwaren

Salate, die heute von Picanti zubereitet werden, werden sofort per Flugzeug nach Europa befördert und können tags darauf von der europäischen Hausfrau gekauft werden. – Überraschen Sie Ihre Gäste und Ihre Familie, versuchen Sie die pikanten Salate und Räucherwaren aus Israel und bringen Sie Abwechslung in Ihre Küche.

"... משהו מיוחד באמת להגשה..."
"... הפתעה לאורחיך ובני המשפחה: משהו טוב מישראל. פיקנטי."

הערכת אגודה, מערב גרמניה, אוקטובר 85

מדינת ישראל
משרד הבריאות
לשכת הבריאות המחוזית
שרות המזון
רשיון מס' 500

פיקוח רפואי וטרינרי צמוד

עיריית בני־ברק
המחלקה לתברואה ופקוח עירוני
מחלקת רשוי עסקים
רשיון לניהול עסק

כשר בהשגחת הרבנות בני־ברק

פתוח עד 10 בלילה

מפעלי פיקנטי

השומר 104 בני־ברק, טלפון 774865

ארץ מבלה בפסטיוואלים

עוד פסטיוואל, הפעם בחיפה, כשהנושא הוא פולקלור

כבר שנאמר: אין אף רגע דל, או סקנדל — או פסטיוואל. עוד לא נדמו הדי פסטיוואל ישראל בירושלים, ולא נרגעו הרוחות הסוערות אחרי פסטיוואל הבינלאומי לנשים במוסיקה בבאר־שבע, עוד לא הוזלו הגלים שיעורר הפסטיוואל של לילות יפו או פסטיוואל סבריה, שלא לדבר על פסטיוואל הסרטים הבינלאומי שבירושלים. והגיע הזמן להתכונן לפסטיוואל הבינלאומי השישי לפולקלור, שייפתח בחיפה במוצאי שבת, ה־12 ביולי.

בניגוד לפסטיוואלים האחרים, שעיקרם יוזמה מקומית והצגה בינלאומי, כשהוצג מקשט את היוזמה ולהיפך. כאן מדובר בפעילות של האיגוד הבינלאומי של פסטיוואלים לפולקלור. שם הלהקות המשתתפות מייצגות את מדינותיהן באופן רשמי. בפסטיוואל השנה, שנערך בחיפה זו הפעם השישית, ישתתפו להקות מתשע מדינות: בריטניה, ארצות־הברית, לוכסמבורג, מקסיקו, ספרד, פורטוגל, צרפת, יוגוסלאוויה, רומניה, פולין וישראל. שבמדינה מארחת תהיה מיוצגת על־ידי 48 (!) להקות מחול וזמר של יהודים, ערבים ודרוזים. אם אתה חושש במחולים בינלאומיים, אל דאגה, גם הצי השישי האמריקאי יהיה שם עם תזמורת הפורינג שלו.

יש להקות הפוקדות את הפסטיוואל הזה ואת חיפה זו הפעם השנייה או השלישית: כאלה הם אנשי ה"לונדון פולק" מבריטניה, המייצגים את "האגודה הבריטית של ריקודי ושירי עם". האמריקאים מיוצגים על־ידי "להקת מחולות העם האמריקאיים מאוניברסיטת בריגהאם־יאנג" ממדינת יוטה. זוהי אוניברסיטה מורמונית, אבל יש להניח שכשהם רוקדים ריקודי־עם אין חשים בדוחק המיסיונרי, וחוץ מזה הם ירקדו בחיפה, ולא בירושלים (חוץ מפעם אחת, יום ה' ה־17 ביולי, בבריכת הסולטן). הפתיחה, כולל מצעד מחולות ברחובות, תהיה בחיפה, אך אפשר יהיה לפגוש את הלהקות בכל רחבי הארץ, כולל תל־אביב וטבריה.

עניין מעוררת, כמובן, הלהקה ממזרח אירופה: מיוגוסלאוויה מגיעה להקת פולקלור של סטודנטים, וכך גם מפולין. קשה לשער מה ניתן להוסיף בעניין הפולקלור הפולני אחרי "מזובשה", אבל "אנסמבל הפולקלור של מוסיקה וריקוד מהאוניברסיטה הקלאסית של לובלין" ינגנה.

45 הרקדנים והמוסיקאים מלוכסמבורג נושאים את השם "עמק שבע הטירות", ויש להניח שבחיפה יהיה להם יותר מרווח מחייה לרקוד. שורי בלוכסמבורג קפיצה נלהבת יותר של רקדן יכולה להעביר אותו אל מעבר לגבול. כל זה עולה 400 אלף דולר, האמורים להיות מכוסים על־ידי מכירת כרטיסים והשתתפות עיריית חיפה ומשרדי החינוך והתיירות. ראש הממשלה אמור לבוא לפתיחה (כאילו שריקודי־עם זה מה שיש לו עכשיו בראש).

אין כמו יפו

תל־אביב ויתרה — כך נדמה — על קיום פסטיוואל משלה, וראש העיר להט אפילו כיבד בנוכחותו את פתיחת פסטיוואל ירושלים. אבל אין זה אומר שאין בשטח שישוטה של עיריית תל אביב־יפו מקומות שממש מזמינים לקיים בהם פסטיוואל. מה גם שמדי שנה בקיץ עושים משהו עם איזור יפו העתיקה, או למה דווקא להימנע השנה?

הכותרת היא "לילות יפו", ועיקר התוכן אמור להתרכז, לפחות מבחינת התיאטרון, ב"סמטא" וב"סמטא 2". "סמטא 2" הוא חלל חדש, שיהיה "הפרינג' של הפרינג'", ושם יעלה ניקו ניתאי את מחזהו של פרננדו אראבאל, "הם כבלו את הפרחים באזיקים".

בתיאטרון הסמטא הרגיל יעלו את המבחר הפרינג'י המקובל שם (וזה בעצם המקום היחיד שבהתמדה מעלה בארץ תיאטרון שוליים — "דמעה נגעה בדמעה" או "בתוכו"), וכן הצגות שיועברו לשם ממקומות חוצים אחרים: "משל יהודי" של מתרי יעלה בביצוע מחודש, ולו כדי להזכיר שנושא הממשל הצבאי עלה על הבימה בעבר הרחוק ולא גרר אחריו את ערעור הממשל הצבאי, כפי שחוששת המועצה לביקורת סרטים ומחזות לגבי מחזה של יצחק לאור. "טרומפלדור 85" העולה על בימה 3 של הקאמרי ויזכה כאן לחיים חדשים. הבכורה הממשית האחת (למעט אראבאל) תהיה של "משולש יהושע" — מחזה של רועי רשקס בבימויו של איציק סיידוף, המספר (בדומה ל"טרומפלדור") על חלל מלחמה המחליט לחזור להיקטשטשות.

אך לילות יפו לא ייחודו לתיאטרון בלבד: בית־ספר אבני יוצג 50 שנים להיווסדו, ויציג במקום סדרות ותערוכות במוזיאון יפו העתיקה, ואילו על גגו של אותו מוזיאון ינגנו ג'ז. הקו האמנותי לאירועי המוסיקה אמור להיות "מופעים מיוחדים לטעמים שונים תוך שמירה על איכות אמנותית גבוהה", וזה קו שכל פסטיוואל יאמץ לעצמו. כי הבעיה אינה הקו, אלא מציאת המופעים המתאימים לקו. את מידת הצלחתו אפשר יהיה לבחון ערב ערב מה־2 ביולי בכנסיית סן פיטר והרחבה שלפניה, בגג מוזיאון יפו, ברחבת קדם, בתיאטרון הסימטא ובחלל סמטא 2, בחוויה הישראלית, באמפיתיאטרון גן הפסגה, ובשטחים המרוצפים של העיר העתיקה.

מוזיאון של תדמית

כל מה שרצית לדעת על היהלום ולא יכולת להרשות לעצמך לשאול

במסגרת הקונגרס ה־23 של פדרציית בורסות היהלומים, שיתקיים בשבוע הבא בישראל, ייחנך מוזיאון היהלומים על שם הרי אופנהיימר. במעמד האיש שהמוזיאון נושא את שמו. לדברי המייסדים לא תרם אופנהיימר דבר להקמתו, פרט לעובדה שניאות להעניק לו את שמו.

הרי אופנהיימר: תרם רק את השם

אופנהיימר פרש לא מזמן מראשו של אירגון דה בירס, הענק העומד מאחורי אירגון הסחר המרכזי ביהלומים (הסינדיקט) שבלונדון. ראשי דה בירס והסינדיקט יבואו כמובן לפתיחה, וגם העמידו לרשות המוזיאון דגם מאיר ומסמכי של מכרה יהלומים. אבל המוזיאון אמור לשמש לא את דה־בירס, אלא את בורסת היהלומים והקהל הישראלי.

נשיא בורסת היהלומים, משה שניצר, הסביר לקראת פתיחת המוזיאון, שלתעשיה זו יש בעיית תדמית: מצד אחד היא מייצאת בסך 1.5 מיליארד דולר ומשמשת מקור פרנסה ל־20 אלף משפחות, ומצד שני אין הציבור יודע עליה הרבה. שכן כדי להיכנס לבניין הבורסה יש לעבור בדיקות ביטחוניות רבות. לכאורה נראה שמדובר במיליונרים — אמר שניצר — אך למעשה מדובר לא רק בתעשיה מצליחה לצורכי ייצוא, אלא גם על עולם מלא שמעט ידוע עליו.

כדי שידעו יותר, תיכננה דורה גר 550 מ"ר של תצוגה בתחתית אחד מבנייני הבורסה הגדולים (בניין מכבי). המוזיאולוג מאיר אהרונסון תיכנן את התצוגה שבה יוכל כל אחד לראות מניין באים היהלומים, מה עשו איתם לפני מאות שנים ומה עושים איתם היום (כורים, ממיינים, מבקעים, שוקלים, מבקעים, חותכים, משייפים ומוכרים). לצורך התצוגה שוחזרו כלים עתיקים, והועמדו כלים חדשים (עד לקרן הלייזר), המדגימים את הדרך שעושה היהלום ממעמקי האדמה אל האצבע של בחירת־לבך. היהלומנים יכלו להרשות לעצמם להוציא כשני מיליון דולר כדי לבנות מוזיאון שלא נראה מנקר עיניים, אלא עניני.

מי שייכנס למוזיאון (כשיחליטו — כי עוד לא החליטו — אם זה בתשלום ואם כן, באיזה), יוכל לגלות שיהלומים משמשים לא רק לנוי, אלא גם לתעשיה, לרפואה ולמה לא, אי־אפשר לחשוב, למשל, על רפואת־שיניים ללא יהלומים (אחרי זה לך תספר, שיהלומים הם החבריה הטובים ביותר של הנערה). אגב, מנהלת המוזיאון, אן כברסקי, היא האשה היחידה בין כל חברי הארגונים ובעלי התפקידים בענף היהלומים בישראל. היהלום שבכתר?

לצד הענף הדידקטי מוצגת במוזיאון גם תעשיית היהלומים בישראל מלידתה ועד ימינו, וכמובן גם תרומתם של היהודים לתעשיית היהלומים בעולם (האופנהיימרים של דה בירס אינם יהודים), בין היתר בברכה "מזל וברכה", שבעזרתה נסגרות עסקות יהלומים גם בין הדרים לרוסים. הרוסים, אגב, הם כורי ומוכרי יהלומים מהגדולים בעולם, אבל נציג מרכז הסחר העולמי הסביר שלמרכז שלו — שהוא בעצם מרכז המכירה היחיד בעולם (גבה כוחו) — אין חוזים עם הרוסים. ו"זה כל מה שאני יכול לומר על הנושא".

מי שחושב שיהלומים הם רק האבנים המנצנצות בתכשיטים המלכותיים יוכל למצוא חיזוק גם לדעתו זו: במוזיאון יהיה מקום לתצוגות מתחלפות, ואחת הראשונות תהיה הרפליקה של יהלומי הכתר הבריטי, כולל הכלים שבהם השתמשו כדי להבקיעם מיהלום ה"קולינן" לתשעה יהלומים מלוטשים.

באמצעות המוזיאון תוכל להבין מאין בא היהלום ואיזו דרך הוא עובר, וללמוד מה עושה היהלומן וכמה מכניסה תעשיית היהלומים בישראל (בעיקר צד זה הובלט בסרט תעמולתי ארוך, אך מרגיעים אותנו שיהיו גם סרטים דידקטיים אחרים וטובים יותר), אבל לא תסכן את סודיות העסקאות שנסגרות קומה או שתיים מעליך. כך יוכל ענף היהלומים בישראל להראות את עצמו בציבור מבלי להראות את עצמו. ממש ללכת בלי ולהרגיש עם.

מוסיקה ישראלית בכנסייה

מאת אורי אפשטיין

רסיטל של זמרת הסופרן צילה גרוסמאייר והאורגאניסטית אליזבת רולוף בכנסיה הלותראנית "הגואל" בירושלים, בתוכנית: ביצועי בכורה של יצירות מאת יוחנן בוהם וחיים אלכסנדר ובן יצירות של קלוד אברבנאל וקראל שלמון לצד יצירות של מנדלסון, בלומאן, רגר ואריק בלום.

"שירי בדידות" של בוהם בגירסתם החדשה לסופרן ואורגאן, נשמעים — כשלושים וחמש שנים אחרי שחוברו במקורם לבאריטון ופסנתר — כהדים מלאי־כמיהה לרומאנטיקה, שבמידה רבה חלפה מן העולם כבר אז. בהיותם נקיים מיומרות חדשניות הם כובשים את לב המאזין בכנותם הבלתי־מתחזה ובנימתם האישית הנמנעת מקלישאות, אף כי אינם חורגים מן הלשון המוסיקלית הקונוונציונאלית, כבירור אמין לבדידותו של האדם, שגם במאה העשרים אינו רואה חובה לעצמו להעמיד פני אוואנגארדיסט.

חיים אלכסנדר ב"תהילים קמ"ו" נקט בלשון המוסיקלית המודרניסטית ביותר שבתוכנית הערב. מיזמורים גדולים בקווים מלודיים עולים, הנצמדים באופן הדוק למלודיה ולמקצב הפנימיים של השפה, יוצרים בכוח שכנוע רב את תחושת הפסוק המשמש כמעין מוטו למזמור "הללי נפשי את ה'". הניצול המחושב היטב של אפשרויות האורגאן, שתפקידו מתנהל באופן עצמאי, מוסיף נופך של דרמטיות ונימת מקוריות.

זימרתה של צילה גרוסמאייר העידה על מעורבות רבה ורגישה בעיצובם של השירים מאת מנדלסון, בוהם, אברבנאל, רגר, שלום ואלכסנדר. נטייתה הטבעית להבעה רבה רומאנטית, בלי לגלוש למלודראמטיות מופרזת, סייעה במיצוי תוכנם המוסיקלי והאמוציונאלי של השירים.

בכוחה של אליזבת רולוף נגאלו מן השכחה שלושה קטעי אורגאן של שלמון, שנעשה בהם ניסיון מרתק של שילוב מלוס מזרחי־יהודי בצליליו של הכלי הכנסייתי.

עם זאת, נשמעו צלילי המוסיקה ההודית ביותר דווקא בסונטה בלה מז'ור של מנדלסון, עם האורגאניזציות המפתיעות שלה למלוס מזרח אירופי. את הטוקטה של בלומן ואת הטוקטה והפוגה של רגר ניגנה אליזבת רולוף בבראוורה רומנטית רבת רושם.

* * *

שלישיית הג'ז הישראלית (מנחם ויזנברג — פסנתר, אלי מגן — בס ויוסי (ספר) לוי — תופים), במסגרת הסדרה "קונצרטים מלוס" במוזיאון ישראל, בעיקבות הספר "ג'ז" של מאטיס, והרצאתה של דומיניק לוי מאוני' תל־אביב.

למען הגיוון של שיגרת ערבי המוסיקה, יש מקום להצמדה מאורגנת זאת של הבלתי־נצמדים לא פחות מלכל גימיק אחר. בלי ליפול למלכודת שהוטמנה לה, נמנעה דומיניק לוי בתבונה רבה מחיפושים חסרי־סיכוי אחרי קשרים גלויים או סמויים בין ג'ז מוסיקלי לבין ה"ג'ז" של מאטיס. היא אף טרחה לציין, כי מאטיס קרא לספרו תחילה "קרקס" ורק אחר־כך בחר בכותרת "ג'ז". דבריה הברורים, מאירי־העיניים הם מאורגנים למופת על יצירתו של מאטיס, לא סייעו למופע של שלישיית הג'ז ואף לא הזיקו לו, אלא נשארו בבחינת אטרקציה בפני עצמה, המנותקת ממנו.

השלישיה היא הרכב קאמרי, ובאופי נגינתם והסבריהם מדגישים חבריה את זיקתם למרכיבים קלאסיים, כגון שימוש בדינמיקה צלילית כאלמנט מבני, תוך כדי הבלטת חלקו המשמעותי של האדם הלבן בהתפתחותו של הג'ז והפרכת כמה מוסכמות מקודשות על שורשיו האפרו־אמריקאיים הטהורים. כביכול ויזנברג הוא פסנתרן מהודר, מבוקר ומעודן בגישתו, דוגל בקולות אלה עם שליטה טכנית מרשימה ועם התפרצויות רבות עוצמה ומתוכננות היטב של מסעי אנרגיה. מגן הוא אמן רגיש המתייחס אל הקונטרבס גם כאל כלי מלודי ולא רק מקצבי או "אוסטינאטי", ומפיק בו תבניות הצללות דמויות גיטארה. הוא שוקד על גוני צליל דקים ועשירים, ועל פיתוח תפקיד קונטראפונקטי לעומת ה־

שלמות מקהלתית

מאת הרי גולומב

המקהלה הקאמרית ההולנדית בניצוחו של ג'והן אילדיס.

כשאנו חושבים על שלמות בביצוע, מכתיבה לנו על־אנושיותו של המושג הכרה בינו לבין כל ביצוע קונקרטי שהיינו עדים לו, אף דימויינו אינו מסוגל להרהר הרבה מעבר לטוב ביותר שחווינו בפועל.

המקהלה הקאמרית ההולנדית גרמה תשתית עובדתית חדשה למושג השלמות, כיוון שהוא שונה מהותית מכל מה ששמענו לפניה. למעשה צריך היה למצוא לה כינוי שונה מ"מקהלה", שכן גם הטובות והמעולות שבמקהלות שונות מ"מקהלה" זו. אומנם ניכרו בביצועי המקהלה הזו פגמים קלים, מעטים וחולפים, שהזכירו לנו שעדיין מדובר בבני־אדם ולא במכונות או במלאכים. אך כיוון שאין לנו ברירה אלא לראות גוף זה כמקהלה, מאבדים הפגמים אלה כל משמעות.

לא נותר אלא לקבוע, ששמענו את התגלמות השלמות המקהלתית העליונה, נכון לעכשיו. קביעה זו חלה על כל המרכיבים הרלוונטיים לעניין: הקולות, המוסיקאליות, הקבוצתיות והסולנים. אפשר לפרק את היופי הזה למרכיביו, ואולי אפילו לנתח את התופעה הפסיכו־אקוסטית של הצלילים הממלאים את חלל האולם ביפעתם, עוצמתם ועדינותם — זמן רב אחרי שפסקה השמעתם. ברשימה עיתונאית די באיפיון הכולל כשמדובר בתופעה כליל טוטאלית, וכל הנוסף גורע.

התפעלתי פחות מבחירת היצירות לתוכנית. בלט בהיעדרו כל איזכור של מוסיקה קדם־רומנטית. לצד בראהמס, ברוקנר ומהלר (האחרון בעיבוד מרתק למקהלה בת 16 קולות) מן הצד המסורתי, וליגטי מן הצד החדיש — כולן יצירות נדירות באיכותן, בהצללתן ובמסריהן המוסיקאליים, ולצד החן והקסם של שירי פולנק, עוררו ספקות מסוימים שירים של אשר, הפנר ואף פרנק מרטן. אשר רק הביצוע העילאי הציל בתחושה של ברורה של ארכנות ללא כיסוי מוסיקאלי מלא, ושל אפקטים מהיבים ועוצרי נשימה לטעמם. שני הדרנים ישראליים שהושרו בעברית בהגייה מופתית חתמו ערב, שיזהרו בזכרון מאזיניו עד יומם האחרון.

בקודסקונצרט — יוזמה יפה של זכרי קאמרן בעונה זו — הופיעה מקהלת אשכול מן הנגב המערבי, בניצוחו של דוד מורס. זוהי מקהלה שזמרתה נקייה ורגישה, והיא משקפת את מיטב תרבות המקהלה שלנו. "לא הגיע לה" להקדים את הפלא של המקהלה ההולנדית. יש לציין לחיוב מיוחד את התוכניה הנאה ועשירת־המידע (לרבות תרגום עברי מלא של הטקסטים המושרים) בעריכת בנימין פרל.

חופשי וחמור

מאת נתן מישורי

הפסנתרן קאל בקלונד מנורווגיה ברסיטאל לפסנתר באולם צוותא בתל־אביב.

קאל בקלונד מנורווגיה הוא אמן בוגר ופסנתרן ייחודי. פסנתרן כזה לא יכול היה לגדול בוינה ופראג ואף לא במוסקוה. מערכת יחסיו עם המוסיקה היא של יחסים חופשיים חמורים, קשיחים, שטרם שמעתי כמותם. הוא מבצל נכונה את זכויותיו כאמן ולוקח לעצמו חירויות של זמן ודינמיקה, שהריגנתן מקנה לנגינתו את תוויה המיוחדים.

הדימוי "סלע" שב וחזר אצלי כשהאזנתי לנגינת בקלונד. דומה שהוא סלע והמוסיקה היא סלע והם מתנגשים זה בזה בכוח איתנים. גם כשהמוסיקה נשמעת רכה כמים, אתה חש שהיא יצאה מסלע, ורק לאחר שהפסנתרן הכה בו בכוח, הוא כאילו "גרול" בן סלעים שהדתבירת, אך שמר על זכותו לחופש ההשמעה של צלילים המהדהדים כפעמוני־ענק, המריעים כחצוצרות, מריעים כתופים, אך גם הומים ומתלתלים כחליל רועים.

בקלונד ישתף אותך ברצון בעשייתו האמנותית המרתקת בדקלום החופשי־החמור שלה, אך בתנאי אחד: עליך ללכת אתו כשאתה קשוב ומרוכז לחלוטין. אוי לך אם יצפצף שעונך או תרשרש שקית הניילון שעל ברכיך. מובטח אז שמבטו יהפוך אותך לאבן. מאיזו מוסיקה חושף בקלונד את צליליו הסלעיים הסוערים והגדוליים. מכזו שטרם נשמעה? לא ולא: מדובר ב"שאקונה" של הנדל, בסונטה בלה מז'ור ק' 331 מאת מוצארט, ובסונטה אופוס 14 מאת בארטוק, שיצאו בחלק הקונצרט הראשון לאור חדש. ומדובר ב"יצירה" מאת בקלונד עצמו. כלומר בקטעים לפסנתר מאת גריג, ב"ארבסקה" אופוס 18 מאת שומאן, ב"אגד יהודי" של דביסי ובשני קטעים (רונדו אמורוזו ושיר הפרי) מאת הנורווגי סאוורוד, שחוברו כולן יחדיו לאחד בחלק הקונצרט השני. מראות טבע ומראות נפש, חבה, פרחו ונבלו בהרף אחד, כשאתה המאזין מגיע בשל דרך הביצוע, מלהפסיק את הרצף התודעתי המיוחד הזה שיצר בקלונד, הפסנתרן מן הצפון.

ריתמוס פנימי

בכורות בלהקת המחול בת־שבע באולם התיאטרון הקאמרי בתל־אביב

מאת נתן מישורי

דייויד פארסונס, הכוריאוגרף הצעיר מארה"ב שהעלה בלהקת המחול בת־שבע שתיים מיצירותיו — "המעטפה" ו"ריתמוס פנימי" — עשוי להימנות תוך שנים ספורות עם טובי הכוריאוגרפים הפועלים בעולם. אתה צופה ב"ריתמוס פנימי" שלו, החדשה בין השתיים והיחידה שנוצרה ללהקת בת־שבע, וב"המעטפה" (שיחזור) ומגיע מיד למסקנה שמדובר בכוריאוגרף שכוחו ודמיונו הוא לא רק בתנועה, אלא גם במיקום קבוצתי, במבנה, בצורה, בסגנון ובעיצוב. לא כוח ודמיון בלבד, אלא אף שליטה המעידה על שפע ידע ומחשבה. שתי היצירות שונות זו מזו. ב"המעטפה" אתה מצוי באותה מאוזן הממלכות האגדיות של פול טיילור, שבהן שונים החוקים מן המקובל. הזמן כאילו עוצר מלכת.

בידך מעטפה. כלומר משהו המיועד לעבור מכאן לשם, אך כל שתעשה אתה והמליירות, עשויים לבוש ברזות, לא יועיל. אתה מוסר, המעטפה לעולם חוזרת אל מקום שבו טראגי וקומי הם צדיו של אותו מטבע. ב"ריתמוס פנימי", כוריאוגרפיה ללא מוסיקה השאובה ממציאות חברתית, מעידים הדברים על דבר והיפוכו המשלימים זה את זה. המסר שבתנועות ובצורות הוא המצבים האי־חברתיים של האדם — המתגרות, קשיים בתקשורת ומיפגשים שסופם רע. ואולם מסר זה לא היה עובר, אלמלא פיתוח הרקדנים לצורך הביצוע, חוש פנימי דק ביותר לתיאום מדויק של פעולותיהם בזמן כלומר הריתמוס. שעניינו המיוחד כאן הוא ההאטות וההאצות הפעולות לאורך זמן ולעתים אף לאורכו של פרק שלם.

במלים אחרות, דרושה תקשורת אנושית בדרגה גבוהה מאוד כדי לבטא את הנושא של אי־תקשורת אנושית. ביכולתם של רקדני בת־שבע (המייצגים כאן את שאר בני־האדם) להשיג זאת, מצויים המסר והתקווה הצפונים בכוריאוגרפיה זו.

מסע התעוררות, לב ותפעימותיו, מועקה, סוד־חופשי, וקוראים לנשמה אבודה — אלה הם שמות הפרקים בכוריאוגרפיה החדשה של סיקי קול "סיפור בחמישה פרקים". אודה, הקשר הסיפורי טרם התבהר לי. ההתפתחות התנועתית הפנימית בכל פרק אף היא לא לגמרי התבהרה. אך כל ציור, כך נתפס בעיני הפרקים, עשוי היה כרמיון רצף כרימויים חזקים. נראה (גם התלבושות של דוד דביר מעידות על כך), שמדובר כאן בחמישה ציורים נעים, מסוגננים היטב, שנושאם המשותף הוא מעין מחול מוות. התאורה תופסת מקום חשוב ומרשים הן ב"ריתמוס פנימי" והן ב"סיפור בחמישה פרקים", ותוכננה בידי אייל שוורץ.

קטע זה. התוספת הכוריאוגרפית החדשות, הן כבחינת חדשות טובות מבת־שבע. אני מקווה אגב, ששיכלול הביצוע הטכני ב"המעטפה" והבאתו לדיוק מלא, הוא בתוכנית העבודה של הלהקה.

קרן מקפת — מרכז לפנסיה ותגמולים אגודה שיתופית בע"מ

מאזן ליום 31 דצמבר 1985

(בשקלים חדשים)

השקעות ונכסים		31.12.1985	31.12.1984
השקעות מוכרות:			
ניירות ערך	95,377,830		27,024,589
פקדונות בבנקים ובמוסד כספי	26,280,733		3,427,462
נדל"ן	3,517		3,592
		121,662,080	30,455,643
התחייבות מדינת ישראל וחברה ממשלתית בגין פנסיה מקיפה		241,254,508	
השקעות אחרות:			
השקעות ופקדונות במוסדות	3,128,823		627,864
ניירות ערך	396,528		93,483
נדל"ן	18,039		18,415
		3,543,390	739,762
סך־הכל השקעות		366,459,978	31,195,405
רכוש קבוע		72,616	29,525
הלוואות לחברים		476,487	226,191
רכוש שוטף:			
ריבית והצמדה שנצברו	14,833,718		4,429,910
חייבים	8,017,813		1,784,982
מזומן	6,404		2,642
סך־הכל רכוש שוטף		22,857,935	6,217,534
סך־הכל רכוש לפני שערוך		389,867,016	37,668,655
הפרשי שערוך		1,065,695,153	342,464,635
		1,455,562,169	380,133,290

קרנות גמל והתחייבויות		31.12.1985	31.12.1984
קרנות פנסיה:			
קרן פנסיה מקיפה	1,135,524,280		352,105,535
קרן פנסיה יסוד	10,788,325		6,857,776
		1,146,312,605	358,963,311
פנסיה מקיפה לעובדי חב' ממשלתיות		241,254,508	----------
		1,387,567,113	358,963,311
עתודה אקטוארית		19,027,968	4,838,763
קרנות גמל אחרות		47,040,797	15,376,688
קרנות סוציאליות		91,696	53,038
		47,132,493	15,429,726
סך־הכל קרנות גמל		1,453,727,574	379,231,800
התחייבויות שוטפות		1,834,595	901,490
		1,455,562,169	380,133,290

א. רייף
יושב ראש

י. שילון, עו"ד
מנהל כללי

חשבון הכנסות והוצאות

		31.12.1985	31.12.1984
הכנסות שוטפות מהשקעות:			
מניירות ערך	53,539,543		12,920,225
מפקדונות	4,436,762		1,719,540
מהלוואות לחברים	238,018		113,592
מחובות המעבידים	1,208,120		2,020,697
מדמי שכירות מנדל"ן	69,270		72,287
מהשקעות אחרות	688,999		183,814
		60,180,712	17,030,155
רווחי הון והפרשי הצמדה שמומשו:			
מניירות ערך	23,213,947		5,274,665
ממימוש פקדון	85,827		27,683
		23,299,774	5,302,348
		83,480,486	22,332,503
הוצאות:			
משכורות ונלוות סוציאליות	2,529,992		721,042
עבוד נתונים	945,682		191,756
הוצאות כלליות	668,662		175,183
		4,144,336	1,087,981
		79,336,150	21,244,522
הוצאות בגין חובות מסופקים		170,809	
עודף הכנסות		79,165,341	21,244,522
הפחתות ממבנים	767		767
הפחתות ממטלטלים	5,956		710
		6,723	1,477
עודף הכנסות לייעוד		79,158,618	21,243,045
רווחי שערוך		723,230,518	293,021,296
סה"כ עודף הכנסות לייעוד רווחים		802,389,136	314,264,341

חשבון קרן פנסיה מקיפה

		31.12.1985	31.12.1984
יתרת הקרן ליום 1 בינואר 1985		352,105,535	53,208,589
הפרשות:			
הפרשות שוטפות	60,038,557		13,238,181
הפרשות נוספות	249,188,165		1,021,593
סה"כ הפרשות		309,226,722	14,259,774
העברות:			
מחשבון ייעוד העודפים	750,657,184		291,392,153
מקרנות אחרות	669,292		120,805
מקופות אחרות	2,526,810		364,255
סה"כ העברות		753,853,286	291,877,213
		1,415,185,543	359,345,576
פחות:			
תשלומי פנסיה לפנסיונרים	21,844,408		4,060,249
תשלומי פנסיה לנכים	3,347,509		573,890
תשלומי פנסיה לשאירים	6,557,971		1,312,047
		31,749,888	5,946,186
החזרות לחברים שעזבו		5,403,402	1,124,063
תשלומים אחרים:			
תשלומים חד־פעמיים	205		1
תשלומי ביטוח הדדי	270,512		38,959
העברות לקרנות אחרות	633,526		110,384
העברות לקופות אחרות	349,222		20,448
		1,253,465	169,792
סה"כ תשלומים, החזרות והעברות		38,406,755	7,240,041
יתרת הקרן ליום 31 בדצמבר 1985		1,376,778,788	352,105,535
		1,415,185,543	359,345,576

חשבון קרן פנסיה יסוד

		31.12.1985	31.12.1984
יתרת הקרן ליום 1 בינואר 1985		6,857,776	1,561,359
הפרשות:			
הפרשות שוטפות	607,116		178,141
הפרשות נוספות	1,876		
סה"כ הפרשות		608,992	178,141
העברות:			
מחשבון ייעוד העודפים	5,902,582		5,673,963
מקרנות אחרות	14,669		4,601
מקופות אחרות	635		468
סה"כ העברות		5,917,886	5,679,032
		13,384,654	7,418,532
פחות:			
תשלומי פנסיה לפנסיונרים	2,225,478		479,780
תשלומי פנסיה לשאירים	164,103		38,680
		2,389,581	518,460
החזרות לחברים שעזבו		179,431	37,086
תשלומים אחרים:			
תשלומים חד־פעמיים			
תשלומי ביטוח הדדי	12,676		561
העברות לקרנות אחרות	14,641		4,511
העברות לקופות אחרות			138
		27,317	5,210
סה"כ תשלומים, החזרות והעברות		2,596,329	560,756
יתרת הקרן ליום 31 בדצמבר 1985		10,788,325	6,857,776
		13,384,654	7,418,532

הערות:

דין וחשבון מפורט ומלא עם באורים של הנהלת החברה כולל דין וחשבון של מבקרי החשבונות ימסר לכל דורש במשרדי הקרן ברח' קויפמן 6, "בית גבור", תל־אביב.

הפרסום הנ"ל נעשה בהתאם לחוק הפיקוח על עסקי בטוח תשמ"א—1981, ומכתב האוצר / אגף שוק ההון בטוח וחסכון מיום 12 בדצמבר 1983.

יוני 1986

לתשומת לב מבוטחי "קרן מקפת"
הדין וחשבון נשלח בחודש יוני 86 להנהלות המפעלים ונציגי העובדים המבוטחים.

"קרן מקפת"
מיסודה של הסתדרות הפקידים עובדי המינהל והשרותים.
ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ־ישראל.

חקירה זוחלת

חקירת המשטרה בעסקי הקרקעות בגדה מתנהלת בעצלתיים

עודה: שורות שאלות   צורה: תיבת הדאר   גינדי: כפר בהאשמות

מאת ראובן שפירא

לפני שנה בדיוק, ב־25.6.85, הגישה רחל רהט — יזמת בתחום הקמת ישובים ביהודה ושומרון, העוסקת בין השאר ברכישת קרקעות בשטחים לצורך הקמת ישובים — תלונה ליחידה הארצית לחקירות פשעים חמורים של המשטרה. בנושא התלונה — חשד למעשה מירמה של עורך־דין ישראלי נגד החברה שלה, בקשר לרכישת שטח של 150 דונם על־ידי החברה ליד הכפר נעלין בשומרון. לדבריה, אף שעברה שנה ואף ש"נידנדה" פעמים רבות לחוקרי המשטרה העוסקים בנושא הקרקעות, הציעה את עזרתה ואף סייעה להם בכל דרך אפשרית, לא נערכה חקירה רצינית בתלונתה, והיא לא הוזמנה למסור עדות מפורטת בנושא.

עיקרה של התלונה — עורך־הדין הישראלי ממרכז הארץ (שמו לא הוזכר עד כה בפרשת הקרקעות), שייצג את מוכרי האדמה הערביים, מכר פעם נוספת את שטח האדמה שרכשה חברתה של רחל רהט לחברה אחרת. אף שידע שהאדמה כבר נמכרה פעם אחת, נערכו ייפויי כוח ושולמו דמי־קדימה. יצוין, כי בפרשה זו קיימת גם התדיינות משפטית אזרחית בין הצדדים.

רחל רהט הגישה, לדבריה, עוד כמה תלונות למשטרה בנושא הקרקעות בשטחים. השבוע נשמעה מיואשת: "שום דבר לא זז בחקירת התלונה שלי. אחד החוקרים מהיחידה לחקירות פשעים חמורים אמר לי בתחילת החודש שהם עסוקים בדברים אחרים".

לפני שבוע שלחה רחל רהט מכתב ארוך לשר המשטרה חיים בר־לב, ובו היא מתלוננת על העיכובים והסחבת בחקירת המשטרה בנושא הקרקעות ביהודה ושומרון, ומביאה לפניו דוגמאות, המעידות על הסחבת ועל "הבעיות הנובעות מעיכובים בחקירות שבעטיין מתעכבים הליכי רישום הקרקע, הקמת ישובים על הקרקעות והחקירות ונזק בלתי־הפיך לאלפי אזרחים במדינת ישראל".

רהט, שב"ליכוד" שלה רשומים הקמה ובנייה, ביוזמה פרטית, של כמה ישובים מעבר לקו הירוק יחד עם שותפה יעקב רוזן, כותבת במכתבה לשר המשטרה: "בשעתו שמחנו על הקמת היחידה המיוחדת (לחקירות הקרקעות), והאמנו לתומנו כי בחקירה משטרתית ילובנו כל הבעיות הנובעות מרכישת קרקע בלתי־חוקית על־ידי יהודים ממוכרים ערבים, שמופעלים עליהם לחצים לאומיים קשים, לרבות פסקי־דין מוות בידון... כמו כן קיווינו שהחקירה המשטרתית תשליט חוק וסדר בין החברות הפרטיות היהודיות המתחרים אחד בשני באמצעים העוברים את כללי הצדק והיושר. ציפיותינו מהמשטרה לא התגשמו, והרגשתי היא כי הליכי אותנו שולל. כיום, שנה לאחר התחלת החקירות, הן עדיין לא התבררו וכמובן לא הסתיימו. "מצב חוסר הבהירות במשך תקופה ממושכת, הכניס אותנו למבוי סתום. מצד אחד, כל עוד לא הסתיימו החקירות איננו יכולים להמשיך בהליכי רישום המקרקעין, שכבר התחלנו בהם קודם החקירות, למרות שכבר שילמנו דמי קדימה בסכומים המגיעים למיליוני דולרים. מצד שני, כל עוד לא גילתה המשטרה שנעשו מעשים פליליים ברכישת המקרקעין, איננו יכולים לדרוש מהמוכרים את הסכומים המרובים ששילמנו עבורם, כדי להחזירם למשתכנים... בין היתר בגלל החסינות שניתנה לאחמד עודה (סוחר הקרקעות הגדול מהשומרון), נראה לי כי היחידה המיוחדת של המשטרה התמקדה בלהיטות בחקירת תיקים שבהם מעורבים כביכול אנשי מימשל, בעיקר מהליכוד, והסיטה את כיוון החקירה לעניין שאין לו ולא כלום עם "גול הקרקעות"...למרות שההתיישבות ביהודה ושומרון שנויה במחלוקת, צריכה משטרת ישראל לסיים במהירות את החקירות, כדי שהאמת — תהיה אשר תהיה — תצא לאור".

מה באמת קורה בחקירת פרשיות הקרקעות ביהודה ושומרון, שהמשטרה החלה בה באינטנסיביות רבה לפני כשנה? האם החקירה תקועה, מעוכבת, "נסחבת" בגלל מחסור בכוח־אדם ועדיפויות אחרות? או אולי קיימת הנחייה מלמעלה "למתן" את חקירת הקרקעות? מה ומי קובעים את קצב החקירות ותוצאותיהן?

ביקשתי לקבל תשובה מוסמכת לכל השאלות האלה מגורם משטרתי מוסמך, ולשוחח עם ראש היחידה לחקירות פשעים חמורים, תנ"צ שמעון סביר, או עם קצינים בכירים אחרים, כדי לקבל תמונת מצב. דובר המשטרה, סנ"צ עזי גונן, הודיע לי שאין לי אישור לשוחח עם קציני משטרה בנושא הקרקעות. קשה לשער שהוא קיבל החלטה זו על דעת עצמו. הדובר הסביר, כי "מאחר שהנושא נמצא עדיין בחקירה, אין המשטרה נוהגת לדווח על מהלך חקירותיה".

בהיעדר שיתוף פעולה רשמי מצד המשטרה, קשה לצייר את התמונה המלאה. כיום, יותר משנה לאחר תחילת החקירה הגלויה, עדיין מסתובבים במשרדי מיפלג הקרקעות של היחידה לחקירות פשעים חמורים כ־300 (!) תיקי תלונות לחקירה. לפי ההערכה, תימשך החקירה בהם עוד שנתיים לפחות. לפי הנתונים הרשמיים שנמסרו באחרונה מפכ"ל המשטרה, עד כה טופלו כ־300 תיקי חקירה אחרים בנושא הקרקעות. נחקרו כ־800 אנשים, שמהם נעצרו לתקופות שונות כ־50 איש. נגד כ־80 אנשים, רובם תושבי השטחים, הוגשו או נמצאים בהכנה כתבי־אישום. אחרים מהחשודים נתונים עדיין במעצר או במעצר־בית.

כתבי־אישום הוגשו נגד כמה דמויות ידועות: אחד מהם, הקבלן אברהם גינדי, התאבד לפני כמה שבועות. גינדי הואשם בעבירות של מרמה, גניבה בידי מורשה, זיוף ושיבוש הליכי חקירה בפרשת רכישת אדמות בשומרון ובנימין. בעת הארכת מעצרו, בחודש דצמבר שעבר, כתב השופט המחוזי יעקב מלץ, כי "יש סיכוי סביר להשיג הרשעה במשפטו של גינדי". גינדי כפר בהאשמות נגדו וטען, כי נפל קורבן תמים בפרשת הקרקעות.

נגד אבי צור, עוזר לשעבר של סגן שר החקלאות לשעבר ח"כ מיכאל דקל, הוגש כתב־אישום על עבירות של קבלת שוחד ועשיית מעשי מרמה בפרשת הקרקעות. גם הוא כפר בכל ההאשמות נגדו, וטען בבית־המשפט, כי שימש רק "תיבת דואר" להעברת תרומות למפלגתו (הליכוד) מסוחרי קרקעות. אבי צור וסוחר הקרקעות הגדול מסביון, שמואל עינב, שגם נגדו הוגש כתב־אישום על מתן שוחד ותיווך לשוחד בעניין תרומות של סוחרי קרקעות ויזמים לליכוד, רמזו כי מאחורי הפעילות שבגללה הועמדו לדין, עומדות דמויות פוליטיות וממלכתיות בכירות (מהליכוד), וכי לא יהססו לגלות את כל הקלפים בבית־המשפט.

כתבי־אישום נוספים הוגשו נגד היזם יצחק ינאי (בעניין תרומות לליכוד וזיוף מסמכים) וכן נגד יהושע מנוס, אברהם סלים ומיכאל אורן, הנאשמים בזיופי מסמכים ויפויי־כוח הנוגעים לעסקאות בנושא הקרקעות, ונגד עורכי־הדין סמי מועלם ואורי בן יהודה, שגם הם נאשמים בקשר לזיוף מסמכים ויפויי־כוח. כאשר לסגן השר דקל, ממתינים במשטרה להנחיה מהפרקליטות אם לזמנו לחקירה נוספת.

כאשר לעבודת המשטרה ברור דבר אחד: אם לפני כשנה עסקו בחקירת הקרקעות יותר מ־30 חוקרים, כיום עוסק בכך צוות מצומצם, שבו לכל היותר עשרה חוקרים. נראה, שבפיקוד המשטרה סבורים שיש חקירות חשובות ודחופות יותר, המצריכות טיפול מיידי. בקשר לכך מציינים במשטרה את החקירות בעניין רצח התיירת בדרום הארץ ורצח הטיילים בכבישים, או פרשיות של הברחת סמים קשים לישראל.

דמות־מפתח מעניינת בפרשת הקרקעות הוא סוחר הקרקעות הגדול הידוע מהשומרון, אחמד עודה. מעמדו בקרב חוקרי המשטרה העוסקים בנושא הקרקעות ומהלכי חקירה שהוא מעורב בהם, מעוררים שורה של שאלות, שעד היום לא ניתנו להן מענה מניח את הדעת. עודה, לדעת כל הקשורים בנושא הקרקעות, היה דמות מרכזית, מושכת בחוטים, ברבות מעסקות הקרקע החוקיות והבלתי־חוקיות שנעשו בעשר השנים האחרונות בשטחים. שמו נקשר לעשרות עסקאות ופרשיות, שבהן גולגלו סכומי־עתק. חשדות כבדים הועלו נגד אחמד עודה, אך כמעט מתחילת החקירה לפני יותר משנה היה אחמד עודה לעד מדינה, והוא אחד הגורמים המרכזיים המסייעים לחוקרי היחידה והמבוזה אותם בנבכי פרשיות הקרקעות.

עודה, בתוקף הסכם חסינות של עד מדינה שנחתם איתו בחודש אוגוסט 1985, זכה לחסינות משפטית בקשר לעבירות שונות שהוא קשור אליהן, ואשר נחשפו במהלך החקירות. (יצוין כי בהסכם החסינות נאמר, שאם יתברר שעודה מעורב במעשי רצח, לא תעמוד לו החסינות). עודה נחשב בקרב חוקרי היחידה לחקירות פשעים חמורים, והוא בקיא בסודי החקירות של היחידה: בא ויוצא באופן חופשי, מיודד עם החוקרים, פועל בשירותם וזכה ליחס מיוחד. המכונית השנייה שלו למשל, חונה על־פי היתר מיוחד במקום של כבוד בחזית בניין המשטרה בפתח־תקווה, במקום שגם לשוטרים אסור להחנות בו את מכוניותיהם.

מעמדו המיוחד והחשוב של אחמד עודה אצל חוקרי היחידה לחקירות פשעים מעורר שמועות, טענות וחששות בקרב העוקבים אחרי חקירת הקרקעות. החשש העיקרי הוא, שהחקירה הפלילית בעניינם של עודה ואנשיו לא מוצתה, ושהתנהגו או סייעו עוד הרבה פרשיות פליליות וחשדות כבדים, הקשורים לסחר הקרקעות בשטחים ואשר לעודה קשר אליהם. אלה לא נחקרו כיאות, משום שהחוקרים השבויים בקסמו ובידיו של אחמד עודה מבינים — אולי באופן לא מודע — לפי חלילו, ועודה מכוון את החוקרים לחקור בכיוונים הרצויים לו, ומסיט אותם מכיווני חקירה חשובים אחרים.

אנשים המקורבים מאד לפעילותו של אחמד עודה, שהיו בסוד מעשיו ועסקאות שלו בשנים האחרונות — אם כי לא שותפים למעשים — מוכנים היום לספר ולמסור עדויות חשובות השופכות אור על מעשיו. אותם אנשים חוששים לחייהם אם יעידו וזהותם לא תישמר בסוד. הם גם מרגישים, שאינם מוכנים למסור את העדויות לחוקרי היחידה לחקירות פשעים חמורים, כי לדעתם אחמד עודה הוא בן־חסותם ואין להם אמון שהחקירות יתבצעו כנדרש על־ידי החוקרים האלה.

בידי שמותיהם של כמה מהאנשים האלה וכן פרטים הכוללים חשדות למעשים פליליים חמורים שנעשו גם בידי אחמד עודה. כאמור, הם מתנים את שיתוף הפעולה בכך שתיערך חקירה מקיפה ובלתי־תלויה על־ידי חוקרים בעלי "עמוד שדרה" וכחור במשטרה, שאינם מעורבים בחקירת הקרקעות כיום. ככל הידוע, אחד מהאנשים האלה מסר לפני כשבוע עדות חלקית בעניינים הידועים לו, לקצין מהיחידה לחקירות פשעים חמורים.

ערבים בישראל / עטאללה מנצור

הרהורים בשמש הלוהטת

ראש הממשלה שמעון פרס, יו"ר הכנסת שלמה הלל והשר עזר וייצמן, עמדו ביום ה' האחרון שעה ארוכה בשמש היוקדת בהלווייתו של סיף אל דין אל זועבי, חבר־הכנסת וראש עיריית נצרת לשעבר. בדברי ההספד שלהם לאיש — שהיה מזוהה יותר מכל ערבי אחר במדינה עם מפא"י, העבודה והמערך — קשה היה להבחין כי פרס–הלל–וייצמן מהרהרים בשאלה שהעסיקה רבים מתוך אלפי המלווים של חבר־הכנסת מאז כינונה ועד 1980, וראש עיריית נצרת משך כ־15 שנים.

זועבי המנוח — ואת זאת הזכיר בדברי ההספד שלו דווקא ראמז גראיסי, מ"מ ראש עיריית נצרת — התפטר מראשות עיריית נצרת כמחאה נגד מדיניות ממשלת המערך ב־1974, שלא האזינה לדעתו לצורכי עיריית נצרת ולא סיפקה לה את המינימום ההכרחי לתפקודה.

ראש הממשלה יכול היה, תוך עמידתו בשמש היוקדת, להרהר גם בנושא הידרדרות מעמדה של מפלגתו במיגזר הערבי. "המטומים" יכולים לפתור את כל השאלות בהטילם את האשם על ההקצנה הלאומנית. אבל אילו היה ראש הממשלה מטריח את עצמו לבירור העובדות בשטח, היה מגלה מספר עובדות מדהימות: בשנות החמישים היו מפא"י ורשימותיה הערביות "צורפות" יותר משני־שלישים של קולות הערבים. הם נעזרו אומנם במשל הצבאי מצד אחד, אבל ניסו לפנות לאזרח הערבי ולדבר אל לבו.

למפא"י היתה גם השפעה מכרעת בעיתון היומי היחיד שהופיע במימון ממשלתי ("אל יום" היה שמו). כיום מופיע עיתון יומי בודד בשפה הערבית בשטח המדינה: שמו אל אתיחאד, והוא ביטאון רק"ח. למפא"י של אז היה שבועון בשם "חקיקת אל אמר" (קרי: האמת לאמיתה), ירחון תרבות, הוצאת ספרים, וירחון לנוער. מכל זאת נשאר רק הירחון לתלמידים. למפ"ם, כשותפה במערך, היתה גם תנועת־נוער פעילה. ומה נותר מכל אלה היום?

מכאן, שאין להתפלא על כי ירד חלקה של תנועת העבודה משישה חברי־כנסת ויותר לשניים — שלושה לכל היותר. בכפר מגורי, יפיע, הסמוך לנצרת, יש 6,000 חברי הסתדרות, אבל אין להם מרפאה של קופת־חולים. תושבי הכפר, כמו תושבי כל כפר אחר במדינה, יודעים מניסיונם היומי במקום העבודה שלהם, כי ההסתדרות הכללית הנשלטת בידי חברי המערך, וקופת־החולים שלהם מקיימת מרפאות בהתנחלויות, שמספר תושביהן אינו עולה על מאות בודדות. ומשום כך איש אינו רשאי לדבר על הקצנה ערבית בגליל, האחראית לנסיגת העסקנים המתנתים במגזר הערבי.

להיפך. נראה לי שיש עדיין מקום לתדהמה מהתמיכה שלה זוכים בכל זאת אנשי המערך, נוכח מעשיהם ומחדליהם. ייתכן כי הסבר לתופעה נעוץ באופי שמרני שמבלבל של רבים מקרב הדור הערבי המבוגר. הדבר בלט בהלוויה של סיף אל דין זועבי: אלפים מכל הארץ באו להלוויה, אבל חלקם של הצעירים היה מצומצם, מחוץ לבני משפחות המנוח. מפלגת העבודה הולכת ומפסידה את קהל אוהדיה עם היעלמם של בני הדור המבוגר. היא מתעלמת כליל מקיומם של בני־הנוער. הם גומלים לה כגמולה.

גזירה וציבור

ליד הכניסה לאום אל־פחם, מצפון לכביש, עומד בית־בד עתיק ולידו מספר מבנים נאים. מאחוריהם עמד עד ליום ב' האחרון מבנה צנוע שאיכסן חמש נפשות — משפחת ראפת סעיד אגבאריה. אב המשפחה הוא מקרה סעד ונכה, הוזי על קצבת הרווחה של עיריית אום אל פחם וקצבת הילדים של הביטוח הלאומי. הוא בנה את ביתו במשך למעלה משנתיים, ובמשך שש השנים האחרונות ניסה לקבל רישיון — לשווא.

בית־המשפט בחדרה ציוה על ראפת אגבאריה להרוס את ביתו במו־ידיו. הוא הפר את הצו. עורך־דין בעל תודעה פוליטית סייע בידו לערער לבית־המשפט המחוזי, הוא כשל. הוא ניסה לקבל רשות ערעור לבג"ץ העליון, ובקשתו נדחתה במלים ספורות, שעליהן חתם נשיא בית־המשפט, השופט מאיר שמגר: "הנושא נדון בהרחבה בשתי ערכאות. אין מקום לערעור".

ראפת סעיד נאסר למשך תשעה חודשים בגין הפרת צו בית־המשפט. כעבור ימים מספר, שעה קלה לאחר שיצאו ילדי אמנה רשיד לבית־הספר, נכנסו לבית שני שוטרים והודיעו לה כי באו לבצע פסק־דין של בית־המשפט. היא ביקשה שהות להוצאת החפצים. אמרו כי יעשו זאת במקומה. הם הובילו אותה הרחק מביתה. כעבור מספר דקות קרס ביתה והתמוטט. מתחת לגג ניתן עדיין לראות כי השוטרים לא הוציאו ארונות שהיו בבית. כיום מתגוררת האשה ושלושת ילדיה במחסן בית־הלשעבר, מתחת לעץ תאנה. עיניה נפוחות מרוב בכי ודמעות. מבטה צורב כחומצה.

ראש עיריית אום אל פחם, האשם מחאמיד, שהוא אגב בן־דודה של בעלת־הבית ההרוס, אומר בפשטות כי שלטונות משרד הפנים הטילו על תושבי אום אל פחם גזירה שהציבור אינו יכול לעמוד בה. שטח הבנייה של אום אל פחם נתחם ב־1965 בשטח של 1,100 דונם. כבר אז התגוררו רבים מחוץ לאיזור המותר לבנייה. הרשות המקומית ספרה את המבנים הקיימים בישוב ללא רישיון בשנת 1979, לפני שבע שנים, ומצאה 500 בתי־אב מחוץ לתחום. משפחות אלה היוו 17 אחוז מכלל בתי־האב באום אל פחם. מאז נוספו שש מאות מבנים, וחלקם של בתי־האב המצויים מחוץ לתחום מתקרב ל־30 אחוז מכלל הבתים באום אל פחם. סקר עיריית אום אל פחם מגלה עובדה מדהימה: מתוך הבנייה בשנים האחרונות, הגיע חלקה של הבנייה הבלתי־חוקית ל־68 אחוז. על כל בית שבנוי ברישיון, שניים נבנים ללא רישיון.

קל להתרשם, כי תושבי אום אל פחם חיים במצב של לית דין ולית דיין. אבל אין טעות חמורה מזאת. בשנה האחרונה נאסרו לפחות חמישה תושבים על שלא הרסו את בתיהם במו ידיהם. עשרות נדרשו לשלם אלפי שקלים חדשים קנסות. הם חייבים להרוס את בתיהם או לקבל רשיונות־בנייה בתוך תקופה קצובה.

האשם מחאמיד אומר, כי לפני שנים מספר הגישה עיריית אום אל פחם עתירה לבג"ץ נגד מינהל מקרקעי ישראל, בעניין הבעלות על 15,000 דונם יער שהיו רשומים בטאבו כיער לטובת תושבי אום אל פחם. בבית־המשפט הושגה פשרה שקיבלה תוקף של פסק־דין, ולפיה העביר המינהל לבעלות עיריית אום אל פחם אלפיים דונם קרקע שיועדו למפעלי תרבות וחינוך ולהקלת מצוקת השיכון. עתה באים המינהל והקק"ל ומנסים למנוע מתושבי אום אל פחם לבנות בתים על 700 דונם מתוך אדמות אלה. עיריית אום אל פחם, המנסה להביא את רשויות התיכנון לאשר לה תוכנית־מתאר שתכלול שטחים אלה, קיבלה התנגדות מהמינהל ומהקק"ל.

מחאמיד אומר שהממשלה אינה יכולה לכפות על תושבי אום אל פחם להסכים כי יחנקו אותם: "מוכרחים לאשר לנו תנאים מינימליים לחיים מתקבלים על הדעת".

בימת המורה

המורים לשפה הערבית בבתי־הספר היהודיים מנסים להיעזר זה בניסיון חברו. שר החינוך והתרבות יצחק נבון, שהיה כזכור מורה למקצוע זה, מעודד אותם. השבוע נפגשו בגבעת חביבה בניסיון לייסד לעצמם ביטאון קבוע.

בכנס התברר, כי בישראל פועלים כ־800 מורים למקצוע זה. החלפת מידע ביניהם מחייבת הדפסת העיתון באלף עותקים. בכנס השתתפו מורים מהאוניברסיטה העברית, מסמינר לוינסקי, באולפן עקיבא בנתניה, מקרית שמונה, מקיבוץ השומר הצעיר עין השופט ומבית־הספר הריאלי בחיפה ואחרים. נבחרה מערכת ובה נציג של סמינר הקיבוץ הארצי בגבעת חביבה, אולפן עקיבא, בית־הספר הפתוח בירושלים, המפקח של משרד החינוך בדרום, והמחלקה המיוחדת במשרד לעידוד לימוד השפה הערבית.

באי הפגישה יצאו מעודדים. היוזמה של המוסדות שלהם תקרין השפעה טובה על מוסדות אחרים. כוונת השר לעודד את המקצוע נראית להם בת־מימוש.

יומן בשחור לבן / דן סגיר

חלוקת נטל האשמה

יוהנסבורג

רבים הלבנים בדרום־אפריקה מקרב דוברי האנגלית, ובכלל יהודים, המאשימים השכם והערב את האפריקנרים והממשלה הלאומנית במבוי הסתום שבו נמצאת ארצם. הללו רואים עצמם נקיים מכל אשמה לנוכח חוליי משטר האפרטהייד, הקורס תוך סכסוך־גזעי אלים המאיים לגרור את הארץ למלחמת אזרחים עקובה מדם.

אפילו בחינה שטחית של ההיסטוריה המקומית מגלה, שאת היסודות לאפרטהייד ולמערכת החברתית הפוליטית הנוכחית הניחו דוברי האנגלית יחד עם האפריקנרים. הממשלה הבריטית הקולוניאלית והממשלות הדרום־אפריקאיות שבאו בעקבותיה. בראשית ימי האיחוד היו מוכנים דוברי האנגלית לשתף את האפריקנרים בעושר והפריווילגיות האזוריות, ומובן שלא שיתפו את הבאנטו או "הנייטיבס" השחורים.

אמת נכון, שהלאומיות האפריקנרית היא זו שמיסדה את האפרטהייד בצורתו הנוכחית, אך היכן היו דוברי האנגלית בזמן שזה קרה? כמה מהם נאבקו במסגרת "המפלגה המאוחדת" הנכשלה, בעוד שהרוב הדי שמח להניח את העוצמה הפוליטית בידי האפריקנרים ופנה לדבר החשוב באמת בחברה הזו: עשיית כסף. על כך אמרה מישהי בזמנו, שדוברי האנגלית בדרום־אפריקה "חשבו פרוגרסיווית, הצביעו מאוחדת (מפלגת מרכז מתונה שהתפרקה) והודו לאל שהלאומנים מנהלים את המדינה". סיפור אופייני אחר הוא מתקופת מהומות סואטו 1976, על אישה לבנה שנקלעה להתפרעות באזור מפרברי סואטו וזעקה לנערים השחורים: "הניחו לי, אני אנגליה".

הלבנים בדרום־אפריקה, ודוברי האנגלית בכללם, נהנו מפירות משטר האפליה הגזעית וניצלו עד תום את ההזדמנויות שיצרה עבורם הממשלה הלאומנית. בחיי היום־יום שלהם לא היו שונים מהאפריקנרים; כמה מהם דיברו על "צדק חברתי", אך היה זה במנותק לחלוטין ממציאות החיים האמיתית בארץ זו. שחורים לא הוזמנו לבתיהם כאורחים, והשכר ששילמו לעובדיהם השחורים לא היה גבוה הרבה יותר מזה ששילמו המעסיקים האפריקנרים. איש־עסקים לבן ממוצא אנגלי הסביר לפני כמה שנים למבקר זה, שהחוק אסר עליו לשלם שכר שווה לעבודה שווה, וכי התנאים השונים שמקבלים העובדים הלבנים והשחורים הם כתוצאה מהחקיקה הממשלתית. התירוץ הראשון לא היה אמת, והשני חצי־אמת.

מובן שישנם מקרים יוצאים מן הכלל, אך באותה מידה הדבר נכון לגבי האפריקנרים. עם זאת אין לשכוח או להמעיט מחלקם של האפריקנרים בעשעה. האולם בימים טרופים אלו של יוני 1986 (עשור למהומות סואטו), דוברי האנגלית בדרום־אפריקה אינם יכולים להימלט מאחריות לעשעה ולהטיל את כל האשמה על האפריקנרים. כל לבן שחי כאן הוא חלק ממערכת הדיכוי והאפליה, אשר נהנה מפירותיה הבאושים.

הזוג ההולנדי

בכל תנועת שיחרור או ארגון מחתרת — תלוי בנקודת ההשקפה של המתבונן ובארגון שבו מדובר — ניתן למצוא זרים המגיעים להילחם לצד המקומיים. המגיעים הם שונים ומגוונים: במקרים רבים הם בצעי כסף, במקרים אחרים מתוך שיכנוע אידיאולוגי עמוק או הרפתקנות גרידא.

האיי־אן־סי (הקונגרס הלאומי האפריקאי), הלוחם לשלטון רוב שחור בדרום־אפריקה, זכה אף הוא לסיוע תמיכה והשתתפות פעילה של זרים. ברוב המקרים המדובר בדרום־אפריקאים לבנים המאמינים בזכות השחורים לשוויון פוליטי וחברתי מלא, ואף מצרפים מעשה לאמונה. אלא שקשה לכנות את אלו "זרים", כאשר הם בני־הארץ כמו השחורים הנלחמים בעד אותו רעיון. [illegible] שנקלעו למאבק ביזמת זו או אחרת, [illegible] שית לסייע לו בכל דרך אפשרית.

מאחר שמדובר בארגון מחתרתי, מטבע הדברים קשה לאמוד את ממדי התופעה, ורק אלו שנתפסים עולים לכותרות. המקרה האחרון שהתפרסם כאן הם בני־הזוג ההולנדיים: האישה נתפסה והועמדה לדין, הבעל הצליח לחמוק מידי השוטרים, ביקש וקיבל מקלט מדיני בשגרירות ארצו בפרטוריה.

הלן פאססור, אם לארבעה ילדים, נדונה בימים אלה ל־10 שנות מאסר באשמת חברות וסיוע פעיל לאיי־אן־סי: היא הבריחה איש ארגון מחוץ לדרום־אפריקה, ידעה על מצבורי נשק של הארגון ונתפשה בעת הכנת "סליק". בעת עדותה בבית־המשפט לא התנצלה או ביקשה רחמי השופט. יתרה מזו — הופעתה היתה גאה והיא תקפה חריפות את המשטר הלבן, שאותו הרבתה לכנות "פאשיסטי".

הרומן שלה עם אפריקה החל כאשר הגיעה לאזור יחד עם בעלה הראשון, אנתרופולוג בלגי. שם ראתה, לדבריה, את "דמותה הקולוניאליים". בעלה השני, קלאוס [illegible] מביק, וכך התקרבה [illegible] של דרום־אפריקה. בהלוויה שנערכה לקורבנות פשיטת קומנדו צבא דרום־אפריקה פגשה את אשתו של ג'ו סלובו, יהודי התופש עמדה בכירה ביותר באיי־אן־סי. בגלות. בעת ההלוויה נתבקשה לעזור לארגון.

בבית־המשפט הסבירה את מניעיה: "העוול וכיעור האדם בדרום־אפריקה מרבא את כל היכשת. מוזמביק (בעלת שלטון פרו־מרכסיסטי) איננה יכולה לעשות מאומה ולהיות חופשית כל עוד דרום־אפריקה בכבלים. חשתי חובה חזקה מאוד לעזור לאיי־אן־סי. זוהי חובה כללית להילחם בפאשיזם. אני רוצה להוכיח שחלק ממפלגת השלטון הנוכחית, היתה לצדו של היטלר במהלך מלחמת העולם השנייה. אני הייתי חייבת זאת לילדי. הם נולדו באפריקה וראו את הדברים שאני ראיתי. בבוא העת הם ישאלו אותי, אמא, זה יפה מאוד שאמרת את כל הדברים הללו, אך מה למעשה עשית?"

הלן פאססור לא היתה לבד בבית־המשפט. במשך כל הדיונים הגיעו מאות שחורים צעירים ומבוגרים, גברים ונשים, להביע לכבודה ולומר לה תודה בדרכם.

נגד הבעל, קלאוס דה־יונג, השוהה כבר שנה וחצי בשגרירות ההולנדית, עומד צו מעצר באשמת קשירת קשרים וסיוע לאיי־אן־סי. בתקופה זו היחסים הצוננים ממילא בין הולנד לדרום־אפריקה החריפו מאוד. המקומיים דורשים הסגרה ומשפט, אך ההולנדים טוענים שזהו מקרה פוליטי ויש לאפשר לדה־יונג לצאת מדרום־אפריקה.

במקרים קודמים של משפטים פוליטיים של זרים בדרום־אפריקה — שני איטלקים ופרגוואי — גורשו השלושה בסופו של דבר מן הארץ. בתחילה חשבו, שמבין הנבירים האישה היא "הדג השמן" בפרשה. האולם במשפטה התברר שהבעל הוא דמות חשובה יותר. דבר המסבך את העניין. סיכוי מציאת פתרון לקונפליקט בין הולנד ודרום־אפריקה אינו נראה באופק.

המרכז הישראלי לניהול

אנגלית עסקית

EXECUTIVE ENGLISH

5 ימי לימוד מרוכזים .(למנהלים)

מחזור א': 13-17.7.86

מחזור ב': 27-31.7.86

מחזור ג': 10-14.8.86

הלימודים יתקיימו במלון מנדרין או במכון וינגייט

פרטים והרשמה בסניפי המרכז הישראלי לניהול:

טל. 03-257202; 02-234863; 04-640678; 057-37914.

הועדה המקומית לתכנון ובניה "אונו"

מודעה לפי סעיף 149 — חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965

נמסרת בזאת הודעה כי הוגשה בקשה • להקלה/לועדה המקומית לתכנון ובניה "אונו",

המבקש: דן גרין ובניו בע"מ

המקום: קרית אונו רחוב לבראו, רב הז גוש 6492

חלקות: 2/1; 2/2; 2/3; 2/4; 2/8

מהות הבקשה: שינויים בבית מגורים: הגבהת גג רעפים ושימוש בחלל הגג בעליית גג.

כל הרואה עצמו נפגע על ידי בקשה זו, רשאי להגיש את התנגדותו תוך 14 יום מיום פרסום הודעה זו למשרדי הועדה הנ"ל שכתובתה: המועצה המקומית קרית אונו.

יואל פרנקל
יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ולבניה
"אונו"

23.6.86

הועדה המקומית לתכנון ובניה "אונו"

מודעה לפי סעיף 149 — חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965

נמסרת בזאת הודעה כי הוגשה בקשה • להקלה/לועדה המקומית לתכנון ובניה "אונו".

המבקש: אבי חיימה גרין

המקום: קרית אונו רחוב לבראו 20 גוש 6492

חלקה: 2/5

מהות הבקשה: בניית תוספת גגונים לבית מגורים תוך הגדלת שטח הבניה עד 4% מעל המותר.

כל הרואה עצמו נפגע על ידי בקשה זו, רשאי להגיש את התנגדותו תוך 14 יום מיום פרסום הודעה זו למשרדי הועדה הנ"ל שכתובתה: המועצה המקומית קרית אונו.

יואל פרנקל
יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ולבניה
"אונו"

6.6.86

ארכיאולוגיה / יהודה אריאל

אוסטרקונים חדשים מעוזה

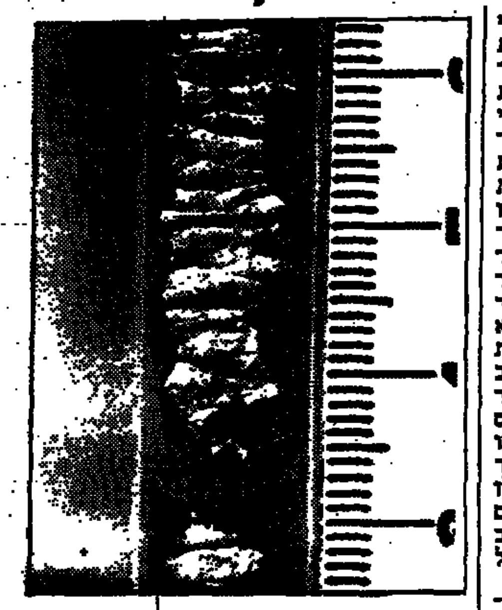

אחד מקמיעות הכסף עם הברכה המשולשת בתורה לאחר פתיחתו במעבדות מוזיאון ישראל

באתר עוזה שבנגב הסתיימה בסוף השבוע האחרון עונת חפירה נוספת מטעם אוניברסיטת תל־אביב, בראשותו של ד"ר יצחק בית־אריה. אחת ההצלחות הגדולות באתר היא גילוי אוסטרקונים, המלמדים על האסטרטגיה האיזורית בנגב בימי בית ראשון. בעונת החפירה הקודמת נתגלו 17 אוסטרקונים; בעונה זו נמצאו עד לפני שבוע שניים נוספים. המיוחד להם הוא גודלם ומצפים להיעזר בהם בקבלת מידע נוסף אחרי הפיענוח. האוסטרקון האחד הוא כתב בן עשר שורות אך הוא אינו שלם. בעת עבודת החפירות ותיקוני החרסים הוברר, שחרס כתוב גם מעברו השני. דבר שהוא נדיר מאוד. האוסטרקון השני הוא חרס מדופן קערית קטנה, אף הוא אינו שלם ויש בו שבע שורות כתב. עד כתיבת שורות אלו טרם נתקבלו תוצאות סוף עונה זו, ואין לדעת אם באותו החדר שבו נתגלו חרסי הכתב נמצאו גם החלקים החסרים של הכתבים.

ברשימתו על אוסטרקונים ראשונים מעוזה, שמצא בית־אריה בעונת 1982־1983, הוא כותב בכרך י"ח של "ארץ ישראל" (פרסומי החברה לחקירת א"י ועתיקותיה), ספר אביבי דף 94, שלשלושת האנשים המוזכרים בכתב, שמקום מושבם הקבוע היה באיזורי הנגב, ההר והשפלה של יהודה, נשאו עמם את המכתב, כצרה צבה, ומסרוהו לידי אוקם, ששימש כמפקד מצודת עוזה. תעודה צבאית־מינהלית המלמדת על ארגון היערכות צבאית והיקפה ביהודה סמוך לסוף בית ראשון. כאן מופיע לראשונה השם העברי "ענר". כן מוזכרים היישובים רתמ ושכן, שאינם מוזכרים בתנ"ך וכנראה היו בדרום הר־יהודה. בין האוסטרקונים שנמצאו עד כה, יש אחד שהוא אדומי. זוהי הוכחה נוספת לקשר בין אדום ובין יהודה, דבר שבית־אריה מציג בתצוגת חורבת קיטמית, שבבניין מקסיקו באוניברסיטת תל־אביב.

זו תצוגה ראשונה עם חפצים פיגורטיביים אדומיים ממקדש אדומי שבאתר בתוך נגב יהודה. יש שם מיגוון צורות של חלקי פסלים בודדים, דמויות אדם, גברים בעלי זקן ופנים חוים. אולי אלה הן דמויות עצמם שהשאירו הסוגדים במקום, בשעה שנאלצו לשוב לבתיהם, אבל ביקשו להשאיר את נוכחותם. התצוגה מוקדשת למר יעקב אלקנה, הנשיא הראשון של ידידי המכון לארכיאולוגיה ותישאר פתוחה עוד חמישה שבועות. יש בה, בין היתר, תצוגת כלים יהודאיים מהמאות השישית והשביעית לפני הספירה יחד עם כלים אדומיים מאותה התקופה, מעוטרים עיטורים גיאומטריים בצבע.

קמיעות הברכה המשולשת בתורה

ד"ר גבי ברקאי מירושלים חפר בשנים 1979־1980 בכתף הינום בירושלים, ממש מתחת לכנסייה הסקוטית, שנבנתה בשנות העשרים של המאה על גבי אתר עתיקות חשוב ביותר. כפי שכתבנו על כך בעבר, חשיבות כתף הינום היא בהיותו נקודה אסטרטגית. על פרשת דרכים, מול חומות ירושלים. זה היה גם המקום שבו עבר איש לוי עם פילגשו שלקח מבית־לחם יהודה, ולא היה מוכן לסור לעיר הנוכרית, יבוס ללון בה (שופטים י"ט). המיוחד בחפירותיו של ברקאי הוא, שגילה שרידי תקופות רצופות מימי בית ראשון ועד היות התורכי בארץ, במלחמת העולם הראשונה. שרידי כנסיה ביזנטית גדולה, מיתקנים והעיקר — מערות קבורה שאחת מהן לא נשדדה כולה. המאספה שלה, אליה ליקטו עצמות נפטרים וכלי לוואי שלהם, כדי לפנות על מדפי המערה מקום לנפטרים אחרים, לא נתגלתה בעבר. משום שם הדבר קרוב לאלף חפצים שונים, אוצר בלום מבחינת זיהוי תקופות ותרבות. היו שם תכשיטים ומטבע מהראשונים שהיו בארץ, מן המאה השישית לפנה"ס, חותמות, כלים וכו'. רוב הפריטים נרשמו, נוקדו וחלקם פורסמו. בין הממצאים הרבים היו שני גלילי כסף קטנים, שהתברר שהם קמיעות. לפני כשנתיים פורסמו, שבתחילת פענוחן נתגלה שם השם בכתיב מלא, בכתב עברי עתיק. מעבדות מוזיאון ישראל הצליחו לפתוח את הגלילים. פיענוח הכתב נערך בידי עדה ירדני. עתה הגיעה העת להציג את מכלול הממצאים מתרבות ישראל מתקופת בית ראשון, הכולל שני קמיעות, שעליהם נחרטו בחרט, בצורה עדינה וזעירה, שלושת פסוקי הברכה המשולשת בתורה (במדבר ו' כ"ד־כ"ו).

הגילוי כשלעצמו הוא חשוב ומיוחד ותואר בידי חוקרים כחשוב ביותר אחרי המגילות הגנוזות. הוא מציג מספר פסוקים מהתורה, שהיו לברכה החשובה ביותר בקרב עם ישראל. הכהנים נצטוו לברך את ישראל בברכה המשולשת. זוהי הברכה, שאבות מברכים את ילדיהם בימי חג ושמחות הלב. שאומרים אותה לאדם הנוסע, כדי שיגיע בשלום ליעדו. משום כך כל הפרסומים על גילוי הקמיעות ופתיחת התצוגה המיוחדת במוזיאון ישראל השבוע בין ביולי, מדברים רק על פסוקי ברכת כהנים שבתורה, דבר שאינו מדוייק. כשם שבדברי ההסבר שפורסמו נאמר כאילו הקמיעות עם הברכה הם שוודאי קדמו לתפילין, באשר נשאו אותם על ידם או כנגד לבם, אף שאין שום הוכחה שכך אמנם היה. ברור, שקמיעות מכסף נשמרים, בעוד תפילין מעור מתבלים. אבל גילוי התפילין במצדה בידי ידין המנוח הוכיח את עתיקות מנהג עריכת הפרשיות ותפירת התפילין כנהוג עד היום לפי שיטת רש"י ולא רבנו תם.

גילוי הקמיעות וקביעתם למאה השביעית לפני הספירה, עם נוסח התורה, לא תנעם לכל אלה הדבקים בביקורת המקרא המבקשים לאחר את הטקסט לימי עזרא ונחמיה, או אף מאוחר יותר. חילוקי הדעות בדבר תאריך הטקסט המקראי בספר במדבר חייב מעתה להיקבע לפחות לימי בית ראשון, כי נוסח הקמיע לא עומד בפני עצמו. כאן גם המקור הקדום ביותר עד כה לכתיב המלא של שם השם, מאחר שספר התורה העתיק ביותר שקיים הוא הספר שנכתב בקהיר בשנת 929 לספירה ונמצא בלנינגרד ואילו הקמיעות עתיקים ממנו ב־1500 שנה.

בהימצאם, היו חפצי הכסף הזעירים מגוללים, האחד בגודל 27.5 מ"מ אורך וקוטרו 11 מ"מ והשני פחות מחצי גדולה 11.5 מ"מ אורך ו־5.5 מ"מ קוטר. מכאן יובן כמה קשה לפתוח גלילי כסף כאלה וכמה קשה היה לפענח את האותיות. אחרי הפתיחה להיות הכסף הן בגודל 27x97 מ"מ ו־11x39 מ"מ. בדיקת המתכת העלתה 99% כסף ו־1% נחושת. בספר ירמיהו מוזכר: כסף מרוקע מתרשיש יובא. האותיות בגדלים 1.7–5 מ"מ. בשל כך ובשל העובדה שהוסרו אותיות, אפשר להבין מדוע נמשך הפיענוח שנים. בלוחית הגדולה נראות 17 שורות כתב. סבורים שבמקור היו 19 שורות. נראות היטב 93 אותיות, שמהן ניתן לזהות 71 בסבירות גבוהה. חושבים שבשורה הראשונה יש סיומת של שם בעל הקמיע: ...יהו. להלן מופיעות המלים אהבה, חסד, שמרי, ומהרע וגם שם השם בארבע אותיות. הנוסח בשתי הלוחיות לא זהה ולא שלם לגמרי לפי המקובל בתורה. בלוחית היותר קטנה בעל החפץ הוא כנראה ביתה. אין ספק שהכתוב בקמיעות יעסיק עוד חוקרים רבים במשך תקופה ארוכה.

גילויו של ברקאי בעזרת הממצאים בתוך הקברים מצביע על כך, שהקבורה במערות בכתף הינום לא פסקה עם חורבן ירושלים בידי הבבלים, בשנת 586 לפנה"ס. כלומר, שהישוב בירושלים או הסביבה הקרובה ביותר לא פסק לגמרי. כי לא תיתכן קבורה בלי מקום ישוב. מערות הקבורה הן משפחתיות, דהיינו, שאותן המשפחות המשיכו לקבור את מתיהן גם אחר החורבן הראשון, כפי שמוזכר אצל ירמיהו — שלא כולם גלו אלא המשיכו לשבת בארץ יהודה, עד שיבת ציון.

אופוזיציה יוגוסלאווית

מאת פול ינקוביץ'
Le Monde
מיוחד ל"הארץ"

בלגרד

לא היה אדם שאינו נמצא בסוד הדברים נוכח באחד הקונגרסים של "ליגת הקומוניסטים" (המפלגה הקומוניסטית היוגוסלווית) ושני הארגונים האחרים והמבנים "האחותיים" של שש הרפובליקות ושני האזורים האוטונומיים — קונגרסים שנערכו במהלך שלושת החודשים האחרונים — הוא היה מקבל את הרושם שאלה כינוסים של תנועה אופוזיציונית. כל אותם אירועים שקדמו לקונגרס הארצי של ליגת הקומוניסטים שנפתח ב־25 ביוני, עמדו בסימן דברי ביקורת על השיטה הפוליטית, הכלכלית והתרבותית במדינה, בסימן בינוי־פערים חברתיים בלתי נסבלים ופריווילגיות של המעמד השליט אשר "מאיימים על הניהול העצמי ועל התפקוד התקין של המדינה, אפילו על עצמאותה".

חוסר האחריות, חוסר היעילות והביורוקרטיה נגנו ללא רחם. "אנו מדברים ללא הרף על הייצוב הכלכלי, על האינפלציה, על השקעות שאינן", אמר אחד הצירים בקונגרס המפלגה הסרבית. "כלי לבטא אף פעם את שמם של אלה האחראים לכך. זה אינו יכול להימשך". "הבה ניפטר ממנהיגים קומוניסטים חסרי יכולת", קרא אחר. "המשבר הכלכלי שלנו הוא דבר שולי בהשוואה למשבר המוסרי שאנו עוברים", ורק שלישי. הקונגרס של ארגון הנוער הקומוניסטי שנערך בשבוע שעבר היה סוער במיוחד. בעיקר דרשו הנואמים את ביטול החוק בדבר "עבירות מילוליות", המתיר את העמדתם לדין של אנשי אופוזיציה, לאומנים מלאום זה או אחר מאלו המרכיבים את יוגוסלביה ומתנגדי משטר אחרים, וכן שינוי ב"טקס" חגיגת יום הנוער (ב־25 במאי) שמזה למעלה מ־30 שנה נערך תמיד ביום הולדתו של טיטו, כמו גם השנה. גם על ארגון הנוער הקומוניסטי עצמו נמתחה ביקורת מצד חבריו, כיוון שהוא "מכשיר עתודות למפלגה ולביורוקרטיה ולא אנשים שיוכלו לקדם את תנועת הכלכלים ההמתחיים". קונגרס הנוער ננעל בסופו של דבר בתוהו ובוהו מוחלט, וזו הפעם הראשונה מאז מלחמת העולם השנייה שלא הצליח לבחור הנהגה חדשה.

דבר נוסף שאפיין קונגרסים אלו היה נוכחותם הרבה של נציגים חדשים. מספרם של הצעירים והנשים היה גבוה מבעבר ובעיקר היה גבוה מספרם של אלה אותם מכנים כאן "יצרנים ישירים", היינו פועלים שתיאורטית הם היו אלה החייבים להחליט בסופו של דבר על חלוקת הכנסות. זו קטגוריה של אזרחים האמורה לזכות בהערכה רבה בחברה המבוססת על ניהול עצמי. אמנם מנה זה, ניהול עצמי, אותו טבע לאחר שהתנתקה יוגוסלוויה מקוסתה של ברית המועצות, האידיאולוג קארדלי, לוקה בחוסר דיוק. פרשן אחר הכיר זאת בשידור טלוויזיה שהופקד לא מכבר. כך, למשל, "מכונאי המתקן מכונית שנפגעה בתאונה נחשב ליצרן ישיר, בעוד שרופא המטפל באדם שנפגע באותה תאונה אינו זכאי לתאר זה".

הקונגרסים העלו על הזירה מאות [illegible] עתודות חדשות. לעומת זאת, [illegible] דרים הישנים, בעיקר אלו מתקופת המלחמה, נעלמו כמעט לחלוטין מהחיים הפוליטיים. חלקם פרשו [illegible] חלקם וביניהם אנשים ידועים שנאחזו בכל כוחותיהם [illegible] הפסידו בבחירות [illegible] מיות שונות. אחרים נבעטו כלפי מעלה לשמש כחברים ב"מועצות הפדרציה" או "מועצות הרפובליקות". חברי מועצות אלו שהן מעין בית לורדים, מתכנסים כ־4 פעמים בשנה, מביעים דעה על נושא אקטואלי זה או אחר, דעה שלא בהכרח השלטונות מאמצים והוודים לאלמוניות. הם מקבלים משכורות שמנות על שירותי העבר, זכאים למשרד ולמכונית משלהם ועסוקים בכתיבת זכרונותיהם.

במקביל לשינויים שנעשו בגופים השליטים של ליגות הקומוניסטים ושל ארגונים, נבחרו פרלמנטים חדשים והוקמו ממשלות חדשות ברפובליקות ובאזורים האוטונומיים, כמו גם בפדרציה הכוללת. וגם כאן הופיעו מאות שמות חדשים הידועים מעט או בכלל לא לציבור. המסקנה המתבקשת היא שגם בצמרת הממלכה ייערכו חילופי גברי בקונגרס הארצי של ליגת הקומוניסטים. רק ההנהגה הקולקטיבית של המדינה [illegible] שמרת מחוץ לאותם חילופים מקיפים. תורה יגיע במאי 1987, כאשר יפקע המנדט שלה בן חמש השנים.

מוקם מאגר־מידע ממלכתי על־יד משרד האנרגיה

במרכז הלאומי למידע טכנולוגי ומדע שעל־יד משרד האנרגיה וה־תשתית נערכים לבניית מאגר־מידע כולל על האנרגיה במדינת ישראל. במרכז זה יכונסו כל עבודות המחקר והפיתוח שנעשו בארץ בתחומי האנרגיה. המאגר ייבנה באמצעות טכניקות מיחשוב מתקדמות, בהן מלטי־יוזר, פולטקסט ופרי טקסט. מנהל המרכז, יעקב לב, מסר, כי בשלב הראשון מרכזים כ־700 עבו־דות־מחקר בתחומי האנרגיה הסו־לארית, אנרגיית הרוח, אנרגיה אחר־בית האנרגיה כימית, שנעשו במימון ביכוד האוויר... המסורת לשכת המדען הראשי של המשרד. כל אחת מן העבודות, שהיקפה מאות עמו־דים, תתוקצר על־ידי מומחי המרכז לכ־200 מלה, על־פי מפתח שפותח במרכז.

בשלב השני ידוכו כאלפיים עבו־דות־מחקר שנעשו בארץ בשטח המחקרי היישומי במכוני־מחקר אוניברסיטאיים ובמפעלים שעוס־קים במחקר ופיתוח מתוחכמים בת־חומי האנרגיה השונים.

על־פי הסכם בין המרכז הלאומי למידע לבין המכון לחיזוי טכנולוגי באוניברסיטת ת"א, יעסקו אנשי המכון בתקצור החומר בטכניקות דומות לאלה הנהוגות במרכז, כדי לאפשר מידכון החומר במאגר אחד כולל.

הסכם־מידע עם ארה"ב

באחרונה נחתם הסכם להילופי מידע בתחום חקר האנרגיה בין המרכז הלאומי למידע בישראל לבין משרד האנרגיה האמריקאי. ההסכם "אפשר תפוצה עולמית למחקרים שנעשו בישראל, ואשר יוזכו במאגר המידע האנרגטי הזרים. בתמורה תי־הנה ישראל ממידע בתחומי מחקר ופיתוח של אנרגיה בארה"ב.

הצעת חוק מידע

יעקב לב, מנהל מרכז המידע של משרד האנרגיה, מסר, כי המשרד מכין הצעת חוק על־פיה יחויבו כל מוסדות המחקר בארץ, שמחקריהם ממומנים מתקציבים ממשלתיים, להעביר עותקים ממחקריהם לרשות המרכז הלאומי למידע, לשירות הציבור הרחב. חוק מידע קיים בר־בות מארצות המערב.

במעבדה של המחלקה להנדסה תעשייתית באוניברסיטת בן גוריון פועלות חמש תחנות־עבודה הכוללות רובוט ומחשבים אישיים של יבמ, שנתרמו במסגרת תכניות מדע וחינוך של האגף למדע וטכנולוגיה ביבמ ישראל. בעזרת המחשבים האישיים והרובוט בונים התלמידים מערכות תיעוש וייצור מתקדמות, הכוללות מוזון אוטומטי, אמצעי שינוע של חלקים, מרכזי ייצור ומרכז לבקרת איכות.

כלי־עזר למערכות משובצות מחשב מיושם בחב' סאיטקס

בין כלי־העזר המתוחכמים, המיושמים על־ידי חברת "סאיטקס" בהרצליה, לפיתוח המערכות המשובצות־מחשב של החברה, נמצא מוצר־מדף חדיש לפרויקטים בזמן אמיתי. מוצר זה, שנקרא בראשי־תיבות ודסק"ס (ורסאטייל ריל־טיים אקזקיוטיב), פותח בחברת הצמבר אנד ריד ומיוצג בישראל על־ידי סכם - טכנולוגיה מתקדמת. תפקידו להוסף בעלות הפרויקט, להחיש את הקמתו ולהביא לזמן־תגובה מהיר יותר.

ודסק"ס היא מערכת־הפעלה למ־עבדים זעירים, שהם אבני־הבניין ביישומים של מערכות משובצות־מחשב. המוצר החדשני תוכנן לתת שירותים בסיסיים, במהירות רבה, ובתפוסה נמוכה (כ־4"6 ק"ב). לזו־ריל ממערכות־הפעלה אחרות, אין ודסק"ס מניח שום הנחה־מראש לגבי סביבת החומרה שבה הוא מיושם. לפיכך אין הוא תלוי במעבד מסוים ויכול לעבוד על מחשבי אינטל 8086, מחשבי מוטורולה 68000, המחשב הצבאי 1750 ומ־חשבי יבמ פ"סי ואי"טי.

ודסק"ס אינו תלוי גם בציוד קלט־פלט מסוים, או בשעון־מערכת מסוים וכיו"ב. את שירותי המערכת ניתן לקבל מכל שפה עלית (פסקל, פי־אל־אם וכיו"ב) על־ידי קריאה לשיגרה מתאימה.

ישי שניזובר, מנהל השיווק בסכם, מוסר כי המערכת כבר נמכרה למספר רב של לקוחות בישראל, בהם אלביט, הארא, מינר רומטיקה, צה"ל וסאיטקס. פלטיאל ברק מסאיטקס מספר: "זמן האינט־גרציה של ודסק"ס למערכת היה יום אחד בלבד, ומאז התקנה ב־1985 לא נתקלנו בשום בעיה". ברק מו־סיף, שהמערכת נבחרה בעיקר בשל שלוש סיבות: פשטות התפעול, מי־דות קטנות, מהירות רבה.

הישום בסאיטקס הוא כ־להלן: מצלמה מספקת נתונים למאגר זיכרון ("באפר"). התוכנה מעבירה את הנתונים ממאגר־הזיכרון לתק־ליט וינצ'סטר - וכל זה, כאמור, במ־הירות רבה וביזום מבוין של עלות־יעילות.

מערכת בקרה ישראלית למניעת דליפת גזים

חברת "ליאור מערכות" ממגדל־העמק, המייצרת מערכות איסוף נתונים, פיתחה הרכיבה מערכת מתוחכמת לחברת "נשיונל סמיקונדוקטור". המערכת מפקחת על בקרות כניסה, יציאה ומיקום עובדים בכל נקודת־זמן, כדי לאתר מיד את האנשים הדרושים במקרה של דליפת גזים רעילים מ"האולמות הנקיים" בהם מייצרים את הרכיבים המתוחכמים. "האולם הנקי" מכיל גזים רעילים והוא חלק חשוב בתהליך הייצור בתעשיית המוליכים־למחצה. מניסיון של פליטת גזים רעילים ומניסיון הדליפה בכור הגרעיני בצ'רנוביל, בריה"מ, מסתבר כל כמה תקלה לא היתה יכולת לאתר מיד את הנמצאים במפעל, שיטפלו בתקלה בעוד מועד. בעזרת המערכת של "ליאור מערכות" ניתן לחברת "נשיונל סמיקונדוקטור" לחזק את אבטחת "האולם הנקי" במקרה של תקלה.

מחשבי יבמ ביחידות המשקיות של התק"מ

על־פי הסכם־מסגרת שנחתם ב־אחרונה בין יבמ ישראל לבין משקי התק"מ, יירכשו מאות מחשבים אישיים של יבמ ועשרות מחשבי יבמ 36 על־ידי 500 היחידות המשקיות של התנועה הקיבוצית המאוחדת והקיבוץ הדתי.

ביחידות המשקיות של התק"מ נכללים 170 קיבוצים, מפעלים קיבוציים, מפעלים אזוריים, מפעלים מרכזיים ועוד, בכל הארץ.

המחשבים האישיים של יבמ, שיירכשו על־פי הסכם זה, מיועדים למרפאות, לכלכלים (אקונומים), לקניינים, לניהול המשק ולענפים חקלאיים כמו רפתות, לולים וכיו"ב. מחשבי יבמ 36 יירכשו על־ידי המפעלים הקיבוציים וישמשו לני־הול הייצור, המינהלה והפיננסים.

במרפאות השיניים של ד"ר חולף, ד"ר צרפתי ו"מכון השן" פועלת תוכנת ניהול למרפאות־שיניים, המאפשרת לרופאה־השיניים להזות ב"מבט מה" של כל מציינת, להפיק מירשמים ולנהל יומן טיפולים ויומן מרפאה. המערכת, שפותחה בחברת "הנדסת מערכות", פועלת על מיקרו־מחשבים וסופר־מיקרו־מחשבים.

מתמחשבים... מתמחשבים...

● חברת אפל הכריזה באחרונה על מחשב בעל מערכת־הפעלה יפאנית, בשם קנג'יטולק, עם לוח מקשים יפאני. במסגרת המדיניות לייצור מחשבים המותאמים מראש לשווקים השונים, מבטיחה החברה לייצר בקרוב מחשב מקינטוש עברי, עם מערכת־הפעלה עברית ולוח־מקשים עברי, והמכון ספרי־הדרכה בעברית. חברת ידע, נציגת אפל בישראל, נתבקשה להעביר את האותיות שיודפסו על המקלדת, וכבר קיבלה להגהה את התרגום העברי של ספרי־ההדרכה.

● דיגיטל ישראל הוציאה לאור קטלוג יישומים של בתי־תוכנה ומשלבי־מערכות למחשבי דיגיטל. בקטלוג מרוכז מידע על מיגוון תכ־לות־התוכנה היישומיות המוצעות על־ידי בתי־התוכנה בארץ המצוי־לות על מחשבי דיגיטל. בקטלוג מיוצגים עשרות בתי־תוכנה ומבחר בן יותר ממאה חבילות־תוכנה ליישומים כגון בנקאות, ניהול פיננסי, מהולל־יישומים, ניהול מ־לאי, חקלאות ועוד.

● הוחל בשיווקה בישראל של "לייפספאן", מערכת ניהול תצורה למחשבי דיגיטל. זה כלי־עזר למנ־הל פרוייקט תוכנה, הנדרש לתכנן, לתחזק ולתעד מוצרי תוכנה על מהדורותיהם השונות, ללא תלות בשפה בה הם נכתבים. "לייפספאן" מיועדת לארגונים המפתחים תוכנה ומשתלבת בפרויקטים של מספר שנות־אדם או במערכות בהן תקנים לדרגת אמינות גבוהה ביותר. המערכת זו פותחה על־ידי חברת יארד מאנגליה.

מה חדש בחומרה ובתוכנה

● תשלובת הבשר הפרטית זוג־לובק, המרחיבה את מיגוון מוצריה, עומדת להשקיע רבע מיליון דולר בהרחבת המיחשוב של תהליכי הייצור שלה, כדי לייעל את תהלי־כים בזמן אמיתי.

הנהלת התשלובת החליטה ל־התמחשב ללא שימוש ביועצים חיצוניים, בהסתמך על הידע והני־סיון שהצטברו בתשלובת עצמה. באחרונה העבירה התשלובת קורס השתלמות משלה, ל־7 מנהלים בכירים העוסקים במיחשוב, באוטו־מציה וברובוטיקה.

● מסופוני אל־שפ ישתלבו במערך השיווק של חברת נודית, מן המובילות בתחום מוצרי טיפוח היופי והעיקון. נודית משווקת יותר מאלף פריטים שונים, והיא ה־ראשונה בענף הקוסמטיקה. המש־לבת מסופונים במערך השיווק שלה. כל סוכן, בבואו לשטח, יצויד במ־סופון והקורא ברקוד. בעזרתם יבצע הזמנה ישירות מהקטלוג ול־קבל מידע מצב המסופון, ללא ניירת. בתום יום העבודה יעבירו הסוכנים את נתוני ההזמנות בת־קשורת למחשב אישי של יבמ, שיעביר אותם למערכת שיווקית של איכות מחשבים, המותקנת על מחשב יבמ 34 במרכז החברה. המחשב המרכזי יזין למסופונים את נתוני הלקוחות והפריטים לקראת יום העבודה הבא.

● חברת קיי אנד איייך נתיבים התקינה באחרונה מערכת תוכנה פרויקט לתכנון וניהול פרויקטים על 13 מחשבים אישיים של יבמ במחלקות שונות בחברת אלביט מחשבים. עד כה היה תכנון פרוי־קטים גדולים וניהולם על־ידי בי־תוח רשתות ("פרט") נחלת מפעלים גדולים בלבד, בעלי מחשבים רבי עוצמה. עכשיו יכולה כל חברה להשתמש בכלי חיוני זה, על מיקרו־מחשב. השימוש בתוכנת ניתוח רש־תות מאפשר לתכנן פרויקט בזמן קצר ובאופן יעיל ביותר. תוכנת קיי אנד איייך מאפשרת גם פילוס ומי־טוב משאבים, וכן ציור הרשתות על תוויין שולחני והצגת לוחות בגאנט היסטוגראמות לקבלת עומסי מש־אבים. קיי אנד איייך ישראל היא סניף של החברה הבריטית, המתמחה בתוכנה לניהול פרויקטים. בארץ מנוהלת החברה על־ידי יצחק בר־טובים, שגבשה עם מפתחי התוכנה באנגליה. הוא התאים את התוכנה לעברית ולמחשבי מיני ומיקרו חושים.

אימפריה של קולנוע

● קסקדה נבחרה למחשב את רשת סניפי אימפריה של קולנוע, מחבר במערכת שיווק יחודית, המובנת נקודות־מכירה רבות. ל־דברי אשר קירון, מנכ"ל האימפריה, הכתיב הפיזור הרב (בבואה סניפים) אילוצים מיוחדים בבחירת הפתרון. האימפריה מייצגת הרבה חברות להפקת סרטים, ומשמשת יבואן, יצרן ומשווק של סרטי וידיאו ומוצרי צריכה לסניפיה בכל הארץ.

מערכת התוכנה שנבחרה תספק בניהול סניק, מידע ניהולי ברמת סניק ועוד.

● אגן כימיקלים באשדוד, ה־מייצרת חומרי הדברה, בעיקר לייצוא (מחזור של 60 מיליון דולר בשנה), מטפלת ב־800 פריטים שונים של חומרי־גלם וכ־7,500 פריטים של ציוד טכני.

הנהלת החברה ויועציה בחרו בתו־כנת ניהול המלאי והייצור של תע.ב, "עגת", כדי לעמוד באתגר התכנון המעקב המקוון של מיכלול תה־ליכי הייצור במפעל, הזול ממלאי חומרי־הגלם, דרך כל שלבי ה־חומרים־בתהליך ועד למוצר ה־מוגמר. התוכנה פועלת על מחשב יבם 38.

● חברת טלישקו, יבואנית של ציוד פיקוד ובקרה השמלי, רכשה מחשב יבם 36 ותוכנת שיווקית 36 של איכות מחשבים, לניהול חש־בונותיה ומערך המלאי שלה. שלומי לוסן, ממנהלי איכות, מסר כי החברה מפתחת בעבור טלישקו תו־כנית מיוחדת לחישוב עלויות המוצרים המיובאים - חישוב מורכב משקלים, פרנקים צרפתיים, לי"ש, דולרים ומרקים גרמניים.

ניהול המלאי של טלישקו אינו פשוט, מאחר שמחסני החברה מכי־לים מאות פריטים, שכל אחד מהם מקוטלג ומסופר בקודים בין־לאו־מיים. השיווקית מספקת נתונים עדכניים על מצב המלאי, מתריעה על חסרון פריט מסוים ומדווחת על כמויות שיש להזמין.

● אגיס סוכנויות מסחריות מייצרת ומשווקת תרופות ומוצרי קוסמטיקה. לחברה שני מפעלים לייצור תרופות וקוסמטיקה בירוחם. באחרונה התקינה החברה — על מחשב יבם 36 — מערכת לניהול מלאי, שיווק וכספים מסדרת "אור־מוט 1" של אימוט פיתוח ושיווק, חברה־בת של אימוט תעשיות תוכנה.

בני מגרל, סמנכ"ל אגיס, מסר כי החברה משווקת מוצרים ב־1,500 נקודות־מכירה ברחבי הארץ ובכלה (בהיקף עסקים של יותר ממיליון דולר בחודש), וגם מייצאת מוצרי קוסמטיקה, בין היתר למכוני־יופי מהגדולים בארה"ב. מיחשוב מערכת ההפצה חיוני לצמיחת החברה. המערכת הממוחשבת תפעל בת־קשורת מקוונת בין מחלקות הכ־ספים, השיווק וההפצה המלאי.

"שילוב 3 המחלקות", אומר מ־גרל, "מאפשר לנו שליטה מלאה בכל הנעשה בחברה, בכל רגע. הדו־חות מאפשרים לנו מעקב אחר פריט, לקוח, סוכן־מכירות וכיו"ב".

● חברת הוריזון מערכות מח־שבים מתקינה בימים אלה מערכת בקרה משולבת בקמפוס של הוריזון קולג' בירושלים. הקולג' משמש מרכז ליהדות מודרנית, בעיקר במימון של תרומות מארה"ב. הוריזון, חברה־בת של כלל מחשבים, פיתחה בשביל הקולג' מערכת הכוללת מחשב־על של יבמ, מחשב של הוריזון ויחידות־קצה, אף הן של הוריזון.

עסקים: אלביט עושה חיל; "אקסאטק" שבקה חיים

חברת אלביט מחשבים, שחגגה באחרונה 20 שנה להיווסדה, רשמה בשנה שעברה צמיחה בשיעור 13%. והכנסות החברה על בסיס מאוחד עלו על 169 מיליון דולר. לעומת 150 מיליון דולר בשנה הקודמת. המכירות בחו"ל הסתכמו ב־94 מי־ליון דולר (55% מסך הכנסות החברה — גידול בן 50% לעומת השנה הקודמת). הרווח לפני מס הסתכם ב־22.1 מיליון דולר, לעומת 18.5 מי־ליון דולר בשנה הקודמת (גידול בן 19%). הרווח הנקי הגיע ל־18.1 מי־ליון דולר, לעומת 18 מיליון בשנה הקודמת. רווח זה ירד כתוצאה ממסים על ההכנסה, בגובה 4.2 מי־ליון דולר. שנת־חשבון זו היתה הראשונה שבה שילמה אלביט מסים על הכנסתה.

בצד השני של מטבע התעשייה המתוחכמת בישראל, מצערת הי־דיעה על סגירתה של חברת "אקסאטק", שפיתחה מחשב ישר־אלי בעל ביצועים מעולים, אך לא הצליחה לשווקו בכמויות מסחריות. החברה, שהוקמה בחיפה לפני שש שנים, הצליחה למכור רק 80 מחשבים מתוצרתה בישראל. ההצ־לחה בחו"ל (בעיקר באירופה) היתה מעורדת יותר, אך לא היה בכוחה של החברה להקים את מערך השיווק הנחוץ מעבר לים. גם בישראל וגם בחו"ל העדיפו לקוחות לרכוש מחשבי יבמ (ש"אקסאטק" היה תואם להם, במיוחד ברמת אי־טי), אף־על־פי שהכל הודו, כי ביצועי המחשב הישראלי מרשימים מאוד.

עם סגירת החברה, פוטרו 44 מהנדסים וטכנאים.

חנוכת־בית ללירז מערכות, ישראטל, כתר ואל־אס־אי

● בית־התוכנה לירז מערכות חנך באחרונה את ביתו החדש, בקומה ה־16 של בית הטקסטיל בת"א. המשר־דים המרווחים מאכלסים את 40 אנשי־התוכנה ואת מחשבי יבמ 38 ו־36 המותקנים בלירז.

● חברת ישראטל (חברה־בת של כור סחר) עברה באחרונה אל מש־כנה החדש, בבניין המשרדים המפו־אר בבית סמאלוב. לישראטל 1,000 מ"ר ב־3 קומות, המכילות אולמ־תצוגה, מעבדה ומשרדים.

אברהם מרדור, מנכ"ל ישראטל, אומר, שמצבת כוח־האדם של ישר־אטל גדלה מ־20 ל־35 בתוך שנה, עם הכנסת מחשבי איי־טי־אנד־טי להיצע של החברה, המייצגת ב־ישראל גם את מדפסות דסה מאנגר. את מכשירי הפקסימיליה של פיטני באוס ואת מכונת־הכתיבה האלקטרונית דטה, שפותחה ביש־ראל.

● חברת אל־אס־אי לוג'יק עומדת להוסף באמצע יולי את מרכז התכנון שלה ברמת־השרון.

אל־אס־אי לוג'יק היא חברה אמריקאית העוסקת במיזעור מעג־לים אלקטרוניים לפי צרכי הלקוח. מוצרי החברה מחזיקים ב־23% מהשוק העולמי בתחום זה, בו היא מתחרה בענקים כמוטורולה, נשיונל סמיקונדקטור, נאק ואר־סי־איי.

בנובמבר אשתקד התחייבה החברה במסיבת־עיתונאים להשקיע 2 מי־ליון דולר בישראל. חלק מהשקעה זו מתבטא במרכז התכנון החדש.

● חברת כתר מחשבים נכנסה באחרונה למשרדיה החדשים בדרך הרצליה, ת"א. כתר היא בית־תוכנה וחברה לעיבוד נתונים, המתמחה במ־חשבי יבמ 36. החברה מציעה חבי־לות־תוכנה מודולאריות בתחומי התעשייה, הפיננסים, המסחר והשי־רות. בין לקוחותיה: כתר פלסטיק, גוטקס, החברה הממשלתית למד־לית ועוד.

מוסיקה נחקרת באוניברסיטת תל־אביב בעזרת מחשב אישי

מחקר השוואתי על השפעתן של רומנסות מימי־הביניים של יהודי ספרד על שירים מהמסורת שבעל־פה של קהילה זו. קיטלוג מיקבצים ערביים על־פי תבניות קצביות שכי־חות וחקר המוסיקה האנגלית מתקו־פת הרנסאנס המוקדם. נעשים באוניברסיטת ת"א באמצעות מחשב אישי של יבמ, או משולב דסקול.

אורי ארלמן, מהחוג למוסיקולו־גיה באוניברסיטת ת"א ולשעבר איש יחידת המחשב של צה"ל, מסביר, כי למחשב האישי הוזנו קבצי רומנסות ושירים מסורתיים, והחוקרים בודקים את השפעת הרו־מנסות על השירים שבעל־פה.

קיטלוג המיקצבים הערביים נע־שה על־פי עשרות תבניות שהושר־שו במסורת. המיקצבים קוטלגו במלל ובצליל, וניתנים להשמעה לבקשת החוקר.

המחקר שנעשה בחוג למוסיקולו־גיה באוניברסיטת ת"א בנושא המו־סיקה האנגלית במאה ה־14, מבקש לגלות תבניות מלודיות שכיחות ביצירות הרב־קוליות של התקופה. אורי ארלמן אומר, כי השימוש במ־חשב האישי מחייב את המוסיקולו־גים להגדיר במדויק את ה־ישימותיהם במושגים כמותיים. בעבר נעשה הדבר במושגים אינטואיטיביים. היום מאפשר המחשב לבצע מח־קרים במוסיקה בהיקף רחב של חומר, במהירות ובדיוק. בעיית הגהת תווים נפתרה בחוג בכך שהמ־חשב משמיע את צליל התו שהוקש במקלדת.

חוקרי החוג למוסיקולוגיה בת"א מאמינים, כי המחשב פתח עידן חדש במחקר המוסיקולוגי. משום כך לומדים היום תלמידי החוג גם קורס מחשבים במחשב יבמ 34.

בשנת הלימודים הבאה תיפתח בחוג כיתת מחשבים אישיים של יבם, להדרכה ולמחקר.

למר דוד לוי סגן ראש הממשלה ושר השיכון
למר מקסים לוי ראש עיריית לוד

משתתפים באבלכם הכבד במות אביכם

משה ז"ל

מי יתן ולא תדעו דאבה עוד

יצחק בוכובזה עו"ד
ראש מועצת אור יהודה
וחברי המועצה

בעלי אבינו וסבנו האהוב

ד"ר קרל הורבט

אבזיה־חיפה

נלקח מאתנו

האבלים: אשתו — רוזי
ילדיו — פרנקו ולילי
והנכדים

לאביגדור עברי

משתתפים באבלך הכבד במות

אביך ז"ל

חבריך לעבודה

מועצת האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים
וצוות העובדים

אבלים על מותה ללא עת של עובדת האקדמיה

מרים כהן

ומביעים תנחומים למשפחה

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965
מרחב תכנון מקומי הגליל התחתון

הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז הצפון, החליטה, באישור שר הפנים, לאשר שינוי תכנית מפורטת הנקראת: תכנית מפורטת מס' 4859, שינוי לתכנית מפורטת מס' 2212 — תוספת שטח לבנייה אזורי באזור התעשיה גולני, שהודעה על הפקדתו ביחד עם התשריט המצורף אליה, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3195 מיום כ"ג אייר התשמ"ה (14.5.085) עמוד 2236.

ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית:
גוש 15243 חלקי חלקות 31, 32, 78.
גוש 15244 חלקי חלקות 25.
גוש 15246 חלקי חלקות 6—1, 17, 19, 36.

עיקרי מטרת שינוי התכנית: שינוי יעוד השטח מציבורי פתוח לשר־ותי הנדסה.

השינוי האמור בצורה שבו הועדה המחוזית אישרה אותו ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה הגליל התחתון שבמרכז אזורי כינרת, וכל המעוניין רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

עמרם קלעג'י
יו"ר הועדה המחוזית
לתכנון ולבניה — צפון

תאריך: ד' בסיון, התשמ"ו
11.6.1986

חוק התכנון והבניה, התשכ"ה — 1965
מרחב תכנון מקומי ירושלים

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה התשכ"ה — 1965 כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז ירושלים ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה ירושלים, הופקד ביחד עם התשריט המצורף אליו, שינוי לתכנית מתאר מקומית הנקרא: תכנית מס' 3442, שינוי מס' 2/83 לתכנית מס' 1721.

ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית:
ירושלים, שכ' תלפיות, רח' שלום יהודה מס' 26, הדרך חברון מס' 133 גוש 30116 חלקה 3. הכל עפ"י הגבולות המסומנים בתשריט בקו כחול.

עיקרי הוראות התכנית:
א. שינוי יעוד שטח בחלק מאזור מגורים 1 לאזור מסחרי.
ב. קביעת קווי בנין הוראות בנוי.
ג. קביעת הוראות בגין בנין וגדר לשמור.
ד. הרחבת דרך.
ה. קביעת הוראות בגין שמירת עצים.
ו. חלוקה חדשה.

כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעוניין בקרקע בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן כל הזכאי לכך עפ"י סעיף 100 לחוק, רשאי תוך חדשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה. (מול מגרש העיר, רח' הלל 23, ירושלים).

ר. לוי
יו"ר הועדה המחוזית
לתכנון ולבניה
מחוז ירושלים

20 במאי 1986
י"א באייר תשמ"ו

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב

בעניין: פקודת החברות (נוסח חדש) התשמ"ג־1983
ובעניין: אריאל מוצרי תפזורה בע"מ
והמבקשת: חברת מבני תעשיה בע"מ ע"י ב"כ זכריה פיינ, עו"ד מרחוב המרד 29 תל־אביב

נמסרת בזה הודעה, כי ביום 4.5.86 הוגשה בקשה לבית המשפט המחוזי בתל־אביב יפו לפרק את החברה הנזכרת לעיל, וכי בקשת פירוק זו תישמע בפני בית־המשפט היושב בדין ביום 3.8.86 בשעה 08.30. כל נושה או משתתף של החברה האמורה הרוצה לתמוך במתן צו בעניין הבקשה או להתנגד לכך, רשאי להופיע בשעת הבירור, אם בעצמו או באמצעות עורך הדין שלו. העתק מן הבקשה יינתן לכל נושה או משתתף של החברה שידרוש זאת מן החתום מטה, תמורת התשלום הקבוע בעדה.

זכריה פיינ, עו"ד
ב"כ המבקשת

הערה: כל הרוצה להופיע בשעת בירור הבקשה האמורה חייב למסור או לשלוח על־ידי הדואר, לחתום לעיל, הודעה על רצונו זה. ההודעה צריכה לציין את השם והמען של האיש או הפירמה או חתימת בארכותם, צריכה להימסר או להישלח באופן שתגיע אל החתום לעיל לא יאוחר משעה 13.00 של היום 2.8.86

עיריית עפולה
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
מודיעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה עפולה בקשה להיתר הקלה על ידי: 6% באחוזי בניה משטח החלקה, קו קדמי לפי קו בנין קיים. מקום הבניה: גוש 17772 חלקה 105 רח' יהודה הלוי עפולה עלית. את התנגדות לתוכנית הקלה הנ"ל אפשר להגיש תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לועדה המקומית, משרד מהנדס העירייה, רחוב יהושע עפולה בשעות קבלת קהל. אם לא תתקבל התנג־דות בתקופה הנ"ל, תובא הבקשה לדיון בועדה מקו־מית לתכנון ולבניה עפולה והיא תחליט בנדון.

י. דוידוביץ
יו"ר ועדת משנה
של הועדה המקומית לתכנון ולבניה
עפולה

במלאת שש־עשרה שנה לנפילתו של בננו

סגן אריאל (אריק) אנג'ל
הי"ד

אשר נפל בקרב על גדות התעלה במלחמת ההתשה

נתייחד עם זכרו ביום שלישי כ"ד בסיון תשמ"ו (1.7.86) בשעה 16.30, בבית הקברות הצבאי בהר־הרצל ירושלים

ויקי ודני אנג'ל

לד"ר יואל אדיר

משתתפים באבלך הכבד במות

אמך ז"ל

חבריך לעבודה

התעשיה הצבאית
הנכ"ל

משתתפים באבלו של

אילן קסמן

במות עליו **אביו**

בצער רב אנו מודיעים על פטירת אמנו אחותי וסבתנו היקרה

פורטונה (מזל) סמו

סופיה — חיפה

ההלויה תצא היום יום ראשון כ"ב סיון תשמ"ו 29.6.86 בשעה 3.00 אחה"צ מבית ההלויות של בית חולים רמב"ם חיפה לבית העלמין הישן חוף הכרמל חיפה.
אוטובוס יצא בשעה 2.30 אחה"צ מבית המגוחה רח' אלנבי 93 חיפה ויעבור דרך בית חולים רמב"ם.
יושבים שבעה בבית הבן משפחת סמו רח' האוניברסיטה 93 רמת אביב ת"א.
לקבלת פרטים נוספים טל. 03־291885

האבלים:
בנה וכלתה: יצחק ועופרה סמו ת"א
אחיה: יעקב סורג'ן וב"ב
כלתה: שרה סמו
נכדיה, ניניה וכל בני המשפחה

הגומים וכואבים על פטירתה
של אמנו וסבתנו היקרה

גולדה פרל ז"ל

ההלויה התקיימה ביום שישי כ' סיון תשמ"ו (27.6.86)
השבעה ברח' קרן קיימת 138 ת"א

המשפחה

למשפחת קרמר

אתכם באבלכם הכבד במותו הפתאומי של

אברהם ז"ל

ל.א.ד.ר.
הספקה טכנית
ומשפחת לביא

אגוד ערים אזור דן (ביוב)
מכרז מס' 224/D-4/ISP/86
(במסגרת פרוייקט הביוב הארצי)

אגוד ערים אזור דן (ביוב) מכריז בזה על קבלת הצעות מקבלים לבצוע מערכת כבישים ומדרכות במכון הטיהור באזור שורק.
את מסמכי המכרז ומסמכי ההצעות ניתן לקבל תמורת 30 ש"ח (התשלום לא יוחזר) במשרדי האגוד ברח' גולה בניין 24 תל אביב (טלפון 03־657144) בין השעות 09.00—13.00.
המעונינים להשתתף במכרז יגישו הצעותיהם ב־2 עותקים על גבי טפסים שימצאו להם ובהתאם לתנאי המכרז.
הצעות בצירוף ערבות בנקאית בגובה 5% מערך ההצעה שתהיה בתוקף במשך 120 יום מתאריך סגירת המכרז יש להכניס לתיבת המכרזים במשרדי האגוד עד לתאריך 23.7.86 שעה 12.00 בצהרים.
על המעטפה יש לציין:
פרויקט הביוב
מכרז מס' 224/D-4/ISP/86
אגוד ערים אזור דן (ביוב)

הצעות שבכל סיבה שהיא תתקבלנה לאחר התאריך והשעה הנ"ל וכן הצעות שלא תצורף אליהן ערבות בנקאית מלאה לא תובאנה לדיון.
תנאי התשלום: כפי שצויין במסמכי המכרז.
במכרז זכאים להשתתף קבלנים רשומים בעלי סיווג מתאים.
סיור הקבלנים יתקיים ביום 9.7.86 היציאה בשעה 09.00 במשרדי האגוד.
אין האגוד מתחייב לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא לגבי כל המכרז, חלק או חלקים ממנו.

י. כסיף יו"ר מועצת האגוד

---

europcar

EUROPCAR
RENT A CAR
באירופה

NATIONAL
CAR RENTAL
בארה"ב

התוכניות הטובות ביותר לשכירת רכב

אפשרויות גמישות לשכירות בין מדינות ולתשלומים בארץ או בחו"ל

WORLD WIDE WELCOME

תל־אביב הירקון 198 — טל' 03־247237־8־9
ירושלים המלך דוד 22 — טל' 02־248464־5־6
חיפה אלנבי 3 — טל' 04־671546, 667300
טבריה רח' אלחדיף (מול משרד התיירות) — טל' 067־21158, 21585
באר־שבע דרך חברון תחנת הדלק "דלק" — טל' 057־78349
אילת שד' התמרים — טל' 059־74580

כלכלה ועסקים

ביקורת פנימית מקיפה נערכת בבנק המזרחי בניו יורק

מאת אריה לביא

מחלקת הביקורת הפנימית בבנק המזרחי עורכת בימים אלה ביקורת מקיפה בי.אנ.בי. שהוא בנק המזרחי בניו יורק, לאחר שהתעוררו חשדות שבעלי חשבונות בשלוחה האמריקאית של הבנק היו קשורים למעילה שנחשפה לאחרונה. במסגרת מעילה זו נעצר פקיד בכיר של הבנק שעסק בעסקות מט"ח, רפי דה לויה, אשר שימש כדילר ראשי במחלקת מטבע חוץ של בנק המזרחי.

החשדות נגדו התגלו לפני יותר מחצי שנה. על פי החשד הצליח הפקיד למעול בקופת הבנק במיליון דולר על ידי עסקות לא חוקיות במטבע חוץ. הפקיד היה מבצע עסקות מט"ח עניינות. כאשר אלה הניבו רווחים רשם אותן לזכות חשבון של לקוח מסוים שהיה קשור בעבר למפעל בבעלות קיבוץ. כאשר העסקות היו כושלות נהג לרשום אותן על חשבון הבנק. דה לויה הסכים להחזיר את הכספים שמשך מהבנק כדי למנוע העברת הטיפול בעניין לתחום הפלילי. הוא החזיר יותר מחצי מיליון דולר אך לפני כחודש ניסה להבריח — בניגוד להסכם — לחו"ל. נראה שצו אשר לא היה ידוע לו על קיומו גרם למעצרו.

במהלך הבדיקה התברר שמי שבין מפעילות של זו הפקיד הינם גם בעלי חשבונות בשלוחה הניו יורקית של בנק המזרחי. על פי החשדות מדובר בלקוחות מיוחסים שבין מאמון רב של הנהלת השלוחה הניו יורקית. במהלך הבדיקה הנערכת כעת בניו יורק מנסים לברר את הקשר בין הפעילות הבלתי חוקית בישראל לבין הפעילות בשלוחה בניו יורק. גורם בכיר בבנק המזרחי אישר את קיומה של הביקורת אך סרב למסור כל פרטים עליה.

שלוש תביעות תלויות נגד "סאיטקס" בחו"ל

החברה לא עשתה הפרשות לגבי התביעות

מאת יהונתן שרמן

שלוש תביעות משפטיות תלויות ועומדות נגד חברת "סאיטקס" בחו"ל. אבל עד עתה ניתן פרסום רק לאחת מהן.

קיום התביעות עולה מתוך הדו"חות הכספיים של החברה, והן מאוזכרות בחוות הדעת של רואי החשבון, כפעולות אשר עשויות לשנות מהותית את מצב החברה.

התביעה העיקרית היא תביעת קבוצה של בעלי מניות אמריקאים, שהוגשה בבית משפט בניו יורק. בעלי המניות שרכשו את מניותיהם בין ה־30 במאי 85' לבין 20 בפברואר 86' טוענים כי "סאיטקס" הפרה את הוראות הדיווח של הרשות לניירות ערך בארה"ב בנושא גילוי נאות לפני הנפקת המניות האחרונה בקיץ 85' ואחריה. "סאיטקס" העריכה כי לתביעה זו עשויות להיות השפעות שליליות מהותיות על מצבה הכספי של החברה, במידה ויימצא, כי אי הדיווח הביא להשפעה על מחיר המניות ועל מצבה הכספי של החברה.

תביעה שניה היא של חברה מתחרה ל"סאיטקס" שטוענת כי חברת הבת של "סאיטקס" בארה"ב מפרה זכויות פטנט הרשומות על שמו של המתחרה בארה"ב בנושא שיטה ומנגנון להפרדת צבעים בכל זוית של המסך. תביעה זו עדיין לא הגיעה לבית משפט והערכת החברה היא שקיימים הסיכויים שבית המשפט יוציא צו מניעה למכירת הציוד והיא תוכל במידת הצורך לפתח טכנולוגיה חלופית.

התביעה השלישית היא תביעה שהוגשה בהולנד, של חברה אשר היה לה הסכם ידע עם "סאיטקס" חברת הבת שלה בארה"ב בנושא תשלום תמלוגים. הערכת "סאיטקס" היא שהחברה לא תצטרך לשאת בסכומים מהותיים בגין תביעה זו.

החברה הודיעה כי לא ערכה כל הפרשות לגבי האפשרות של חיוב בפיצויים בשתי התביעות האחרונות ואילו לגבי התביעה של בעלי המניות בכוונת החברה להתגונן כנגדה בכל האמצעים העומדים לרשותה.

מרבית הסחורה אצל לאומי פיא

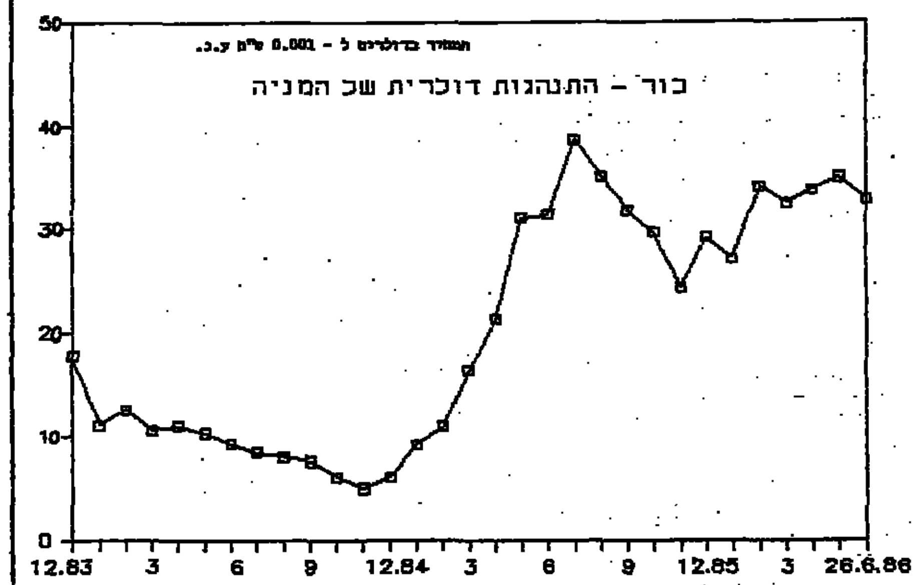

קונצרן כור סיים ביום חמישי שעבר גיוס 105 מיליון דולר בצורת אגרות חוב שהנפיק בארה"ב. הכסף יגיע לארץ בתוך שבוע.

אגרות החוב נקנו על ידי מוסדות שונים בארה"ב, כמו קופות פנסיה, והן יעמדו לפידיון בעוד עשר שנים, כאשר הקרן תתחיל להיפרע משנת 1993. הריבית השנתית שתשלם כור היא 12 אחוזים, ריבית הנחשבת לגבוהה יחסית, אך בתנאי המשק הישראלי זוהי ריבית נמוכה.

מניית כור סובלת מסחירות נמוכה. הבורסה לחצה בעבר על הנהלת כור לפעול לשיפור הסחירות כתנאי להמשך רישום המניות למסחר, ועקב כך החליטו בהנהלת כור להעשיר חלק מהמניות שתוחזקו על ידי קרן הפנסיה נתיב, והמניה הולכת להיסחר במסגרת המסחר המכוכב.

הון המניות של כור מורכב משבעה סוגים שונים של מניות. לא מכבר נפוצו בבורסה הערכות כי הנהלת כור שוקלת איחוד אפשרי של הון המניות בחברה, למניה אחת, וזאת על מנת לאפשר לחברה לגייס הון מניות בארה"ב. תכנית האיחוד לא יצאה אל הפועל, ובהנהלת הקונצרן החליטו ללכת על אופציית גיוס ההון באמצעות אגרות חוב.

המניה הנסחרת בבורסה היא מניית הבכורה המשתתפת הצוברת דיווידנד שנתי של 6.5 אחוז.

בעלת המניות הזיצוגית העיקרית בחברה היא לאומי פיא. מתוך 396 אלף ע.נ. מניות הרשומות למסחר, מחזיקה פיא ב־131 אלף, כך שבאופן טבעי מונהה מניית כור מבחינת הפעילות הבורסאית, עם לאומי פיא.

כמה באמת הרוויחה כור?

רכישה חוזרת של 35% מהנפקת המו"פ של תדיראן, הניבה רווח מיידי של 15 מליון דולר מתוך סך הרווח שעמד על 18 מליון • בלי הרווח החד־פעמי משנים קודמות, בסכום של 45 מליון דולר שמקורו בחוב של איראן, היתה כור מדווחת השנה על הפסד

דו"ח על דו"ח / יצחק עזר

הכותב נמנה עם סגל המורים בחוג לחשבונאות, האוניברסיטה העברית

כור תעשיות, הקונצרן התעשייתי הגדול ביותר במשק, דיווח על רווח (על־פי הדוחות הדולריים) של כ־18 מיליון דולר לשנת 1985, לעומת 33 מיליון דולר בשנה הקודמת. מכירות ותמורות מביצוע עבודות בשנת 1985, הסתכמו בכ־2 מיליארד דולר וייצוא הקונצרן הגיע לכ־600 מיליון דולר, כאשר מוצרי חשמל ואלקטרוניקה מהווים כ־42% מסך הייצוא. הקונצרן מעסיק כ־34 אלף עובדים — ירידה של כ־2.5% בהשוואה לשנה הקודמת.

ההון העצמי של החברה מסתכם בכ־451 מיליון דולר, התשואה על ההון לתחילת שנה הסתכמה בכ־4%. היקף המאזן הגיע לכ־2.2 מיליארד דולר, גידול של 7% בהשוואה לשנה הקודמת.

הרכוש הקבוע וההשקעות לזמן ארוך של החברה ממומנים על־ידי ההון העצמי והלוואות לזמן ארוך, בעוד שהמלאי וההשקעות בעבודות בביצוע ממומנים על־ידי אשראים לזמן קצר, מוצעים מבנקים ועל־ידי מקדמות מלקוחות. צורת מימון זו מביאה לכך שכור מושפעת מאוד משינויים בשערי הריבית על הלוואות לזמן קצר, ירידה ריאלית של שיעורי הריבית תביא להגדלת הרווחיות של החברה.

תמצית מאזן מאוחד ליום 31 בדצמבר 1985

במליוני דולרים

רכוש שוטף (ללא מלאי)	859	התחייבויות שוטפות	1,396
מלאי ועבודות בביצוע	613	התחייבויות לזמן ארוך	568
השקעות בחברות מסונפות	90	עתודה להשוואת מסים	98
חובות לזמן ארוך	267	חלק המיעוט	156
רכוש קבוע	846	התחייבויות אחרות	11
רכוש אחר	5	הון עצמי	451
	2,680		2,680

במליוני דולרים

	נתונים מתוך הדוחות מתואמי מדד	נתונים מתוך הדוחות הדולריים	הפרשים
מכירות	2,120	1,967	
עלות המכירות	1,729	1,584	—
	391	383	8
הוצאות למחקר ופיתוח	60	60	—
הוצאות הנהלה וכלליות	267	256	(11)
הוצאות אחרות, נטו (כולל מעוט)	14	3	(11)
	50	64	(14)
הכנסות (הוצאות) מימון	60	(40)	100
רווח לפני מס	110	24	86
הפרשה למס	45	6	(39)
רווח נקי	65	18	47

הרווח הגולמי של החברה מסתכם בכ־19% מהמכירות. הוצאות המחקר והפיתוח, המימון וההשקעות במחקר ופיתוח הם שהקטינו את הרווח הנקי לשיעור של אחוז אחד מהמחזור.

בעיות מדידה ורווח

כור תעשיות נהגת לפרסם דו"חות כספיים שקליים מתואמים וכן דוחות דולריים. הבסיס לעריכת דוחות אלה הם הנתונים הנומינאליים השקליים. הדוחו"ת השקליים מתואמים על־פי השינוי במדד המחירים לצרכן, בעוד שהדוחו"ת הדולריים מתואמים על־פי השינוי בשער הדולר ביחס לשקל. התוצאות המדווחות על־פי כל אחד מהדוחות האלה שונות באופן מהותי.

עיקר הפער בתוצאות בין שני סוגי הדוחות הכספיים נבע מהוצאות המימון וההפרשה למסים על ההכנסה. במונחי מדד לחברה הכנסות מימון, בעוד שבמונחי דולר יש לחברה הוצאות מימון. נראה, שהדבר נובע בעיקר משחיקת התחייבויות במטבע־חוץ עקב הפיגור בהתאמת שער החליפין בהשוואה לעליית מדד המחירים לצרכן.

בשנת 1984, הפער שבין התוצאות המדווחות בשקלים ובדולרים היה בכיוון הפוך, והסתכם בכ־11 מיליון דולר בלבד (רווח גדול יותר על־פי הדוחות הדולריים). יש לציין, שבשנת 1984 פחת השקל ריאלית ביחס לדולר, בעוד שב־1985 תוסף השקל ביחס לדולר.

ההון העצמי של כור, על־פי הדוחות המתואמים למדד, הסתכם בכ־490 מיליון דולר, גידול של כ־13 מיליון דולר בלבד לעומת השנה הקודמת, למרות שהחברה הרוויחה השנה (בהתאם לדוחות מתואמי המדד) כ־65 מיליון דולר, לא גדל ההון העצמי באותו סכום. הפרשים מתרגום דוחות כספיים של חברות בחו"ל, שנזקפו ישירות להון העצמי בסכום של כ־51 מיליון דולר, הם אשר קיזזו את הגידול בהון העצמי שנבע מהרווח השוטף.

על־פי הדוחות הכספיים המתואמים לדולר, הסתכם ההון העצמי של כור בכ־451 מיליון דולר בלבד. גם התשואה בגין להון העצמי לתחילת השנה, שונה בין שני סוגי הדוחות. על־פי הדוחות השקליים המתואמים, התשואה נטו מסתכמת בכ־2.7%, בעוד שעל־פי הדוחות הדולריים התשואה הינה כ־4%.

נתונים אלה מעידים יותר מכל על הקושי להציג דוחות כספיים אשר ישקפו באופן ברור את מצבם הכלכלי של גופים גדולים בעלי תחומי־עיסוק מגוונים. יתרה מכך, הנטייה בשנת 1985 לבצע שינויים בכללי החשבונאות בדרך של הצגה מחדש של מספרי ההשוואה, שלא פסחה על כור, מקשה גם היא על הבנת התוצאות העסקיות לאורך זמן וניתוחן.

קשה לדעת איזה מהדוחות משקף נכון יותר את מצבה הכלכלי של כור. הדבר תלוי במידה רבה בהרכב הנכסים וההתחייבויות של החברה וסוגי המצרכים. ניתן להציג זאת על־פי הנתונים לגבי הרכוש הקבוע. על־פי הדוחות מתואמי המדד מסתכם הרכוש הקבוע (בניכוי פחת) בסכום של כ־955 מיליון דולר, בעוד שעל־פי הדוחות הדולריים, אותו רכוש קבוע מוצג בסכום של כ־846 מיליון דולר. פער של כ־109 מיליון דולר בין שני הסכומים. יתכן ולשני הסכומים גם יחד אין ולא כלום עם השווי בשוק של אותו רכוש קבוע.

לבסוף, ניתן לומר שכל קורא צריך להחליט איזה מהדוחות רלוונטי יותר — הדולרי או השקלי. בטווח הארוך לא צריך להיות הבדל גדול בין הדוחות. ההבדלים קיימים בעיקר בטווח הקצר, בעת ביצוע חתך בין שניים.

מחקר ופיתוח

לכור — בעיקר באמצעות חברות־בנות — השקעות ניכרות במחקר ופיתוח, שהסתכמו בשנת 1985 בכ־80 מיליון דולר. על־פי כללי החשבונאות המקובלים, נזקפות מלוא ההשקעות לרווח והפסד בשנה שבה בוצעו, דבר שמביא להקטנת הרווח המדווח. הפירות של השקעות אלו יבואו לידי ביטוי בעתיד, לכשישולם הפתוח ויוחל בשיווק המוצרים. חלק ממימון ההשקעות במחקר ופיתוח נעשה על־ידי הנפקה של אג"ח במסגרת "חוק אלסינט".

עד לתאריך הדוחות הכספיים, הנפיקה אג"ח בסכום של למעלה ממאה מיליון דולר, כאשר מתוך סכום זה נפדו פידיון מוקדם (על־ידי רכישה חוזרת של אותן אג"ח), כ־35% מהאג"ח שהונפקו במקור. ביצוע פדיון מוקדם יוצר לחברה רווח מיידי. ההנפקה לציבור נעשית במחיר מלא, ערך נקוב בתוספת פרמיה, בעוד שהרכישה החוזרת נעשית במחירים נמוכים יותר, שלוקחים בחשבון את היסכון במס (החזר מס) שניתן לרוכש האיגרות. בשנת 1985, ניתן להעריך את הרווח שנוצר לחברה כתוצאה מפדיון מוקדם בסכום העולה על 15 מיליון דולר. סכום זה קוזז מחלקו מהוצאות למחקר ופיתוח, ובעקיפין תרם להגדלת הרווחיות המדווחות. אין ציון בדוחו"ת הכספיים, אם בתקופה שבין דצמבר 85' ועד תאריך פירסום הדוחות הכספיים במאי 86', המשיכה החברה בביצוע פדיונות מוקדמים, ובאם נוצר לה רווח נוסף כתוצאה מכך.

שינויים חשבונאיים

השנה פשטה בדוחו"ת הכספיים תופעה של שינויים בכללי החשבונאות בהשוואה לכללים שהיו נקוטים בשנים קודמות. גם כור ערכה השנה שינויים מספר בכללי החשבונאות, כשהבולטים שבהם הם: מעבר למדד בגין דוחות המתואמים והשינוי בהתייחסות למענקי השקעות ולהצגת האג"ח בקשר להנפקות המיועדות למימון מחקר ופיתוח.

מענקי ההשקעות שהתקבלו בקשר עם השקעות בציוד קבוע קוזזו מעלות הנכסים שאליהם הם מתייחסים, זאת בהתאם לגילוי־דעת חדש של לשכת רואי־החשבון. קיזוז המענקים מהנכס, משמעו הקטנת הפחת השנתי (שכן העלות קטנה יותר), ובעקבות זאת הגדלה ברווח המדווח. כור בחרה לבצע את השינוי בדרך של הצגה מחדש של הדוחות הכספיים. הרווח של שנים קודמות תוקן בהתחשב בשינוי בכללים החשבונאיים (בדוחות הדולריים), ואילו בדוחות השקליים תוקנה יתרת הרווח לתחילת השנה.

שינוי נוסף שנעשה השנה הוא בדרך הצגה של אג"ח הקשורות במחקר ופיתוח. ההנפקות של יחידות למימון מחקר ופיתוח כוללות איגרות חוב ומניות. רוכש היחידות זכאי לקבל תמלוגים מהמכירות של המוצרים שיפותחו כתוצאה מהמחקר ופיתוח. בנוסף, רואים את ההשקעות ביחידות אלה כהוצאה לצורכי מס. היחידות מונפקות בפרמיה (תוספת תשלום מעבר לערך הנקוב). בדרך־כלל בגובה הדיסכון במס. במקרה של כור הסתכמה "הפרמיה" ליום 31 בדצמבר 1985, בסכום של כ־31 מיליון דולר.

בעבר שלדרך הטיפול בפרמיה זו השלכות על התוצאות העסקיות של החברה. בשנה הקודמת ראו בפרמיה זו כהשתתפות בהוצאות מחקר ופיתוח, והיא נזקפה כנגד אותן הוצאות בעת ביצוען, וזאת מתוך הנחה שפרמיה זו מהווה תחליף להשתתפות של משרדי ממשלה בהוצאות למחקר ופיתוח. בגמר המחקר נותרה במאזן התחייבות בגובה ערכן הנקוב של האג"ח. אם וכאשר ישולמו תמלוגים לבעלי האג"ח, הם ייזקפו כנגד ההכנסות הצפויות מהמוצר שפותח. השנה שינתה כור את שיטת הטיפול בפרמיה זו. החברה החליטה לראות בפרמיה הכנסה דחויה אשר תיזקף לרווח והפסד כנגד התמלוגים שישולמו בעתיד. שינוי שיטת הטיפול נעשה "לאור מגמות המסתמנות במקצוע בנושא זה". קשה לקבל את הצורך בשינוי השיטה. אם הסיבה הינה חוסר ודאות בעתיד לגבי תוצאות הפיתוח (עמידה בתנאי הייצוא, שאלמלא כן על החברה להחזיר כספים לממשלה), אזי יש צורך לדחות את הפרמיה עד לסוף התקופה ולאחר מילוי כל תנאי החוק, לרבות עמידה בהתחייבויות הייצוא, ולא לפרוס אותה במשך התקופה בהתאם לתשלום התמלוגים.

מצד שני, אם הסיבה היא ניסיון לבצע הקבלה בין הכנסות והוצאות, תמלוגים שמשולמים לעומת פרמיה שנתקבלה, הרי שאותו כלל צריך לחול בעת הרישום של השתתפויות מהמדען הראשי, שגם הוא זכאי לתמלוגים אם הפתוח יצליח. דא עקא, שכיום נהוג שכל השתתפויות המתקבלות מהמדען הראשי נזקפות כנגד ההוצאות בגין המחקר והפיתוח. יתכן שהדרך להציג סכומים אלה היא כהתחייבות בגובה הערך הנוכחי של התמלוגים הצפויים, כאשר ההפרש, אם קיים, ייזקף כנגד ההוצאות מהמחקר והפיתוח. זאת ועוד, דווקא בנושא של מענק ההשקעה, שגם לגביו קיימת אי־ודאות דומה לגבי הזכאות, הרי שהרישומים נעשים בהתעלם מאותה אי־הודאות. כור בחרה לבצע את שינוי השיטה בדרך של הצגה מחדש של הדוחות הכספיים של שנים קודמות (תיקונם). הנטייה לשנות דוחו"ת כספיים של שנים קודמות ולתקנם קיבלה במקרה של כור מפנה קיצוני, "כשמגמות במקצוע" מספיקות בכדי לתקן דוחות של שנים קודמות.

הכנסות חד־פעמיות

כור חתמה בעבר על הסכם באמצעות חברה־בת, לביצוע עבודות באירן, בסכום כולל של כ־340 מיליון דולר. החברה גם קיבלה מקדמה על חשבון העבודה בסכום של כ־170 מיליון דולר. הסכם זה הופר על־ידי הלקוח עקב התרחשויות פוליטיות מסוימות, וכתוצאה הופסקה העבודה. ללקוח ניתנו ערבויות לשם הבטחת ביצוע העבודה והמקדמות שנתקבלו. להבטחת אותן ערבויות שועבדו פקדונות לזמן קצוב. בשנה הנוכחית שוחררו ערבויות ופיקדונות בסכום של כ־45 מיליון דולר. סכומים אלה נזקפו כהכנסות בדו"ח רווח והפסד. אין ספק שגישה זו של הכרה ברווח היא שמרנית, ואולם עם זאת, זהו רווח שאינו נובע מהפעילות השוטפת של החברה והוא חד־פעמי ביסודו. אין גם ספק שהסכום הוא מהותי, ואילו לא שוחררו פיקדונות אלה, כור היתה מדווחת על הפסד בדוחות הדולריים לשנת 1985.

יתרת הפיקדונות המשועבדים ליום 31.12.85 מסתכמים בכ־28 מיליון דולר, ובמידה וגם פיקדונות אלה ישוחררו בעתיד, הרי שהרווח יגדל בסכום של כ־45 מיליון דולר נוספים, שהם יתרת ההתחייבויות במאזן בקשר לאותו הסכם.

העורך: נחמיה שטרסלר

החשובים רשומים בספר המנכ"לים
הוצאה ראשונה

חוק התכנון והבניה, התשכ"ה 1965

מרחב תכנון מקומי ירושלים

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז ירושלים ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה ירושלים, הופקד ביחד עם התשריט המצורף אליו, שינוי לתכנית מתאר מקומית הנקרא: תכנית מס' 3284 שינוי לתכנית מתאר מס' עמ/9 (לעיר העתיקה וסביבותה)

ואלה השטחים הכלולים בשינוי התכנית:

ירושלים, הר ציון (מגור הדורמציון) גוש 30032 חלקה 29 חלק מחלקה 61.

הכל עפ"י הגבולות המסומנים בתשריט בקו כחול.

עיקרי הוראות התכנית:

א. קביעת הוראות לפיתוח ולבינוי השטח בהתאם לנספח הבינוי.

ב. קביעת הוראות לשמירת אופיו של המקום ושימור ממצאים ארכיאולוגיים.

ג. קביעת יעוד שטח כמעבר ציבורי להולכי רגל.

כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעוניין בקרקע בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן כל הזכאי לכך עפ"י סעיף 100 לחוק, רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה. מול מהנדס העיר, רח' הלל 25, ירושלים.

ה' סיון, תשמ"ו

12.6.86

ר. לוי
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז ירושלים

הועדה המקומית לתכנון ולבניה רמת־גן

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה רמת־גן (להלן — הועדה המקומית) בקשה להתרת הקלה בבנ"ב. בגוש 6180 חלקה 110 ובחלקות 5, 131—128, 196, 206, 207, 220, 221, 291, 292, 303, 306, 314, 320—318, 322 כולן בגוש 6181. והיינו: קיימת סטיה בשטחים במרה ובמידות בין התכניות לצרכי־רישום, אשר הוכנה עפ"י הוראות תכנית ר"ג/767 בת תוקף (נ.פ. מס' 2887 מיום 21.1.83) לת.ב.ע.

על המעוניין הרואה את עצמו נפגע על ידי אישור ההקלה הנ"ל יוכל לעיין בתכנית ולהגיש התנגדות מנומקת לפרסום. התנגדות צריכה להימסר לידי הועדה המקומית במשרדי אגף ההנדסה רח' המעגל 26 ר"ג תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו בעתונות.

בכבוד רב
אורי עמית — ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה רמת־גן

מיפאל ה־50

היריד במילאנו, 20־17 באוקטובר 1986

ב־20־17 באוקטובר הקרוב יארח אתר הירידים במילאנו את מיפאל ה־50 במספר, התצוגה החשובה ביותר והמכובדת ביותר של מוצרי עור בעולם.

למעלה מ־500 חברות מכל הסקטורים של תעשיית מוצרי העור מתכננות להשתתף והאוספים שיוצגו יראו את מיטב מוצרי העולם באופנת העור לעונת האביב והקיץ של 1987.

בהצלחתה של מיפאל אפשר להיווכח בעיקר ע"י מספרים התצוגה ה־49 שנערכה במרץ האחרון משכה אליה 16,412 אנשי מקצוע ו־147 עיתונאים מהעיתונות בטלוויזיה הבינלאומיות.

מיפאל ה־50 תהנה משירותיו של איזור מיוחד המוקדש לתצוגות אופנה, "סאלציונה מודה" שהוקצב במטרה לייעל ולהקל על עבודתם של אנשי מקצוע.

מיפאל, תצוגה בחסות אימפא"ס (ההתאחדות האיטלקית של יצרני עור איטלקיים) פתוחה מתשע בבקר עד שש בערב ומיועדת לאנשי מקצוע בענף. (מ)

אב — קרן להשקעות באמנות

הודעה

בהתאם לסעיף 23 לחוק ניירות הערך תשכ"ח–1968, ניתנת בזאת הודעה כי היום – 29 יוני 1986, פורסם

תשקיף

בדבר הנפקה לציבור של מספר בלתי מוגבל של יחידות השתתפות בנות 0.001 ש"ח כל אחת, בתעודות השתתפות רשומות ע"ש, בנות 100 יחידות או בכפולה של 100 יחידות לכל תעודה. המוצעות במחירון היסודי כפי שיקבע מעת לעת, כמפורט בתשקיף, בתוספת שיעור הוספה של 1% מהמחיר היסודי, וזאת החל מיום 30.6.1986 ועד ליום 31.3.1987.

"אב" – הינה קרן גמישה במובן זה שמנהל הקרן רשאי מעת לעת, בכפוף להוראות הסכם הנאמנות ולהוראות כל דין, להעדיף השקעת אמצעי הקרן בסוג אחד או במספר סוגי השקעות על פני סוגי השקעות אחרים.

עותק התשקיף והיתר לפירסומו הוגשו לרשם החברות בירושלים לשם רישום.

את היחידות המוצעות ניתן להזמין אצל מנהל הקרן ברחוב יבנה 23, בתל־אביב, וכן באמצעות בנקים וחברי הבורסה לניירות ערך בתל־אביב.

במקומות אלו ניתן יהיה להשיג עותקים של התשקיף.

מודעה זו אינה מהווה הצעת לקניית תעודות השתתפות. ההצעה נעשית רק על פי התשקיף האמור.

מנהל הקרן: **קרנות ציון משאבים בע"מ.**

הנאמן: **בנק כללי לישראל בע"מ.** 29 יוני 1986

אמצעים מתוחכמים בע"מ

הודעה על כינוס אסיפה כללית שלא מן המנין

ניתנת בזה הודעה לבעלי המניות בחברה כי ביום 7.7.86 בשעה 10.00 לפנה"צ תתכנס אסיפה כללית שלא מן המנין, במשרדה הרשום של החברה, רח' הצופים 7א, חיפה, לפי דרישת 2 בעלי מניות המחזיקים יחדיו למעלה מ־10% של הון המניות הנפרע של החברה.

על סדר היום:

1. דווח על מצב החברה.
2. דיון בנושאים כמפורט במכתב עו"ד שור/גרינוולד שניתן לעיון במשרדי החברה ע"י בעלי מניות.
3. שונות.

כל בעל מניות הרשום בפנקס החברים של החברה יכול להצביע אישית או על־ידי בא־כח. יפוי כח יש להפקיד במשרדי החברה לפחות 48 שעות לפני המועד הקבוע לאסיפה. פנקס החברים של החברה יהיה סגור להעברות החל מיום 29.6.86 ועד תום האסיפה הנ"ל. אם חלפה חצי שעה מהמועד שנקבע לקיום האסיפה הנ"ל ולא נמצא מנין חוקי של בעלי המניות, תתבטל האסיפה.

בפקודת הדירקטוריון
לואי קרוקין
מזכיר החברה

חיפה, 25.6.1986

בשכ"ח מחסן 4000 מ"ח

גג בטון, גובה 7 מטר
כניסת מגידית
מתאים להחסנת מזון
"נכסי ראים" – רפי ברורמן טל' 03-611194/5 (מלרך)

טללוּח

תן מודעה, קח ארוחה ב ציידה ויליג' חינם

טל. (03) 736471, 737794

עורך דין

השתתף ביום עיון בנושא:

מיחשוב המשרד

מערכת אנשים ומחשבים, בשיתוף לשכת עורכי הדין, מזמינה אותך ליום עיון: מיחשוב משרד עורך הדין, שיתקיים ביום ג' 1.7.86 משעה 14.00, במלון רמדה, רח' הירקון 121 ת"א

במסגרת יום העיון יתקיים דיון, יינתנו הרצאות, הדרכה וייעוץ מקיף. כן תתקיים תצוגת ציוד: חומרה ותוכנה.

הרשמה: ביום ג' 1.7.86 משעה 13.00 במזכירות יום העיון במלון. יש לשלם 5 ש"ח עבור כיבוד.

אנשים ומחשבים טל: 03־287560, 280640, 295148.

חדש! ללקוחות בנק הפועלים

חידושים והטבות בחודש יוני

בנק הפועלים מציע לך עכשיו אפיקי השקעה חדשים ומגוון של מסלולי חסכון בתנאים מיוחדים: סלה המבטיחים הצמדה מלאה לכספך, סלה המעניקים לך נזילות גבוהה וסלה המאפשרים לך לקבל הכנסה חודשית נוספת.

היכנס עכשיו לכל אחד מסניפי בנק הפועלים וקבל מידע מפורט על מגוון החידושים וההטבות הניתנים בחודש יוני.

שרות כמו שצריך

שרות השקעות מקיף

בנק הפועלים בע"מ

هكذا من الاصل

מכתבים למערכת הארץ

האטלס והמציאות

רשימתו של השר דוד לוי ("הארץ" 15.6) בעניין אטלס ישראל נראית רשימה רצינית ומאופקת, רצוני להגיב עליה.
אני רואה את טענתו של לוי שאטלס ישראל הוא מסמך רשמי של ממשלת ישראל. אם כמו האטלס, מדוע אין בו סימון של גבולות ישראל הרשמיים, המוכרים והמוסכמים היחידים של המדינה, אלו קווי "הקו הירוק". בשנתון הסטטיסטי של ישראל, שהוא מסמך רשמי, אכן גבולות "הקו הירוק" מופיעים בכפה היהודה שם.

מתוך אי־דיוקת הנושא הוסיף לוי בדבריו את המשפט האומר "המפות מביאות עובדות בדוקות בסימון הגבולות", ולא כך הדבר. כיוון שמדובר ב"אטלס ישראל", הרי כל האינפורמציה שעניינה בחו"ל, הגדה המערבית או מצרים, יש להתייחס אליה כקנה־המידה הנכון ולא כמסמך המחייב את ממשלת ישראל. לוי חושש שהאטלס ייצג את מדיניות הממשלה — אולי יבהיר לאיזו ממשלה מתכוון? ממשלות מתחלפות, מדיניות משתנה ומה שהיה נכון אתמול אינו מחייב כיום.

ובוודאי לא את העתיד. אי לכך, חוקר הרוצה לנתח בעיה התיישבותית, חייב להציגה במימד הזמן, ויש להבין מראש שהדבר לא ימצא חן בעיני כל הקוראים, בפרט בניתוח בעיה השנויה במחלוקת.
השר חושש שהקורא בחו"ל ילמד מהאטלס, כי "קבוצות פרטיות של לאומנים משליטות עובדות מדיניות במפת ארץ־ישראל". חששו של השר מוצדק — כל קורא בארץ ובחו"ל אכן כך ילמד, כי זה מה שקורה בארץ הקודש.

פרופ' ארנון סופר
חיפה

חוק השבת וחוק הפחד

מאמרו של חיים ברנזון ("הארץ", 15.6) על ההיבטים המשפטיים של אפשרויות הבילוי בשבתות (הקרנות סרטים ופתיחות בתי־קפה), האיר כהלכה תחום המצוי באפילה מסויימת בתודעה הציבורית.
על רקע ניסיון קודם של עמותת "עונג שבת" — שהוקמה ופועלת בירושלים — אבקש להצביע על היבט נוסף: על־פי חוק רישוי עסקים, אין כל מניעה לקיים הקרנות סרטים אם אלה נועדו ל"מטרות חינוכיות" וכליווי להרצאות. מאחר שאין כל הגדרה בדבר אורך הזמן של כל אחד מהאירועים,

הרי גם הרצאה של דקות ספורות לפני או אחרי ההקרנה "מכשירה" את ההקרנה. בהיערכות מתאימה (ואשמח למסור פירוט לכל המעוניין), אפשר לקיים הקרנות סרטים בכל רחבי הארץ, ללא כל חשש של עבירה על חוק כלשהו מאותם חוקים, שעליהם התעכב גם המשפטן ברנזון.
ישאל השואל: מדוע איפוא, אין הקרנות סרטים בריש גלי בירושלים, ומדוע אין פועלים כל בתי־הקפה כמקובל בתל־אביב גם בלילות שבת וחגים? התשובה לכך ברורה, גם מראיונו, ונמסרה לנו בעק־

קביות על־ידי עשרות בעלי עסק ואולמות הקרנה: הפחד והחשש מפני האלימות הדתית, האיומים המפורשים והמפורסמים על שלום בני־המשפחה של העוסקים בדבר וההתנכלות הזוראית לרכושם, שאין לה כל מענה הולם מצד רשויות המדינה.
עם כל הרתיעה והסלידה ממעשי אלימות והפרות־חוק כאשר הם, ראוי היה לשנן להם, לקנאים הדתיים, כי "הזורע רוח — יקצור סופה".

עו"ד אברהם גל
תל־אביב

לינץ' לאומי נגד רקנאטי

רצוני להביע את סלידתי העמוקה מבסיס ההשמצות המשתולל נגד רפאל רקנאטי.
אמצעי התקשורת ופוליטיקאים מהשורה השניה מתחרים זה בזה בהטלת דופי באיש ותובעים אולטימטיביות את התפטרותו.
הרושם המתקבל הוא שרפאל רקנאטי הכריז מלחמה נגד מדינת ישראל, בה בשעה שהממסד הוא זה שפתח במלחמת חרמה נגד איש אחד, ומערכה זו הופכת ללינץ' לאומי.
רפאל רקנאטי הוא אחד מעמודי התווך של כלכלת ישראל. הוא נציג מכובד של הבנקאות הישראלית, פעל נמרצות לפיתוח המשק, ותרומתו רבה בעידוד התעשייה. תרשיתו הגינותו היוצאת־דופן הן מסימני ההיכר שלו. תולדות חייו הן מסכת ארוכה של אהבת הארץ, הצלחה מדהימה בעסקי הבנקאות, ייזום, טיפוח ומימון מפעלי תרבות ברחבי הארץ.
רפאל רקנאטי נחשב בעיני הקהילה הפיננסית הבין־לאומית לא רק כנציג בנק דיסקונט אלא כנציגה של המדינה כולה.
רפאל רקנאטי נבחר להיות השעיר לעזאזל בפרשת ויסות מניות הבנקים שבוצע באופן שיטתי על ידי ממשלת ישראל והפקידות הבכירה, ושימש מכשיר של הממשלה לגיוס כספים. הויסות נעשה בהסכמתה המלאה ותחת השגחתה של הממשלה שכן הבנקים בישראל נמצאים תחת ביקורת מתמדת וקפדנית של הנגיד והמפקח על הבנקים, דבר שאינו קיים באף מערכת בנקאית בעולם המערבי. המחדל הוא איפא של הממסד.
המערכה לרמיסת שמו ופועלו המתנהלת עתה במלוא הצדק ד באכזריות מרבית, תגרום נזק לא רק לרפאל רקנאטי ולבנק שלו, אלא גם למדינה.
אין להפוך על מחול על ידי יצירת אווירת לינץ' נגד רפאל רקנאטי.

דוד יגלום
תל־אביב

גם אני עובר מבנק לאומי

גם אני, כמו מתי גולן, החלטתי לעבור מבנק לאומי.
זאת בעקבות השחיתות שנתגלתה בבנק לאומי בעניין פרישתו־איפרישתו של היו"ר יפת, תשלום הפיצויים המופרזים ובניית לשכה מיוחדת עם כל ההוצאות הנלוות.

שאול קציר
תל־אביב

קצרה הדרך לתהילה

מרקו פולו הגיע לתהילת נצח על־ידי מסע ארוך ומפרך לסין הרחוקה. עשו זאת גם ננסן, שדרך בקוטב הצפוני והילארי שהעפיל לפסגת האוורסט.
ממש בימינו ובמקומותינו עשה זאת דב שילנסקי שביקר במאה שערים — שכונה ירושלמית מקדמא דנא, המרוחקת כשלושה קילומטרים ממשכן הכנסת. במצב רוח אופורי, בשובו משם, הוא הכריז שלביקור תהיינה תוצאות חשובות מאוד. אנשי מאה שערים אף שוקלים ביקור בכנסת.
נראה שיהיה זה משהו בין ביקורו של מרגרט תאצ'ר לבין ביקורו של אנואר סאדאת. אף ייתכן, שבעקבות הביקור תגיע מדינת ישראל להסכם שלום עם עוד מדינה שכנה. מצרים הראשונה — מאה שערים השנייה (כידוע, לבנון פיתחה את המקום).
במקרה זה יש לקוות לשלום קר, כלומר שאנשי השכונה יפסיקו לשרוף את פחי־האשפה של העירייה על תכולתם.

אלחנן שנון
תל אביב

איפה ואיפה

אלה שופטי ישראל שהטילו עונשים קלים של שלושה חודשי מאסר בלבד על בריונים דתיים, שונאי מדינת ישראל, מוכיחים שהם חיים בתוך מגדל שן, מנותקים מהמציאות ברחוב הישראלי. הקיצוניים, ואפילו המתונים יותר בקרב החילוניים, עשויים להגיע למסקנה שלגבי עבריינים חרדים לית דין ולית דיין.
המשטרה עוד מוסיפה לכך חטא על פשע, ומשחררת אותם ממאסר בפועל ומעבירה אותו בעבודות־חוץ. מעשה זה יהווה תמריץ עצום לחרדים להמשיך בדרכם, והדבר רק מעיד על חולשת המשטרה ואי־יכולתה להתמודד עם עבריינים דתיים.
האם רק כשמדובר בחילוניים ממצים את הדין? אין לי ספק שעם הנער שנתפס בבני־ברק בשעת כתיבת כתובות־נאצה יימצא את הדין.

לוי שמעוני
אשדוד

פסטיבל טבריה - 86

אין כמו טבריה בעולם

יתקיים זו השנה החמישית על שפת הכנרת מ - 8.7.86 - 14.7.86, כל ערב משעה 8.00 בערב ועד אחרי חצות.

מסלול הפסטיבל:
על הטיילת, האזור ההסטורי מוקף החומות מהמאה ה־18, והגנים הסקוטיים, תהלוכות של דמויות הסטוריות, עשרות ארועים, תערוכות אמנים, מחול, זמר תנגינה, בהשתתפות מאות אמנים מהארץ ומחוץ לארץ.

"במת הטיילת"
יום שלישי 8/7 מופע פתיחה, ראש העיר יגאל ביבי בהנחיית דר' דן רונן. שרון ליפשיץ, סי הימן, מאיר בנאי.
יום רביעי 9/7 להקות צה"ל, יהודית רביץ.
יום חמישי 10/7 יגאל בשן "כמו צועני" ואריאל זילבר.
מוצ"ש 12/7 "קונצרט רוק" - מיטב להקות הרוק.

"במה על המים"
מופעי אמנות על ספינה, שטה על הכנרת.

"הגנים הסקוטיים"
בחצר האכסניה הסקוטית מעוצבים כ"גן־עדן", כל ערב מ 8/7-12/7 מוסיקה ומחול: רות מעיין (נבל), אמיר סלע (חליל), אנסמבל "תנועות ומחאות" (עמוס חין), מקהלת טבעון, מקהלת מעיין, רביעייה קאמרית של צה"ל, שלישיית עדי, סדנת המחול של שלמה פרנקפורט, בת־שבע שטיין, הדה אורן, מאקמה, סרטים קצרים של במאים צעירים.

"בצל החומות"
מצודת העיר בת 200 שנה (ליד דונה גרציה), תהלוכת אמנים "ליתוך", ארועי־רחוב, וערב ערב להקות פולקלור מסרי לנקה (ציילון), סקוטלנד, להקה אוקראינית, ארמנית ולהקות ישראליות. מנחה: דר' דן רונן.

"חצר הגרדום" (הסאריה)
(ליד מסעדת טיבריוס), קפה תיאטרון (הכניסה בתשלום, כרטיסים במשרדים).
ביום שלישי 8/7 בשעה 21.30 - דני סנדרסון
מוצ"ש 12/7 בשעה 21.30 - מוטי גלעדי

"אורוות השולטן"
באזור הגלריות תערוכת "אמנות הוידאו" - אוצר אורי ליפשיץ.

"במת גן חיים"
(קרית־שמואל) - יום ראשון 13/7 - תזמורת חיל־האויר בניצוחו של נגסי ברנדייס.

"במת שרשים"
ליד הגלריות ואכסנית הנוער, להקות פולקלור חי - להקה חבנית ולהקת "שערי־אפרים" - ערב, ערב, (הכניסה בתשלום. כרטיסים במשרדי הכרטיסים, ובערב המופע בקופה).

"חמי טבריה הצעירה"
יום חמישי - 9/7 - "ברית עולם" - מוטי כספי, הדודאים, הפרברים.
יום ראשון - 13/7 - "שירי לי כנרת" - מופע מבוים של שירי כנרת, גולן ושירי א"י.
יום שני - 14/7 - "מיטב הפולקלור העולמי" בהשתתפות להקות מיוגוסלביה, מקסיקו, פורטוגל צרפת, ישראל, ותזמורת הצי השישי בהנחיית דר' דן רונן. בעשרות מוקדים ברחבי העיר, מופעים של ג'אז, מוסיקה, תיאטרוני ילדים, ולהקות קצב. ניידת שידור של גלי־צה"ל; תלווה את כל ארועי הפסטיבל בשידור ישיר מדי ערב ממוקדי הפסטיבל.

משרד החינוך והתרבות האגף לתרבות ולאמנות | עיריית טבריה התאחדות בעלי מלון טבריה חמי טבריה הצעירה | משרד התיירות מרכז לתיירות ומרפא טבריה

קולנוע / רחל גורדין

אחד מ"ארבעת המוסקטרים", המנסים להביא רפורמה במערכת החינוך על גבם של המורים הותיקים, ב"המורים בזיגזג"

לחסל את האידיוטים?

"המורים בזיגזג", קולנוע אסתר, ת"א

כאשר מצב העניינים יגע, תקוע, מכובד ללא תקנה, וטובע במערכת תנוקת של הרגלים, הצעד הראשון לקראת שינוי הוא להתחיל לראות את הדברים אחרת. ראייה רעננה מסוגלת להחיות חיים במערכת מנוונת, ולספק תנופה לתהליך בכיוון שונה. זה, לעתים קרובות, תפקידה של הקומדיה האנארכיסטית, החותרת תחת כל מה שהוא מתוקן, קבוע וממוסד. כאשר כורעות, בחיוני הצחוק, כל "הפרות הקדושות" שלהן אנחנו עובדים, נוצרת אשליה של חופש.
"המורים בזיגזג", כמו סרטו הקודם של פטריק שולמן שהוקרן אצלנו, "סיפור בזיגזג" (זה אינו סרט המשך), מנסה ליצור, באמצעות ראייה רעננה, מציאות של חופש. אך שני דברים הם בעוכריו. האחד — העובדה שסרט זה בנוי על־פי המתכונת של קודמו. ו"מתכונת" היא היפוכו של חופש. השני — העובדה שהחופש שבו דוגלים גיבורי הסרט הוא החופש לסלק מעל הבימה את מי שאינו "חופשי" כמותם. התוצאה היא סרט הבית, שיש בו רעננות מסוימת, יחד עם אי־יושר.
זה סרט המגשים משאלות תלמידים. הגבורה של ארבעה מורים, שאינם משלימים עם השיממון שמשרה הממסד החינוכי, מנסים לתרוג מן השיגרה באמצעות שיטות הוראה שאינן מקובלות על עמיתיהם למקצוע. המקוריות שהם מגלים קונה את לב התלמידים, אך גורדת התנגדות עזה מצד המורים האחרים בבית־הספר. זה אינו נושא חן בעיני "ארבעת המוסקטרים", ובעוד הם מטיפים לדמוקרטיה וליבראליות בין מורים ותלמידים — הם נוקטים שיטות דיקטטוריות לחלוטין כדי להשתיק את המתנגדים להם. פטריק שולמן מסיים סרט זה, כמו את "סיפור בזיגזג", בחזרה לנקודת ההתחלה. אך הפעם אין מבנה זה נובע ממהות החומר בו הוא עוסק. נראה כי שולמן עצמו שוקע בהרגלים ותבניות מן הסוג שאותו הוא מוקיע.
בדרך כלל אין הקומדיה האנארכיסטית מעוררת כל רגש כלפי קורבנותיה. הם הינם אובייקטים המייצגים גישות ועמדות קבועות, ומשום כך ראויים לצחוק. "המורים בזיגזג" אינו שומר על כלל זה, אולי משום שרוייה הזלבה, שהשתתף בכתיבת התסריט יחד עם שולמן, הוא מורה, ועל אף התקפתו את המורים יש לו הזדהות מסוימת עם המקצוע. הדביעיה הפרועה אינה חותרת רק תחת העמדת־הפנים המכובדת של המורים, אלא פוגעת בהם אישית, כבני אדם, ואף מתבטאת בתריפות לא נעימה: "צריך לחסל את כל האידיוטים". הסרט אינו מספיק מצחיק כדי שלא נחוש כל רגש כלפי קורבנות ההתעללות מבין המורים. ומאידך — אין הוא מספיק רגיש כדי לאפשר לנו לצחוק להם מתוך אהדה. יש בו מאמץ לשאת חן בעיני הנוער, המהווה את רוב קהל הצופים כיום. ובכך קרוב לוודאי שאף יצליח. קשה לרמויץ נער, בעיקר בימים אלה של סיום שנת הלימודים, שלא ישוש "לחסל חשבונות" עם המורים, המחזיקים בשררה במשך כל השנה. מה גם ש"חיסול חשבונות" זה נובע בסרט מתוך המערכת עצמה.

הארץ ממליץ

תל אביב
שואה (בתיאטרון ת"א) — תשע וחצי שעות של ראיונות עם עדי ראייה קורבנות ורוצחים. קלוד לנצמן משחזר את "הפתרון הסופי" לפרטי פרטים.
הסיפור האמיתי (גורדון) — הזוועות המשטר הצבאי של ה"חונטה" בארגנטינה בשנות השבעים, נחשפת דרך סיפורה האישי של מורה להיסטוריה, המגלה בהדרגה את האמת על עצמה ועל העולם בו היא חיה. משחק מצוין של כל המשתתפים, ובימוי טוב, בסרט פוליטי רב עוצמה, שזכה בפרס ה"אוסקר" כסרט הזר הטוב ביותר.
זכרונות מאפריקה (שחף) — חייה של הסופרת איזק דינסן (הבארונית הדנית קארן בליקסן) בחווה לגידול קפה בקניה בראשית המאה. מריל סטריפ ורוברט רדפורד מככבים בסרט, שבוים ע"י סידני פולק כדר מנסה הוליוודית. נופים מקסימים ביופיים וקצב המרחיב את הלב.
שיגעון של לילה — (גת) — במשך לילה אחד ברובע הסוהו בניו יורק עובר גיבור הסרט מעמדה של תייר למצב קיומי של חיה נרדפת. קומדיה שחורה, סוריאליסטית, בבימוי של מרטין סקורסזה.
נשיקת אשת העכביש (דיזנגוף 1) — ההומוסקסואל בגיל העמידה והמהפכן מגפני כלואים בתא אחד בבית־סוהר בדרום אמריקה. ביים הקטור בבנקו ("פישוטה"). ויליאם הארט זכה בפרס ה"אוסקר" על משחקו בסרט זה.

ירושלים
פסטיבאל סרטים בסינמטק הירושלמי.
נשיקת אשת העכביש (מיטשל) — ראה דיזנגוף 1) ת"א.
שגעון של לילה (רון) — ראה גת ת"א.

חיפה
שגעון של לילה (רב גת) — ראה גת ת"א.
נשיקת אשת העכביש (שביט) — ראה דיזנגוף 1 ת"א.

התזמורת הקאמרית הישראלית

קונצרט סיום העונה
מנצח: יואב תלמי
בהשתתפות סולנים והמקהלה הקאמרית ההולנדית
הנדל: דיקסיט דומינוס
שוברט: קטעים מרוזמונדה, ועוד.
אודיטוריום חיפה "קולות ונוגנים מס' 8"
יום ג' 1.7.86 20.30
מוזיאון ת"א "קולות ונוגנים מס' 10"
יום ד' 2.7.86 סדרה 1 20.30
יום ה' 3.7.86 סדרה 2 20.30
יום ב' 7.7.86 סדרה 3 20.30
תיאטרון ירושלים "קולות ונוגנים מס' 7"
יום א' 6.7.86 20.30
עין השופט אולם אמוי מגידו
יום ג' 8.7.86 21.00
חוף מלון מוריה ים המלח
יום ה' 10.7.86 21.00
המקהלה הקאמרית ההולנדית
מנצח: ג'והן אולדיס
קונצרט א־קפלה
עפולה היכל התרבות
יום ב' 30.6.86 21.00
כרטיסים בקופות.
ביומים אלה מסתיים מבצע רכישת מנויים לעונת 1986־7.
"פסטיבל אמדיאוס סתיו אביב" "קולות ונוגנים" "לכל המשפחה" פרטים נוספים במשרדי התזמורת.

התזמורת הפילהרמונית הישראלית

קונצרט למנויים מס' 10
קורט מאזור מנצח
מנחם ברויאר כנר
מרצל ברגמן צ'לו
אלכסנדר וולקוב פסנתר
בתכנית מיצירות: מאטוס, בטהובן וברוקנר
תל־אביב, היכל התרבות, 8.30 בערב
סדרה 8: הערב — 29.6.86

מוסיקה קלסית קלה קונצרט מס' 6
קורט מאזור מנצח
יהלי וגמן פסנתר
בתכנית מיצירות: מנדלסון וצ'ייקובסקי
תל־אביב, היכל התרבות יום ב', 30.6.86 8.30 בערב

קונצרט מיוחד
שלום רונלי־ריקליס מנצח
תלמידי מכון ימהה למוסיקה
ופיטר ורטהיימר
בתכנית: מבצעים את יצירות התלמידים
תל־אביב, היכל התרבות יום ג', 1.7.86 8.30 בערב
חיפה, אודיטוריום חיפה יום ד', 2.7.86 8.30 בערב
ירושלים, תיאטרון ירושלים יום ה', 3.7.86 8.30 בערב

קונצרט למנויים מס' 11
זובין מהטה מנצח
יצחק פרלמן כנר
מקהלת נשים מתוך המקהלה הפילהרמונית תל־אביב
התכנית:
ברוך: קונצ'רטו לכנור מס' 2
הולסט: "כוכבי הלכת"
תל אביב, היכל התרבות, 8.30 בערב
סדרה 1: יום ג', 8.7.86
סדרה 2: יום ה', 10.7.86
סדרה 3: מוצ"ש, 12.7.86 (ב־9 בערב)
סדרה 4: יום ', 13.7.86
סדרה 5: יום ב', 14.7.86

קונצרט למנויים מס' 10
זובין מהטה מנצח
יצחק פרלמן כנר
מקהלת נשים מתוך המקהלה הפילהרמונית תל־אביב
התכנית כמו בתל־אביב סדרות 1—5
ירושלים, בנייני האומה, יום ד', 9.7.86 8.30 בערב

הודעה למנויים
ב־13 ביולי 1986 יחל חידוש כרטיסי־המנוי לעונת תשמ"ז 1986—7
המעוניינים להקדים ולשלם יכולים לעשות זאת כבר עתה במחלקת המנויים, בכל יום בשעות 10—1. כרטיסי־המנוי יימסרו/יישלחו במועד מאוחר יותר.

תיאטרוני ישראל
הערב יום א' 29.6
תיאטרון הבימה
הבית ברחוב שנקין: 20.30
20.30
התיאטרון הקאמרי
20.30

לבעלי כרטיסי אשראי
דחפון
03-611001

תזמורת סימפונית חיפה
HAIFA SYMPHONY ORCHESTRA
קונצרט מנויים מס' 10
קונצרט חגיגי לסיום העונה
מנהל מוסיקלי: סטנלי ספרבר
מנצח: סטנלי ספרבר
בהשתתפות: מקהלת גיתית, מקהלת הגליל העליון
מקהלת עמק חפר, מקהלת השומרון.
בתכנית: ורדי - הפתיחה לאופרה "כוחו של גורל"
ברהמס - שירת הגורל
שומן - סימפוניה מס' 2
אודיטוריום חיפה יום א' 6.7.86 בשעה 20.30
אודיטוריום חיפה יום ב' 7.7.86 בשעה 20.30
בית העם כפר־בלום יום ה' 10.7.86 בשעה 21.00
" מילים על המוסיקה" רבע שעה לפני הקונצרט.
לתשומת לב! התאריכים דלעיל הם חדשים ובאים במקום המועדים שפורסמו במקור
נמשכת מכירת כרטיסי מנוי לעונת הקונצרטים הבאה.
פרטים במשרדי התזמורת: רח' פבזנר 50 טל: 660741־04, 641973־04 ימים א'—ה' בשעות 08.30—18.00, יום ו' 08.30—12.30

מדריך הארץ

משנה יומית	פרק יומי
כלים כ, י"א	תהלים קי"ב־קי"ד
הלכה יומית	**דף יומי**
קי"ט חו"מ, קס"ח, ידוע	שקלים טו

תורנות רופאים
הסכמת רופאים במקרים דחופים:
מ־8 בערב עד למחרת ב־7 בבוקר בתורנות מד"א טל' 101.
מגן דוד אדום:
ירושלים 523133
תל־אביב 5460111
חיפה 512233
בת ים 781111
הרצליה 052־541333
נהריה 923333
רחובות 08־451333
בני ברק 5511111
חולון 803133
לוד־רמלה 08־221022
באר שבע 057־74767
מוקד מידע רפואי בקופ"ח הכללית:
בימים א'־ה' — 20.00—8.00
בימי ו' — 15.00—8.00
טלפונים: 03־433500, 03־435500
"שקמה" — שירות רפואי לקט
שירות בקורי בית של רופאים מוסמכים לילדים ותינוקות בשעות 19—24
טל' 03־7549111 "שקל" קוד מנוי 222
קו־לן — עזרה ראשונה בשעות 24 שעות ביממה:
ירושלים 227171
תל־אביב 261111, 261113
חיפה 672222/3
נתניה 053־35316
באר־שבע 057־418111
מרכז רפואי באר יעקב 08־223955
מרכז סיוע לקורבנות אונס 24 שעות ביממה:
תל־אביב טל' 234819
ירושלים טל' 02־245554
חיפה טל' 04־382611
מרכז מידע למצבי לחץ
מבטח "מקלגים"
א עד ה 11.00־13.00
ב עד 16.00־18.00
טל. 220851
רח' נאמן 13 תל־אביב
כוננות שירותים לעזרה ראשונה
תל־אביב, דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המעבדה) טל. 294869, 285822־03
הרוקחה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 9.00—24.00. אחרי חצות במוקד טלפוני בלבד. בר כוכבא 49 טל' 03־284649 פתוחה בימים א־ה בין 21.00 עד 23.00 ימי ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00
שבתות וחגים מ־15.00 עד 21.00
חיפה. רח' הנמל 26, קומה ג', טל' מס' 04־523־566. שעות הקבלה: כל יום בין 20.00—23.00
עירן — "שירות רפואי סיוד"
24 שעות ביממה, כולל רשתות טיפוס:
ירושלים, מוקד יום 660585, 669531
מוקד לילה, שבת וחג 226191 מנוי מס' 1788
ולהשאיר הודעה לרופא תורן מכן ב"ד
תל־אביב, מוקד יום 218820, 218896
מוקד לילה 631011 מנוי 3752 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מכן ב"ד
"יד ביד" איגוד קשבות לילד ולהורים
תל אביב, לילך 226022 24 ש' ביממה
לתורנים, בימים ב', ה' מ־17.00־20.00
חיפה ונהריה — 229488 מ־20.00־11.00

תורנות בתי־חולים
תל אביב
הקו — ילדים
איכילוב — (פנימית, כירורגיה)
ירושלים
בקור חולים — (כירורגיה)
הדסה ע"כ — ילדים, עיניים, א.א.ג.
שערי צדק — (פנימית, אורתופדיה)

תורנות בתי־מרקחת
תל־אביב
בריאות המלך ג'ורג' 28 — 285731
ארלוזורוב ארלוזורוב 76 — 230746
ירושלים
בית הגן בית וגן 420750
חיפה
יבנה אבן סינא 7 — 672288
חולון
אנחון המיין 52 — 889153
בת ים
בני בת ים הנביאים 3 — 5515671
רמת גן
הגבן ביאליק 38 — 723674
נתניה
תרופה הרצל 2 — 28656
פתח תקוה
קופ"ח כללית חיים עוזר — 905271
הקריות
מרכז מסחרי קרית ים 29 קרית ים א' — 759441
רחובות
הנשיא הנשיא הראשון 34 — 452342
חדרה
קופ"ח כללית השטילי — 35884

דלת פתוחה
מרכז מידע וייעוץ לצעירים ע"י צוות מקצועי — ייעוץ ומידע בנושא חברות, משפחה, מיניות — אמצעי מניעה.
ימים ב' ג' ד' — 17.00־20.00
בגרשון 66 ת"א, טל' 03־281225
חיפה: ימים א' ד' 16.00־19.00 רח' הסמטה 34 טל' 381520

מרכזי מידע — אגף
03־432777 04־549121
02־528231־2

שידורי רדיו וטלוויזיה

טלוויזיה
17.30 פאסטיבל 85 — "ברוחוי" של הכרמל"
18.30 (ע) קיצור החדשות
18.32 (ע) העמק המדהים
19.00 (ע) יומן השבוע
20.00 עד פופ — עם הפרט "התנהלות חדשות"
20.30 מבט לחדשות
21.00 גביע העולם בכדורגל, מכסיקו 86 — שידור ישיר של משחק הגמר
23.00 קין הבל — דראמה
23.45 פסוקו של יום וחדשות

טלוויזיה לימודית
08.40 סקר לספרות
09.00 אנגלית ר'
10.30 פרשר נוער
11.00 השכן ה'
11.15 אנגלית
11.30 ביוגרפיה ה'־ו' — פין
14.00 בין אנו שותפים — כתבה שבועית
14.15 יעקב אגם — מיוצריה החשובים של האמנות הקינטית
14.35 פרלודים — פגישה עם פרלודים של רביני
15.00 ויוויו של הגירון לחוות — קטעים מוזריוו הוסקלו של בית לאוים אבאגא צעיר שיזון לחוות כולאנכה בשנת 1985
15.45 רוצה מספם
16.15 הגבורה של מרפי
17.00 ערב חדש

קול המוסיקה
06.02 צלילי בוקר
07.07 בוקר טוב
07.30 שורות מוסיקאלית
09.30 קונצרט בוקר
12.05 אמנים באולפן
13.00 קונצרט צהרים
15.05 למי סידורה — לה מה מה
16.00 קונצרט מנחה
18.30 מוסיקה ליום ראשון — באך: קנטטה מס' 176 "זה דבר עיקש ונואש" (פ. ארמונקורט/ג. פריקה/א. הק/מרי גבינגן/ להקת קולגיום באך משטוטגרט/ה. רילינג); רוסיני: מיסת גלוריה וקרדו (ה. מק/פ. מאוס/ג. מק/פ. לין/הסימפו של רדיו ברלין/ר. באדה)
20.05 ערב טוב — אלגר: סונטה לכינור ופסנתר אופ. 82; קשת אופ. 47 (תז' הפלוסות מדרורית); ג. פורניגו: אלגרו "נמהדר" מתוך "אינפסו"
20.30 הקונצרט הקאמרי השבועי — שוברט: רביעייה בסול מאג'ור לכלי קשת, אופ. 161 (רביעיית תל־אביב); הרביעייה בדו מאג'ור לכלי קשת אופ. 163 (רביעיית תל־אביב/עם א. יפ פולסקי — צ'לו שני)
22.30 מבחרי מוסיקאליות בארץ — ...
23.00 מוסיקה מן העבר הרחוק

רשת א'
12.05 בפרוגות הגושם
14.06 לבת ולבן ולכל המתעניין
14.45 הבול בשק — ילקוט כליבו
15.30 עולם המד'
16.05 יום בעיירת פיתוח — ראש העיר
17.20 האוניברסיטה המשודרת — הרגים היסטוריים ובאגרגים בהיסה
18.06 מנחת ערב — הוי והי המסורת
18.50 פרקי היום בתנ"ך
19.05 מושבות ישראל
19.30 שידורים לעולים

רשת ב'
22.05 תפוח ועץ — "בילוי ותפשה" — הורים וילדים בוחר או לתור
14.06 יש עניין
15.05 רגעי קסם
16.05 תורות הארץ — שירים עבריים
17.10 זמן לכלכלה
17.30 על מספרים ואנשים
18.06 מסיבת עיתונאים
18.45 היום בספורט
19.00 היום הזה
19.35 עם ישראל — עניינים יהודיים בעולם
20.05 שלום לבידור — פיוט ובכה
20.30 העברת מקס נקלת אלישות העולם בכדורגל ושידור משחק הגמר — שר דוד וזי מבסיקו
23.50 צלצול שלישי — שבועון לאמנויות
00.10 זמן מבסיקו
00.20 צלצול שלישי (המשך)

רשת ג'
18.06 מצעד הפזמונים הלועזיים
21.05 אתם שתף — שירים שלא נם לחם
23.05 הלילה הוא שירים

גל"צ
16.05 רדיו ספורט
17.00 יומן גלי־צה"ל
17.30 זמן ספורט
18.05 שעה קלה על כלכלה
18.40 משירי הלהקות הצבאיות
19.05 מוסיקה לכלכם
20.05 מוסיקה נגד — נטישות
21.00 מבט לחדשות
21.30 אוניברסיטה משודרת — מלחמת העולם השניה ההתגברות
22.05 על הדבש ועל העוקץ
22.30 לילה לילה — עם יואב שטנר
22.55 שידור חגגות
00.05 ציפור לילה עם ברון

שידורים קבועים
רשת ב'
06.30 מוקפים עין — מידע ומוסיקה
07.07 שבע אפס שבע
08.05 בוקרטוב ישראל — אקטואליה
09.05 אילה בוקר
10.05 הפוקת עשר
11.05 בבון לעכשיו
13.05 קשר־דרך — פקוס וריאשונים
14.05 דרדרדורים
15.05 חניגה יומית
07.05 שיר בוקר־בוקר
09.05 מה כבר חשבו
10.05 הביום מרים
11.05 רק מוסיקה
12.05 שעה תמימה
15.05 רק ביתי חול
14.05 לי וקך שיר הביבה
13.05 הרים, הרים ומהרים
16.05 מוסיקה לעניין
17.05 הגמה יומית

רשת א'
07.00 הבוקר הזה
07.45 יומן מבכיקו
08.00 סוף לשלום
09.05 ביקור־בית
10.10 כל צבעי הרשת
12.10 גל מנוח — חדשות המבזים
13.00 בחוץי היום
07.30 היו שירים — מזמנים יקרים
08.05 חונה — עם בני הגדל
09.05 השיר לא תם
09.30 מנגנים
10.30 רדיו קל
11.10 שידור יומי לבתי־הים
11.30 השכלה הרשת לכל

רשת ג'
06.05 בוקרה לעושר

גלי צה"ל
06.05 אוניברסיטה משודרת

לוח בתי קולנוע

תל־אביב
אורלי — הבוסטונים 4.30, 7.00, 9.30
אלנבי — הטבח האחרון בפריז 5.00, 7.15, 9.30
אסתר — המורים בזיג זג 5.00, 7.30, 9.40
בית לסין — פאנטזיה 11.15 בלילה
בן יהודה — רכבת אל החופש 5.00, 7.15, 9.30
גורדון — הסיפור האמיתי 7.15, 9.30
גת — שיגעון של לילה 5.00, 7.30, 9.30
דיזנגוף 1 — נשיקת אשת העכביש 11.00, 1.30, 4.45, 7.20, 9.45
דיזנגוף 2 — 3 רוקים והינוק 11.00, 1.30, 4.45, 7.20, 9.45
דיזנגוף 3 — ראן 11.00, 2.00, 6.30, 9.30
הוד — רומן בברלין 7.15, 9.30
חדייב אין — שיכרון חושים 8.00, 10.00 סקס 12.00
הוד — התיק, התיק 5.00, 7.20, 9.45
רב חן: חן 1 — מרגלים שכאלה 5.00, 7.20, 9.45
חן 2 — הומסה מסורסת 5.00, 7.30, 9.45
חן 3 — תרגיל לחוסים מתחלים 5.00, 7.30, 9.45
חן 4 — מונטי פייטון מוגים בהליווד 10.30, 13.30, 5.00, 7.25, 9.40
חן 5 — סיפורה של אנגם 10.30, 13.30, 5.00, 7.50, 9.45
לימור — שיכרון חושים 4.30, 7.15, 9.30
לב 1 — אהבות משותפות 1.35, 5.00, 7.40, 9.50
לב 2 — בנידוי הבואם 1.45, 5.00, 7.30, 9.40
מוזיאון ת"א — "שואה" חלק ב' ב־13.00 חלק א' ב־18.30
מקסים — תום והגמגמית 5.00, 7.30, 9.30
סינמה 1 — מנה קלאוש 5.00, 7.30, 9.30
סינמה 2 — קאמורה 5.00, 7.30, 9.30
סינמטק ישראלי — בית הבובות 7.00; בחוזתה של נווה 9.30
פאר — מנה קלאוש 4.30, 7.15, 9.30
פריז — מונטי פייטון בריאן מבב עליון 12.00, 2.00, 4.00, 7.30, 9.30; התקאמירי 11.30
צהונא — סופו של מילנון לדי 8.00
צפון — אהבה על הולנה 4.00, 6.45, 9.30
שחף — זיכרונות מאפריקה 5.45, 9.15
תכלת — אהבה צעירה 5.00, 7.30, 9.40
תמר (המחודש) רמת אביב — כמו הנוף 7.15, 9.30
תל־אביב — קוברה 5.00, 7.30, 9.30

כפר סבא
חן — זכרונות מאפריקה 6.30, 9.15
גמל — רגו 7.00, 9.15

עפולה
היכל התרבות — אלכס חולה אהבה 9.00, 9.30

ירושלים
אדיסון — רכבת אל החופש 4.30, 7.30, 9.30
אורגל — מכורה 4.30, 7.15, 9.30
אוריון:
אור 1 — סלבדור 4.00, 6.45, 9.15
אור 2 — גשר הבדיל 4.30, 7.00, 9.30
אורנע — כוכם הנוף 4.30, 7.00, 9.15
בית אגרון — כל מה שרצית לדעת על המין 6.00, הסעות של שתיקה 7.30, מונטי פייטון — בדאן מבב עליון 10.00, אינדאגה 12.00
בניני האומה — זכרונות מאפריקה 6.15, 9.00
הבירה — התיק, התיק 4.30, 7.30, 9.30
כפיר — שלושה רוקים והינוק 4.30, 7.30, 9.30
סינמטק — שנת השמש השקטה 7.00, סטיק בעולם הקטן 7.45, שנות אבן, 9.30, זהב 10.00 (באולם הקטן)
מיטשל — נשיקת אשת העכביש 7.15, 9.30
עדן — מנה קלאוש 4.30, 7.30, 9.30
עמיר — כנורה של פריזי 7.15, 9.15
רון — שגעון של לילה 4.30, 7.30, 9.30

רחובות
בית העם — השוטר ממנהטן 8.30
חדר — פעמים בתוך הזים 7.30, 9.30
חן — קוברה 7.30, 9.30

רמת־גן גבעתיים
ארמון — המורים בזיג זג 5.00, 7.30, 9.40
אורדע — התיק, התיק 4.30, 7.15, 9.30
ארמון — סלבדור 7.00, 9.30
הדר — קוברה 5.00, 7.30, 9.30
לילי — מנה קלאוש 4.00, 6.00, 8.00
רב גן — רמת גן
גן 1 — שיגעון של לילה 5.00, 7.30, 9.40
גן 2 — מסע עסקים של אבא 4.15, 6.50, 9.30
גן 3 — נשר בי 5.00, 7.30, 9.40
גן 4 — הישיבה היוחן 5.00, סיפור אמיתי 7.20, 9.45
שיקש בפר' הגבגביה — גולגגגת 7.00, 9.30
שביט — זכרונות מאפריקה 6.00, 9.00

נתניה
ממוריאל — בנידוי הבואם 5.00, 7.00, 9.15
שרון — הנוף 5.00, 7.00, 9.15

בת־ים
אטלנטיס — מרגלים שכאלה 5.00, 9.30
עצמאות — קוברה 5.00, 7.30, 9.30

רמת השרון
כוכב — רוקי 4 7.00, להב משנון 9.30

חיפה והסביבה
אורה — שיכרון חושים 4.30, 7.00, 9.15
אורלי — מסע העסקים של אבא 6.30, 9.00
אמפיתיאטרון — המורים בזיג זג 4.30, 7.00, 9.15
ארמון — סרר העצורים 4.30, 7.00, 9.15
חן — גשר הבדיל 4.30, 7.00, 9.15
סינמטק — הנער 7.30, על החומה 10.00
עמנו — שלגיה 5.00, בבתי המנזר 7.00, 9.15
פנורמה — מנה קלאוש 4.30, 7.00, 9.15
פאר — ונתשה מהרונה בורושה 4.30, 7.00, 9.15
קרן אור הנוהדים — מסע עסקים של אבא 4.00, 6.30, 9.00
רון — קוברה 7.00, 9.00
רב גת 1 — שגעון של לילה 4.30, 7.00, 9.15
רב גת 2 — סיפורה של אנגם 4.30, 7.00, 9.15
שביט — נשיקת אשת העכביש 7.00, 9.15

קריות (חיפה)
אורות — קוברה 7.00, 9.15
בית העם — רכבת אל החופש 9.15
היכל — השוטר ממנהטן 9.15
נגה — רגו 7.00, 9.15
סבזן — נעריה 7.00, 9.15
מעבר — שגעון הנעורים 7.15, 9.30

חדרה
חדרה — מנה קלאוש 5.00, 7.00, 9.30
חן — שושנת קהיר הסגולה 4.30, 7.15, 9.30

הרצליה
דוד — מנה קלאוש 5.00, 7.15, 9.30
היכל — מנה שכיים 5.00, 7.00, 9.00
תפארת — סלבדור 4.30, 7.15, 9.30
מלון דניאל — בוזרה לקונה 7.15, 9.30

נצרת עילית
מתנ"ס בוסקינו — וזרה לעניר 9.00

פתח־תקוה
היכל 1 — קוברה 5.00, 7.30, 9.30
היכל 2 — בעקבות אוצר הנילוס 5.00, 7.15, 9.30
היכל 3 — שלושה רוקים והינוק 5.00, 7.15, 9.30

חולון
ארמון — מנה קלאוש 5.00, 7.15, 9.30
מגדל — הגנים 5.00, 7.30, 9.30
מגוי — קוברה 5.00, 7.30, 9.30
רינה — מונה שבים 5.00, 7.30, 9.30